

Jeffrey Eugenides

Sinuciderea fecioarelor

Unu.

În dimineața în care a venit rândul ultimei fiice a familiei Lisbon să se sinucidă – Mary, acum, și o făcuse cu somnifere, ca Therese – cei doi paramedici au ajuns în fața casei știind precis unde se află sertarul de cuțite, soba cu gaz și grinda de la subsol de care se putea lega o funie. Au coborât din ambulanță, mișcându-se, ca de obicei, mult prea încet, ziceam noi, iar cel gras a spus cu voce șoptită:

— Nu suntem la televizor, oameni bum, mai repede de-atât nu mergem.

De-abia căra respiratorul și unitatea cardiacă pe lângă tufișurile ce deveniseră monstruoase și peste peluza netunsă, care cu treisprezece luni în urmă, când începuseră nenorocirile, fusese imaculată și domesticită.

Ceciha, cea mai nevârstnică, de numai treisprezece ani, făcuse cea dintâi pasul și-și tăiasse venele, ca un stoic, în cada cu apă, iar când au găsit-o plutind în lacul trandafiriu, cu ochii galbeni ai cuiva posedat de diavol și micul trup emanând un miros de femeie matură, paramedicii au fost atât de înspăimântați de seninătatea ei, că au rămas locului, hipnotizați. Dar apoi doamna Lisbon s-a năpustit înăuntru, țipând, iar realitatea acelei încăperi și-a cerut din nou drepturile: sânge pe covorașul de baie și briciul domnului Lisbon scufundat în vasul de toaletă, marmorând apa. Paramedicii au scos-o pe Cecilia din apa caldă, care-i accelera hemoragia, și i-au strâns brațul cu un garou. Părul ud îi atârna pe spate și extremitățile i se învinețiseră deja. N-a spus un cuvânt, dar când i-au dat mâinile în lături au găsit chipul laminat al Fecioarei Măria, strâns la pieptul ei înmugurit.

Asta se petrecea în iunie, luna musculițelor de baltă, când în fiecare an orașul nostru e îngropat sub strânsura acestor insecte efemere. Ridi-cându-se puzderii din algele lacului poluat, ele se pornesc să întunece ferestrele, îmbracă mașinile și felinarele, pavează docurile municipale și decorează cu ghirlande greementul bărcilor cu pânze, la fel de fiecare dată, ca o pleavă zburătoare brună și omniprezentă. Doamna Scheer, care locuiește mai jos pe stradă, ne-a povestit cum a văzut-o pe Cecilia în ziua dinaintea celei în care încercase să-și curme zilele. Stătea lângă bordură, îmbrăcată cu acea străveche rochie de mireasă cu tivul retezat pe care-o purta tot timpul, contemplând un Thunderbird împachetat în mus-culițe.

— N-ar strica să pui mâna pe-o mătură, drăguță, a sfătuit-o doamna Scheer.

Dar Cecilia a fixat-o cu privirea ei de clarvăzătoare.

— Sunt moarte, a zis. Nu trăiesc decât douăzeci și patru de ore. Ies din larve, se reproduc și o mierlesc. Nici măcar n-apucă să mănânce.

Și spunând acestea, își afundă mâna în stratul spumos de insecte și își curăță în el inițialele: C. L.

Am încercat să aranjăm fotografiile în ordine cronologică, deși după trecerea atâtor ani a fost dificil. O parte sunt neclare, dar, chiar și așa, sunt grăitoare. Exponatul nr. 1 înfățișează casa Lisbonilor la scurt timp după tentativa de sinucidere a Ceciliei. Fotografia a fost făcută de doamna agent imobiliar Carmina D'Angelo, pe care domnul Lisbon o angajase pentru a-i vinde casa, rămasă de mult timp prea mică pentru marea sa familie. După cum se vede în instantaneu, acoperișul de ardezie încă nu începuse să-și piardă țiglele, veranda era încă vizibilă pe deasupra tufișurilor, iar ferestrele nu erau încă ținute cu bucăți de scotch ca să nu cadă. Un cămin confortabil de suburbie. Fereastra din dreapta sus, de la etajul al doilea, încadrează o pată pe care doamna Lisbon a identificat-o ca fiind Mary Lisbon.

— Avea obiceiul să-și tapeze părul pentru că-și imagina că-i moale ca o cârpă, a spus ea după ani de zile, amintindu-și cum arătase fata ei în scurtul timp pe care-l petrecuse pe pământ.

În fotografie, Mary este surprinsă în timp ce își usca părul cu foenul. Capul ei pare a fi în flăcări, dar asta-i o iluzie datorată felului în care cădea lumina. Era 13 iunie; afară, sub cerul însořit, erau 30 de grade.

Când paramedicii s-au convins că reduseseră hemoragia până la un simplu firicel, au pus-o pe Cecilia pe targa și au scos-o afară din casă, către ambulanță. Părea o mică Cleopatră pe litiera imperială. L-am văzut mai întâi ieșind pe acel paramedic deșirat cu mustața î la Wyatt Earp -cel pe care aveam să-l numim Șeriful, când aveam să-l cunoaștem mai bine pe parcursul tuturor acestor tragedii familiale – și după aceea a apărut cel gras, care ducea celălalt capăt al tării și pășea circumspect pe peluză, uitându-se la pantofii din dotare de parcă s-ar fi păzit să nu calce în rahat de câine, deși mai târziu, când am mai învățat câte ceva despre întreg mecanismul, ne-am dat seama că el stătea de fapt cu ochii pe monitorul tensiometrului. Asudând și bătându-se, cei doi s-au îndreptat către ambulanța care se scutura și clipea. Grasul s-a împiedicat de o poartă stingheră de crichet. Drept răzbunare, a lovit-o cu piciorul; poarta a țâșnit în sus, improșcând abundent cu pământ, și a căzut cu un zgomot sec pe alea din fața casei. În acest răstimp, doamna Lisbon a ieșit valvârtej pe verandă, târând după ea cămașa de noapte din flanel a Ceciliei, și a lăsat să-i scape un geamăt lung ce a făcut să se oprească timpul în loc. Sub copacii care-și lepădau puful și deasupra ierbii prea tare bătută de soare, scăpărând, cele patru siluete se opriră în tablou: cei doi sclavi care ofereau victima ofrandă pe altar (ridicau targa să intre în dubă), preoteasa care rotea torța (flutura cămașa de noapte de flanel) și fecioara narcotizată care se ridica în coate, cu un zâmbet din altă lume pe buzele palide. Doamna Lisbon s-a așezat în spatele dubei Salvării, însă domnul Lisbon a venit în urmă, în station wagon, nedepășind

viteza legală. Două dintre fetele familiei Lisbon nu erau acasă, Therese era în Pittsburgh la un congres științific, iar Bonnie într-o tabără de muzică, să încerce să învețe a cânta la flaut, după ce renunțase la pian (avea mâinile prea mici), la vioară (o durea bărbia), la chitară (îi sângerau buricele degetelor) și la trompetă (i se umfla buza de sus). Mary și Lux auziseră sirena și veniseră-ntr-un suflet acasă de la lecția de canto pe care-o aveau vizavi, la domnul Jessup. Când au dat buzna în baia plină de lume, ele au suferit același șoc ca și părinții lor, la vederea Ceciliei cu brațele stropite de sânge și cu nuditatea ei păgână. Afară, ele s-au îmbrățișat pe un petic de iarbă netăiața pe care Butch, băiatul vânjos care o tundeă sâmbăta, îl scăpase. Peste drum, oamenii de la Departamentul Parcurilor veniseră într-un camion plin ochi să se ocupe de câțiva dintre ulmii noștri muribunzi. Sirena Salvării urla, îndepărtându-se, iar botanistul și echipa lui au pus jos pompele cu insecticid ca să se uite după dubă. Când au pierdut-o din ochi, s-au apucat din nou să pulverizeze. Ulmul impunător, care se vede de altfel și în prim-planul Exponatului nr. 1, a sucombat între timp, pradă ciupericii aduse de gândacii de ulm, și a fost tăiat.

Paramedicii au dus-o pe Cecilia la spitalul Bon Secours de pe Kercheval Street colț cu Maumee. La Urgență, Cecilia privea străduințele de a 1 se salva viața cu o detașare stranie. Ochii săi galbeni nu au clipit, și nici nu a tresărit atunci când i-au înfipt un ac în braț. Doctorul Armonson i-a suturat rănilor de la încheietură. Nu au trecut cinci minute de la transfuzie că a și declarat-o în afara primejdiei. A prins-o de bărbie și i-a spus:

— Ce cauți aici, drăguță? Nici nu ești destul de mare ca să știi cât de ticăloasă poate să fie viața.

Acela a fost momentul în care Cecilia a dat, prin viu grai, ceea ce avea să rămână singurul

* 17* „TfH' „*” ei testament de sinucigaș, pe deasupra și inutil, pentru că avea să trăiască:

— Este evident, domnule doctor, a rostit ea, că n-ați fost niciodată o fată de treisprezece ani.

Fetele familiei Lisbon aveau treisprezece ani (Cecilia), paisprezece (Lux), cincisprezece (Bonnie), șaisprezece (Mary) și șaptesprezece (Therese). Erau scunde, cu fesele rotunde bine conturate în blugi și cu obraji bucălați care evocau aceeași rotunjime dorsală. Ori de câte ori dădeam cu ochii de ele, fețele lor ne păreau dezvăluite indecent, de parcă am fi fost obișnuiți să vedem doar femei cu văluri. Nimeni nu putea înțelege cum domnul și doamna Lisbon au putut da naștere unor odrasle așa de frumoase. Domnul Lisbon predă matematica la liceu. Era slab, cu aer de băiețandru, uluit că are păr cărunt. Avea o voce ascuțită, iar când Joe Larson ne-a povestit cum a plâns el când Lux a fost dusă la rândul ei la spital, venindu-i și ei rândul să ne sperie cu sinuciderea, ne-am putut cu ușurință imagina sunetul plânsetului său femeiesc.

De câte ori o zăream pe doamna Lisbon, ne uitam în van după vreun semn de frumusețe pe care trebuie să o fi posedat odată. Însă brațele pline, părul tăiat brutal, gri ca niște fire de sârmă subțiri și ochelarii de bibliotecară ne învingeau de fiecare dată. N-o vedeam decât rar, dimineața, gata îmbrăcată,

deși soarele nu răsărise încă, ieșind în prag să înșface cutiile de lapte înrouate, sau duminica, atunci când familia mergea în station wagonul ei lambrizat la Biserica Catolică St. Paul's on the Lake. În acele dimineți doamna Lisbon afișa o răceală regală. Ținându-și strâns poșeta cea bună, ea-și controla fiecare fată ca nu cumva să aibă vreo urmă de machiaj pe față, înainte de a-i da voie să urce în mașină, și nu rareori ne era dat să vedem că o trimite pe Lux înapoi în casă să-și pună o bluză mai puțin decoltată. Niciunul dintre noi nu mergea la biserică și aveam prin urmare tot timpul să-i privim, pe cei doi părinți storși de culoare, ca niște negative fotografice, apoi pe cele cinci fete înfloritoare în rochiile lor croite în casă, numai dantele și volane încrețite, plesnind de atâta carne roditoare.

Unui singur băiat i se dăduse vreodată permisiunea să pășească pragul casei. La școală, Peter Sissen îl ajutase pe domnul Lisbon să-și instaleze în clasă un model funcțional al sistemului solar, iar drept răsplată domnul Lisbon îl invitase să ia cina cu familia. Ne-a povestit că fetele îl loviseră încontinuu pe sub masă cu picioarele, din toate direcțiile, astfel că nu și-a putut da seama cine lovea. Îl priveau ținută cu ochii lor albaștri și febrili și zâmbeau, arătându-și dinții înghesuiți unul în altul, singura trăsătură a fetelor Lisbon căreia i-am putut vreodată găsi cusur. Bonnie a fost singura care nici nu l-a privit pe ascuns și nici nu l-a lovit pe sub masă pe Sissen. Și-a spus doar rugăciunea și a mâncat în tăcere, pierdută în evlavia unei fete de cincisprezece ani. După masă, Peter Sissen a cerut voie să meargă la baie, iar pentru că Therese și Mary erau amândouă în cea de la parter, unde chicoteau și șușoteau, a trebuit s-o folosească pe cea a fetelor, de sus. S-a înapoiat la noi cu istorisiri despre dormitoare pline de chiloți mototoliți, despre animale de pluș îmbrățișate până la sucombare de pasiunea fetelor, despre un crucifix împodobit cu un sutien, despre spațiile voalate ale paturilor cu baldachin și despre efluviile atât de multor fete tinere pe cale de a deveni femei împreună, în același spațiu înghesuit. În baie, cu robinetul deschis ca să acopere zgomotele căutării sale, Sissen a găsit ascunzătoarea secretă unde Mary Lisbon își ținea cosmeticele – sub chiuveță, legate într-un ciorap: tuburi de ruj roșu și cea a doua piele a fardurilor și a fondului de ten, precum și ceara depilatoare care ne-a informat că avea o mustață pe care n-o văzusem vreodată. De fapt, nici nu am știut ale cui erau cosmeticele peste care dăduse Peter Sissen, până ce nu am văzut-o pe Mary Lisbon două săptămâni mai târziu, pe dig, cu niște buze carmin care se potriveau cu nuanța din descrierile lui. Peter Sissen a mai inventariat deodorante și parfumuri și bureți aspri cu care-și dădeau jos pielea moartă și ne-am mirat să aflăm că nu existau irigatoare pe nicăieri, convinși cum fuseserăm că fetele făceau irigații în fiecare seară, tot așa cum se spălau pe dinți. Dar dezamăgirea noastră fu uitată în secunda următoare, când Sissen ne-a relatat despre o descoperire ce trecea dincolo de închipuirea noastră cea mai dezlănțuită, în coșul de gunoi se găsea un Tampax, înroșit, păstrând încă proaspăt contactul cu interiorul corpului uneia dintre fetele Lisbon. Sissen a mărturisit că ar fi vrut să ni-l aducă, că nu era ceva scârbos, ci un obiect frumos, trebuia văzut, ca o pictură modernă sau ceva de genul ăsta, apoi ne-a povestit că în dulap număraseră douăsprezece cutii de Tampax. De-abia în acel

moment Lux a ciocănit la ușă, întrebându-l dacă murise acolo, iar el a sărit să deschidă. Părul ei, legat la cină cu o bentiță, îi cădea acum pe umeri. Nu a încercat să intre în baie, ci l-a privit drept în ochi. Apoi, râzând cu râsul ei de hienă, l-a împins ca să-și facă loc înăuntru, zicând:

— Ești bun să nu mai acaparezi baia? Am nevoie de ceva.

S-a dus la dulap, apoi s-a oprit și și-a încrucișat brațele la spate.

— E ceva intim. Te deranjează? A zis ea, iar Peter Sissen a luat-o la fugă în jos pe scări și, după ce le-a mulțumit domnului și doamnei Lisbon, a dat fuga să ne spună că Lux Lisbon sângera între picioare chiar în acel moment, în vreme ce muscuțiile de baltă murdăreau cerul iar felinarele se aprindeau.

Atunci când Paul Baldino a auzit povestea lui Peter Sissen, s-a jurat că are să intre în casa Lisbonilor și că are să vadă lucruri și mai de neînchipuit decât văzuse Sissen

— Am să mă uit la fetele alea când fac duș, a promis el.

La paisprezece ani, Paul Baldino avea deja tupeul de gangster și fața de criminal ale tatălui său, Sammy Baldino zis „Rechinul”, la fel ca toți bărbații care intrau și ieșeau din casa cea mare a Baldinilor, cu cei doi lei săpați în piatră așezați lângă scara principală. Se mișca cu legănatul fanfaron și indolent al prădătorilor citadini ce miroseau a apă de colonie și-și făceau manichiura. Ne era teamă de el, ca și de verii săi impunători și plini de bani, Rico Manollo și Vince Fusilli, și asta nu doar din pricină că îi vedeam casa în ziar tot timpul, și nici din a limuzinelor negre antiglonț care treceau lin pe aleea circulară tivită cu dafini importați din Italia, ci de vină erau mai ales cearcănele lui negre, coap-sele-i gigantice și pantofii negri cu lustru ce-ți lua ochii, pe care-i purta chiar și când juca base-ball. El se mai furișase și în trecut prin locuri interzise și, chiar dacă informațiile cu care venea de acolo nu trebuiau întotdeauna crezute, noi eram impresionați, totuși, de bravura expedițiilor sale. În clasa a șasea, când fetele s-au dus în sala de festivități ca să vadă un film destinat lor, tot Paul Baldino a fost cel care se infiltrasă în sală, ascunzându-se în vechea cabină de votare, ca să ne povestească despre ce era vorba acolo. Afară, pe terenul de joacă, noi loveam pietrișul cu picioarele și îl așteptam, iar când a apărut într-un final, mestecând o scobitoare și jucându-se cu inelul de aur de pe deget, de-abia mai suflam de nerăbdare.

— Am văzut filmul, a spus el. Știu despre ce e vorba. Ascultați la mine. Atunci când fetele ajung pe la vreo doi'șpe ani – s-a aplecat spre noi – le curge sânge din țâțe.

În ciuda faptului că știam acum despre ce era vorba, Paul Baldino încă ne insufla teamă și respect. Șoldurile lui de rinocer se făcuseră și mai mari, iar cearcănele de sub ochi se accentuaseră, căpătând o culoare de scrum-de-țigară-și-noroi, care îl făcea să arate ca unul care privise moartea în față. Cam în acea vreme începuseră zvonurile despre tunelul de fugă. Cu câțiva ani mai înainte, în spatele gardului cu țepi al Baldinilor, supravegheat de doi ciobănești germani albi, identici, se ivise într-o zi un grup de muncitori. Au ridicat prelate agățate pe niște scări, ca să ascundă ce făceau, iar după trei zile, când au smuls jos prelatele, acolo, chiar în mijlocul peluzei, se înălța un trunchi artificial de copac. Era din ciment, vopsit în nuanțe care să imite scoarța

arborilor, și avea până și un nod fals și două ramuri tăiate arătând spre cer cu fervoarea unor cioturi amputate. În mijlocul copacului, o fantă tăiată cu ferăstrăul adăpostea un grătar de metal.

Paul Baldino a susținut că era un grătar pentru fripturi, iar noi l-am crezut. Dar timpul trecea și am observat că nimeni nu-l folosea. În ziare s-a spus că instalarea grătarului costase 50 000 de dolari, însă nimeni nu a fript niciodată pe el măcar un singur hamburger sau hot dog. Curând, a început să circule zvonul că trunchiul de copac era un tunel de fugă, că ducea spre o ascunzătoare de pe malul râului, unde Sammy Rechinul ținea o șalupă, iar muncitorii agățaseră prelate ca să ascundă săpăturile. Apoi, la câteva luni de la lansarea zvonurilor, Paul Baldino a început să-și facă apariția în beciurile oamenilor, venind prin canalele pentru inundații. A apărut ni ca l-:" lui Chase Buell, plin de un praf cenușiu ce putea de te speriai; și-a croit cumva drum și în pivnița lui Danny Zinn, de data asta cu o lanternă, o bătă de baseball și o geantă în care avea doi șobolani morți; în cele din urmă. S-a trezit între perete și boilerul lui Tom Fahem, pe care l-a făcut să răsune de trei ori.

De fiecare dată venea cu explicația că pornise să exploreze canalul pentru inundații de sub casa lui și se pierduse, însă începeam să-l bănuim că se juca în tunelul de fugă al lui taică-său. Atunci când se lăudase că are să le vadă pe fetele Lisbon făcând duș, am presupus cu toții că avea de gând să intre în casa Lisbonilor în același fel în care intrase în celelalte. N-am aflat niciodată exact ce s-a întâmplat, deși poliția l-a interogat pe Paul Baldino mai bine de o oră. Nici polițiștilor nu le-a spus mai multe decât ne-a spus nouă. A povestit că intrase de-a bușilea în canalul colector de sub pivnița casei sale și începuse să umble, oprindu-se la fiecare câțiva pași. A descris lărgimea surprinzător de mare a țevilor, paharele de cafea și mucurile de țigară lăsate de muncitori, precum și desenele în cărbune ce înfățișau femei goale și aduceau cu picturile murale. A povestit cum alesese tunelurile la întâmplare și cum, atunci când trecea pe sub casele oamenilor, simțea mirosul mâncărurilor pe care le găteau. Într-un târziu, se cățăraseră prin gura de canal ce dădea în pivnița Lisbonilor. După ce se scuturase, se duse să caute pe cineva la parter, dar nu era nimeni acasă. Strigase de mai multe ori, trecând dintr-o cameră în alta. Urcase scara la etaj. Undeva mai departe pe hol, auzise apa curgând. Se apropiase de ușa de la baie. A ținut să spună că bătuse la ușă. Baldino a povestit apoi cum dăduse să intre în baie și o găsisse pe Cecilia, goală, cu sângele curgându-i șiroaie din încheieturi, și cum, după ce trecuse peste primul șoc, dăduse fuga jos la parter ca să cheme, mai întâi de toate, poliția, căci așa îi repetase mereu taică-său că trebuie să facă.

Paramedicii au găsit, bineînțeles, primii imaginea laminată, iar în toiul crizei cel gras și-o pusese în buzunar. Numai după ce a ajuns la spital i-a trecut prin minte să le-o dea soților Lisbon. Cecilia se găsea în acel moment în afara pericolului, iar părinții săi luaseră ioc în sala cit1 așteptare, ușurați, dar derutați. Domnii Lisbon i-a mulțumit paramedicului pentru că îi salvase viața fiicei sale. Apoi a întors imaginea și a văzut mesajul tipărit pe verso:

Fecioara Mana și-a făcut apariția în orașul nostru, aducând mesajul său de pace unei lumi în destrămare. La fel ca la Lourdes și la Fatirna, Maica

Domnului a binecuvântat cu prezența ei oameni asemenea vouă. Pentru informat a sunați la 555-MAR1A.

Domnul Lisbon a citit cuvintele de trei ori Apoi a spus cu vocea cuiva care se dădea bătut.

— Am botezat-o, am confirmat-o, iar acum ea crede în prostiile astea.

A fost singura blasfemie de pe toată durata chinului său. Reacția pe care a avut-o doamna Lisbon a fost de a mototoli în pumn imaginea (o supraviețuit; avem aici o fotocopie a ei).

Ziarul nostru local a omis să publice vreun articol despre tentativa de sinucidere, deoarece redactorul-șef, domnul Baubee, a considerat că astfel de informații deprimante nu și-ar avea locul între articolul de pe prima pagină despre Expoziția florală pentru amatori și fotografiile de pe ultima, care înfățișau mirese cu zâmbet larg. În ziua aceea, singurul articol demn de a purta numele de știre din tot ziarul se referea la greva lucrătorilor din cimitire (cadavrele se adunau mormane, fără să se întrevadă vreo înțelegere), însă el se găsea la pagina 4, sub rezultatele meciurilor dm Liga Juniorilor la baseball.

Întorși acasă, domnul și doamna Lisbon s-au închis în casă împreună cu fetele și nu au scos un cuvânt despre cele întâmplate. Doar încolțită de doamna Scheer, doamna Lisbon a pomenit de „accidentul Ceciliei”, purtându-se ca și cum fata ei ar fi suferit niște tăieturi în urma unei căzături. În schimb, cu precizie și obiectivitate, deja blazat în fața sângelui curgând, Paul Baldino ne-a descris ceea ce văzuse și nu a lăsat loc nici unei îndoieli că Cecilia își făcuse rău cu bună știință.

Doamnei Buck i s-a părut ciudat că briciul sfârșise în vasul de toaletă.

— Dacă ar fi să-ți tai venele în cadă, a remarcat ea, nu ai pune, mai simplu, briciul pe marginea ei?

De aici s-a ajuns la întrebarea dacă Cecilia își tăiașe încheieturile pe când se afla deja în apa din cadă sau stând în picioare pe covorașul de baie, care era pătat de sânge. Paul Baldino nu avea nici un fel de îndoială:

— A făcut-o stând pe budă. De-abia după aia a intrat în cadă. Doar împroșcase sânge peste tot, frate.

Cecilia a fost ținută sub observație o săptămână. Fișa de spitalizare arată că artera de la încheietura dreaptă fusese complet retezată, deoarece era stângace, dar că tăietura de la încheietura stângă nu pătrunsese la fel de adânc și îi lăsase peretele inferior al arterei intact. În fiecare încheietură i s-au cusut câte douăzeci și patru de copci.

A revenit purtând aceeași rochie de mireasă. Doamna Patz, a cărei soră era infirmieră la Bon Secours, a povestit că Cecilia refuzase să îmbrace un halat de spital, cerând imperios să 1 se aducă rochia ei, iar doctorul Hormcker, psihiatrul spitalului, a decis că este mai bine să i se facă pe plac. S-a întors acasă în mijlocul unei furtuni cu tunete. Noi eram la Joe Larson, chiar peste drum. Când a lovit primul trăsnet. La parter, mama lui Joe a strigat să se închidă toate ferestrele, iar noi am dat fuga la a noastră. Afară, un calm profund încremenea aerul. O pală de vânt a suflat o pungă de hârtie, care s-a înălțat, cu piruete, până în crengile de jos ale copacilor. Apoi calmul a fost spart

de o ploaie torențială, cerul s-a înnegrit, iar mașina Lisbonilor a încercat să treacă neobservată prin întuneric.

Am chemat-o pe mama lui Joe să vină să vadă și ea. În câteva secunde i-am auzit pașii repezi pe scările acoperite de mochetă și imediat ni s-a alăturat la fereastră. Era marți și ea mirosea a ceară de mobilă. Ne-am uitat împreună cum doamna Lisbon a împins cu un picior portiera din partea ei și a ieșit, ținându-și poșeta deasupra capului ca să nu se ude. Cu spinarea încovoiată și o mimică aspră, ea a deschis portiera din spate. Ploaia răpăia. Părul i-a căzut pe față. Într-un târziu, căpșorul Ceciliei s-a înfățișat privirilor noastre, neclar din cauza ploii, ridicându-se cu mișcări ciudate, smucite, din pricina celor două eșarfe care îi imobilizau brațele. I-a trebuit destul timp până să-și poată aduna suficiente forțe ca să se pună clătinat pe picioare.

Când, într-un târziu, a reușit să se rostogolească afară, și-a ridicat ambele eșarfe ca pe niște aripi de pânză, iar doamna Lisbon a apucat-o de cotul stâng și a dus-o în casă. În acel moment, ploaia se dezlănțuise total, iar noi nu am mai putut zări nimic de cealaltă parte a străzii.

În zilele ce au urmat, am văzut-o tot timpul pe Cecilia. Stătea jos pe treptele casei, culegând fructe roșii din tufișuri și mâncându-le sau mân-jindu-și palmele cu sucul lor. Purta întotdeauna rochia de mireasă, iar picioarele goale îi erau murdare. După-amiezile, când soarele lumina curtea din față, ea privea furnicile care mișunau în crăpăturile din trotuar sau stătea culcată pe spate în iarba fertilizată, fixând cu privirea norii, întotdeauna o însoțea una dintre surori. Therese își aducea cărți de știință pe treptele de la intrare, studiind fotografiile din spațiul îndepărtat și ridicându-și ochii ori de câte ori Cecilia se abătea către marginea curții. Lux întindea prosoape de plajă și se tolănea la soare ca să se bronzeze, în timp ce Cecilia își scrijelea arabescuri cu un băț pe propriul picior. Alteori, Cecilia își acosta gardiană, luând-o de după gât și șușotindu-i la ureche.

Toți aveau câte o teorie despre motivele pe care le-a avut ca să încerce să-și curme zilele. Doamna Buell spunea că de vină erau părinții.

— Fata n-a vrut să se omoare, ne-a proclamat ea. N-a vrut decât să iasă cumva din casa aia.

Doamna Scheer adăuga:

— Nu mai voia să aibă de-a face cu decora-țiunile acelea.

În ziua în care Cecilia s-a întors de la spital, cele două femei au dus familiei un chec Bundt, în semn de compasiune, dar doamna Lisbon a refuzat să admită că se abătuse vreo nenorocire asupra casei. Am găsit-o pe doamna Buell mult îmbătrânită și peste măsură de grasă, dormind tot într-un dormitor separat de cel al soțului său. Adept al creștinismului științific. Stătea în pat, în capul oaselor și purta și acum ziua-n amiaza mare ochelari de soare stil „ochi de pisică”, sidefați, și tot mai zornăia niște cuburi de gheață în paharul înalt, despre care pretindea că nu conține decât apă; dar în jurul ei plutea un miros nou de lene de după-amiază, o aromă de seriale de duzină.

— Îndată ce Lily și cu rame i-am dus checul femeii ăleia, ea le-a spus fetelor să meargă sus Eu am propus: „E cald încă, hai să luăm toate câte-o bucată”, dar ea a luat prăjitura și a pus-o în frigider. Chiar în fața noastră.

Doamna Scheer își aducea aminte altceva.

— Îmi pare rău s-o spun. Dar Joan este scrân-tită de ani buni de zile. Adevărul este că doamna Lisbon ne-a mulțumit și a fost chiar foarte amabilă. Nimic nu părea a fi câtuși de puțin în neregulă. Am început să mă întreb dacă nu cumva era adevărat că fata doar căzuse și se tăiase Doamna Lisbon ne-a invitat afară la solar și am luat cu toatele câte o bucată de prăjitură. Joan a dispărut la un moment dat. Poate că s-a dus acasă să mai dea pe gât o dușcă. Nu m-aș mira deloc.

L-am găsit pe domnul Buell în dormitorul de lângă cel al soției sale, decorat cu o temă sportivă. Pe un raft stătea o fotografie a primei sale soții, pe care o iubise din clipa în care divorțase de ea, iar când s-a ridicat de la birou să ne întâmpine, am văzut că era încă încovoiat în urma unei lovituri la umăr pe care credința nu prea reușise să o vindece.

— A fost ca orice altceva din această tristă societate, ne-a spus el. Nu aveau o relație cu Dumnezeu.

Atunci când i-am amintit de imaginea laminată a Fecioarei Măria, el a spus:

— Imaginea ar fi trebuit să fie cea a lui Iisus. Printre ridurile și sprâncenele sale albe și zbârlite discerneam chipul arătos al omului care ne învățase să pasăm o minge de fotbal cu atâția ani în urmă. Domnul Buell fusese pilot în cel de-al doilea război mondial. Doborât deasupra Birmaniei, el și-a adus oamenii în afara primejdiei, după un marș de o sută de mile prin junglă. După asta, nu a mai acceptat să ia nici un medicament, nici măcar aspirină. Într-o iarnă, și-a fracturat umărul la schi și nu a putut fi convins decât să-și facă o radiografie, nimic mai mult. De atunci încoace se crispa când încercam să-l placăm, aduna frunzele cu o singură mână și nu mai întorcea clătite temerare duminica dimineața. Altminteri, a perseverat, corectându-ne întotdeauna cu blândețe atunci când luam numele Domnului în deșert. Trăindu-și viața în dormitorul său, umărul lui luase forma unei cocoșe grațioase.

— Este trist când te gândești la fetele acelea, spuse el. Ce risipă de viață.

Teoria cea mai răspândită la acea vreme îl scotea vinovat pe Dominic Palazzolo. Dominic era puștiul emigrant care stătea la rude până când familia sa avea să se așeze în New Mexico. Era primul băiat din cartierul nostru care purta ochelari de soare și, înainte să se împlinească o săptămână de la sosirea sa, s-a îndrăgostit. Obiectul dorinței sale nu era Cecilia, ci Diana Porter, o fată cu păr castaniu și cu o față cabalină, dar drăguță altminteri, care locuia într-o casă acoperită de iederă, pe malul lacului. Din nefericire, ea nu l-a observat pe Dominic iscodind-o pntr-o crăpătură din gard când juca dezlănțuită tenis pe terenul de pământ bătătorit, nici când, întinsă în șezlong pe marginea piscinei, transpira broboane ca nectarul. În colțul nostru, în grupul nostru, Dominic Pallazolo nu se amesteca în conversații despre baseball sau despre mersul cu autobuzul, deoarece nu rupea decât câteva cuvinte în engleză, însă din când în când își lăsa capul pe spate, pieziș, astfel că ochelarii săi ajungeau să reflecte cerul, și grăia:

— O iubesc.

De fiecare dată când o spunea părea eliberat de o profunzime care îl uluia, ca și cum ar fi scos pe gură o perlă. La început de iunie, când Diana Porter a plecat în vacanță în Elveția, Dominic fu ca lovit de trăsnet.

— La naiba cu Maica Domnului, a făcut el, deznădăjduit. La naiba cu Dumnezeu.

Și ca să-și arate disperarea și validitatea spuselor, s-a urcat pe acoperișul casei rudelor sale și a sărit.

Noi l-am privit. Am privit-o pe Cecilia Lisbon cum privea din fața casei ei. Dominic Palazzolo, cu pantalonii lui strâmți, cu cizmele de cowboy și cu părul tuns pompadour, a intrat în casă -l-am văzut trecând prin dreptul ferestrelor-vi-tralii de la parter; apoi a apărut la o fereastră de la etaj, cu o eșarfă de mătase la gât. Urcân-du-se pe pervaz, și-a luat avânt și a sărit pe acoperișul plat. Sus, părea fragil, bolnav și temperamental, așa cum ne așteptam să arate un european. Și-a luat avânt pe marginea acoperișului ca un săritor de la trambulină și a șoptit pentru sine, în timp ce se prăbușea pe lângă ferestre, oprindu-se în tufele geometrificate ale curții:

— O iubesc.

N-a pățit nimic. După cădere, s-a ridicat, dragostea fiindu-i dovedită, iar mai în josul străzii, pretindeau unii, a început o alta, cea a Ceciliei Lisbon. Amy Schraff, care o cunoștea pe Cecilia de la școală, spunea că în timpul ultimei săptămâni de dinaintea vacanței ea nu deschidea gura decât ca să vorbească despre Dominic. În loc să studieze pentru teze, își petrecea orele de studiu căutând ITALIA în enciclopedii. A început să salute cu „Ciao” și să se strecoare în biserica St. Paul's on the Lake ca să-și stropească fruntea cu apă sfințită. La bufetul școlii, chiar și în zilele fierbinți când acesta fierbea sub aburii mâncărilor instituționale, Cecilia opta întotdeauna pentru spaghete con carne, de parcă mâncând ce mânca Dominic ar fi fost mai aproape de el. În toiul pasiunii sale, ea a achiziționat crucifixul pe care Peter Sissen îl văzuse decorat cu un suport.

Partizanii acestei teorii atrăgeau de fiecare dată atenția asupra unui fapt fundamental: în săptămâna de dinaintea sinuciderii ratate a Ceciliei, familia lui Dominic îl chemase să vină în New Mexico. El a plecat spunând din nou lui Dumnezeu să se ducă naibii, fiindcă New Mexico era și mai departe de Elveția, unde, chiar în acea clipă, Diana Porter se plimba pe sub pomii văratici, depărtându-se ineluctabil de lumea pe care el urma să o moștenească în calitate de proprietar al unei spălătorii de covoare. Cecilia, spunea Amy Schraff, își slobozise sângele în baie pentru că vechii romani făceau exact același lucru atunci când viața devenea de nesuportat și pentru că socotea că, atunci când Dominic avea să audă despre acest lucru pe autostrada unde -tea, printre cactuși, avea să-și dea seama că ea era cea care-l iubea.

Raportul psihiatrului ocupă cea mai mare parte a fișei de spitalizare. După ce a discutat cu Cecilia, doctorul Hornicker a diagnosticat sinuciderea ei ca fiind un act de agresiune determinat de repn marea pulsioniilor libidinale adolescente în fața a trei pete de cerneală cât se poate de diferite, ea răspunsese: „O banană” Mai văzuse și „gratii”, „o mlaștină”, un tip tuns afro” și „pământul după o bombă atomică” întrebată de ce încercase să se sinucidă, nu

a spus decât „A fost o greșeală” și a amuțit când doctorul Hornicker a vrut să meargă mai departe „în ciuda gravității rănilor ei”, a scris el, „nu cred că pacienta a vrut cu adevărat să-și pună capăt zilelor. Fapta ei a fost un strigat după ajutor „ El -a întâlnit cu soții Lisbon și le-a recomandat >A fie mai puțin aspri în privința regulilor lor. Era de părere că Ceciliei i-ar fi benefic „să aibă un debușeu social, în afara școlii, unde să poată interacționa cu persoane de sex masculin de vârsta sa. La treisprezece ani ai săi, Ceciliei trebuie să i se permită să poarte machiajul răspândit printre fetele de vârsta ei, pentru a putea relaționa cu ele. Imitarea deprinderilor grupului este o etapă indispensabilă în procesul de individualizare”.

Începând din acel moment, casa Lisbonilor a început să se schimbe. Aproape în fiecare zi, chiar și când nu o supraveghea pe Cecilia, Lux făcea plajă pe prosopul ei, îmbrăcată în acel costum de baie care-l făcuse pe omul care le ascuțea cuțitele să-i facă o demonstrație de cincisprezece minute pe gratis. Ușa din față era întotdeauna deschisă, pentru că întotdeauna una dintre fete intra sau ieșea în fugă. O dată, în fața casei lui Jeff Maldrum, pe când ne pasam mingea între noi, am văzut un grup de fete care dansau rock-and-roll în livingul lui. Voiau cu toată seriozitatea să învețe care sunt mișcările bune, iar noi am fost uimiți să aflăm că fetele dansau una cu alta de plăcere, în timp ce Jeff Maldrum doar bătea darabana pe geam și făcea zgomote ca de sărutat, până când ele au lăsat jos storurile, înainte să dispară, am văzut-o pe Mary Lisbon în fundul încăperii, lângă bibliotecă, purtând blugi cu turul larg cu o inimioară brodată pe șezut.

Mai existau și alte schimbări miraculoase. Butch, cel care tăia iarba Lisbonilor, putea acum să intre în casă să bea un pahar cu apă, nemai-fiind nevoit să bea de la un robinet de afară. Asudat, fără cămașă și tatuat, el intra direct în bucătărie, unde trăiau și respirau fetele Lisbon, dar pe el nu l-am întrebat niciodată ce vedea pe-acolo, pentru că eram prea speriați de mușchii și de sărăcia lui.

Am presupus că domnul și doamna Lisbon erau în consens în privința noii relaxări a regulilor, dar când ne-am întâlnit cu domnul Lisbon, mulți ani mai târziu, ne-a spus că soția lui nu a fost niciodată de acord cu psihiatrul.

— Doar și-a călcat pe inimă o vreme, a mărturisit el.

Fiind la acea vreme divorțat, locuia singur într-o garsonieră, a cărei dușumea era plină de așchii de lemn. Păsări și broaște cioplite erau înghesuite pe rafturi. Din câte spunea, domnul Lisbon nutrise multă vreme îndoieli în privința severității soției sale, știind în sufletul lui că fetele cărora nu li se dă voie să danseze nu atrag altfel de soți decât din cei cu fețe ciupite de vărsat și cu pieptul scobit. În plus, mirosul emanat de atâtea fete îngrămădite în casă începuse să-! Agaseze. Se simțea uneori ca și cum ar fi trăit într-o colivie de păsări în grădina zoologică. Oriunde s-ar fi uitat, nu găsea decât agrafe și piepteni plini de păr, iar pentru că atât de multe femei roiau prin casă, uitau că el era bărbat și discutau deschis despre menstruație în fața lui. Ceciliei tocmai îi venise ciclul, în aceeași zi a lunii ca și celorlalte fete, care toate erau sincronizate în ceea ce privește ritmurile lor lunare. Acele cinci zile erau, în fiecare lună, cele mai grele pentru domnul Lisbon, care trebuia să împartă

aspirine în dreapta și-n stânga de parcă ar fi îndopat rațele și să aline accesele de plâns? Care se iscau când un câine era ucis la televizor. El mai spunea și că fetele afixau o feminitate teatrală în timpul „acelei perioade a lunii”. Erau mai languroase, coborau scările afectat, ca actrițele, și spuneau întruna, făcând cu ochiul: „verișorul Herbie a venit în vizită”. În unele seri, ele îl trimiteau să mai cumpere niște Tampax, și nu o cutie, ci patru sau cinci, iar vânzătorii tinerei cu mustăcioarele lor subțiri zâmbeau cu subînțeles.

Își iubea fetele, erau lumina ochilor lui, dar tânjea după prezența câtorva băieți.

Acesta a fost motivul pentru care, la două săptămâni de la întoarcerea acasă a Ceciliei, domnul Lisbon și-a convins soția să le permită fetelor să dea prima și unica petrecere din scurta lor viață. Am primit cu toții invitații, făcute de mână, din hârtie colorată, cu baloane în care numele nostru era scris cu carioci colorate Magic Marker. Uimirea noastră în fața faptului de a fi invitați într-o casă pe care până atunci o vizitaserăm numai în fanteziile noastre din intimitatea băii era atât de mare, încât a fost nevoie să ne comparăm invitațiile între noi pentru a putea crede. Era tulburător să știm că fetele Lisbon ne cunoșteau numele, că delicatele lor corzi vocale le pronunțaseră silabele și că ele însemnau ceva în viața lor. Trebuiseră să se muncească pentru a găsi ortografia lor corectă și să ne caute adresele în cartea de telefon sau după numerele de metal ținute pe copaci.

Pe măsură ce seara petrecerii se apropia, urmăream să surprindem semnele unor decorări sau ale unor alte pregătiri ce ar fi avut loc în casă, dar nu am văzut așa ceva. Cărămizile gălbui își păstrau aerul lor de orfelinat parohial, iar tăcerea de pe peluză era completă. Perdelele nu foșneau și nici o furgonetă nu venea să livreze sandviciuri-submarin lungi de doi metri sau cutii mari de cartofi prăjiți.

Veni și seara respectivă. Îmbrăcați cu blazere albastre, cu pantaloni kaki și cravate prinse în capse, am apucat-o pe trotuarul din fața casei Lisbonilor, ca de-atâtea ori, însă de data asta am cotit-o pe aleea ce ducea spre casă, am urcat treptele din față, printre ghivecele cu mușcate roșii, și am sunat la ușă. Peter Sissen se făcea că ne conduce, ba chiar părea ușor plictisit, spunând înc-o dată și înc-o dată: „Stați numai să vedeți”. Ușa s-a deschis. Deasupra noastră, chipul doamnei Lisbon a prins contur în semiîntuneric. Ne-a spus să intrăm, iar noi ne-am împulzit unu în alții dând să trecem pragul și, de îndată ce am pus piciorul pe preșul fixat în copci din antreu, am văzut că descrierile pe care ni le făcuse Peter Sissen despre casă fuseseră total neadevărate. În locul unei atmosfere îmbătătoare de haos feminin, casa ni s-a înfățișat ca un loc ordonat și arid, cu un vag miros de floricele de porumb vechi. Un goblen care spunea: „Fie binecuvântată această casă” era înrămat deasupra arcadei, iar la dreapta, pe o poliță deasupra caloriferului, cinci perechi de pantofi de bebeluș, suflați cu bronz, păstrau pentru eternitate epoca prea puțin ațâțătoare a copilăriei fetelor Lisbon. Sufrageria era ticsită de o mobilă colonială rigidă. Un perete etala o pictură cu Pelerinii jumulind un curcan. Camera de zi ne-a dezvăluit o mochetă portocalie și o canapea maro de vinilin. Fotoliul La-Z-Boy1 al domnului Lisbon flanca o măsuță pe care era așezată o machetă neterminată

a unei corăbii cu pânze, fără velatură și cu sirena cu piept proeminent de la prova ascunsă sub un strat de vopsea. Am fost conduși la subsol, în camera de recreație. Treptele aveau profiluri metalice și erau abrupte, iar pe măsură ce coboram lumina de jos devenea din ce în ce mai intensă, de parcă ne-am

1 La-Z-Boy, fotoliu din piele, cu o rezemătoare pentru picioare.

Fi apropiat de miezul lichefiat al Pământului. Când am ajuns pe ultima treaptă, lumina a devenit orbitoare. Pe tavan bâzâiau neoane și nu era suprafață pe care să nu ardă o veioză. Linoleumul în pătrate verzi și roșii ne lua ochii în timp ce pășeam pe el cu pantofii noștri buni, cu cataramă. Pe o masă pentru jucat cărți, vasul de puncti era ca un vulcan în erupție. Pereții lambrișați reflectau lumina, iar preț de câteva secunde fetele Lisbon nu au fost decât o pată de strălucire orbitoare, ca o congregație de îngeri. Pe urmă, însă, ochii noștri s-au obișnuit cu lumina și ne-au adus la cunoștință un lucru de care nu ne dăduserăm niciodată seama: surorile Lisbon erau, fiecare dintre ele, o altă persoană. În loc să fie cinci exemplare cu același păr blond și obraji bucălați, am observat că erau ființe deosebite, cu personalități care începeau să le transforme fețele și să reordoneze expresiile. Am observat imediat că Bonnie, care s-a prezentat acum Bonaventure, avea tenul palid și nasul ascuțit al unei călugărițe. Ochii îi erau lacrimoși și era cu treizeci de centimetri mai înaltă decât surorile ei, în primul rând datorită lungimii gâtului, care într-o zi avea să atârne la capătul unei funii. Therese avea o față mai masivă, obraji și ochi ca ai unei vițici, iar când a venit să ne salute părea cam împiedicată. Mary avea un păr mai închis la culoare; terminația lui făcea un cioc în mijlocul frunții și avea un puf pe buza superioară, care sugera că mama sa îi găsise ceara depilatoare. Lux era singura în acord cu imaginea noastră despre fetele Lisbon. Radia sănătate și părea pusă pe șotii. Rochia îi era strânsă pe corp, iar când a venit să ne strângă mâinile ea ne-a făcut câte un semn secret cu degetul, gâdilându-ne în palmă, și a dat în același timp drumul unui râs aspru, ciudat. Cecilia era îmbrăcată, ca de obicei, cu rochia de mireasă cu tivul retezat. Rochia era o piesă veritabilă din anii '20. Bustul pe care ea nu îl umplea era plin de paiete, iar cineva, fie Cecilia însăși, fie proprietara magazinului de haine de mână a doua, retezase partea de jos a rochiei cu o tăietură inegală, altfel că ea se termina deasupra genunchilor juliți ai Ceciliei Stătea pe un scaun de bar, privind fix fundul paharului său de puncti, iar rochia diformă cădea pe ea ca un sac. Își colorase buzele cu creionul roșu de desen, ceea ce îi dădea un aer de cocotă țicnită. Se purta ca și cum nimeni nu era de față.

Am simțit că trebuie să ne ținem departe de ea. Bandajele îi fuseseră scoase, însă purta o sumedenie de brățări, care să-i ascundă cicatricile. Niciuna dintre celelalte fete nu purta brățări, așa că am presupus că-i dăduseră Ceciliei tot ce aveau. Pe dinăuntru, brățările erau lipite cu scotch de pielea Ceciliei, ca să nu alunece. Rochia de mireasă avea pe ea pete de mâncare care se servește la spital: soteun de morcovi și de sfeclă. Ne-am luat fiecare câte-un puncti m ne-am aliniat de-o parte a încăperii, în timp ce fetele Lisbonilor se îngărămădiseră de cealaltă.

Nu mai fuseserăm la o petrecere supravegheată. Eram obișnuiți cu petrecerile pe care le dădeau frații noștri mai mari când părinții erau plecați din

oraș, cu încăperile întunecate vibrânde de mulțimea de trupuri, cu vomatul pe muzica tunătoare, cu butoaiile de bere cuibărite în gheață în cada de baie, cu dezmațuri pe coridoare și cu distrugerea statuetei din living. Asta era cu totul altceva. Doamna Lisbon, cu polonicul, umplea tot mai multe pahare cu punți, în timp ce noi le priveam pe Therese și pe Mary jucând domino, iar de cealaltă parte a încăperii domnul Lisbon își deschidea trusa de unelte. Ne-a arătat roțile cu clichet, învârtindu-le în mână ca să zbârnâie, un tub lung și ascuțit la capăt pe care-l numea trasator, o altă unealtă plină de chit de zidărie pe care-a numit-o răzuitoare și încă una, cu un capăt zimțat, care, a spus el, era dalta sa. Vorbea cu o voce șoptită despre aceste ustensile, dar pe noi nu ne privea deloc, ci numai uneltele, plim-bându-și degetele de-a lungul lor sau încercându-le ascuțimea cu buricul rotund și moale al degetului mare. O singură cută verticală i se adâncea pe frunte, iar în centrul feței uscate buzele i se umeziseră.

Tot timpul cât au durat toate acestea, Cecilia a rămas cocoțată pe scaunul ei.

Am fost fericiți atunci când și-a făcut apariția Joe Retardatul. A intrat la brațul mamei sale, îmbrăcat cu bermudele lui lăbărțate și pe cap cu șapca albastră de baseball, având, ca de obicei, un rânjet pe fața aceea tipică de mongoloid. Invitația și-o ducea legată cu o panglică roșie de încheietura mâinii, ceea ce însemna că fetele Lisbonilor scriseseră și numele lui, nu numai pe al nostru. S-a apropiat mormăind, cu maxilarul exagerat de mare și gura căscată, cu ochii minusculi, de japonez și obrazul neted pe care i-l râdeau frații lui. Nimeni nu știa exact ce vârstă are Joe Retardatul, dar și în cele mai vechi amintiri ale noastre el avusese favoriți. Frații lui îl scoteau afară pe verandă cu o găleată, pentru a-l bărbieri, și strigau la el să nu se miște, zicând că dacă îi vor tăia beregata nu va fi vina lor, iar atunci Joe se făcea alb ca varul și rămânea nemișcat ca o șopârlă. Știam și că retardații nu trăiesc mult și îmbătrânesc mai repede decât alți oameni, ceea ce explica firele albe ce ieșeau de sub șapca lui Joe. Copii fiind, crezusem că Joe Retardatul avea să moară înainte să ajungem noi adolescenți, dar acum noi eram adolescenți și Joe era încă un copil.

Acum că sosise, puteam să le arătăm fetelor Lisbon tot ce știam despre el, cum i se mișcau urechile dacă-l scărpinai sub bărbie, cura nu putea să spună decât „Cap” când dădeai cu banul, niciodată „Pajură” pentru că era prea complicat – și chiar și atunci când spuneam: „Joe, hai. Zi pajură”, el spunea tot „Cap!”, crezând de fiecare dată că e câștigător, fiindcă noi îl lăsam. L-am pus să cânte cântecul pe care-l cânta întotdeauna, cel învățat de la domnul Eugene. Cânta: „O, maimuțele nu au cozi în Sambo Wango, o, maimuțele nu au cozi în Sambo Wango, o, maimuțele nu au cozi, le-au fost tăiate de matrozi”, iar noi am bătut din palme și fetele au bătut și ele, iar Lux a bătut din palme și s-a rezezat de Joe, care era prea greu de cap ca să aprecieze gestul.

Petrecerea tocmai începea să devină antrenantă când Cecilia a lunecat jos de pe scaunul pe care stătea și și-a croit drum către mama ei. Jucându-se cu brățările de la mâna stângă, a întrebat dacă i se dă voie să se retragă. A fost singura dată când am auzit-o vorbind și am fost surprinși de cât de matură îi

era vocea. Primul lucru care te izbea la vocea ei era că părea bătrână și obosită. Trăgea mereu de brățări, până când doamna Lisbon i-a spus:

T „173

— Dacă asta vrei, Cecilia. Dar am făcut asemenea eforturi ca să dăm o petrecere pentru tine.

Cecilia a smucit de brățări până când banda adezivă s-a desprins. Atunci a rămas ca o stană de piatră. Doamna Lisbon a spus:

— Bine. Atunci du-te sus. O să ne distrăm fără tine.

Imediat ce-a căpătat permisiunea, Cecilia s-a îndreptat spre scări. Își ținea capul în jos către podea, mișcându-se în acea uitare ce-i era proprie, cu ochii săi de floarea-soarelui ațintiți asupra nenorocirii vieții ei pe care noi nu aveam s-o înțelegem niciodată. A urcat treptele către bucătărie, a închis ușa după ea și a traversat holul de sus. Ii auzeam pașii chiar deasupra noastră. După ce a trecut de jumătatea scărilor către primul etaj, pașii ei nu au mai făcut zgomot, dar la doar treizeci de secunde după aceea am auzit zgomotul jilav al trupului ei căzând pe gardul ce mergea paralel cu casa. Mai întâi s-a auzit un sunet ca de vânt, o precipitare care, am hotărât mai târziu, nu a putut fi cauzată de altceva decât de rochia ei de mireasă care se umfla cu aer. N-a durat mult. Un corp uman cade repede. Esențialul a fost chiar acesta: faptul că o persoană a căpătat proprietăți complet fizice și a căzut cu viteza unei pietre. Nu a mai contat că în creierul ei s-au mai putut produce scăpărări și pe parcursul căderii, nici că ea ar fi putut să regrete ce făcuse, nici că a avut sau nu timp să vadă limpede țepușele din gard care țâșneau spre ea. Minte ei nu mai exista în nici un fel care ar mai fi avut vreo importanță. Văjâitul ca de vânt a trecut repede, urmat de bufnetul jilav – zgomot de pepene care crapă – ce ne-a făcut să tresărim. Preț de o clipă, toți am rămas liniștiți și serioși, de parcă am fi ascultat un concert, cu capetele înclinate pentru a oferi urechilor noastre condiții să funcționeze mai bine, și fără ca vreo bănuială să-și facă încă loc. Apoi doamna Lisbon, ca și cum ar fi fost singură, a spus:

— Doamne Dumnezeule!

Domnul Lisbon a alergat pe scări până sus Doamna Lisbon a urcat într-un suflet până la capătul scărilor și a rămas acolo, ținându-se cu mâna de balustradă. Privind în sus îi vedeam silueta, picioarele groase, spinarea largă și încovoiată, capul mare pe care panica îl amortise, ochelarii groși, umpluți de lumină. Ocupa aproape toată scara și ezitam să urcăm pe lângă ea, până când n-au făcut-o fetele Lisbon. Apoi ne-am strecurat și noi. Am ajuns în bucătărie. Printr-o fereastră laterală, l-am văzut pe domnul Lisbon stând în tufișuri. Când am ieșit pe ușa din față, am văzut că o ținea în brațe pe Cecălia, cu o mână sprijinindu-i gâtul și cu cealaltă genunchii, încerca să o ridice de pe țărșul care-i sfârtecuse sânul stâng, trecuse prin inexplicabila ei inimă, separase două vertebre fără a zdrobi niciuna și, sfâșiindu-i rochia, ieșise din nou la aer Țărșul o străpunsese atât de rapid încât, nu rămăsese sânge pe el. Era perfect curat, iar Cecilia părea doar că stă în echilibru pe prăjină, ca o acrobată. Rochia de mireasă fluturândă contribuia la acest efect de circ. Domnul Lisbon se străduia iar și iar să o ridice pe Cecilia, ușor, dar chiar și în ignoranța noastră noi am știut că era în zadar și că, în ciuda ochilor ei deschiși și a

felului în care gura i se contracta ca a unui pește tras în țepușă, nu era vorba decât de reflexe nervoase și că ea reușise, la a doua încercare, să se arunce afară din lume.

Doi

/1 u înțelesesem de ce voise Cecilia să se omoare/prima oară și am înțeles și mai puțin de ce a făcut-o încă o dată. Jurnalul ei, investigat de poliție conform procedurii de rutină, nu a confirmat ipoteza vreunei iubiri neîmpărtășite. Dominic Palazzolo nu era pomenit decât o dată în acel mic jurnal pe hârtie de orez, decorat cu carioci colorate ca să arate ca o Carte a orelor sau ca o Biblie medievală. Desene în miniatură se înghesuiau pe pagini. Îngeri roz bombon descindeau din marginile de sus sau își frecau aripile printre paragrafe copioase. Zâne cu părul bălai plângeau cu șiroaie de lacrimi bleu care se scurgeau înspre cotor. Balene indigo împrôșcau sânge în jurul unei tăieturi de ziar (lipită pe pagină) care enumera nou-sosiții pe lista speciilor pe cale de dispariție. Șase pui abia ieșiți din ou țipau dintre cojile lor sparte lângă paragraful scris de Paște. Cecilia umpluse paginile cu un belșug de culori și înflorituri, de scărițe ca de acadea și trifoi cu petale smulse, dar pasajul despre Dominic grăia: „Palazzolo s-a aruncat azi de pe acoperiș din cauza ticăloasei aceleia bogate de Porter. Cât de mare poate fi prostia omenească?”

Paramedicii au venit din nou, aceiași doi, deși nu i-am recunoscut de prima dată. Din teamă și din politețe, trecuserăm strada, așezându-ne pe capota vechiului Oldsmobile al domnului Larson. În vreme ce ne retrăgeam, nimeni dintre noi nu deschisese gura, în afară de Valentine Stamarowski, care strigase de cealaltă parte a peluzei:

— Mulțumim pentru petrecere, domnule și doamnă Lisbon.

Domnul Lisbon era încă îngropat în tufișuri până la brâu și spatele i se zguduia ca și cum ar mai fi încercat încă s-o tragă pe Ceciha afară, sau ar fi plâns cu suspine. Pe verandă, doamna Lisbon le-a făcut pe celelalte fete să se întoarcă cu fața spre casă. Dispozitivul de stropire, programat să pornească la ora opt și un sfert seara, se însufleți deodată, tocmai când duba Salvăm și-a făcut apariția la capătul cvartalului, mergând cam cu cincisprezece mile pe oră, fără lumini și sirenă, de parcă paramedicii ar fi știut deja că totul era în zadar. Cel uscățiv cu mustață s-a dat jos primul, apoi cel gras. Au venit imediat cu targa, în loc să verifice mai întâi starea victimei. O scăpare care, am aflat mai târziu de la profesioniștii ai medicinei, contravenea regulamentului. Nu știam cine chemase Salvarea, nici cum de aflaseră că nu aveau să fie decât ciocli în ziua aceea. Tom Faheem susținea că Therese intrase în casă și telefonase, dar noi toți ceilalți ni le amintim pe cele patru fete rămase în familia Lisbon stând încremenite pe verandă până după venirea ambulanței. Nimeni altcineva de pe strada noastră nu avea habar ce se întâmplase. Peluzele identice ale cvartalului erau toate pustii. Cineva frigea undeva carne la grătar. În spatele casei lui Joe Larson auzeam zvâcnetul unui fluturaș de badminton lovit încoace și-ncolo, fără încetare, de cei mai buni doi jucători din lume.

Paramedicii l-au dat la o parte pe domnul Lisbon ca să o poată examina pe Cecilia. Nu au găsit puls, dar și-au început sforțările ca s-o salveze chiar și în aceste condiții. Cel gras a tăiat cu ferăstrăul țăruișul gardului, în timp ce

uscățivul s-a pregătit s-o prindă, fiindcă era mai primejdios să o ridici pe Cecilia și să o scoți prin capătul ascuțit decât să o lași cu țarușul străpungând-o. Când acesta a cedat brusc, uscățivul a căzut pe spate sub greutatea brusc degajată a Ceciliei. Și-a regăsit apoi echilibrul, s-a răsucit și a lăsat-o să alunece pe targa. Au dus-o de acolo, iar pe drum țarușul tăiat cu ferăstrăul ridica asemenea unui stâlp de cort cearșaful ce-o învelea.

Se făcuse aproape ora nouă. De pe acoperișul casei lui Chase Buell, unde ne-am adunat după ce ne-am descotorosit de hainele cele bune pentru a urmări ce avea să se mai întâmple, vedeam, pe deasupra pâlcurilor de copaci avântându-se în aer, abrupta demarcație unde se sfârșeau arborii și începea metropola. Soarele se cufunda în smogul uzinelor îndepărtate, iar în cartierele sărace din apropierea lor puzderia de geamuri capta roșeața de carne vie a apusului pâcios. Sunete pe care de obicei nu le puteam auzi ajungeau acum până la noi fiindcă eram la înălțime, și stând așa, chirciți pe șindrilele smolite, cu bărbia sprijinită în palme, distingeam, slab, banda indescifrabilă, rulată invers, a vieții citadine, cu planșete și strigăte, lătratul unui câine legat în lanț, claxoane de mașini, voci de fete scandând numere într-un joc obscur și îndârjit – sunete ale metropolei sărăcite pe care nu am vizitat-o niciodată, toate amestecate și înăbușite, fără noimă, purtate de vânt până la noi. Apoi: întuneric. Lumini de faruri gonind în depărtare. Lângă noi, lumini galbene aprinzându-se în case, dând la iveală familii adunate în jurul televizoarelor. Unul câte unul, ne-am dus cu toții acasă.

Nu mai fusese nici o înmormântare în nostru până atunci, cel puțin nu de când venisem noi pe lume. Majoritatea morților se întâmplaseră în timpul celui de-al doilea război mondial, când noi nu eram născuți, iar tații noștri erau băiețan-dri imposibil de slabi în fotografii alb-negru – tați pe piste de aterizare din junglă, tați cu coșuri și tatuaje, tați cu poze indecente pe pereți, tați care scriau scrisori de dragoste fetelor care aveau să devină mamele noastre, tați cărora rațiile de război, singurătatea și hormonii dezlănțuiți în aerul malarie le inspirau reverii poetice ce aveau să înceteze cu desăvârșire la întoarcerea acasă. Acum tații noștri erau la vârsta a doua, aveau burți și gambe fără păr, ros de anii mulți în care purtasera pantaloni, dar încă mai aveau miili până la moarte. La rându-le. Părinții lor. Ce vorbeau limbi străine și trăiau în mansarde modificate, ca ereții, se bucurau de cele mai bune îngrijiri medicale disponibile și amenințau să trăiască până în secolul următor. Nici un bunic de-al nostru nu murise, nici o bunică, mei un părinte, numai câțiva câini: copoiul lui Tom Burke, Muffin, care se încase cu gumă de mestecat Bazooka Joe, și pe urmă, în vara aceea, o creatură care în ani câinești era încă o cățelușă -Cecilia Lisbon.

Greva lucrătorilor din cimitire intrase în a șasea săptămână în ziua în care murise ea. Nimeni nu se preocupase prea mult de acea grevă, nici cu nemulțumirile lucrătorilor, pentru că cei mai mulți dintre noi nici nu fusesem vreodată într-un cimitir. Din când în când, auzeam împușcături ce veneau dinspre ghetou, dar tații noștri o țineau una și bună că nu erau decât rateuri ale mașinilor. Așadar, atunci când s-a scris în ziare că în metropolă nu se mai făceau nici un fel de înmormântări, nu am crezut că acest lucru ne va afecta. Nici domnul și doamna Lisbon, ambii la doar patruzeci și ceva de ani și cu o

cohortă de fete, nu se gândiseră prea mult la grevă, până în ziua când respectivele fete începuseră să-și ia zilele.

Funeraliile au continuat, dar fără a fi desăvârșite prin înmormântare. Coșciugele erau transportate până la parcelele lor fără gropi; preoții rosteau panegiricele; se vărsau lacrimi; după asta, coșciugele erau duse înapoi în congelatoarele morgii ca să aștepte deznodământul grevei. Popularitatea incinerării a crescut brusc. Doamna Lisbon s-a opus însă ideii, temându-se că era un obicei păgân, ba chiar a menționat un pasaj din Biblie ce sugera că morții vor învia în trup la a Doua Venire, iar cenușa nu va fi primită.

În suburbia noastră nu exista decât un singur cimitir, un câmp adormit care fusese în proprietatea mai multor confesiuni de-a lungul anilor, de la cea luterană la cea episcopală și apoi la cea catolică. El adăpostea trei vânători de blănuri din Canada franceză, un neam de brutari pe nume Kropp și pe J. B. Milbank, cel care inventase o băutură răcoritoare ce aducea cu o limonada de casă. Cu pietrele sale funerare căzute într-o rână, cu alea de pietriș roșu în formă de potcoavă și cu numeroșii copaci nutriți de hoiturile grase, cimitirul era de mult plin, la momentul celor din urmă morți. Din această cauză, antreprenorul de pompe funebre, domnul Alton, s-a văzut nevoit să-1 ducă pe domnul Lisbon într-un tur ca să-i arate posibile alternative.

El își aducea aminte bine de respectiva incursiune. Zilele grevei de la cimitir nu erau ușor de uitat, însă domnul Alton a mai mărturisit ceva:

— Era prima mea sinucidere. Și mai era și vorba de o copilă. Nu puteai folosi aceleași condoleanțe. Să vă spun drept, cam dădeam dm colț în colț.

În West Side au vizitat un cimitir liniștit dm sectorul palestinian, dar domnului Lisbon nu i-a plăcut sunetul străin al muezinului care-i chema pe oameni la rugăciune și mai auzise și că cei din vecinătate încă mai sacrificau ritual capre în căzile de baie.

— Nu aici, a spus el, nu aici.

Au făcut, după asta, turul unui mic cimitir catolic care a părut perfect până când, ajungând la capătul lui, domnul Lisbon a văzut două mile de pământ viran care l-a făcut să se gândească la fotografiile cu Hiroshima.

— Era cartierul polonezilor, ne-a spus domnul Alton. General Motors a cumpărat terenurile a circa douăzeci și cinci de mii de polonezi ca să construiască pe ele o uzină gigantică de automobile. A demolat douăzeci și patru de cvartale din metropolă, apoi a rămas fără bani. Așa că pe tot locul acela nu se găseau decât gunoarie și bălării.

Era pustiu, desigur, dar numai dacă priveai peste gardul din fund.

Au ajuns, în sfârșit, la un cimitir public ce nu ținea de nici o confesiune, plasat între două autostrăzi, și aici a primit Cecilia Lisbon toate ritualurile funerare ultime ale Bisericii Catolice, cu excepția înhumării. Oficial, moartea Ceciliei a fost înregistrată în documentele bisericii ca un „accident”, la fel ca și a celorlalte fete, un an mai târziu. Când am cerut lămuriri despre aceasta părintelui Moody, el ne-a spus:

— N-am vrut să despicăm firul în patru. Cum poți să știi sigur că n-a alunecat?

Când am adus vorba despre somnifere, funie și toate celelalte, părintele a afirmat:

— Sinuciderea, ca păcat de moarte, este o chestiune de intenție. Este foarte greu de știut ce a fost în sufletul acelor fete. Ce încercau ele de fapt să facă.

Cei mai mulți dintre părinții noștri au asistat la funeralii, lăsându-ne acasă ca să ne ferească de contagiunea tragediei. Au fost cu toții de părere că cimitirul era cel mai fără relief din câte le fusese dat să vadă. Nu existau pietre funerare sau monumente, ci numai plăci de granit afundate în pământ și, pe mormintele veteranilor din primul război mondial, stegulețe SUA din plastic maltratate de ploaie sau ghirlande de sârmă de care erau agățate flori moarte. Dricului nu i-a fost ușor să treacă pe poartă din pricina pichetelor, dar când greviștii au aflat vârsta decedatei s-au dat la o parte, ba chiar și-au și coborât pancartele furioase. Înăuntru, paragina rezultată în urma grevei era evidentă. În jurul unor morminte se adunaseră mormane de gunoi. Un excavator stătea neclintit, cu fălcile înfipite în pământ, de parcă apelul sindicatului venise chiar în timp ce săpa groapa cuiva. Familiile, jucând rolul de îngrijitori de morminte, făcuseră înduioșătoare încercări de a deretica locurile de odihnă veșnică ale celor dragi. Excesul de îngărășământ arsese un mormânt, dându-i o culoare galbenă aprinsă. Irigarea excesivă transformase un altul într-o mlaștmă. Deoarece apa trebuia cărată cu mâna (mecanismul de stropire fusese sabotat), urmele adânci de pași dintre morminte dădeau senzația că morții ar fi ieșit la plimbare în timpul nopții.

Iarba nu mai fusese tăiată de aproape șapte săptămâni. Cei îndoliați se afundau în ea până la glezne, în timp ce cioclii duceau coșciugul. Din cauza mortalității scăzute din rândul adolescenților, producătorii de articole funerare confecționau puține coșciuge de mărime mijlocie. Confecționau o cantitate redusă de coșciuge de copil, cu puțin mai mari decât niște cutii de pâine. Următoarea mărime era cea de adult, mai mare decât cea de care avea nevoie Cecilia. Când i se deschisese coșciugul la Casa funerară, tot ce văzuseră cei prezenți fusese perna de satin și faldurile capacului capitonat. Doamna Turner ne-a declarat

— Timp de un minut am crezut că era gol.

Apoi însă, greu percepută de retină din pricina celor treizeci și nouă de kilograme ale sale, a pielii palide și a părului ce se contopea cu satinul alb, Cecilia s-a conturat pe fundal ca o figură într-o iluzie optică. Era îmbrăcată nu în rochia de mireasă, pe care doamna Lisbon o aruncase, ci într-o rochie bej cu gulere de dantelă, cadou de Crăciun de la bunica ei pe care refuzase să-l poarte când trăia. Porțiunea deschisă a capacului îi dădea la iveală nu numai fața și umerii, ci și mâinile cu unghiile roase, coatele aspre, proeminențele perechi ale șoldurilor, ba chiar și genunchii.

Numai membrii familiei au trecut pe lângă coșciug, unul câte unul. Mai întâi au trecut fetele, toate buimăcite și fără expresie, și avea să se spună mai târziu că ar fi trebuit să ne dăm seama cum stau lucrurile, după expresiile pe care le aveau.

— Parcă îi făceau cu ochiul, a fost de părere doamna Carruthers. Ar fi trebuit să urle ca din gură de șarpe, însă ce făceau ele? Ajungeau la coșciug, aruncau o privire pe furiș și se îndepărtau. De ce nu ne-am dat seama?

Curt Van Osdol, singurul dintre băieți aflat la Casa Funerară, ne-a spus că ar fi riscat bucuros să o pipăie pentru ultima oară, chiar acolo, în fața preotului și a tuturor, dacă am fi fost și noi de față ca să prețuim gestul. După ce au trecut fetele, doamna Lisbon, la brațul soțului ei, a făcut zece pași înlemnți înainte, ca să-și lege capul șubred deasupra chipului Ceciliei, fardat pentru prima și ultima oară.

— Uită-te la unghiile ei, a crezut domnul Burton că o aude spunând. Nu puteau face ceva cu unghiile ei?

La aceasta, domnul Lisbon a răspuns:

— Au să crească. Unghiile mai cresc. Nu le mai poate roade acum, draga mea.

Tot astfel, și ceea ce știam noi despre Cecilia a crescut și după moartea ei, cu aceeași stăruință nenaturală. Deși nu vorbise decât rareori și nu avusese nici un prieten adevărat, cu toții aveam amintirile noastre vii despre ea. Unii dintre noi o ținuserăm în brațe câte cinci minute când era doar un prunc, până când doamna Lisbon dădea o fugă în casă ca să-și ia poșeta. Unii dintre noi ne jucaserăm în nisip cu ea, ne bătuserăm pentru o lopățică sau ne dezgoliserăm în fața ei pe după dudul ce creștea precum o carne diformă prin gardul cu lanțuri. Stătuserăm la rând alături de ea ca să ne vaccinăm contra pojarului, ținuserăm odată cu ea sub limbă cuburi de zahăr împotriva poliomielitei, o învățaserăm să sară coarda, sa dea foc la artificiile în formă de șarpe, o opriserăm de nenumărate ori să-și cojească rănile și o făcuserăm atentă să nu atingă cu gura fântâna din Three Mile Park. Câțiva dintre noi ne îndrăgostiserăm de ea, dar nu dezvăluiserăm acest lucru, știind că ea era sora cea ciudată.

Dormitorul Ceciliei – atunci când în sfârșit am obținut o descriere a lui de la Lucy Brock -ne-a confirmat această evaluare a caracterului ei. Pe lângă un zodiac mobil, Lucy a găsit sub perna Ceciliei, care purta încă mirosul de păr și de tămâie, o colecție de ametiste cu puteri magico precum și un pachet de cărți de tarot. Lucy a veri ficat – pentru că am rugat-o noi – dacă așternutul fusese schimbat, dar ne-a spus că nu. Camera fusese lăsată intactă, ca piesă de muzeu. Fereastra pe care sărise Cecilia era deschisă încă. În sertarul de sus al șifonierului, Lucy a găsit șapte perechi de chiloți, vopsiți toți în negru cu vopsea pentru textile Rit. A mai găsit în dulap și două perechi de adidași imaculați. Niciunul din aceste lucruri nu ne-a surprins. Știuserăm de multă vreme că Cecilia avea chiloți negri, pentru că ori de câte ori se ridicase în picioare pe pedalele bicicletei, ca să câștige viteză, noi ne uitaserăm pe sub rochia ei. Și o văzuserăm adesea pe treptele din spatele casei, frecându-și adidașii cu periuța de dinți și cu detergent lichid Ivory dintr-o ceașcă.

Jurnalul Ceciliei începe cu un an și jumătate înainte de sinuciderea ei. Mulți au crezut că paginile colorate erau o hieroglifă a unei disperări indescifrabile, chiar dacă desenele păreau în mare parte vesele. Jurnalul avea încuietore, însă David Barker, care aflase de la Skip Ortega, ajutorul

instalatorului, ne-a spus și nouă că Skip găsisse jurnalul lângă vasul de toaletă din baia principală, cu încuietoarea deja spartă, ceea ce însemna că domnul și doamna Lisbon îl citeau, poate, ei înșiși. Tim Winer, omul-creier, a ținut să examineze el jurnalul. L-am adus în biroul pe care părinții îl construiseră special pentru el, cu lămpi verzi de birou, cu un glob ce avea curbe de nivel și cu enciclopedii cu cotoare aurite.

— Instabilitate emoțională, a spus el, analizând scrisul. Priviți punctele de pe aceste i-uri. Puse în toate direcțiile.

Pe urmă, aplecându-se înainte, fapt ce-i dezvăluia venele albastre de sub pielea-i de făptură fără vlagă, a adăugat:

— În esență, avem de-a face cu o visătoare. O persoană fără legătură cu realitatea. Atunci când a sărit, probabil a crezut că are să zboare.

Știm acum pe dinafară bucăți din jurnal. După ce l-am adus sus în mansarda lui Chase Buell, am început să citim cu voce tare pasaje din el. 48

L-am trecut din mână în mână, dând paginile și căutându-ne febril numele. Treptat însă, am descoperit că, deși Cecilia ne privise pe toți fix tot timpul, nu se gândise la niciunul dintre noi. Nici la ea însăși nu se gândea. Jurnalul acesta este un document neobișnuit al adolescenței prin faptul că rareori dezvăluie procesul de formar'1 a unui eu încă incert. Clasicele nesiguranța, lamena tații, iubiri fulgerătoare și vise cu ochii deschizi nu ies nicăieri în evidență. În loc de aceasta, Cecilia scrie despre surorile ei și despre ea ca fiind o singură făptură. Este adesea greu să iden tifici despre care soră vorbește ea, iar multe propoziții stranii trezesc în mintea cititorului imaginea unei creaturi mitice cu zece picioare și cinci capete, stând în pat și mâncând snack-un și alte prostii sau îndurând vizitele mătușilor drăgăstoase. Cea mai mare parte a jurnalului ne-a vorbit mai curând despre cum au ajuns-fetele ceea ce sunt, decât despre motivul pentru care s-au sinucis. Ne-am plictisit să tot auzim despre ce mâncau ele („Luni, 13 februarie. Astăzi am mâncat pizza congelată.”), sau cu ce be im hrăcau, sau ce culori preferau. Toate detestau porumbul cu smântână. Mary își ciobise dintele cățărându-se pe bare pe terenul de joacă și și-1 îmbrăcase. („V-am spus eu”, a sărit Kevm Head, citind aceasta.) Și astfel am aflat despre viețile lor, am ajuns să avem amintiri colective despre împrejurări pe care nu le trăiserăm, am ascuns în noi imaginea intimă a iui Lux aplecându-se peste marginea unei bărci pentru a atinge pentru prima dată o balenă și spunând:

— Nu mi-aș fi imaginat că miros atât de urat.

Iar Therese îi răspundea:

— Este din cauza planctonului care le putrezește în fanoane.

Ne-am familiarizat cu cerurile înstelate pe care fetele le priviseră cu mulți ani înainte, în tabere, cu plictiseala verilor în care nu era altceva de făcut decât să te târăști dm curtea din spate până la cea din față și înapoi, ba chiar cu un anume miros indefinibil ce se ridica din toalete în nopțile ploioase și pe care fetele îl numeau „canalizeală”. Știam ce sentiment aveai când vedeai un băiat fără cămașă pe el, de ce acesta a împins-o pe Lux să scrie numele Kevin cu carioca violet pe toată coperta caietului ei mecanic cu trei inele, ba chiar și pe sutien și pe chiloți, și i-am înțeles furia când a venit într-o zi acasă și a

descoperit că doamna Lisbon îi muiase lucrurile în Clorox, ștergând toți „Kevin”-ii. Știam cât e de neplăcut vântul de iarnă care-ți suflă de jos prin fustă, chinul de a-ți ține genunchii apropiați în clasă, și cât de monoton și de enervant era să sari coarda în timp ce băieții jucau baseball. Nu putuserăm înțelege până atunci de ce fetele țineau atât de mult să fie mature sau de ce simțeau nevoia să-și facă una alteia complimente, însă uneori, după ce unul dintre noi citise cu voce tare câte-un fragment mai lung din jurnal, trebuia să ne luptăm cu impulsul de a ne îmbrățișa sau de a ne spune unul altuia cât de drăguți suntem. Simțeam clausturarea pe care o presupunea faptul de a fi fată, felul în care îți făcea mintea activă și visătoare, precum și în ce fel ajungeai să știi ce culori se asortează între ele. Știam că fetele erau gemenele noastre, că existam cu toții în spațiu ca niște animale cu piei identice și că ele știau totul despre noi, deși noi nu le puteam descifra câtuși de puțin. Știam, în sfârșit, că fetele erau de fapt femei în travesti, că înțelegeau dragostea și chiar și moartea și că sarcina noastră nu era decât să creăm zgomotul care părea că le fascinează.

Pe măsură ce jurnalul înaintează, CVolia îpoew „a se îndepărteze de surorile ei, dar și de orice iW de narațiune personală Persoana întâi smguiui dispare aproape cu totul, efectul fiind similar cu cel al camerei de filmat care se depărtează de personaje la sfârșitul filmului, pentru a arăta, într-o succesiune de decupaje, casa lor, strada, orașul, țara și la urmă planeta, ceea ce nu doar le bagatelizează, ci chiar le anihilează cu totul Proza ei precoce se îndreaptă către lucruri impersonale, ca de pildă reclama cu indianul care plânge vâslind în canoa sa de-a lungul unui fluviu poluat sau numărarea cadavrelor în război, la lăsarea serii. În ultima treime, jurnalul trădează două dispoziții alternante. În pasajele romantice, Cecilia se lasă pradă disperării în fața decesului ulmilor noștri. În zilele cinice, hânmeșie că pomii nici măcar nu sunt bolnavi și ca detrișorul este de fapt un complot „ca să iaca totul plat”. Apar din când în când referiri la cutare sau cutare conspirație – Illuminati, complexul militar-industrial – dar Cecilia simulează numai un atac în acea direcție, ca și cum numele ar fi tot atâția obscuri poluanți chimici. De la invectivă, ea trece fără pauză înapoi la reveriile sale poetice. Două versuri despre vară dintr-un poem pe care nu l-a mai terminat sunt foarte drăguțe, zicem noi: -

Copaci precum niște plămâni umplându-se cu aer
Cu sora mea cea rea,
ce mă trage de păr, mă-ncaier.

Fragmentul este datat 26 iunie, la trei zile după ce s-a întors de la spital, în vremea când o tot vedeam culcată pe iarba din curtea din față.

Se cunosc prea puține despre starea de spirit a Ceciliei din ultima zi a vieții ei. După spusele domnului Lisbon, ea părea mulțumită de petrecerea ei. Când s-a dus jos să vadă cum merg pregătirile, a găsit-o pe Cecilia în picioare pe un scaun, legând baloane de tavan, cu panglici roșii și albastre.

— I-am zis să se dea jos. Doctorul a spus că nu trebuie să-și țină mâinile deasupra capului. Din pricina copcilor.

A făcut cum i s-a poruncit și și-a petrecut restul zilei culcată pe covorașul din dormitorul ei, cu ochii ațintiți pe zodiacul său mobil și ascultând ciudatele discuri celtice pe care le primise printr-o casă de comenzi prin poștă.

— Era mereu o voce de soprană care cânta despre mlaștini și trandafiri morți.

Muzica melancolică îl alarma pe domnul Lisbon, comparând-o cu melodiile optimiste ale propriei lui tinereți, dar, trecând pe coridor, și-a dat seama că nu era în nici un caz mai rea decât rockul urlător al lui Lux sau chiar decât stridențele inumane ale radioului de amatori al Theresei. Începând cu ora două după-amiază, Cecilia a stat cufundată în cada de baie. Nu era un lucru neobișnuit pentru ea să facă băi-maraton, dar după cele întâmplute ultima dată, domnul și doamna Lisbon nu mai voiau să riște.

— Am convins-o să lase ușa puțin întredeschisă, a spus doamna Lisbon. Nu i-a plăcut asta, desigur. Iar acum avea și alte muniții. Psihiatrul spusese că Cil era la vârsta la care avea nevoie să stea singură mult timp.

În tot cursul după-amiezii, domnul Lisbon și-a găsit mereu scuze ca să treacă pe lângă baie

— Așteptam până auzeam un pleoscăit și treceam repede pe lângă crăpătură. Luasem, desigur, de acolo, orice obiect ascuțit.

La patru și jumătate, doamna Lisbon a trimis-o pe Lux să vadă ce face Cecilia. Când a revenit jos, ea a părut fără grijă și nimic din atitudinea ei nu sugera că ar fi avut cea mai vagă idee despre ce avea să facă sora ei în ziua aceea mai târziu.

— E-n regulă, a spus Lux. Impute încăperea cu sărurile alea de baie.

La cinci și jumătate, Cecilia a ieșit din baie și s-a îmbrăcat pentru petrecere. Doamna Lisbon a auzit-o intrând și ieșind de nenumărate ori din cele două dormitoare ale surorilor ei (Bonnie stătea cu Mary, Therese cu Lux). Zăngănitul brățărilor i-a liniștit pe părinți pentru că puteau să-i audă toate mișcărilor, la fel ca unui animal cu talangă la gât. Din când în când, pe parcursul orelor de dinaintea sosirii noastre, domnul Lisbon auzea sunetul brățărilor Ceciliei în timp ce ea urca și cobora scările, probând diferiți pantofi.

Conform celor spuse de domnul și doamna Lisbon ulterior, în ocazii și în dispoziții sufletești diferite, ei nu găsiseră neobișnuit comportamentul Ceciliei din timpul petrecerii.

— Era întotdeauna tăcută în societate, a spus doamna Lisbon.

Și, poate din cauza lipsei lor de socializare, domnul și doamna Lisbon își aduceau aminte de petrecere ca despre un eveniment reușit. Doamna Lisbon a fost chiar surprinsă atunci când Cecilia a cerut voie să se retragă.

— Credeam că se distrează. Nici chiar în acel moment, fetele celelalte nu au dat semne că ar fi știut ce era pe cale să se petreacă. Tom Faheem își aduce aminte că Mary îi povestea despre un pulover pe care voia să și-l cumpere de la Penney's. Therese și Tim Winer discutau despre dorința lor de a ajunge într-un colegiu din Ivy League.

Din anumite indicii descoperite ulterior, se pare că ascensiunea Ceciliei către dormitorul ei nu a fost atât de rapidă pe cât ne-o aminteam noi. S-a oprit, de pildă, între momentul în care ne-a părăsit și cel în care a ajuns la etaj, ca să bea suc dintr-o conservă de pere (a lăsat cutia pe blatul de bucătărie, străpunsă cu o singură gaură, arătând dispreț față de metoda ordonată de doamna Lisbon). Fie înainte, fie după ce a băut sucul, s-a dus la ușa din spate:

— Credeam că o trimit într-o excursie, a declarat doamna Pitzenberger. Avea în mână o valiză. Nu a fost găsită niciodată vreo valiză. Nu putem explica mărturia doamnei Pitzenberger decât fie ca o halucinație a unei purtătoare de ochelari bifocali, fie ca o profeție a sinuciderilor ulterioare, în care bagajele aveau să joace un rol atât de important. Oricare ar fi adevărul, doamna Pitzenberger a văzut-o pe Cecilia lângă ușa din spate și numai după câteva secunde bune a urcat scările, așa cum am auzit atât de clar de la subsol. A aprins luminile din dormitor când a intrat, deși afară era încă lumină. Vizavi, domnul Buell a zărit-o deschizând fereastra camerei.

— I-am făcut cu mâna, dar nu m-a văzut, ne-a spus el.

Tocmai atunci, nevasta lui a gemut în încăpe rea vecina. Ei nu a auzit ce i vs-a intampiai ('ivș: u'i decât după ce duba Salvam venise -m plecix-

— Din nefericire, aveam și noi necazurile ntw> tre, a spus el.

S-a dus să vadă ce face soția lui bolnavă chiai în clipa în care Cecilia își scotea capul pe fereastra, în aerul rozaceu, molatic, umed.

Trei

/ranjamentele florale au ajuns la casa Lisbonilor mai târziu decât se obișnuia. Din cauza naturii acestui deces, cei mai mulți au hotărât să nu trimită flori la Casa funerară și, în general, și-au amânat comenzile, nefiind siguri dacă să lase catastrofa să treacă pe lângă ei în tăcere sau să se comporte ca și cum moartea ar fi fost una naturală. În final, însă, cu toții au trimis câte ceva, trandafiri albi în jerbe, buchete de orhidee, bujori plângători. Peter Loomis, furnizorul de la FTD1, a spus că florile umpluseră până la refuz livingul familiei Lisbon. Buchetele explodau de pe scaune și stăteau risipite peste tot pe podea.

— Nici măcar nu le-au pus în vase, a spus el.

Cei mai mulți au preferat să trimită cărți poștale neutre, care spuneau: „Suntem alături de dumneavoastră” sau „Condoleanțe”, dar unii dintre protestanții anglo-saxoni cei mai puri, obișnuiți să scrie scrisori pentru orice ocazie, s-au căznit să vină cu reacții personale. Doamna Beards a folosit un citat din Whitman pe care ne-am apucat să-l trecem în șoaptă din gură-n gură:

Fresh Trusted Delivered today, unul dintre cele mai cunoscute servicii florale cu livrare la domiciliu din S. U. A.

„Tbtul merge înainte și înspre afară, nimic nu se surpă, /iar a muri nu este ce-ar fi crezut oricine, ci-i lucru mai prielnic”. Chase Buell a tras cu ochiul la ce scrisese maică-sa în cartea poștală, atunci când s-a dus să o strecoare pe sub ușa Lisbonilor. Citise: „Nu știu ce simțiți. Nici măcar n-am să mă prefac că știu”.

Câțiva și-au adunat curajul să viziteze personal familia. Domnul Hutch și domnul Peters s-au dus până la casa Lisbonilor, fiecare separat, însă relatările cu care au venit difereau prea puțin una de alta. Domnul Lisbon i-a invitat să intre, dar înainte ca ei să poată aborda durerosul subiect, i-a așezat în fața unui meci de baseball.

— Vorbea încontinuu despre bullpen1, a spus domnul Hutch. La naiba, doar am fost aruncător în colegiu. A trebuit să-l corectez în câteva puncte esențiale. Mai întâi, a vrut să-l schimbe pe Miăler, deși el era unicul nostru

aruncător care putea proteja cum trebuie un alergător de bază. Am uitat ce treabă aveam acolo.

Domnul Peters a afirmat:

— Omul n-avea toate mințile acasă Tot creștea și creștea intensitatea culorii, până când terenul interior devenea practic albastru. Apoi se așeza la loc. Apoi iar se ridica. Una dintre fete a intrat – voi puteți să le deosebiți?

— Și ne-a adus două beri. A sorbit adânc dintr-una și i-a dat-o înapoi. Niciunul dintre bărbați nu pomenise de sinucidere.

1. Loc, de regulă îngrădit, unde se încălzesc cei care urmează la aruncare.

— Am vrut, chiar am vrut, a spus domnul Hutch. Numai că pur și simplu n-am găsit momentul s-o fac.

Părintele Moody a dat dovadă de mai multă perseverență. Domnul Lisbon l-a întâmpinat pe cleric la fel cum îi întâmpinase și pe ceilalți bărbați, poftindu-l să ia loc în fața meciului de baseball. Câteva minute mai târziu, ca la un semn, Mary a servit beri. Dar părintele Moody nu s-a lăsat abătut de la scopul său. În timpul celei de-a doua reprize, a spus:

— Ce-ați zice să o poftim și pe doamna să ni se alătore? Să vorbim puțin.

Domnul Lisbon încovoia în direcția ecranului:

— Mă tem că nu poate vedea pe nimeni în momentul ăsta. Nu este în apele ei.

— Probabil c-o să vrea să-și vadă preotul, a replicat părintele Moody.

S-a ridicat să se ducă la ea. Domnul Lisbon a ridicat două degete. Ochii îi lăcrimau.

— Părinte, a spus. Iată că au rămas în doi jucători, părinte.

Paolo Conelli, care era băiat de altar, l-a auzit pe părintele Moody spunându-i lui Fred Simpson, dirijorul corului, cum îl lăsase pe „acel om straniu, Dumnezeu să mă ierte că spun asta, dar El l-a făcut astfel” și urcase pe scara principală. Casa dădea deja semne de neîngrijire, deși asta nu era nimic față de ce avea să urmeze. Rotocoale de praf se odihneau pe marginile treptelor. Un sandvici pe jumătate mâncat zăcea la capătul scării, pe balustradă, unde cineva se simțise prea trist ca să-l termine. Fiindcă doamna Lisbon nu mai spăla, ba nici detergent nu mai cumpăra, fetele se deprinseseră să spele hainele la mână în cadă, iar când părintele Moody a trecut pe lângă baia lor, a văzut cămăși, pantaloni și lenjerie agățate la scurs peste perdeaua de la duș.

— Sunetul era chiar plăcut, ne-a povestit el. Ca o ploaie.

De pe podeaua băii se ridicau aburi, odată cu mirosul săpunului de iasomie (câteva săptămâni mai târziu, am cerut doamnei de la raionul de cosmetice de la Jacobsen's niște săpun de iasomie pe care să-l putem mirosi și noi). Părintele Moody s-a oprit în fața băii, prea sfios ca să intre în acea peșteră umedă, care funcționa ca o cameră comună între cele două dormitoare ale fetelor înăuntru, dacă nu ar fi fost preot și ar fi privit, ar fi văzut toaleta ca un tron unde fetele Lisbon defecau în public, cada de baie pe care-o foloseau ca pe o canapea, umplând-o cu perne, pentru ca două dintre fete să se poată lăfăi în

timp ce o alta își ondula părul. Ar fi zărit caloriferul pe care stăteau grămezi de pahare și de cutii de Coca-Cola, savoniera în formă de scoică pe care-o foloseau, la nevoie, drept scrumieră. De la vârsta de doisprezece ani, Lux își petrecea ore întregi la toaletă fumând, dând drumul fumului fie pe fereastră, fie într-un prosop ud pe care apoi îl agăța afară. Însă părintele Moody nu a văzut nimic din toate acestea. El a trecut doar prin curentul de aer tropical și asta a fost tot. În spatele lui simțea curenții mai reci ai casei, particulele de praf plutitoare și acel miros de familie specific pe care-l avea orice casă, îl știa de cum intrai în ea – casa lui Chase Buell mirosea a piele, a lui Joe Larson a maioneză, a Lisbonilor a floricele de porumb vechi, am zis noi, deși părintele Moody, vizitând-o după ce începuseră morțile, a spus:

— Era un amestec între un salon mortuar și un depozit de mături. Atâtea flori. Atâta praf.

Ar fi. Dorit să se întoarcă la curentul de iasomie, dar cum stătea el așa, ascultând picăturile care broboneau gresia băii și spălau urmele de pași ale fetelor, a auzit voci. A făcut repede ocolul holului, strigând-o pe doamna Lisbon, dar ea nu a răspuns. Întorcându-se la capătul scărilor, a început să coboare, însă le-a văzut pe fetele Lisbon printr-o ușă întredeschisă.

— În acel moment, fetele nu aveau nici cea mai mică intenție să repete greșeala Ceciliei. Știu că toți cred că a fost un plan sau că noi am procedat lamentabil în ceea ce le privește, dar ele erau la fel de șocate ca și mine.

Părintele Moody a ciocănit discret la ușă și a cerut voie să intre.

— Stăteau împreună pe podea și mi-am dat seama că plânseseră. Cred că țineau un fel de petrecere în pijama. Erau perne peste tot. Detest să pomenesc de asta și-mi amintesc că m-am dojenit chiar și pentru că am gândit acest lucru la momentul respectiv, dar nu aveai cum să te înșeli: nu se îmbăiaseră.

L-am întrebat pe părintele Moody dacă discutase despre moartea Ceciliei sau despre durerea fetelor, dar ne-a spus că nu.

— Am pomenit de asta de câteva ori, dar nu au dat curs discuției. Am învățat că nu poți să silești oamenii s-o facă. Timpul trebuie să fie cel potrivit, iar inima să fie doritoare.

Când i-am cerut să rezume impresia pe care și-o făcuse despre starea emoțională a fetelor în acel moment, a spus:

— Lovite, dar nu zdrobite.

În primele zile după înmormântare, interesul nostru pentru fetele Lisbon n-a făcut decât ha crească. Drăgălășeniei lor i se adăuga o suferința nouă misterioasă, cu desăvârșire tăcută, vizibilă în umflăturile albăstriei de sub ochi sau în felul în care se opreau câteodată fără a termina pasul început, priveau în jos și clătinau din cap, de parcă ar fi muștrătați viața. Durerea le făcea să umble brambura. Auzeam că fetele rătăceau fără țintă prin Eastland, prin mall-ul plin de lumini, cu dozatoarele de suc timide și hot dogs puși în țepușe sub lămpile care îi țineau calzi. Din când în când, atingeau câte o bluză sau o rochie, dar nu cumpărau nimic. Woody Clabault a văzut-o pe Lux Lisbon vorbind cu o bandă de motocicliști în fața magazinului Hudson. Un motociclist i-a propus să o ia pe motocicletă lui ca să facă o tură și, după ce s-a uitat în direcția casei ei, aflată la mai bine de zece mile depărtare, a acceptat L-a apucat strâns de talie.

El a apăsat demarorui cu piciorul și a trezit motorul la viață. Mai târziu, Lux a fost văzută mergând singură, pe jos, către casă, ducându-și pantofii în mână.

În subsolul familiei Krieger, ne-am așezat pe un rest de mochetă și am visat la toate felurile în care am putea să alinăm durerea fetelor Lisbon Unii dintre noi doreau să se așeze pe iarbă împreună cu ele sau să le cânte cântece la chitară și din gură. Paul Baldino voia să le ducă pe toate la plaja Metro Beach ca să se bronzeze. Chase Buell, aflat din ce în ce mai mult sub influența tatălui lui, adeptul creștinismului științific, nu a spus decât că fetele aveau nevoie de „ajutor din altă lume”. Dar când l-am întrebat ce voia să spună, el a dat din umeri și a spus: „Nimic”. Totuși, când fetele treceau pe lângă noi, îl vedeam deseori pe Chase chircit lângă vreun copac, mișcându-și buzele cu ochii închiși.

Totuși, nu toată lumea se gândea la fete. Chiar înainte ca Cecilia să fie înmormântată, se găsiseră oameni care nu puteau vorbi despre nimic altceva decât despre cât de periculos era gardul pe care sărise.

— Nu a fost decât un accident care trebuia să se întâmple odată și-odată, a fost de părere domnul Frank, funcționarul de la asigurări. Și nici o poliță nu ar putea să acopere așa ceva.

— Și copiii noștri ar putea sări pe el, a insistat doamna Zaretti la cafeaua ce se servea după slujba de duminică.

Nu la mult timp după aceasta, un grup de tați s-a apucat să trudească la dezrădăcinarea gardului, fără să pretindă să fie plătiți. Au aflat că gardul se găsea pe pământul familiei Bates. Domnul Buck, care era avocat, a negociat cu domnul Bates condițiile înlăturării gardului și nu i-a spus un cuvânt domnului Lisbon. Toți au presupus, desigur, că Lisbonii aveau să fie recunoscători.

Rareori ne văzuserăm tații până atunci purtând cizme de șantier, săpând pământul și mânuind clești puternici, nou-nouți. S-au luptat cu gardul, aplecați ca infanteriștii marini când au ridicat steagul la Iwo Jima. A fost cel mai mare efort comun care a avut loc în cartierul nostru din câte țineam noi minte, în cursul căruia toți avocații, doctorii și ofițerii de credite ipotecare au stat în șanț umăr lângă umăr și mamele noastre le-au adus oranjadă Kool-Aid, iar timp de o clipă secolul nostru a fost din nou nobil. Chiar și vrăbiile de pe cablurile de telefon păreau că privesc. Nu trecea nici o mașină. Ceața industrială a metropolei noastre îi făcea pe bărbați să pară niște siluete cioplite în cositor, însă trecuse mult de amiază și ei tot nu reușiseră să scoată gardul din pământ. Domnului Hutch i-a venit ideea să taie cu ferăstrăul barele, cum făcuseră cei de la ambulanță, și o vreme bărbații au făcut cu rândul la ferăstrău, dar brațele lor de birocați s-au dat bătute numaidecât. În cele din urmă, au legat gardul de spatele Fordului Bronco 4x4 al unchiului Tucker. Nimănui nu-i păsa că unchiul Tucker nu avea permis de conducere (examinatorii miroseau întotdeauna băutura din el, și chiar dacă renunța să mai bea cu trei zile înainte de test, tot o simțeau cum i se evaporă prin pori). Tații noștri au strigat: „Calc-o!” și unchiul Tucker a călcat accelerația până la podea, dar gardul nu s-a clintit. Pe la mijlocul după-amiezii, s-au lăsat păgubași și s-au apucat să facă o colectă ca să tocmească o firmă specializată în demolări. O oră mai târziu, un om singuratic s-a ivit cu un camion pentru

remorcări, a atașat de gard un cârlig, a apăsat un buton pentru a pune în mișcare vinciul enorm și atunci, cu un sunet grav de pământ, gardul ucigaș s-a dezrădăcinat.

— Se vede sânge, a spus Anthony Turkis, și ne-am uitat să vedem dacă sângele care nu existase în momentul sinuciderii se ivise după aceea. Unii au fost de părere că era pe al treilea țăruș, alții, pe al patrulea, dar întreaga chestiune era la fel de imposibilă ca găsirea lopeții însângerate pe spatele lui Abbey Road, când toate indiciile proclamau că Paul era mort¹.

Niciunul dintre membrii familiei Lisbon nu a dat ajutor la înlăturarea gardului. Din când în când, însă, le vedeam chipurile clipind la ferestre. Imediat după ce camionul a scos gardul din făgașul său, domnul Lisbon însuși a ieșit prin ușa laterală și a încolăcit un furtun de grădină. Nu s-a dus mai departe către șanț. A ridicat o mână într-un salut ca între vecini și s-a întors în casă. Omul a atașat gardul, bucată cu bucată, de camion și – fiind totuși plătit pentru asta – i-a făcut peluzei domnului Bates cele mai mari stricăciuni din câte ne-a fost dat să vedem. Am fost uluiți că părinții noștri au permis acest lucru, pentru că stricarea peluzei justifica de obicei chemarea poliției. Însă de data asta domnul Bates nu a urlat și nu a încercat să-i ia camionului numărul de înmatriculare, și la fel și doamna Bates, care plânse o dată când aprinsesem petarde în lălelele ei premiate, care participau la expoziții la nivel de stat, nu a spus nimic, și nici părinții noștri nu au spus nimic, și așa am simțit noi cât de bătrâni erau ei, cât de obișnuiți cu traume, crize și războaie. Ne-am dat seama

1. Referire la celebra farsă a Beatles-ilor, care au înscenat în albumul Abbey Road moartea ficțională a lui Paul McCartney, presărând coperta albumului cu indicii despre aceasta și împrejurările în care a avut loc.

Că acea versiune a lumii pe care o fabricaseră ei pentru noi nu era lumea în care credeau cu adevărat și că, în ciuda tuturor acelor îngrijiri minuțioase și a enervărilor din pricina mohorului roșu, ei nu dădeau doi bani pe peluze.

După ce camionul s-a îndepărtat, tații noștri s-au adunat încă o dată în jurul scobiturii, hol-bându-se la râmele ce se încolăceau, la lingurițe, la acea piatră despre care Paul Little avea convingerea că este un vârf de săgeată indiană. Se rezemau în lopeți, ștergându-și frunțile, deși nu făcuseră nimic. Toți se simțeau mult mai bine, de parcă lacul ar fi fost acum curățat, sau aerul, de parcă bombele părții adverse ar fi fost acum distruse. Nu se putea face mare lucru spre salvarea noastră, dar cel puțin gardul dispăruse. În ciuda dezastrului de pe peluza sa, domnul Bates s-a apucat să-i curețe marginile, iar cuplul cel vârstnic de nemți și-a făcut apariția sub bolta de viță-de-vie din curtea lor, ca să bea vin de desert Purtau, ca de obicei, pălăriile din Alpi, cea a domnului Hessen cu o mică pană verde, iar schnauzerul lor adulmeca la capătul lesei. Strugurii plesneau de copti deasupra capetelor lor. Spinarea încovoiată a doamnei Hessen plonja și se ivea din nou dintre tufele luxuriante de trandafiri, în timp ce le stropea cu insecticid.

La un moment dat, m-am uitat în sus spre cer și am văzut că toate musculițele de baltă muriseră. Aerul nu mai era cafeniu, ci albastru. Înarmați cu măști de bucătărie, am dat jos găngăniile de pe stâlpi, din ferestre, de pe

cablurile electrice. Le-am îndesat în saci, mii și mii de trupuri de insecte cu aripi de mătase brută, iar Tim Winer, omul-creier, a observat cum se aseamănă cozile musculițelor cu cele ale homarilor.

— Sunt mai mici, a spus, dar posedă același contur. Homarii sunt încadrați în clasa Phylum Arthropoda, la fel ca insectele. Sunt insecte. Iar insectele nu sunt decât homari care au învățat să zboare.

Nimeni nu a putut niciodată să înțeleagă ce ne apucase pe toți în acel an sau de ce uraserăm cu atâta intensitate crusta de gânganii moarte care se așternuse peste viețile noastre. Dintr-o-dată însă, nu mai puteam răbda ca musculițele să se așeze covor peste piscinele noastre, să ne umple cutiile poștale, să acopere stelele de pe drapelele noastre. Acțiunea colectivă a dezrădăcinării de garduri a condus la o conlucrare întru măturat, întru transportat saci, întru udat cu furtunul prin curțile pavate. Câte douăzeci de mături lucrau în tempo în orice direcție te-ai fi uitat, iar spectrele pale ale musculițelor cădeau de pe pereți ca scrumul. Le-am examinat fețele micuțe de vrăjitori și le-am frecat între degete până când au început să degaje un miros ca acela de crap. Am încercat să le dăm foc, dar nu se aprindeau (ceea ce, în ochii noștri, le-a făcut să pară mai moarte decât orice altceva). Am scuturat tufișurile, am bătut carpetele, am dat drumul la maximum la ștergătoarele de parbriz. Musculițele îfundaseră gurile de canal, astfel că a trebuit să le împingem în jos cu niște bețe. Stând pe vine deasupra canalelor, auzeam râul de sub oraș cum curge la vale. Am lăsat să cadă pietre și ne-am ciulit urechile ca să le distingem pleoscăitul.

Nu ne-am oprit la propriile noastre case. Odată ce ne-am văzut pereții curați, domnul Buell i-a spus lui Chase să înceapă să curețe gângăniile și de pe casa Lisbonilor. Din pricina convingerilor sale religioase, domnul Buell mergea adesea prea departe, adunând câte cinci metri de frunze și din curtea familiei Hessen, dând zăpada cu lopata și pe aleea lor, ba chiar aruncând pe ea sare grun-joasă. Nu era ciudat din partea lui să-i spună lui Chase să înceapă să măture și casa Lisbonilor, chiar dacă ei locuiau vizavi și nu alături. Fimdea domnul Lisbon nu avea decât fete, mulți băieți și bărbați maturi se duseseră și înainte de asta să-l ajute să care câte-o creangă retezată de trăsnet, iar când Chase s-a apropiat, cu mătura deasupra capului ca un drapel de regiment, nimeni nu a spus un cuvânt. Apoi, însă, domnul Kneger l-a trimis pe Kyle să meargă și el să măture puțin, iar domnul Hutch, pe Ralph, și curând eram cu toții la casa Lisbonilor, dând cu mătura pe pereți și adunând pleavă de gânganii. Erau chiar mai multe ca la noi, pe pereți se așternu-seră strat de trei centimetri, iar Paul Baldino ne-a pus să ghicim ghicitoarea: „Ce miroase-a pește, i-o plăcere să mănânci, dar nu-i pește?”

Odată ajunși la ferestrele Lisbonilor, sentimentele noastre noi și inexplicabile pentru fete au ieșit la suprafață. În vreme ce dădeam jos gângăniile, am văzut-o pe Mary Lisbon în bucătărie, în mână cu o cutie de macaroane cu brânză Kraft. Părea să reflecteze dacă să o deschidă sau nu. A citit instrucțiunile, a întors cutia pe cealaltă parte ca să se uite la poza viu colorată a macaroanelor, după care a pus cutia la loc pe blatul de bucătărie. Anthony Turkis a remarcat, cu fața lipită de geam:

— Ar trebui să mănânce ceva.

A ridicat din nou cutia. Am privit plini de speranță. Dar ea s-a întors cu spatele și a dispărut.

Afară se întuneca. Prin casele din vecini se aprindeau lumini, dar nu și în casa Lisbonilor. Nu puteam, deci, vedea mai bine înăuntru, ba mai mult, geamurile au început să reflecte propriile noastre mutre de gură-cască. Nu era decât ora nouă, dar totul confirma ceea ce spunea lumea: că de când murise Cecilia, membrii familiei Lisbon așteptau cu nerăbdare venirea nopții ca să uite de ei înșiși în somn. Sus, la fereastra unui dormitor, cele trei lumânări votive ale lui Bonnie pâlpâiau într-o ceață roșiatică, dar, în afară de ele, întreaga casă înghițea umbrele nopții. Insectele se treziră peste tot în ascunzătorile lor, vibrând imediat ce ne întorceam cu spatele. Toți le numeau greieri, dar noi nu am găsit niciodată vreunul în tufișurile date cu insecticid sau pe peluzele aerate și nu aveam nici o idee despre cum arată. Nu erau decât sunet. Părinții noștri fuseseră în relații mai apropiate cu greierii. Se pare că târâitul lor nu le suna mecanic. El venea din toate direcțiile, întotdeauna de la o înălțime chiar deasupra capetelor noastre sau chiar dedesubt și întotdeauna cu sugestia că lumea insectelor simțea mai mult decât noi. Cum stăteam noi așa ca niște stane de piatră, parcă vrăjiți, ascultând greierii, domnul Lisbon a ieșit pe ușa laterală și ne-a mulțumit. Părul său părea și mai cărunt decât de obicei, dar durerea nu îi schimbase stridența glasului. Purta o salopetă care avea un genunchi plin de rumeguș.

— Puteți folosi furtunul când doriți, a spus el, apoi a privit dubita de înghețată Good Humour care trecea pe-acolo. Clopoțelul ei cristalin a părut să-i trezească o amintire, a zâmbit, sau s-a crispat – nu ne-am dat seama exact – și s-a întors în casă.

Am mers după el abia mai târziu, invizibili, cu fantomele întrebărilor noastre. Se părea că, atunci când a intrat din nou în casă, el a văzut-o pe Therese ieșind din sufragerie. Ea își îndesa în gură bomboane – M&M, după culori – dar s-a oprit imediat ce l-a văzut. A înghițit un cocoloș nemestecat. Fruntea ei înaltă lucea în lumina ce venea de pe stradă, iar buzele ei de amoraș erau mai roșii, mai mici și mai frumoase decât ni le aminteam, mai ales în contrast cu obrajii și bărbia, care se mai împliniseră. Genele îi erau acoperite cu o crustă, de parcă fuseseră de curând lipite una de alta. În acel moment, domnului Lisbon i s-a părut că nu știe cine este ea, ca și cum copiii nu ar fi decât niște străini cu care ai fost de acord să locuiești, și a întins mâna ca să-i dea binețe pentru prima oară. Și-a pus mâinile pe umerii ei, apoi și le-a lăsat să cadă în lături. Therese și-a dat la o parte părul ce-i căzuse în ochi, a zâmbit și a luat-o încet în sus pe scări.

Domnul Lisbon și-a început obișnuita tură de noapte, verificând dacă ușa de la intrare era încuiată (nu era), dacă lumina din garaj era stinsă (era) și dacă vreunul dintre ochiurile aragazului nu fuseseră lăsate aprinse (nu fuseseră). A stins lumina din baie de la parter, unde a găsit în chiuvetă aparatul dentar al lui Kyle Krieger, uitat de când și-l scosese în timpul petrecerii, ca să mănânce tort. L-a luat și l-a ținut sub jetul robinetului, examinându-i crusta trandafirică care se mulase pe cerul gurii lui Kyle, crenelurile din plastic care îi încercuiau

turnurile dinților, sârma încolăcită din față, îndoită în punctele-cheie (se vedeau urmele cleștilor), pentru a-i da o apăsare modulată. Domnul Lisbon știa că îndatorirea sa de părinte și vecin era să pună aparatul într-o pungă etanșă, să le telefoneze Kriegerilor și să le spună că aparatul ortodontic costisitor era pe mâini sigure. Astfel de fapte – simple, omenoase, scrupuloase, clemente – erau sarea și piperul vieții. Cu numai câteva zile mai înainte le-ar fi putut duce la îndeplinire. Dar acum a luat aparatul și i-a dat drumul în closet. A apăsat pe manetă. Aparatul, împins încoace și-ncolo de vârtej, a dispărut în jos pe gâtlejul din porțelan, iar apoi, când apele s-au liniștit, a ieșit din nou la suprafață, triumfător și parcă batjocoritor. Domnul Lisbon a așteptat ca rezervorul să se umple și a tras din nou apa, dar s-a întâmplat același lucru. Replica gurii de copil nu se dădea dezlipită de panta cea albă.

În acel moment, ceva i-a fulgerat în colțul ochiului:

— Am crezut că am văzut pe cineva, dar când m-am uitat, nu era nimic.

Nu a văzut nimic nici când s-a întors prin holul din spate în vestibul și a urcat scara principală. La primul etaj a stat să asculte la ușile fetelor, dar nu a auzit-o decât pe Mary tușind în somn și pe Lux ascultând la radio cu volumul mic și cântând și ea din gură. A intrat în baia fetelor. O rază de lumină de la luna care răsărise trecea prin fereastră, luminând o parte din oglindă. Printre urmele lăsate de degete, cineva lustruise un mic rotocol în locul unde fetele își admirau reflexiile, iar deasupra oglinzii Bonnie lipise cu bandă adezivă o porumbiță din hârtie albă. Domnul Lisbon și-a depărtat buzele într-o grimasă și și-a zărit în rotocolul curat caninul mort din stânga, ce începea să se învinețească. Ușile către dormitoarele comune ale fetelor nu erau complet închise. Prin ele răzbăteau zgomote de respirație și murmure. Și-a plecat urechea la acele sunete, de parcă ele i-ar fi putut spune ce simțeau fetele și cum să le mângâie. Lux și-a închis radioul și totul a rămas tăcut.

— N-am putut să intru, ni s-a confesat domnul Lisbon după ani de zile. Nu știam ce să spun.

Numai când a ieșit din baie, ducându-se și el către uitarea somnului, a dat cu ochii de fantoma Ceciliei. Stătea în vechiul ei dormitor, îmbrăcată din nou în rochia de mireasă, descotorosindu-se cumva de rochia bej cu guler de dantelă pe care o purtase în coșciug.

— Fereastră era încă deschisă, a spus domnul Lisbon. Nu cred că vreunui dintre noi îi trecuse prin minte să o închidă între timp. Am înțeles. Am știut că trebuia să închid fereastră aceea, fiindcă altfel ea ar fi continuat să sară la nesfârșit.

Domnul Lisbon ne-a spus că nu a țipat. Nu a vrut să intre în contact cu umbra fiicei sale, să afle de ce-și curmase zilele, să-i ceară iertare sau să o mustre. În loc de toate astea, s-a repezit să treacă pe lângă ea, ca să închidă fereastră, însă fantoma s-a întors cu fața și a văzut că era doar Bonnie, înfășurată într-un cearșaf.

— Nu-ți face griji, a spus ea, încet. Au scos gardul.

Într-un bilet scris de mână ce-i etala caligrafia perfecționată în timpul studiilor superioare de la Ziirich, doctorul Hornicker i-a invitat pe soții Lisbon la o a doua consultație, dar ei nu s-au dus. În schimb, din ce-am observat noi

în restul verii, doamna Lisbon a luat din nou în mână frâiele casei, în timp ce domnul Lisbon s-a retras într-o ceață. Când l-am văzut, mai târziu, avea înfățișarea sfioasă a unei rude sărace. Pe la sfârșitul lui august, în săptămânile de pregătire pentru începerea școlii, și-a luat obiceiul să plece pe ușa din spate, ca și cum ar fi făcut-o pe ascuns. Mașina lui scâncea în garaj, iar când ușa automată se ridica, ea ieșea nesigură, strâmbă ca un animal fără un picior. Prin parbriz îl vedeam pe domnul Lisbon la volan, cu părul încă ud și cu fața încă mânjită uneori de spumă de ras, dar rămânea fără expresie atunci când țeava de eșapament se lovea de capătul aleii, scoțând scânteii, ca de fiecare dată. La ora șase se întorcea acasă. Când intra pe alee, ușa garajului se cutremura ca să-1 înghită, iar din acel moment nu-l mai vedeam până a doua zi dimineata, când zăngă-nitul țevii de eșapament îi anunța plecarea.

Singurul contact mai lung cu fetele a avut loc spre sfârșitul lunii august, când Mary și-a făcut apariția fără programare la cabinetul de orto-donție al doctorului Becker. Am vorbit cu acesta niște ani mai târziu, în rânjetul strâmb a zeci de mulaje de ghips din dulapurile de sticlă. Fiecare rând de dinți purta numele nefericitului copil care trebuise să muște din pasta moale, iar priveliștea ne-a făcut să ne întoarcem cu gândul la torturile medievale ale trecutului nostru ortodontic. Doctorul Becker a vorbit destul de mult înainte ca noi să-i putem da atenție, căci din nou îl simțeam cum ne strânge molarii în cleme de metal sau ne leagă dinții de sus și cei de jos unii de alții cu benzi de cauciuc. Limbile noastre căutau porțiunile de țesut cicatriceal lăsate de protuberantele aparatelor și, chiar și după cincisprezece ani. Fisurile încă ne păreau că au gustul dulceag de sânge. Dar doctorul Becker spunea:

— Mi-o amintesc pe Mary pentru că a venit fără părinți. Nici un copil nu mai făcuse asta până la ea. Când am întrebat-o ce dorește, și-a pus două degete în gură și și-a ridicat buza de sus. Apoi a întrebat: „Cât face?” îi era teamă că părinții săi nu vor putea plăti.

Doctorul Becker refuzase să-i spună lui Marv Lisbon o sumă.

— Vino cu mama ta și vom discuta, îi spusese el.

De fapt, procesul ar fi urmat să fie unul îndelungat, deoarece Mary, ca și surorile ei, părea să aibă o pereche de canini în plus. Dezamăgită, ea s-a întins pe scaunul dentistului, cu picioarele ridicate, în timp ce dintr-un tub argintiu târâia apă într-un pahar mic.

— A trebuit s-o las pe scaunul acela și să plec, ne-a relatat doctorul Becker. Mai aveam cinci copii care așteptau. Mai târziu, asistenta mea mi-a povestit că o auzise pe fată plângând.

Fetele au fost văzute pentru prima dată împreună abia la Festivitatea de deschidere. Pe 7 septembrie, o zi a cărei răceală a descurajat speranțele de a avea o toamnă caldă, Mary, Bonnie, Lux și Therese au venit la școală ca și cum nu se întâmplase nimic. Încă o dată, în ciuda faptului că stăteau în formație compactă, am putut vedea noile diferențe ce se iviseră între ele și am simțit că, dacă le-am fi privit suficient de atent, am fi început să înțelegem ce simțeau ele și cine erau. Doamna Lisbon nu-și dusesse fetele în oraș să le cumpere haine noi de școală, astfel că le purtau tot pe cele de anul trecut. Rochiile lor îngrijite erau prea strâmte (în ciuda a orice, fetele continuaseră să se dezvolte) și se

vedea că le erau incomode. Mary își dichisise ținuta cu accesorii: un mănunchi de brățări de cireșe din lemn, în același roșu intens ca și eșarfa. Fusta ecosez de școală a lui Lux, ce-i rămăsese acum prea scurtă, îi dădea la iveală genunchii goi și trei centimetri de coapsă. Bonnie purta ceva ce aducea cu un cort și avea poalele inegale. Therese purta o rochie albă care semăna cu un halat de laborator. Cu toate acestea, fetele au intrat, una câte una, într-o sală de festivități cuprinsă brusc de tăcere, cu o demnitate neașteptată. Bonnie culesese un buchet simplu de păpădii de toamnă de pe pajiștea școlii. Îl ținea sub bărbia lui Lux ca să vadă dacă acesteia îi place unul. Recenta lor traumă nu era detectabilă, dar când s-au așezat în bănci ele au lăsat o strapontină liberă între ele, de parcă i-ar fi ținut locul Ceciliei.

Fetele nu au lipsit o singură zi de la școală, ca de altfel nici domnul Lisbon, care preda cu entuziasmul său obișnuit. Ca și până atunci, el

1. Joc pe care îl joacă copiii ținându-și păpădii sub bărbie, pentru a vedea dacă se formează reflexe portocalii în acel loc, ceea ce înseamnă că persoanei îi place unul.

Le storcea elevilor răspunsuri prefăcându-se că-i strangulează și ștergea ecuații într-un nor de praf de cretă. În pauza de prânz, însă, în loc să meargă în cancelarie, el a început să mănânce în clasă, aducându-și de la cantină un măr și niște brânză proaspătă și luând masa la catedră. Mai avea și alte comportări stranii. L-am văzut mergând prin aripa Științelor reale, conversându-se cu plantele de voalul miresei care atârnavă de panourile geodezice. După prima săptămână, a început să predea din scaunul rotativ, luându-și elan până la tablă și înapoi și neridicându-se niciodată în picioare, explicându-ne că acest lucru era din cauza glicemiei scăzute. După ore, ca antrenor secund de fotbal, stătea în spatele porții, strigând apatic scorul, iar când antrenamentul se termina, străbătea terenul albit de praf de cretă, adunând mingile într-un sac de pânză murdar.

Venea la școală singur, cu mașina, cu o oră mai devreme decât fetele sale somnoroase, pe care le aducea autobuzul. Intrând pe ușa principală, pe lângă armură (echipele noastre sportive se numeau Cavalerii), se ducea direct în clasa sa, unde cele nouă planete ale sistemului solar atârnavă de niște panouri perforate din plafon (șaiszeci și șase de găuri în fiecare pătrat, după cum zicea Joe Hill Conley, care le număra în timpul orelor). Niște corzi albe aproape invizibile legau planetele de câte un locaș. În fiecare zi ele se roteau și gravitau, întregul cosmos fiind controlat de domnul Lisbon, care consulta o hartă astronomică și învârtea o manivelă plasată chiar lângă ascuțitoarea de creioane. Dedesubtul planetelor atârnavă triunghiuri în alb și negru, spirale portocalii, conuri albastre cu vârfuri detașabile. Pe catedră, domnul Lisbon ținea la vedere un cub Soma, rezolvat pentru totdeauna și rămas încremenit cu ajutorul unor benzi de scotch. Lângă tablă, un dispozitiv de sârmă ținea cinci bucăți de cretă, cu care putea desena portative pentru formația să corală bărbătească. Fusesse profesor atât de mult timp, încât avea chiar și o chiuvetă în clasă.

Fetele, pe de altă parte, intrau pe ușa laterală, pe lângă răzorul cu bulbi de narcise galbene, îngrijite în fiecare primăvară de nevasta cea zveltă și

harnică a directorului. Răspândin-du-se fiecare către dulapul său, ele se reuneau la cantină, în timpul pauzei de gustare. Julie Freeman fusese cea mai bună prietenă a lui Mary Lisbon, dar după sinucidere nu și-au mai vorbit.

— Era o fată mișto, dar pur și simplu n-am putut suporta. Mă cam treceau fiorii când eram cu ea. În plus, tocmai începusem să mă văd cu Todd.

Surorile mergeau cu pas sigur pe coridoare, ținându-și cărțile la piept și privind un punct fix din spațiu pe care noi nu-l puteam vedea. Erau ca Eneas, care (după cum l-am translatat noi în viața reală din mijlocul ceței aruncate de oratoria profesorului Timmerman) se dusesese în lumea umbrelor, văzuse morții și se întorsese, plângând pe dinăuntru.

Cine să știe ce gândeau și simțeau ele? Lux chicotea și acum proteste, Bonnie își frământa rozariul în fundul buzunarului adânc al fustei de catifea reiată, Mary își purta costumele care o făceau să semene cu Prima Doamnă, Therese își ținea pe ochi ochelarii de protecție inclusiv pe coridoare – și cu toate astea, ele s-au îndepărtat de noi, de celelalte fete, de tatăl lor, iar noi le vedeam stând în curtea școlii, sub burniță, mușcând din aceeași gogoasă, privind cerul, lăsându-se udate cu încetul până la piele.

Vorbeam cu ele pe apucate, adăugând fiecare dintre noi câte o frază la conversația colectivă Mike Orriyo a fost cel dintâi. Dulapul lui era chiar alături de cel al lui Mary la vestiar, iar într-o zi el a furișat o privire pe deasupra ușitei și a întrebat:

— Cum merg treburile?

Capul ei era aplecat înainte, ceea ce făcea ca părul să-i acopere fața, iar el nu a fost convins că ea îl auzise până când a murmurat:

— Nu prea rău.

Fără să se întoarcă să-l privească în ochi, ea a închis cu zgomot dulapul de metal și s-a îndepărtat, strângându-și cărțile la piept. După câțiva pași, și-a tras în jos poalele fustei, la spate.

În ziua următoare el a așteptat-o și, când ea și-a deschis dulapul, a adăugat o nouă propoziție

— Eu sunt Mike.

De data asta Mary a rostit ceva distinct prin păr:

— Știi cine ești. N-am trăit în școala asta decât toată viața mea.

Mike Orriyo a mai vrut să spună ceva, dar când ea s-a întors în sfârșit să dea ochii cu el, a rămas mut. A stat stană de piatră uitându-se la ea, deschizându-și fără folos gura, până când ea i-a spus:

— Nu ești obligat să vorbești cu mine.

Alți băieți au avut mai mult succes. Chip Willard, regele detențiilor, s-a dus la Lux când ea stătea pe jos într-un ochi de soare – era una din ultimele zile calde ale anului – și, în vreme ce noi priveam de la o fereastră de la etaj, s-a așezat lângă ea. Lux purta fusta de școală ecosez și șosete albe până la genunchi. Mocasinii ei păreau noi. Înainte ca Willard să se apropie, ea și-i frecase alene prin praf. Apoi și-a îndepărtat picioarele unul de altul, și-a proptit mâinile la spate și și-a întors fața către ultimele raze de soare ale anotimpului. Willard a pășit în soarele ei și i-a vorbit. Ea și-a împreunat picioarele, și-a scărpinat un genunchi, și le-a îndepărtat din nou. Willard s-a instalat

confortabil pe solul moale. S-a aplecat către ea, rânjind, și chiar dacă noi nu-l auzisem niciodată cu urechile noastre spunând ceva inteligent, pe Lux a făcut-o să râdă. Părea să știe ce face și am fost uimiți de știința pe care o acumulase în pivnițele și pe sub tribunele războiului său cu regulile. A zdrobit o frunză moartă deasupra capului lui Lux. Niște fărâme au căzut pe sub cămașa ei, iar ea i-a tras una. Până ne-ara dezmeticit, ei o și apucaseră împreună prin spatele școlii, trecând dincolo de terenurile de tenis, străbătând aleea de ulmi comemorativi și luând-o către gardul înalt ce delimita proprietățile vilelor de pe aleea privată de alături.

Nu a fost doar Willard. Paul Wanamaker, Kurt Siles, Peter McGuire, Tom Sellers și Jim Czeslawski au avut cu toții parte de câteva zile în care s-au crezut prietenii lui Lux. Toată lumea știa că soții Lisbon nu-și lăsau fetele să-și dea întâlniri cu băieți și că doamna Lisbon în special dezaproba seratele dansante, balurile și consensul general că adolescenților trebuia să li se permită să se pipăie unul pe celălalt pe bancheta din spate a mașinii. Scurtele uniri ale lui Lux erau clandestine. Ele germinau în timpii morți ai orelor de studiu individual, înmugureau pe drumul către țâșnitoare și se consumau în boxa fierbinte de deasupra sălii de festivități, printre incomodele reflectoare și cabluri. Băieții se întâlneau cu Lux pe drumul către diverse comisioane pe care le aveau de făcut, printre rafturile farmaciei, în timp ce doamna Lisbon aștepta afară în mașină, iar o dată, în cea mai îndrăzneată întâlnire, chiar în station wagonul familiei, în timpul celor cincisprezece minute în care doamna Lisbon a stat la coadă la bancă. Dar băieții care se furișau cu Lux erau întotdeauna cei mai proști, mai egoiști și mai rău tratați acasă, și erau în plus surse de informație foarte proaste. Orice am fi întrebat, ei răspundeau cu afirmații lascive precum: „Gagica e bună, tre' să-ți spun”, sau „Vreți să știți ce s-a întâmplat? Ia miroase-mi degetele, frate”. Faptul că Lux consimțea să-i întâlnească în vâlcelele și desigurile de pe teritoriul școlii îi trăda clar ca bună ziua dezechilibrul. Am întrebat dacă vorbea despre Cecilia, dar băieții spuneau întotdeauna că nu prea le arse de vorbit, mă-nțelegi.

Singurul băiat de încredere care a cunoscut-o pe Lux în acea vreme a fost Trip Fontaine, dar simțul onoarei ce-l caracteriza ne-a ținut în ignoranță ani de zile. Cu numai optsprezece luni înainte de sinucideri, Trip Fontaine se debarasase de grăsimea sa de băiat mic, spre deliciul fetelor și al femeilor deopotrivă. Fiindcă noi îl cunoscusem ca fiind un băiat dolofan, ai cărui dinți îi ieșeau pieziș din gura deschisă, mobilă, ca aceea a unui pește oceanic de adâncime, am remarcat mai târziu transformarea. În plus, tații și frații mai mari și unchii noștri decrepiți ne asiguraseră că nu contează cum arăți dacă ești băiat. Nu eram pregătiți ca frumusețea să-și facă apariția în mijlocul nostru și am crezut că ea nu are nici o importanță, până când fetele pe care le cunoșteam, și mamele lor, au început să se îndrăgostească de Trip Fontaine. Dorința lor era una tăcută, dar magnifică, aidoma cu o mie de margarete care-și potrivesc fețele după drumul soarelui. La început, de-abia dacă am observat bilețelele făcute ghem care-i erau strecurate lui Trip prin grilajul dulapului, nici brizele ecuatoriale care-l urmăreau pe coridor și erau produse de atât de mult sânge înfierbântat; dar, în sfârșit, confrunțați cu ciorchinii de fete deștepte care

roșeau la apropierea lui Trip sau își smuceau cozile pentru a nu zâmbi prea mult, ne-am dat seama că tații, frații și unchii noștri ne mințiseră și că nimeni nu avea să ne iubească vreodată pentru că aveam note bune. Mulți ani mai târziu, în acel neînsemnat sanatoriu de dezintoxicare unde se dusesse pentru a toca ultimele economii ale fostei sale soții, Trip Fontaine și-a amintit de pasiunile incandescente care explodaseră într-o vreme în care lui îi apăreau primele fire de păr pe piept. Totul începuse în timpul unei excursii la Acapulco, unde tatăl său și iubitul tatălui său au mers ca să se plimbe pe plajă, lăsându-l pe Trip să se descurce singur în incinta hotelului. (Exponatul nr. 7, un instantaneu din timpul acelei excursii, înfățișează un domn Fontaine bronzat, pozând cu Donald, înghesuiți picior lângă picior în scaunul din holul hotelului, care arată ca tronul lui Montezuma printre palmieri.) La barul cu băuturi nealcoolice, pentru minori, Trip a întâlnit-o pe Gina Desander, recent divorțată, care i-a comandat primul său pina colada. Gentleman până în vârful degetelor, Fontaine ne-a împărtășit la întoarcere doar detaliile cele mai cuviincioase despre viața Ginei Desander, și anume că era crupier în Las Vegas și îl învățase să câștige la blackjack, că scria poezii și mânca nucă de cocos crudă cu un briceag militar elvețian. Numai după mulți ani, pe când aținea asupra deșertului ochii săi slăbiți, cavalerismul său nemaiputând proteja o femeie care avea la acea dată peste cincizeci de ani, Fontaine a recunoscut că Gina Desander fusese „prima femeie pe care am avut-o”.

Acest lucru explica multe. Explica de ce nu-și scotea niciodată de la gât colierul de scoici puka pe care i-l dăduse ea. Explica posterul turistic de deasupra patului său, care înfățișa un bărbat ce plutea deasupra Golfului Acapulco într-un delta-plan tras de o șalupă. Explica de ce cu un an înainte de sinucideri își schimbase felul de a se îmbrăca, trecând de la cămășile și pantalonii de școlar la costume de cowboy, cămăși cu butoni perlați, buzunare cu clape ornamentale și broderii la umeri, fiecare obiect fiind special ales pentru a-l face să semene cu bărbații din Las Vegas care o țineau de braț pe Gina Desander în fotografiile din portofel pe care ea i le arătase în timpul celor șapte zile și șase nopți de excursie organizată pe care le petrecuseră împreună. La cei treizeci și șapte de ani ai săi, Gina Desander întrezărise masculinitatea debordantă care zăcea în trupul grăsuțului, îmbrăcat în slip speedo, al lui Trip Fontaine, iar în timpul săptămânii din Mexic ea l-a cizelat, dându-i formă de bărbat. Ne putem doar imagina ce s-a petrecut în camera ei de hotel, un Trip beat cu suc de ananas în care fusese turnat alcool privind-o pe Gina Desander dând cărțile de joc în mijlocul patului său fără cuvertură. Ușa culisantă ce dădea spre micul balcon de ciment ieșise de pe șină. Trip, simțindu-se bărbat, încercase s-o repare. Măsuțele de toaletă și noptierele erau pline cu resturile de la petrecerea ținută în cameră în noaptea dinainte – pahare goale, umbreluțe de cocteiluri tropicale, coji de portocale ude. Cu bronzul său de vacanță, Trip arătase probabil cam cum arăta pe la sfârșitul verii, când se învârtea prin piscină, cu sfârcurile ca două cireșe roz în zahăr brun. Pielea roșiatică, ușor cutată, a Ginei Desander se arădea odată cu vârsta, ca frunzele. As de cupă. Zece de treflă. Douăzeci și unu. Ai câștigat. L-a mângâiat pe păr, a dat din nou cărțile. Nu ne-a spus amănunte niciodată, nici chiar mai târziu, când eram toți

suficient de adulți ca să înțelegem. Dar ne-am imaginat episodul ca pe o minunată inițiere făcută de o mamă milostivă și, chiar dacă a rămas un secret, acea noapte l-a înveșmântat pe Trip în mantaua de amant. Când s-a întors, i-am auzit noua voce gravă răsunând cu un cap deasupra noastră, i-am băgat de seamă, fără să-nțelegem ce înseamnă, turul strâmt al pantalonilor, i-am mirosit apa de colonie și ne-am comparat pielea noastră albă ca brânza cu a lui. Dar mirosul lui de mosc, netezimea feței pe care și-o datora uleiului de cocos, grăunții aurii de nisip rebel care îi mai luceau încă în sprâncene nu ne-au atins pe noi cum le-au atins pe fete, care, una câte una și apoi în grupuri, au început să leșine.

Primea scrisori împodobite cu câte zece perechi de buze diferite (fiecare cută a lor la fel de distinctă ca o amprentă digitală). Nu a mai învățat pentru teste, din cauza atâtor fete care veneau la el ca să tocească împreună în pat. Își petrecea timpul întreținându-și bronzul, plutind pe o saltea pneumatică, în piscina lui de mărimea unei căzi. Fetele aveau dreptate să-l iubească pe Trip, fiindcă era singurul băiat care își putea tine gura. Trip avea din fire discreția marilor amanți ai lumii, seducători mai mari decât Casanova pentru că nu au lăsat în urmă douăsprezece volume de memorii și nici măcar nu știm cine erau. Pe terenul de fotbal, sau gol în vestiare, Trip Fontaine nu vorbea niciodată despre feliile de plăcintă, atent învelite în staniol, care se întrezăreau în dulapul său, nici de panglicile de prins părul legate de antena mașinii sale, nici chiar de pantoful de tenis ce atârna de un șiret destrămat la geamul său din spate și în al ca rus\u0226? Rf era vârat un bilet asudat pe caie ri” „->j. Scorul este love-love1. Ești ia servicm frip”

Coridoarele începură se răsune de numele său spus pe furiș. În timp ce noi îi spuneam „Tripanu” sau „Arteziana”, fetele nu vorbeau decât de Trip; Trip, asta era toată conversația, iar când a fost ales drept „Cel mai frumos” din școală, „Cel mai bine îmbrăcat”, „Personalitatea nr. 1” și „Cel mai bun atlet” (deși niciunul dintre noi nu votaserăm

1. Zero-zero, în tenis.

Cu el, din invidie, și nici măcar nu avea o coordonare atât de bună), ne-am dat seama de proporțiile pasiunii fetelor. Chiar și mamele noastre vorbeau de cât de arătos era, îl invitau să rămână la cină, trecându-i cu vederea părul cam lung și unsuros. În scurt timp a început să trăiască precum un pașă, primind tribut la curtea patului său acoperit cu o cuvertură sintetică: bancnote mici șterpelite din poșetele mamelor, pliculețe de droguri, inele de absolvire, prăjiturile de orez expandat în hârtie cerată, fiole de nitrit de amidon, sticle de vin spumos Asti Spumante, brânzeturi olandeze asortate și, câteodată, câte-o bucată de hașiș. Fetele veneau aducându-i lucrări trimestriale bătute la mașină, cu tot cu note de subsol, „notițe de gagici” pe care le compilaseră pentru ca Trip să citească doar câte o pagină despre fiecare carte. În timp, din preaplinul ofrandelor lor el își alcătuisese un mic muzeu al „Marilor Jointuri ale Lumii”, fiecare exponat găzduit în câte-un borcan gol de condimente aliniat pe etajeră, de la „Blue Hawaiian” la „Roșu Panama”, cu numeroase exemplificări din teritoriile maronii intermediare, dintre care una arăta și mirosea ca o bucată de covor. Nu știam prea multe despre fetele care îl vizitau pe Trip

Fontaine, decât că veneau în propriile mașini și luau întotdeauna câte ceva din portbagaj. Erau genul cu cercei zornăitori, cu păr decolorat la vârfuri și cu pantofi cu toc de plută care se legau în jurul gleznelor. Duceau cu ele castroane de salată acoperite cu prosoape de bucătărie cu imprimeuri, străbăteau cu picioarele lor ca niște paranteze peluza, pocnind baloane de gumă și zâmbind. La etaj, în pat, ele îl hrăneau pe Trip cu lingurița, ștergându-l la gură cu cearșaful, după care aruncau vesela pe podea și se topeau în brațele lui. Din când în când, domnul Fontaine trecea pe acolo, în drum către sau dinspre camera lui Donald, dar caracterul îndoielnic al propriei sale purtări îl împiedica să ridice problema susurelor care se auzeau pe sub ușa fiului său. Cei doi, tată, și fiu, trăiau ca niște colegi de apartament, împiedicându-se unul de altul cu halatele lor multicolore, asemănătoare, bombănindu-l pe cel care terminase cafeaua, însă după-amiaza îi găsea pe amândoi în piscină, lovindu-se de marginile ei, compatrioți în căutarea unui dram de pasiune pe pământ.

Erau tatăl și fiul cu bronzurile cele mai strălucitoare din întregul oraș. Chiar și constructorii italieni, lucrând în soare zi de zi, nu puteau egala nuanța lor de mahon. În amurg, pielea domnului Fontaine și a lui Trip părea aproape albăstruie, iar când își făceau turban din prosop ei păreau doi Krișna gemeni. Piscina mică, circulară, construită deasupra nivelului solului, se sprijinea de gardul curții din spate, iar talazurile ei scâldau uneori câinele vecinilor Marinați în ulei de bebeluși, domnul Fontaine și Trip își încălecau saltelele pneumatice echipate cu reze-mători pentru spate și cu suporturi pentru băuturi și se lăsau să plutească sub cerul nostru de-abia dezmoțit de la nord, de parcă ar fi fost la Costa del Sol. Îi priveam, din când în când, cum se colorează tot mai mult într-o nuanță ca a cremei de ghetă. Pe domnul Fontaine îl bănuiam că își decolorează părul, iar strălucirea dinților amândurora devenea greu de privit. La petreceri, fete cu priviri sălbatice se agățau de noi doar pentru că îl cunoșteam pe Trip, iar după un î timp ne dădeam seama că și ele erau la fel de înnebunite de lucrările dragostei ca și noi. Mark Peters a ieșit până la mașină într-o noapte și a simțit că cineva îl apucă de picior. Uitându-se în jos, a văzut-o pe Sarah Sheed, care i-a mărturisit că e atât de teribil de îndrăgostită de Trip că nu poate să mai meargă. Își aduce aminte și acum de privirea plină de panică pe care i-a aruncat-o ea, o fată solidă, sănătoasă, renumită pentru mărimea bustului, ce stătea atunci inertă, ca o schiloadă, în iarba plină de rouă.

Nimeni nu a știut cum se întâlniseră Trip și Lux, nici ce-și spusese unul altuia, nici dacă atracția era una reciprocă. Chiar după mulți ani, Fontaine era reticent în legătură cu acest subiect, potrivit cu jurămintele de credință pe care le rostise față de cele patru sute optsprezece fete și femei cu care făcuse dragoste pe parcursul lungii sale cariere. Tot ce ne spunea era:

— N-am uitat-o niciodată pe fata aia, frate. Niciodată.

În deșert, cuprins de tremurături, avea sub ochi pungi bolnăvicioase de piele galbenă, dar ochii înșiși îi vedeai că priveau înapoi către un timp al înfloririi. Treptat, cu repetate încercări de a-l îndupleca și grație, în mare măsură, nevoii toxicomanului în recuperare de a vorbi fără întrerupere, am reușit să încropim povestea iubirii lor.

A început în ziua în care Trip Fontaine a asistat la o oră de istorie unde nu avea ce să caute. Ora a cincea era consacrată studiului individual și, în acest timp, după cum îi era obiceiul, Fontaine se dusesese la mașină ca să fumeze o marijuana, la care recurgea la fel de regulat ca Peter Petrovich, băiatul diabetic, la insulina. De trei ori pe zi Petrovich se prezenta la infirmerie pentru injecții, mânuind întotdeauna singur seringă hipodermică, precum cei mai abjecți dintre drogați, deși după ce se injecta cânta la pianul de concert din sala de festivități cu o artă uluitoare, de parcă insulina ar fi fost elixirul geniului. La fel, Trip Fontaine se ducea la mașină de trei ori pe zi, la zece și un sfert, la douăsprezece și un sfert și la trei și un sfert, de parcă ar fi avut la mână un ceas ca al lui Petrovich, care suna când era timpul pentru o doză. Își parca întotdeauna Pontiacul Trans Am la capătul cel mai îndepărtat al parcurii, cu fața spre școală pentru a-i repera pe eventualii profesori care s-ar fi apropiat. Capota înclinată a mașinii, corpul ei zvelt și spatele înclinat îi dădeau aspectul unui scarabeu aerodinamic. Deși semnele vârstei începuseră să-i strice finisajul auriu, Trip Fontaine îi repictase dungile negre, de mașină de curse, și lustruise jantele cu ținte care păreau niște arme. În interior, scaunele concave de piele păstrau semne idiosincratice de transpirație – se vedea unde își rezemase domnul Fontaine capul în timpul ambuteiajelor, substanțele chimice din sprayul său de păr pătând pielea maro în purpuriu deschis. Un iz slab de deodorant de mașină Boots and Saddle, pe care-l folosisese taică-său, mai persista în aer, deși la acea vreme mașina era impregnată mai mult cu mirosul de mosc și de marijuana al lui Trip. Portierele mașinii sport se închideau ermetic și Trip avea obiceiul să spună că puteai să te droghezi mai zdravăn în mașina lui decât oriunde altundeva, fiindcă respirai mereu fumul captiv. În fiecare recreație, pauză de masă și în timpul orelor de studiu individual, Trip se îndrepta agale spre mașina sa și se cufunda în baia de abur. Cincisprezece minute mai târziu, când deschidea portiera, fumul se involbura să iasă, ca dintr-un horn, împrăș-tiindu-se și încolăcindu-se în ritmul muzicii – de regulă Pink Floyd sau Yes – pe care Trip o asculta și când mergea să-și verifice motorul sau să-și lustruiească capota (motivele oficiale pentru incursiunile sale în parcare). După ce își închidea mașina, se plimba prin spatele școlii pentru a-și aerisi hainele. Ținea ascunsă o cutie cu dropsuri de mentă de rezervă în scorbura unui copac comemorativ (plantat pentru Samuel O. Hastings, absolvent al promoției 1918). De la ferestrele claselor, fetele îl priveau cum stătea afară, sub copaci, singur și irezistibil, cu picioarele încrucișate ca un indian, și chiar înainte de a se ridica ele vedeau cu ochii minții ușoarele urme de praf de pe fiecare fesă. Era mereu la fel: se ridica cât era de lung, își aranja pe ochi ochelarii de soare de aviator, își dădea părul pe spate, trăgea fermoarul la buzunarul de la piept al gecii de piele maro și se pornea mânat de forța oarbă a cizmilor sale. Străbătea aleea copacilor comemorativi, pajiștea din spate, rândurile de iederă, și intra pe ușa din spate a școlii.

Nici un băiat nu era nici pe departe atât de flegmatic și de distant. Fontaine dădea senzația că trecuse pe un plan superior al vieții, că mâinile sale erau înfipite în inima realului, în timp ce noi, restul, încă mai memorăm citate și toceam pentru note. Deși își scotea și el cărțile din dulap, știam că ele nu sunt

decât recuzită, că era sortit capitalismului și nu studiului, după cum afacerile sale cu droguri deja o prevesteau. În acea zi de care își va aminti întotdeauna, o după-amiază de septembrie în care frunzele de-abia începuseră să ruginească, Trip Fontaine intră în școală și-1 văzu pe domnul Woodhouse, directorul, apropiindu-se pe coridor. Era obișnuit să dea peste persoane cu autoritate în timp ce era drogat și ne-a spus că nu a suferit niciodată de paranoia. Nu-și putea explica de ce la vederea directorului. Cu pantalonii săi bufanți și șosetele gaâben-deschis, pulsul i-a crescut pe loc și o ușoară transpirație i-a apărut la ceafă. Totuși, cu un gest nonșalant, Trip Fontaine a intrat în cea mai apropiată clasă să-și găsească scăparea.

Nu a băgat de seamă niciunul dintre chipuri când s-a așezat. Nu vedea nici profesor, nici elevi, și nu era conștient decât de lumina divină din încăpere, o văpaie portocalie ce venea de la frunzișul autumnal de afară. Clasa părea plină de un lichid dulce și cleios, o miere ușoară aproape ca aerul, pe care o respira. Timpul și-a încetinit fuga, iar în urechea sa stângă răsunetul silabei cosmice Om s-a pornit clar ca soneria unui telefon. Când i-am sugerat că aceste detalii se împletiseră cu drogul pe care-1 avea în sânge, Trip Fontaine a ridicat un deget în aer, singura dată când mâinile nu i-au mai tremurat în tot timpul conversației noastre.

— Știu ce înseamnă să fii drogat, a spus el. Asta era altceva.

În lumina portocalie, capetele elevilor păreau niște anemone de mare, unduind lin, iar tăcerea din încăpere era cea a fundului de mare.

— Fiecare secundă este eternă, ne-a spus Trip, descriindu-ne cum, pe când stătea el în bancă, fata din fața sa, fără vreun motiv aparent, se întorsese să-1 privească.

Nu putea spune dacă era frumoasă, fiindcă nu-i vedea decât ochii. Restul feței ei – buzele cărnoase, puful blond al perciunilor, nasul cu nări translucide roz bombon – a rămas în ceață în timp ce cei doi ochi albaștri îl ridicau ca pe un val de mare și îl țineau suspendat.

— Era punctul stabil al lumii în mișcare, ne-a spus el, citându-1 pe Eliot, ale cărui Poeme complete le găsisese în bibliotecă la centrul de dezintoxicare.

În acea eternitate în care Lux Lisbon 1-a privit, Trip Fontaine a privit-o și el, iar iubirea pe care a simțit-o în acel moment, mai adevărată decât toate iubirile de după aceea fiindcă nu a trebuit să supraviețuiască în lumea reală, încă îl mai chinuia, chiar și acum în deșert, când frumusețea și sănătatea i se duseseră.

— Nu poți ști niciodată ce are să declanșeze acea amintire, ne-a spus. Un chip de copil. Un clopoțel la gâtul unei pisici. Orice.

Nu au schimbat un singur cuvânt. Dar în săptămânile ce au urmat, Trip Fontaine și-a petrecut timpul hoinărind pe coridoare, sperând ca Lux să apară, cea mai goală ființă îmbrăcată cu haine pe care o văzuse vreodată. Chiar și cu pantofii de școală cumsecade, ea își târșăia picioarele ca și cum ar fi fost desculță, iar veșmintele ca un sac pe care doamna Lisbon le cumpăraseră pentru ea nu făceau decât să-i sporească atracția, de parcă, după ce s-ar fi dezbrăcat, ar fi pus pe ea ce-a găsit la îndemână. În pantaloni de catifea reiată, coapsele ei se loveau una de alta, zumzând, și exista întotdeauna cel puțin o minune

dezordonată care să-1 facă să se piardă cu firea: o cămașă care ieșea din fustă, o șosetă găurită, o cusătură ruptă care-i dădea la iveală părul de sub braț. Își căra cărțile dintr-o clasă în alta, dar nu le deschidea niciodată. Pixurile și creioanele sale păreau la fel de vremelnice ca mătura Cenușăresei. Când zâmbea, gura ei dezvăluia prea mulți dinți, dar noaptea Trip visa că este mușcat de toți, până la unul.

Nu știa care ar fi trebuit să fie primul pas în urmărirea ei, fiindcă fusese întotdeauna el cel urmărit. Încet-încet, de la fetele care veneau în dormitorul său, a aflat unde locuia Lux, deși a trebuit să-și pună întrebările discret, ca să evite să le stârnească gelozia. A început să meargă cu mașina pe lângă casa Lisbonilor, cu speranța de a o zări pe ea, sau măcar premiul de consolare al vreunei surori. Spre deosebire de noi, Trip nu le confunda niciodată pe fetele Lisbon, ci de la bun început a văzut-o pe Lux ca pe o desăvârșire splendidă al lor. Trecând pe acolo, el lăsa în jos ferestrele Pontiacului său sport Trans Am, dând la maximum casetofonul eight-track pentru ca ea să audă cântecul lui preferat din dormitorul ei. Alteori, incapabil să-și stăpânească revolta din străfunduri, turtea la podea pedala accelerației, lăsând în urmă ca semn al iubirii sale doar mirosul de cauciuc ars.

Nu înțelegea cum de-1 vrăjise, nici de ce, după ce o făcuse, a uitat iute de existența lui, iar în timpul acceselor de disperare își întreba oglinda de ce singura fată după care era nebun era singura fată care nu era nebună după el. Multă vreme a recurs la metodele sale verificate de a atrage fetele, dându-și părul pe spate când trecea Lux sau ridicându-și cizmele ostentativ pe bancă, iar o dată chiar și-a lăsat în jos ochelarii fumurii ca să-i acorde favoarea de a-i vedea ochii. Dar ea nici nu s-a uitat la el.

Adevărul era că și cei mai sfrijiți băieți erau mai pricepuți decât Trip Fontaine să invite fetele la întâlniri, pentru că pieptul lor de vrăbiuță și genunchii slăbănogi îi învățaseră să fie perseverenți, în timp ce Trip nu trebuise niciodată să formeze numănal de telefon al unei fete. Totul era nou pentru el: memorarea de discursuri strategice, repetițiile unor posibile conversații, respirația profundă ca la yoga, toate culminând cu saltul mortal, orb, în marea plină de paraziți a liniilor telefonice. Nu îndurase eternitatea soneriei dinaintea ridicării receptorului, nu cunoștea tresăltările inimii la auzul acelei voci incomparabile legate dintr-odată de a ta, senzația că ești prea aproape chiar și pentru a o vedea, că ești de fapt chiar în urechea ei. Nu simțise niciodată suferința unor răspunsuri plate, groaza lui „A, da. Bună” sau anihilarea rapidă a unui „Cine?” Frumusețea lui îl lăsase gol de orice șiretenie, astfel că, în disperarea-i, el și-a mărturisit pasiunea tatălui său și lui Donald. Ei au înțeles nefericirea situației sale și, după ce l-au calmat cu un păhărel de lichior Sambuca, i-au dat sfaturi pe care numai doi oameni care purtaseră mult timp povara iubirii secrete le-ar fi putut da. Mai întâi, i-au spus să nu o caute cu nici un chip pe Lux la telefon.

— Totul este subtilitate, a spus Donald. Totul este nuanță.

În loc să facă declarații pe față, ei i-au sugerat lui Trip să nu vorbească cu Lux decât despre cele mai terestre lucruri, despre vreme, teme școlare, orice i-ar fi dat un prilej să comunice prin limbajul tăcut, dar infailibil al ochilor. L-

au făcut să se descotorosească de ochelarii săi fumurii și să-și fixeze părul cu spray ca să nu-i mai cadă pe față. În ziua următoare, Trip a ocupat un loc în aripa Științelor reale și a așteptat ca Lux să treacă pe acolo pe drumul către dulapul bău. Soarele care se înălța făcea ca iambi iunie în formă de fagure să capete culoarea unei îmbu-jorari. De fiecare dată când se deschideau tibiit din capătul culoarului, Trip vedea chipul lui Lux plutind spre el, înainte ca ochii ei, nasul și gura să se rearanjeze formând chipul vreunei a1 te fete. A luat acest lucru drept un semn de rau augur, ca și cum Lux s-ar fi deghizat iarăși m iarăși pentru a-1 evita. S-a temui că nu va veni niciodată sau, și mai rău, că va veni.

După o săptămână petrecută fără s-o vadă, a hotărât să recurgă la măsuri extraordinare în după-amiaza zilei de vineri din săptămâna ce a urmat, el și-a părăsit postul de observație din aripa Științelor reale ca să meargă la Adunarea școlii. Era prima Adunare la care participa în trei ani de zile. Pentru că era mai ușor să chiu Iești de la Adunare decât de la oric-ii* al'ă o"-A iar Trip prefera să-și petreacă timpul fumându-bi narghileaua care ieșea din torpedou. Nu avea nici cea mai vagă idee unde stătea Lux de obicei, așa că a zăbovit la țâșnitoare, vrând să o urmeze când sosea. În ciuda sfatului tatălui și al lui Donald, și-a pus pe ochi ochelarii de soare ca să-și ascundă privirile insistente îndreptate spre coridor. De trei ori inima i-a tresărit la momeala pe care o reprezentau pentru el surorile lui Lux" dar domnul Woodhouse prezentase deja vorbitorul din acea zi – un meteorolog de la televiziunea locală – când Lux și-a făcut apariția din toaleta fetelor. Trip a privit-o atât de intens, încât a încetat să mai existe. În acel moment, pe lume nu exista decât Lux. Un halo nedeslușit o înconjura, o licărire ca de atomi care se descompun, declanșată, am decis noi mai târziu, de sângele care-i părăsea creierul. A trecut chiar pe lângă el fără să observe nimic, iar în acea clipită el a simțit nu mirosul de țigară, cum se aștepta, ci de gumă de pepene.

A urmat-o în claritatea colonială a sălii de festivități, cu cupola sa de Monticello, pilaștrii dorici și imitațiile de lămpi de gaz pe care noi le umpleam odinioară cu lapte. S-a așezat alături de ea în ultimul rând și, deși evita să o privească, faptul nu-i era de nici un folos: cu organe de simț pe care nu-și dăduse seama că le are, Trip o simțea pe Lux lângă el, îi înregistra temperatura corpului, pulsul, ritmul respirației, toată acea pulsare și acel flux al trupului ei. Luminile din sală s-au micșorat atunci când meteorologul a început să arate diapozitive și curând erau în întuneric împreună, singuri, în ciuda celor patru sute de elevi și patruzeci și cinci de profesori. Paralizat de iubire, Trip nu s-a mișcat o singură dată în timp ce tornadele scăpărau pe ecran, și au trebuit să treacă cincisprezece minute înainte ca el să-și adune curajul să pună o fărâmă de braț pe rezemătoarea scaunului. Odată realizat acest lucru, îi mai separau încă trei centimetri de spațiu, astfel că în următoarele douăzeci de minute, cu avansuri infinitezimale care-i făceau să transpire întreg corpul, Trip și-a mișcat brațul către al ei. În timp ce toți ceilalți ochi priveau cum uraganul Zelda își croiește drum către un oraș de coastă din Caraibe, firele de păr de pe brațul lui Trip s-au atins de cele ale lui Lux și prin noul circuit electricitatea a început să circule. Fără să se întoarcă, fără să respire, Lux a răspuns cu o presiune egală, apoi Trip a apăsat și mai tare. Lux a răspuns, și tot așa mai departe până când

brațele lor erau unite până la col Chiar atunci, s-a întâmplat un glumeț din față, unindu-și mâinile în cupă la gură, a emis un zgomot ca de pârț și toată încăperea a răsunit de râs. Lux s-a albit și și-a smucit brațul, însă Trip Fontaine a profitat de prilej pentru a șopti în urechea ei primele vorbe dintotdeauna:

— Țsta trebuie să fi fost Conley, i-a spus. E un om mort.

Drept răspuns, ea nici măcar nu a dat din cap. Dar Trip, rămas aplecat spre ea, a continuat.

— Am să-1 întreb pe taică-tău dacă pot să ies cu tine.

— Nici o șansă, a răspuns Lux, fără să-1 privească.

Luminile s-au aprins, iar peste tot în jurul lor elevii au început să bătă din palme. Trip a așteptat ca aplauzele să ajungă în punctul lor maxim înainte să deschidă din nou gura. Apoi:

— Mai întâi am să vin să ne uităm la televizor acasă la tine. Duminica asta. Apoi am să cer voie să ies cu tine.

Din nou a așteptat ca ea să spună ceva, dar singurul semn că îl auzise a fost un gest al mâinii, cu palma în sus, care sugera că putea face ce voia el. Trip s-a ridicat să plece, însă înainte de-a o face s-a aplecat peste spătarul scaunului din care se ridicase, iar cuvintele pe care și le reprimase săptămâni la rând au izbucnit afară.

— Ești dinamică, făcu el, apoi se îndepărtă.

Trip Fontaine a fost primul băiat după Peter Sissen care a intrat singur în casa Lisbonilor. A făcut acest lucru doar spunându-i lui Lux când avea să sosească și lăsând-o pe ea să-și anunțe părinții. Nimeni dintre noi nu-și putea explica cum de îl ratasem, mai ales că insistase în timpul discuției cu noi că nu luase nici o măsură să treacă neobservat, venind cu Pontiacul la vedere și parcându-1 în fața unui ciot uscat de ulm ca să nu și-1 umple de sevă. Își tunsese părul pentru această ocazie și în locul costumului de cowboy purta o cămașă albă și pantaloni negri, ca un băiat de prăvălie. Lux l-a întâmpinat la ușă și, fără să spună prea multe (își număra ochiurile de la lucrul de mână), l-a condus către locul ce-i era destinat în camera de zi. El s-a așezat pe canapea lângă doamna Lisbon, cu Lux de cealaltă parte. Trip ne-a spus că fetele nu i-au dat prea mare atenție, cu siguranță mai puțină decât s-ar fi așteptat un idol masculin al școlii. Therese stătea în colț cu o iguană împăiată în mână și-i explica lui Bonnie ce mâncau aceste animale, cum se reproduceau și care era habitatul lor natural. Singura soră care i-a vorbit lui Trip a fost Mary, care se tot oferea să-i umple din nou paharul cu Cola. La televizor era un program special Walt Disney și toți îl priveau cu docilitatea unei familii obișnuite cu divertismentul răsuflat, râzând împreună la aceleași isprăvi jalnice, ridi-cându-se câte puțin din scaun în timpul bombasticelor momente culminante. Trip Fontaine n-a detectat nici un semn de scrânteală la fete. Dar mai târziu a afirmat, totuși:

— Dacă ai fi fost în locul lor, te-ai fi omorât numai ca să ai ceva de făcut.

Doamna Lisbon supraveghea tricotatul lui Lux. Canalul nu se putea schimba decât după ce consulta ea Ghidul TV și se pronunța dacă pu gramul era sau nu adecvat. Perdelele erau l, d <im ca pânza de cort. Câteva plante fu.

— Itonmemu așezate pe pervaz, fapt ce făcea locul să tuatât de diferit de propria sa cameră de zi plina de vegetație (domnul Fontaine avea mama grădinăritului), încât Trip s-ar fi simțit pe o planetă moartă, dacă n-ar fi fost viața puăsândă a lui Lux, la celălalt capăt al sofalei îi vedea picioarele goale de fiecare dată când și le pune pe măsuța de cafea. Tălpile îi erau negre, iar unghiile de la picioare, stropite cu ojă roz. De fiecare dată când își făceau apariția, doamna Lisbon le împungea cu o andrea, făcându-le să se retragă la loc sub masă.

Și asta a fost tot ce s-a întâmplat. Trip nu a ajuns să se așeze lângă Lux, nici să-i vorbească, nici chiar să o privească, dar faptul lummns m apropiat al prezenței ei ardea în mintea sa 1 a ora zece, la semnul soției sale, domnul Lisbon 1-a bătut pe umăr pe Trip și i-a spus:

— Fiule, noi ne ducem la moș Ene cam pe vremea asta.

Trip i-a strâns mâna, apoi și pe cea, mai rece, a doamnei Lisbon, iar Lux a ieșit din rând ca să-l conducă afară. Văzuse probabil că situația era fără speranță, fiindcă de-abăa de s-a uitat la el pe parcursul scurtului lor drum până la ușă. Își ținea capul în jos. Căutând cu degetul ceară în ureche, iar când a deschis ușa a înălțat privirea pentru a-i adresa un zâmbet trist, ce nu promitea decât frustrare. Trip Fontaine a plecat zdrobit, știind că nu putea spera la altceva decât la o altă seară de stat pe sofa lângă doamna Lisbon. A traversat peluza, cu iarbă care nu mai fusese tunsă de când murise Cecilia. A rămas în mașină, cu ochii ațintiți asupra casei, privind cum luminile de la etaj iau locul celor de la parter, iar apoi cum se sting una câte una. S-a gândit la Lux pregătindu-se de culcare și numai imaginea ei ținând în mână o periută de dinți îl excita mai mult decât nuditatea desăvârșită pe care o vedea în dormitorul său aproape în fiecare seară. Își lăsă capul pe spate pe rezemătoare și deschise gura ca să-și ușureze apăsarea din piept, când deodată aerul din mașină s-a involburat. A simțit cum este apucat de reverele sale lungi, tras înainte și împins înapoi, în timp ce o creatură cu o mie de guri începea să-i soarbă măduva din oase. N-a scos nici un cuvânt în timp ce dădea năvală ca un animal infometat și n-ar fi știut cine este dacă n-ar fi fost gustul gumei ei de pepene, pe care după cele dintâi săruturi toride s-a pomenit mestecând-o. Nu mai era îmbrăcată cu pantaloni, ci cu o cămașă de noapte de flanelă. Picioarele-i ude de rouă peluzei aveau un iz de pășune. I-a simțit gambele lipicioase, genunchii fierbinți, coapsele aspre, iar apoi plin de teroare și-a pus degetul în gura vorace a animalului ținut prizonier sub talia ei. Era ca și cum nu mai atinsese niciodată o fată până la ea; a pipăit o blană și o substanță uleioasă ca grăsimea de vidră. În mașină trăiau două animale, unul deasupra, care-l adulmea și-l mușca, și unul dedesubt, luptându-se să scape din cușca sa umedă. El, vitejește, a făcut tot ce-a putut ca să le hrănească, să le îmblânzească, dar sentimentul său de insuficiență crescuse, iar după câteva minute Lux îl părăsi, mai mult mort decât viu, doar cu aceste cuvinte:

— Trebuie să mă întorc până trece să ne controleze în pat.

Chiar dacă atacul fulger nu durase decât trei minute, își lăsase amprenta asupra lui. Vorbea despre el cum ar vorbi alții despre o experiență religioasă, o

revelație sau o viziune, despre orice fel de străpungere în această viață a ceva de dincolo care nu poate fi descris în cuvinte.

— Uneori cred că am visat, ne-a spus Trip Fontaine, amintindu-și de voracitatea acelor sute de guri care-i supseseră seva pe întuneric, și chiar dacă el avea să se bucure în continuare de o viață amoroasă de invidiat, ne-a mărturisit că totul după aceea a fost dezamăgitor. Niciodată intestinele sale nu au mai fost smucite cu o asemenea forță desfătătoare, nici nu a mai simțit a doua oară senzația că este cu totul udat de saliva altcuiva.

— M-am simțit ca un timbru, a mai spus. După mulți ani, încă era uluit de intensitatea cu care se dedica Lux scopului ei, de totala lipsă de inhibiții, de mutabilitatea ei mitică care-i permitea să aibă trei sau patru brațe în același timp.

— Cei mai mulți oameni nu gustă niciodată felul ăsta de dragoste, s-a îmbărbătat el între ruinele vieții sale. Măcar eu am gustat-o o dată, frate.

Prin comparație, iubirile primei sale maturități și bărbații erau niște creaturi docile cu abdomene netede și țipete pe care se putea conta. Chiar și în timp ce făceau dragoste, el le putea vedea cu ochii minții cum îi aduc lapte cald, îi calculează impozitele sau prezidează înlăcrimate la căpătâiul patului său de moarte. Erau femei calde, iubitoare, care-ți țin așternutul cald. Chiar și marile țipătoare din timpul anilor săi de maturitate scoteau întotdeauna note false și nici o intensitate erotică nu a egalat vreodată tăcerea în care Lux îl jupuisse de viu.

Nu am aflat niciodată dacă doamna Lisbon a prins-o pe Lux când încerca să se strecoare înapoi în casă, dar oricare ar fi fost motivul, atunci când Trip a încercat să fixeze o altă întâlnire în care să vină și să stea pe canapea, Lux i-a spus că este pedepsită și că mama ei i-a interzis complet alte vizite. La școală, Trip a fost evaziv în legătură cu cele petrecute între ei și, deși circulau povești despre cum se furișau ei prin diverse anexe, a insistat că singura dată când s-au atins a fost în mașină.

— Nu am putut niciodată găsi la școală un loc în care să mergem. Bătrânul ei nu o scăpa din ochi. Era un chin, frate. Chinu' dracului.

După părerea doctorului Hornicker, promiscuitatea lui Lux era o reacție banală la o nevoie emoțională. „Adolenței caută dragostea oriunde pot să o găsească”, scria el într-unui dintre multele sale articole pe care nădăjduia să le publice. „Lux confunda actul sexual cu dragostea. Pentru ea, sexul a devenit un substitut pentru consolarea de care avea nevoie ca urmare a sinuciderii surorii ei.” Câțiva dintre băieți au adus detalii ce veneau în sprijinul acestei teorii. Willard a spus că o dată, când erau culcați împreună în magazia de materiale sportive, Lux l-a întrebat dacă credea că ceea ce făcuseră ei era un lucru murdar.

— Am știut ce să-i spun. Am spus că nu. Ea m-a luat atunci de mână și a început: „Mă plăci, nu?” N-am spus nimic. E mai bine să le lași pe fete să ghicească.

După ani, Trip Fontaine a fost iritat de sugestia noastră că pasiunea lui Lux ar fi putut proveni dintr-o nevoie greșit plasată.

— Ce vreți să spuneți, că n-am fost decât un vehicul? N-ai cum să falsifici așa ceva, frate. A fost real.

Am reușit chiar să-i pomenim subiectul doamnei Lisbon, în timpul unicei discuții pe care am avut-o cu ea într-o cafenea dintr-o stație de autobuz, dar s-a crispat.

— Niciuna dintre fetele mele nu a dus lipsă de dragoste. Aveam dragoste din belșug la noi în casă.

Era greu să-ți dai seama de adevăr. La începutul lui octombrie, casa Lisbon începu să aibă o înfățișare mai puțin veselă. Acoperișul de arde-zie albastră, care atunci când lumina cădea în într-un anumit fel semănase cu un eleșteu suspendat în aer, s-a întunecat vizibil. Cărămizile galbene au devenit maronii. Din horn zburau seara liliaci, la fel ca din vila familiei Stamarowski, de pe cealaltă stradă. Eram obișnuiți să vedem liliaci dând rotocoale deasupra Stamarowskilor, zburând în zigzag și plonjând în timp ce fetele țipau și își acopereau părul lung. Domnul Stamarowski purta helânci negre și stătea pe balcon. La apus, ne lăsa să ne plimbăm pe peluza lui mare, iar o dată în stratul de flori am găsit un liliac mort cu o față de bătrân zbârcit și cu doi dinți. Am crezut întotdeauna că liliacii veniseră cu familia Stamarowski din Polonia; puteai să le înțelegi plonjoanele asupra acelu conac sumbru cu draperiile lui de catifea și cu ruina Lumii Vechi, dar nu și asupra practicelor hornuri duble ale casei Lisbon. Mai existau și alte semne că paragina își croia drum. Soneria cu bec rămase întunecată Căsuța pentru păsărele din curtea din spate căzu și fu lăsată la pământ. Pe cutia de lapte doamna Lisbon a lăsat un bilet scurt omului care i-l aducea: „Nu mai aduceți lapte stricat!” Rememorând acele vremuri, doamna Higbie a insistat că doamna Lisbon, cu ajutorul unei prăjini lungi, închisese obloanele exterioare. Când am întrebat prin vecini, toți au fost de acord. Totuși, Exponatul nr. 3, o fotografie făcută de domnul Buell, îl arată pe Chase gata să-și balanseze noua sa bătă Louisville Slugger, iar în fundal casa Lisbon cu toate obloanele deschise (lupa s-a dovedit utilă). Fotografia a fost făcută în 13 octombrie, ziua de naștere a lui Chase și data când se deschidea campionatul World Series la baseball.

În afară de școală și de biserică, fetele Lisbon nu mergeau niciodată nicăieri. O dată pe săptămână un camion Kroger aducea produse alimentare. Micul Johnny Buell și Vince Fusilli l-au oprit într-o zi ținând o frânghie imaginară peste drum, câte unul de fiecare parte, trăgând aerul ca o pereche de Marcelli Marceaux¹. Șoferul i-a lăsat să urce sus la el, iar ei s-au uitat prin bonurile lui de comandă, mințind că vor să se

1. Marcel Marceaux, mare mim francez. 102 facă furnizori când vor crește mari. Comanda familiei Lisbon, pe care Vince Fusilli a băgat-o în buzunar, s-a dovedit a fi aidoma unei rechiziții de provizii pentru armată.

Făină Krog.

Lapte deshid. Carnat h. igien. Wh. Cld.

Piers. Del. (în sirj maz v. Del.

Năut Gr.

Pâine Won.

Unt arah Jif.

Flg. Por. Kell.
Ton Stkst.
Maion Krog aisberg bacon O. May.
Unt L. Lks.
P. ocean. Tang cioc. Hersh.
— 5 livre
— 1 gal
18 role
24 cutii
24 cutii
10 hvre
1 livră.

Am așteptat să vedem ce are să se întâmple cu frunzele. Timp de două săptămâni au căzut. Acoperind peluzele, fiindcă în acea perioadă încă mai aveam copaci. Acum, toamna, doar câteva frunze mai plonjează amețitor din vârfurile ulmilor rămași, iar majoritatea celorlalte cad doar de la un metru și ceva înălțime, din puieți ținuți drepți de niște pari, înlocuitori piperniciți plantați de municipalitate ca să ne consoleze cu viziunea despre cum va arăta strada noastră peste o sută de ani. Nimeni nu știe sigur ce fel de copaci sunt aceștia noi. Omul de la Departamentul Parcuri nu ne-a spus decât că au fost aleși pentru „rezistența lor la gândacii de ulm”.

— Nici chiar gândacilor nu le plac, asta vrea să spună, a fost de părere doamna Scheer.

Pe vremuri, toamna începea cu un răpăit general în coroanele pomilor; apoi, într-o risipă fără sfârșit, frunzele se desprindeau și veneau plutind spre pământ, rotindu-se și fâlfâind în curenții ascendenți, o lume care se lepăda pe sine. Le lăsam să se adune. Stăteam și priveam, având o scuză pentru a nu face nimic, în timp ce, zi după zi, ramurile dezgoleau petice tot mai mari de cer.

În primul weekend de după căderea frunzelor, începeam să le strângem cu grebla, așezați în rând ca la armată, ridicând grămezi pe stradă. Fiecare familie venea cu metoda sa proprie. Familia Buell alcătua o formație de trei, doi bărbați cu greble lucrând în lung, iar un altul după ei în unghi drept, imitând formația pe care domnul Buell o folosea deasupra Cooșei¹. Familia Pitzenberger scotea la lucru zece suflete – doi părinți, șapte adolescenți și, după ei, greșeala catolică în vârstă de doi ani, cu o greblă de jucărie. Doamna Amberson cea grasă folosea o suflantă de frunze. Toți puneam mâna. După aceea, iarba greblată, ca un păr foarte bine pieptănat, ne provoca o plăcere pe care o simțeam până-n măruntaie. Uneori acea plăcere era atât de puternică, încât greblam iarba în sine, lăsând în urmă petice de pământ. Sfârșitul zilei ne găsea lângă bordură,

1. Cooșea era numele dat de piloții Forțelor Aliate capătului estic al Munților Himalaia, peste care zburau din India în China, pentru aprovizionarea Tigrilor Zburători și a guvernului chinez.

Inspectându-ne peluzele unde fiecare fir de iarbă fusese culcat, fiecare bulgăre de pământ, obliterat, ba chiar și unii bulbi de crocus în hibernare, violați. În acele zile de dinainte de poluarea universală ni se permitea să ardem

frunzele, iar noaptea, într-unui dintre ultimele ritualuri ale tribului nostru în dezmembrare, fiecare tată venea până în stradă să aprindă grămada familiei lui.

De obicei, domnul Lisbon grebla singur pentru familie, cântând cu vocea lui de soprană, dar, de când împlinise cincisprezece ani, Therese începuse să-l ajute, încovoiată și cu grebla în mână. Îmbrăcată în niște haine mai degrabă bărbătești, cu cizme de cauciuc până la genunchi și cu o șapcă de pescuit. Noaptea, domnul Lisbon aprindea și el grămada sa ca și ceilalți tați, dar neliniștea lui ca nu cumva focul să scape de sub control îi micșora plăcerea. Își păzea grămada, aruncând frunze în centrul ei, ordonând conflagrația, iar când domnul Wadsworth i-a oferit o dușcă din bidonul său cu monogramă, ca fiecăruia dintre tații pe care-i întâlnea în timp ce-și făcea rondul, domnul Lisbon a spus – Mulțumesc nu, mulțumesc nu. În anul sinuciderilor, frunzele Lisbonilor au rămas neadunate. În sâmbăta orânduită, domnul Lisbon nu s-a clintit din casă. Din când în când, în timp ce greblam, ne uitam spre casa Lisbonilor, cu pereții care colectau umezeala toamnei, cu peluza involburată și împetrișată, înconjurată de altele care deveneau din ce în ce mai netede și mai verzi. Cu cât măturam mai multe frunze, cu atât cele îngrămădite în curtea Lisbonilor păreau mai multe, înecând tufișurile și acoperind prima treaptă dinspre verandă. Când am aprins focurile în acea seară, toate casele au părut că țâșnesc spre noi, colorate într-un portocaliu înflăcărat. Numai casa familiei Lisbon a rămas întunecată, un tunel, un vid, pe lângă fumul și flăcările noastre. Săptămânile treceau, frunzele lor rămăneau neatinse. Când au început să fie duse de vânt pe peluzele celorlalți, s-au auzit murmure.

— Astea nu sunt frunzele mele, a spus domnul Amberson, îndesându-le într-un tomberon.

A plouat de două ori și frunzele au devenit mucede și brune, făcând peluza Lisbonilor să arate ca o câmpie de noroi.

Înfățișarea din ce în ce mai ponosită a casei a fost cea care a atras primii reporteri. Domnul Baubee, editorul ziarului local, a continuat să-și susțină decizia de a nu scrie despre o tragedie personală cum era sinuciderea. În loc de asta, a preferat să investigheze controversa asupra noilor balustrade care acopereau vederea spre lac, ori impasul la care ajunseseră negocierile cu lucrătorii din cimitire, aflate acum în cea de-a cincea lună (corpurile neînsuflețite erau trimise în afara statului în camioane refrigerate). Secțiunea „Bun venit, vecine” continua să prezinte nou-veniții atrași de vegetația și de liniștea orașului nostru, de verandele care te lăsau fără grai – un văr de-al lui Winston Churchill, în căminul său de pe Windmill Pointe Boulevard, părea prea slab pentru a fi rudă cu prim-ministrul; doamna Shed Turner, prima femeie albă care a pătruns vreodată în junglele din Papua Noua Guinee, ținând în poală ceva ce părea să fie un cap mumificat, deși textul identifica respectiva pată drept „terierul ei de Yorkshire, Wilhelm Cuceritorul”, în vară, ziarele din metropolă omiseseră să scrie despre sinuciderea Ceciliei din cauză că era cu desăvârșire banală. Ca urmare a concedierilor masive de la fabrica de automobile, nu trecea nici o zi fără ca vreun suflet disperat să nu se scufunde în marea recesiunii, fără ca vreun bărbat să nu fie găsit într-un garaj cu

motorul mașinii în funcțiune sau chircit sub duș, cu hainele de lucru pe el. Numai sinuciderile precedate de crimă ajungeau în ziare, și atunci numai pe la pagina 3 sau 4, relatări despre tați care-și împușcaseră familiile înainte de a îndrepta țeava puștii de vânătoare spre ei înșiși, ori descrieri ale unor bărbați care-și dădeau foc la propriile case după ce se asigurau că ușile nu se pot deschide. Domnul Larkin, proprietarul celui mai mare ziar din metropolă, locuia la numai o jumătate de milă de Lisboni și nu exista nici un dubiu că știa ce se petrecuse. Joe Hill Conley, care îi ținea de urât lui Missy Larkin foarte des (ea era de un an întreg îndrăgostită de el, în ciuda bărbiei sale cu frecvente tăieturi de la ras), ne-a declarat solemn că Missy și mama ei discutaseră despre suicid de față cu domnul Larkin, dar că acesta nu a dat nici un semn de interes în vreme ce stătea la soare în șezlongul lui, cu o compresă pe ochi. Cu toate acestea, pe 15 octombrie, după mai bine de trei luni, a fost publicată o scrisoare către editor care descria, în cel mai sumar mod posibil, detaliile sinuciderii Ceciliei și făcea un apel la școli să se preocupe de „anxietatea copleșitoare a adolescenților de astăzi”. Scrisoarea era semnată „Dna Speranța D. Maibine”, un pseudonim transparent, dar anumite detalii trimiteau la cineva care locuia pe strada noastră. Mai întâi, restul orașului uitase la acea dată de sinuciderea Ceciliei, în timp ce paragina crescândă a căminului Lisbon ne amintea nouă tot timpul de suferința dinăuntru. După ani de zile, când nu mai existau fiice de salvat, doamna Denton a mărturisit că ea scrisese acea scrisoare, dintr-un impuls de indignare virtuoaasă survenit în timp ce își usca părul. Nu regreta.

— Nu poți să stai să privești și să-ți lași cartierul să se ducă de râpă, a spus ea. Suntem toți oameni buni aici.

În ziua ce a urmat tipăririi scrisorii, un Pontiac albastru s-a oprit în fața casei Lisbonilor și din el a coborât o femeie pe care n-o cunoșteam. După ce a verificat adresa scrisă pe o bucată de hârtie, s-a îndreptat spre scările principale pe care nu mai urcase nimeni de săptămâni. Shaft Tiggs, băiatul cu ziarele, arunca acum ziarele la ușă de la trei metri distanță. Ba mai mult, nici nu mai venea joia să colecteze banii (mama lui îi completa diferența din portofelul ei, dar să nu-i spună tatălui). Veranda Lisbonilor, de unde am văzut-o mai întâi pe Cecilia pe gard, devenise la fel ca o crăpătură din trotuar: aducea ghinion să calci pe ea. Preșul de la intrare verde „ecologic” se îndoise la colțuri. Ziare necitite zăceau într-o grămadă mucedă, iar cerneala roșie curgea de pe fotografiile color ale rubricii sportive. Cutia poștală din metal degaja un miros de rugină. Tânăra a dat la o parte ziarele cu pantofii ei escarpen albaștri și a ciocănit. Ușa s-a crăpat și femeia, mijind ochii în întuneric, s-a lansat în discursul său. La un moment dat, și-a dat seama că ascultătorul ei era cu treizeci de centimetri mai scund decât locul în care privea ea și și-a reorientat privirea. A scos un carnetel de buzunar din jachetă, fluturându-l cum flutură spionii documentele false în filmele de război. A funcționat. Ușa s-a deschis cu câțiva centimetri mai mult ca să-o lase să treacă.

Relatarea Lindei Perl a apărut în ziua următoare, deși domnul Larkin nu avea să discute niciodată motivele pentru care o publicase. Ea dădea detalii despre sinuciderea Ceciliei. Din citatele din articol (puteți să-1 citiți singuri

dacă doriți; l-am anexat ca Exponatul nr. 9), este limpede că duduia Perl, o reporteră proaspăt angajată de la un ziar provincial din insula Mackinac, nu le-a intervievat decât pe Bonnie și pe Mary, înainte ca doamna Lisbon să o dea afară. Relatarea respectă logica numeroaselor articole „de interes uman” care începuseră să prolifereze în acea perioadă. Ea face tabloul casei Lisbon în termenii cei mai largi. Fraze precum „suburbia șic cunoscută mai mult pentru petrecerile debutantelor decât pentru funeraliile fetelor la vârsta debutului” și „Pe chipul fetelor agere și pline de sănătate nu se citește nici un semn al recente tragedii” dau o idee despre stilul duduii Perl. După o descriere cât se poate de superficială a Ceciliei („Li plăcea să picteze și să scrie în jurnal”), articolul rezolvă misterul morții ei, emițând concluzii de felul: „Psihologii sunt de acord că adolescența este mult mai plină de presiuni și complexități decât în anii trecuți. Adesea, în lumea de astăzi, copilăria prelungită pe care modul de viață american a conferit-o tinerelor odrasle se dovedește a fi un pustiu, unde adolescentul se simte rupt atât de copilărie, cât și de maturitate. Exprimarea de sine poate fi adesea frustrată. Tot mai mult, spun medicii, această frustrare poate duce la acte de violență a căror realitate adolescentul nu o poate separa de drama pe care a intenționat să o provoace”.

Articolul pretinde că evită senzaționalul prin faptul că își informează cititorii despre un pericol social răspândit. În ziua următoare a apărut un articol general despre suicidul adolescenților, scris tot de duduia Perl și plin de tabele și grafice, care nu o menționa pe Cecilia decât în prima propoziție: „Sinuciderea unei adolescente din East Side vara trecută a crescut conștiința publicului că ne aflăm în fața unei crize naționale”. Din acel moment, calea a fost liberă. Au apărut articole care enumerau sinuciderile adolescenților din întreg statul pe parcursul unui an. Au fost publicate fotografii, de regulă portrete școlare care arătau adolescenți neliniștiți în haine de gală, băieți cu câte-o fărâmă de mustață și noduri de cravată ca niște guși, fete cu părul atât de dat cu fixativ că părea un tort cu frișca, gâturile lor vulnerabile fiind prevăzute cu lanțuri de aur pe care scria „Sherri” sau „Gloria”. Fotografii de acasă îi arătau pe adolescenți zâmbind în niște vremuri mai fericite, adesea deasupra unor torturi cu concludente lumânări aprinse. Dat fiind că soții Lisbon refuzau interviurile, ziarele au fost silit să ia fotografii ale Ceciliei din anuarul nostru școlar, Spirit. La pagina ruptă (Exponatul nr. 4), chipul pătrunzător al Ceciliei privește dintre umerii împulovărați a doi colegi de școală tunși regulamentar. Au venit și echipe de televiziune ca să filmeze exteriorul din ce în ce mai dezolant al casei Lisbon, mai întâi Canalul 2, apoi Canalul 4, apoi, în sfârșit, Canalul 7. Am urmărit să vedem casa Lisbonilor la televizor, dar nu au folosit materialul decât după câteva luni, după ce și celelalte fete își luaseră viața, iar atunci anotimpul din imagine era total nepotrivit. Intre timp, o emisiune de la o televiziune locală a abordat subiectul suicidului adolescenților, invitând două fete și un băiat să-și explice motivele pentru care încercaseră gestul. I-am ascultat, dar era limpede că trecuseră prin prea multă terapie ca să știe adevărul. Răspunsurile lor păreau învățate dinainte, bazate pe concepte ca stima de sine și altele, cuvinte ce sunau stângaci pe buzele lor. Una dintre fete, Rannie Jilson, încercase să-și curme zilele pregătind o plăcintă plină de

otravă de șoareci, pentru a o putea mânca fără să trezească suspiciuni, dar nu a reușit decât să o omoare pe bunica sa de optzeci și șase de ani, mare iubitoare de dulciuri. În acel moment Rannie a izbucnit în plâns, moderatoarea a consolat-o și ne-am trezit cu o reclamă.

Multe voci au obiectat față de articolele de ziar și emisiunile de televiziune, care apăreau la atâta vreme după eveniment. Doamna Eugene a spus: „De ce n-o lasă să se odihnească în pace?”. Iar doamna Larson s-a plâns că atenția din partea mass media venea „tocmai când lucrurile începeau să revină la normal”. Cu toate acestea, comentariile ne-au făcut atenți la semne de primejdie pe care nu ne puteam abține să nu le căutăm. Oare pupilele fetelor Lisbon erau dilatate? Foloseau sprayuri nazale în exces? Dar picături pentru ochi? Își pierduseră interesul pentru activitățile școlare, pentru sporturi, pentru hobbyuri? Se închiseseră în ele în fața colegelor lor? Izbucneau în plâns fără nici un motiv? Sufereau de insomnie, de dureri de piept, de oboseală constantă? Am primit broșuri, verde-închis, scrise cu litere albe, trimise de Camera de Comerț locală.

— Ne-ara gândit că verdele este o culoare veselă. Dar nu excesiv de veselă, a spus domnul Babson, care era președinte. Verdele este în același timp și o culoare serioasă. Așa că a rămas să o folosim.

Broșurile nu au pomenit nimic despre moartea Ceciliei, cercetând, în schimb, cauzele sinuciderii în general. Am aflat că în America au loc 80 de sinucideri pe zi, 30 000 pe an, că o încercare eșuată sau reușită se întâmplă în fiecare minut, iar o sinucidere reușită o dată la 18 minute, că de 3 sau 4 ori mai mulți băieți și bărbați reușeau să se sinucidă, dar că de 3 ori mai multe fete și femei încercau să o facă, că mai mulți albi decât ne-albi reușeau, că procentul de sinucideri în rândul tinerilor (15-24 de ani) se triplase în ultimele patru decenii, că sinuciderea era cea de-a doua cauză majoră a decesului în rândurile elevilor de liceu, că 25 la sută dintre sinucideri aveau loc în grupa de vârstă 15-24 de ani, dar că, în ciuda așteptărilor noastre, cel mai ridicat procent se întâlnea în rândul bărbaților albi de peste cincizeci de ani. Mulți bărbați aveau să spună după aceea că membrii comitetului de conducere al Camerei de Comerț locale, domniile Babson, Laurie, Peterson și Hocksteder, dovediseră spirit profetic când au prezis publicitatea negativă pe care panica sinuciderilor avea să o aducă orașului nostru, precum și scăderea activității comerciale ce avea să urmeze. Cât timp au durat sinuciderile, și la câțiva timp după aceea, Camera de Comerț s-a preocupat mai puțin de creșterea fluxului de cumpărători de culoare și mai mult de scăderea celui de albi. Bravii negri se strecuraseră printre noi din ce în ce mai mulți pe parcursul anilor. Deși erau de regulă femei, care se confundau cu servitoarele noastre. Centrul metropolei se drăgălașise într-o asemenea măsură, încât mușonăria negrilor nu mai avea nici un alt loc unde.

— A meargă. Nu din proprie inițiativă treceau ei prin fața vitrinelor noastre unde manechinele cochete prezentau fuste verzi, espadrile roz, poșete albastre închise cu clapete aurii. Deși preferasem întotdeauna să fim indienii și nu cowboy-n în jocurile noastre, deși îl consideram pe 'Pravi*- Williams cel mai bun deschizător de joc din toate timpurile și pe Willie Horton cel mai bun la

primire, nimic nu ne-a șocat mai mult decât vederea unei persoane de culoare făcându-și cumpărăturile la Kercheval. Ne-am întrebat fără să vrem dacă nu cumva anumite „îmbunătățiri” din Village nu fuseseră făcute pentru a speria persoanele de culoare. Fantoma din vitrina unui anumit magazin de costume, de pildă, avea un cap teribil de ascuțit, cu glugă, iar restaurantul, fără moi o explicație, a scos puiul prăjit¹ din meniu. Dar nu am avut când să ne lămurim dacă aceste fapte fuseseră planificate, fiindcă imediat ce au început sinuciderile, Camera de Comerț și-a îndreptat atenția spre o „Campanie pentru starea de bine”. Sub masca educației pentru sănătate, Camera a așezat mese în sălile de sport de prin licee.

1. Aliment tradițional de bază al negrilor.

Oferind informații despre o largă gamă de pericole, începând cu cancerul de rect și terminând cu diabetul. Sectanților Hare Krishna li se dăduse permisiunea să-și spună incantațiile rași în cap și să servească preparate vegetariene dulci pe gratis. În asociere cu aceste noi măsuri au apărut și broșurile verzi, precum și ședințele de terapie familială, la care copiii trebuiau să stea în picioare și să-și descrie coșmarurile. Willie Kuntz, dus de mama sa la o asemenea ședință, ne-a spus:

— Nu voiau să-mi dea drumul de acolo până când nu plângeam și nu îi spuneam mamei că o iubesc. Așa am făcut. Dar m-am prefăcut la partea cu plânsul. Trebuie să-ți freci ochii până când dor. Funcționează, într-un fel.

În mijlocul interesului crescând, fetele au reușit să nu iasă în evidență la școala. Diversele ocazii când au fost văzute în acea vreme s-au contopit formând o imagine generală, în grup compact, mergând pe coridorul central. Treceau pe sub marele ceas al școlii, iar degetul cel negru al minutarului arăta în jos spre creștetele lor moi. Întotdeauna ne așteptam ca ceasul să cadă, dar nu s-a întâmplat niciodată, și curând fetele treceau de primejdie, iar fustele lor deveneau transparente în lumina ce venea de la capătul îndepărtat al coridorului, dând la iveală ramurile de pom oprit ale picioarelor. Dacă le urmăream, însă, fetele dispăreau, iar noi, uitându-ne prin clasele unde ar fi putut să intre, vedeam orice alt chip în afară de al lor. Ori ajungeam mai departe decât merseseră ele, în aripa ciclului gimnazial, printre vârtejuri fără sens de picturi cu degetele. Mirosul de tempera cu ou îmi trezește și acum amintirea acelor urmărituri inutile. Coridoarele, curățate noaptea de oameni de serviciu solitari, erau tăcute, iar noi urmam câte o săgeată desenată cu creionul de vreun puști oarecare pe vreo cincisprezece metri, spunându-ne în sinea noastră că de data aceasta aveam să vorbim cu fetele Lisbon și să le întrebăm ce le preocupă. Uneori mai zăream câte-o șosetă trei sferturi ruptă dând colțul, sau ne ciocneam de ele ghemuite, când îhi aruncau cărțile în vreun colțișor și își scuturau părul din ochi. Dar întotdeauna era la fel – fețele lor albe pluteau ca filmate cu încetinitorul pe lângă noi, iar noi ne prefăceam că nu le căutaserăm defel și că nici nu știam de existența lor.

Avem câteva documente din acea perioadă (Exponatele nr. 13 și 15) – recenziile lui Therese la chimie, lucrarea la istorie a lui Bonnie despre Simone Weil, scutirile des falsificate de Lux la ed. Fiz. Folosea întotdeauna aceeași metodă, imitând rigidele t-uri și 6-uri ale semnăturii mamei sale, iar mai jos, ca

să se distingă și scrisul ei, se semna și ea, Lux Lisbon, cu cei doi L imploratori căutându-se unul pe celălalt peste tranșea lui u și sârma ghimpată a lui x. Julie Winthrop avea și ea obiceiul să chiulească de la sport și a petrecut multe ore împreună cu Lux în vestiarul fetelor.

— Ne urcam pe dulapuri și fumam, ne-a spus ea. Nu ne puteai vedea de jos, iar dacă trecea vreunul dintre profesori, nu-și putea da seama de unde vine fumul. Credeau de obicei că persoana care fumase, oricine ar fi fost, plecase deja.

După Julie Winthrop, ea și Lux erau doar „prietene de o țigară” și nu-și vorbeau prea mult sus pe dulapuri, prea ocupate să tragă în piept fumul sau să asculte dacă nu cumva se aud pași.

A spus totuși că Lux afecta o duritate prefăcută care ar fi putut fi o reacție la suferință.

— Spunea mereu: „Lua-o-ar dracu' de școală” sau „De-abia aștept să scap de aici”. Dar foarte mulți copii spuneau asta.

O dată, însă, după ce terminaseră de fumat, Julie a sărit jos de pe dulapuri și a dat să iasă. Văzând că Lux nu face la fel, a strigat-o pe nume

— N-a răspuns nici atunci, așa că m-am întors și m-am uitat sus pe dulapuri. Zăcea acolo, cu brațele înfășurate strâns în jurul corpului. Nu scotea nici un sunet. Doar tremura ca și cum i-ar fi fost foarte frig.

Profesorii noștri aveau despre fete amintiri diferite din acea perioadă, în funcție de materia pe care o predau. Domnul Nillis a declarat despre Bonnie: „Studia matematici inferioare. Nu se poate spune că am ajuns să ne tragem de șireturi”; în timp ce Senor Lorca a spus despre Therese: „Mare fata! Cred dacă mai mică, mai fericită poate. Asta-i lumea în care trăim și așa făcuți bărbații”. Se pare că, deși nu avea un talent nativ pentru limbi, Therese vorbea cu un credibil accent castilian și avea o mare capacitate de a memora vocabularul. „Vorbea spaniola”, a declarat Senor Lorca, „dar nu o simțea”¹.

În răspunsul ei scris la întrebările noastre (solicitase timp de „gândire și deliberare”), domnișoara Arndt, profesoara de arte plastice, afirma: „Acuarelele lui Mary aveau o calitate pe care, în absența unui cuvânt mai bun, o voi numi „îndurerare”. Dar experiența mea îmi spunea că nu sunt decât două tipuri de copii: cei care nu au nimic în cap (flori fauviste, câmi, bărci cu pânze) și cei inteligenți (guașe ce înfățișează decăderea i_urbană, abstracțiuni sumbre) – cum erau și propriile mele picturi din colegiu și din timpul celor trei ani impetuoși petrecuți în Village. Puteam eu oare să prevăd că avea să se sinucidă? O spun cu regret, nu. Cel puțin zece la sută dintre elevii mei s-au născut cu tendințe moderniste. Vă întreb este prostia un dar? Inteligența, un blestem? Am patruzeci și șapte de ani m luaue^c singură”.

Zi după zi, fetele se ostracizau tot mai mult Fiindcă rămăneau în grup. Altor fete ie era dificil să se plimbe sau să vorbească cu ele și multe trăgeau concluzia că voiau să fie lăsate în pace. Și cu cât fetele Lisbon erau lăsate mai mult în pace, cu atât mai mult se retrăgeau. Sheila Davi^ a povestit despre cum era sa fii în aceiași grup de studiu la limba engleză cu Bonnie Li->bon „Vorbeam despre cartea Portretul unei doamni' Trebuia să caracterizăm personajul Ralph. Bonnie nu a spus prea multe la început. Dar ne-a amin tit

după o vreme cum își ținea Ralph tot timpul mâinile în buzunare. Apoi, ca o nesimțml, vin eu și spun: „E foarte trist când moare”. Nici măcai nu m-am gândit. Grace Hilton m-a înghionti! >i eu m-am făcut stacojie. S-a făcur foarte liniște '

Doamna Woodhouse, soția directorului a fost cea care a venit cu ideea unei „Zile a Plângerii” Terminase facultatea de psihologie, iar acum lucra de două ori pe săptămână ca voluntară la un program Head Start1 din centrul metropolei.

— Scriau mereu despre sinucidere în ziar, dar știți că noi n-am pomenit-o nici măcar o dată în

1. Program federal de ajutorare multilaterală a familiilor cu copii până la cinci ani.

Școală în tot anul acela? Ne-a spus ea aproape douăzeci de ani după aceea. Am vrut ca Dick să abordeze subiectul la Festivitatea de deschidere, dar el nu a fost de părerea mea și a trebuit să amân. Dar puțin câte puțin, pe măsură ce se ridicau tot mai multe voci, a ajuns să vadă că aveam dreptate. (în realitate, domnul Woodhouse abordase subiectul, chiar dacă pe ocolite, în discursul său de bun venit de la Festivitatea de deschidere. După ce îi prezentase pe noii profesori, el spusese: „A fost o vară lungă și grea pentru unii dintre noi cei prezenți astăzi aici. Dar astăzi începe un nou an de speranțe și realizări”.) Doamna Woodhouse a discutat despre ideea ei cu câțiva șefi de catedre în timpul unui dineu la modesta casă în stil rustic care îi revenise soțului său odată cu funcția, iar în săptămâna următoare ea a propus-o în fața unui consiliu profesoral general. Domnul Pulff, care a părăsit școala la scurt timp după aceea pentru un post în publicitate, și-a amintit câteva dintre cuvintele doamnei Woodhouse din ziua aceea.

— Durerea este un lucru natural”, a spus ea. „A trece peste ea este o alegere.” îmi aduc aminte de ele pentru că le-am folosit mai târziu la un produs pentru slăbit: „A mânca este un lucru natural. A lua în greutate este o alegere”. Poate ați văzut reclama.

Domnul Pulff a votat împotriva Zilei Plângerii, dar a fost în minoritate. A fost stabilită data.

Majoritatea oamenilor își amintesc de Ziua Plângerii ca de o zi liberă obscură. Primele trei ore de școală au fost anulate, iar noi am rămas în camerele noastre de acasă. Profesorii au distribuit fluturase legate de tema acelei zile, care nu a fost niciodată anunțată oficial, deoarece doamna Woodhouse a crezut că nu se cade să fie scoasă în prim-plan tragedia fetelor. Rezultatul a fost că tragedia a fost difuzată și universalizată. Cum s-a exprimat Kevin Tiggs:

— Părea că trebuie să ne pară rău pentru tot ce se întâmplase vreodată, pentru tot.

S-a lăsat la latitudinea profesorilor ce materiale să aleagă pentru a le prezenta. Domnul Hedlie, profesorul de limba engleză, care venea la școală pe bicicletă, cu manșetele de la pantaloni prinse cu agrafe din metal, a împărțit o culegere de poezii scrise de poeta victoriană Christma Rossetti. Deborah Ferentell își amintea câteva versuri dintr-o poezie intitulată Odihnă:

Pământ, tu greu pe ochii ei să odihnești; închide-i ochii dragi sătui de-a mai privi; Invălu-i-o să nu încapă bucurii Cu al lor răs aspru, nici despre-oftaturi vești. Ea n-avea întrebări, ea nu avea povești.

Părintele Pike a vorbit despre mesajul creștin al morții și reînvierii, strecurând și o poveste despre pierderea devastatoare pe care a suferit-o el însuși când echipa sa de fotbal din colegiu nu a reușit să pună mâna pe titlul diviziei. Doctorul Tonover, care preda chimia și încă locuia cu mama sa, nu și-a găsit cuvintele pentru o astfel de ocazie și și-a lăsat elevii să facă zahăr ars cu alune la un arzător Bunsen. Alte clase, împărțindu-se pe grupuri, au jucat jocuri în care se imaginau că sunt structuri arhitecturale. „Dacă ai fi o clădire”, întreba conducătorul jocului, „ce fel de clădire ai fi?” Trebuiau să descrie acele structuri cu lux de amănunte, apoi să aducă îmbunătățiri. Fetele Lisbon, exilate în clase separate, au refuzat să joace sau au cerut tot timpul să li se dea voie să meargă la toaletă. Niciunul dintre profesori nu a insistat ca ele să participe, rezultatul fiind că vindecarea s-a îndreptat toată asupra noastră, cei fără răni. La amiază, Becky Talbridge le-a văzut pe fetele Lisbon împreună în toaleta fetelor din aripa Științelor reale.

— Aduseseră cu ele scaune din hol și stăteau acolo fără să facă nimic, așteptând să se termine totul. Mary avea un ochi dus la ciorapul de nylon -vă vine să credeți că purta ciorapi de nylon?

— Și îl repara cu lac de unghii. Surorile ei o priveau oarecum, dar păreau destul de plictisite. Am intrat într-o cabină, dar le simțeam prezența acolo, afară, și nu am putut, să. Știți. Să-mi dau drumul.

Doamna Lisbon nu a aflat niciodată despre Ziua Plângerii. Nici soțul, nici fiicele ei nu au pomenit despre ea când au ajuns acasă în ziua aceea. Domnul Lisbon fusese, desigur, prezent la consiliul profesoral când doamna Woodhouse venise cu propunerea, dar diferite relatări se contrazic în ceea ce privește reacția lui. Domnul Rodriguez și-a amintit că „el a dat din cap, dar nu a spus nimic”, în timp ce domnișoara Shuttleworth și-a adus aminte că el a părăsit consiliul la scurt timp după ce începuse și nu s-a mai întors. „Nici nu a auzit despre Ziua Plângerii. A plecat într-o stare de tulburare și un palton”, s-a exprimat ea, testându-ne și acum cunoștințele despre construcții retorice (zeugmă, în acest caz), pe care trebuia să le identificăm înainte de a avea permisiunea să ne retragem. Când domnișoara Shuttleworth a intrat în încăperea pentru întrevvedere, ne-am ridicat cu respect cum o făcuserăm întotdeauna și chiar dacă ne apropiam acum de vârsta a doua. Unii dintre noi începând să chelească, ea încă ne mai numea „copii”, cum o făcuse în clasa ei, cu atât de multă vreme în urmă. Ea mai avea încă pe birou bustul de ipsos al lui Cicero, precum și imitația de urnă grecească pe care 1-0 dăduserăm, în dar la absolvire, și avea și acum aerul unui savant celibatar pudrat.

— Nu cred că domnul Lisbon a știut despre Dies Lacrimarum decât atunci când era deja în curs. Am trecut pe lângă clasa lui în timpul celei de-a doua ore, iar el era la tablă, în scaunul lui, predând. Nu cred că avusese cineva tăria să-i pună la curent cu activitățile acelei zile.

Într-adevăr, când am vorbit cu el după mulți ani, domnul Lisbon nu mai avea decât o vagă amintire despre Ziua Plângerii.

— Spuneți mai bine deceniu, făcu ei.

Mult timp nimeni nu a reușit să se pună de acord cu privire la succesul diferitelor încercări de a aborda problema sinuciderii Ceciliei. Doamna Woodhouse a fost de părere că Ziua Plângerii slujise unui scop vital și mulți profesori au fost mulțumiți că tăcerea din jurul subiectului fusele ruptă. Între angajați și-a făcut apariția o femeie consilier psihologic, care venea o dată pe săptămână, împărțind cu sora medicală a școlii micul ei cabinet. Orice elev care simțea nevoia să vorbească era încurajat să meargă acolo. Noi n-am făcut-o niciodată, dar în fiecare vineri trăgeam cu ochiul să vedem dacă nu cumva vreuna dintre surorile Lisbon se duce s-o vadă pe psihologă. Se numea domnișoara Lynn Kilsem, iar un an mai târziu, după restul sinuciderilor, ea a dispărut fără un cuvânt. Diploma ei în asistență socială s-a dovedit a fi falsă și nimeni nu poate spune sigur dacă numele ei era într-adevăr Lynn Kilsem, nici cine era sau încotro se duse. În orice caz, ea este una dintre puținele persoane de care n-am putut da de urmă și, în ironia caracteristică a sorții, una dintre puținele persoane care ar fi putut să ne spună ceva. Căci se pare că fetele mergeau la domnișoara Kilsem regulat vinerea, deși nu le-am văzut niciodată printre jalnicele stocuri de produse medicale din acel așa-zis cabinet medical. Fișele pacienților domnișoarei Kilsem s-au pierdut într-un incendiu izbucnit în cabinet cinci ani mai târziu (un filtru de cafea, un prelungitor vechi) și nu avem informații exacte despre respectivele ședințe. Muffie Perry, însă, care o folosea pe domnișoara Kilsem ca psiholog sportiv, își amintea adesea că le văzuse pe Lux sau pe Mary la cabinet, uneori și pe Therese și pe Bonnie. Am avut multă bătaie de cap încercând să dăm de urma acestei Muffie Perry, din pricina numeroaselor zvonuri legate de numele ei după căsătorie. Unii spuneau că ea se numea acum Muffie Friewald, alții, Muffie von Rechewicz, dar când într-un sfârșit am descursat ițele și am dat de ea în timp ce îngrijea orhideele rare pe care bunica ei le lăsase moștenire Grădinii Botanice din Belle Isle, ne-a spus că numele ei era tot Muffie Perry și atât, la fel ca pe vremea triumfurilor sale de pe terenul de hockey. Nu am recunoscut-o la început, printre rădăcinile aeriene și desele tulpini agățătoare, în aerul plin de vapori al serei, și chiar atunci când am ademenit-o să vină sub lampa de creștere artificială, am văzut că se umflase și se zbârcise, că spatele ei mare care o ajutase să marcheze puncte era încovoiat, și doar dinții mici ce-i ieșeau din gingiile de un roșu aprins erau neschimbați. Paragina din Belle Isle și-a adus și ea contribuția la reevaluarea mahnită pe care a trebuit să o facem. Ne-am adus aminte de delicata insulă în formă de smochină, prinsă între Imperiul American și Canada cea pașnică, așa cum fusese acum mulți ani, cu stratul de flori în formă de steag, roșu, alb și albastru care te întâmpina, cu artezienele abundente, cu cazinoul ei european și cu aleile pentru echitație ce duceau prin pădurile unde indienii îndoiseră copaci pentru a face arcuri uriașe. Acum, petice de iarbă creșteau pe plaja plină de gunoaie, unde copiii pescuiau cu dopuri de plută legate cu sfoară. Vopseaua se cojea de pe foișoarele ce odinioară străluciseră. Țâșnitorile se ridicau acum din băltoace înnoiroite în care zăceau cărămizi sparte, pe care să-ți sprijini piciorul. Pe șosea. Chipul de granit al Eroului Războiului Civil fusese dat cu spray de vopsea neagră. Doamna Huntington

Perry își donase orhideele premiate Grădinii Botanice într-un timp de dinaintea revoltelor, când bani publici se găseau din belșug, dar de la moartea ei baza de impozitare erodată impusese restrângeri care au dus la concedierea a câte unui grădinar calificat în fiecare an, astfel că plantele care supraviețuiseră transplantării din regiunile ecuatoriale, pentru a înflori din nou în acel paradis artificial, acum se ofileau, buruienile răsăreau printre tăblițele de identificare meticuloase, iar falsa lumină solară nu se revărsa decât câteva ore pe zi. Unicul lucru care rămânea era aburul, brobonind geamurile înclinate ale serei și umplându-ne nările cu umezeala și aroma unei lumi în putrefacție.

Această paragină a fost motivul pentru care Muffie Perry se întorsese. Cycnochele bunicii sale aproape că muriseră de mană; paraziții cotropiseră cele trei extraordinare dendrobia; iar rândul de masdevallia pitice, ale căror petale violacee, catifelate, cu vârf însângerat pe care doamna Huntington Perry le produsese ea însăși prin hibridizări complicate, păreau pentru o întreagă lume un răzor de panseluțe tinere, de duzină. Nepoata ei își sacrificase timpul cu speranța de a readuce florile la splendoarea de odinioară, dar ne-a spus că nu au nici o șansă, niciuna. Plantele se presupunea că pot crește și într-o lumină ca de temniță. Huliganii săreau gardul din spate și dădeau iama în seră, smulgându-le din rădăcină din simplu amuzament. Muffie rănise un vandal cu o lopățică de grădinărit. A fost un lucru foarte dificil să-i abatem atenția de la lumea ferestrelor crăpate, a grâmezilor de gunoi, a celor care intră fără să plătească bilet și a șobolanilor care își fac culcuș în trestia egipteană. Treptat, însă, în vreme ce hrănea fețele miciute ale orhideelor cu o pipetă plină cu ceva cu aspect lăptos, ea ne-a povestit cum păruseră fetele în timpul ședințelor cu domnișoara Kilsem.

— La început arătau încă destul de deprimare. Mary avea niște cearcăne imense sub ochi. Ca o mască.

Muffie își mai amintea și acum mirosul superstițios de antiseptic al cabinetului, pe care ea îl luase întotdeauna drept mirosul durerii fetelor. Ele tocmai plecau când ea intra, cu ochii în pământ, cu șireturile de la pantofi desfăcute, dar își aduceau întotdeauna aminte să ia un drajeu de mentă în ciocolată de pe platoul pe care sora îl ținea pe o masă lângă ușă. În urma lor domnișoara Kilsem se clătina sub greutatea celor spuse de ele. Adesea ea stătea la birou, cu ochii închiși, cu degetele mari apăsând pe niște puncte de presiune, și nu spunea nimic timp de un întreg minut.

— Am avut întotdeauna bănuiala că domnișoara Kilsem era cea căreia l se destăinuiau, a spus Muffie Perry. Oricare ar fi fost motivul Poate că de asta și-a luat ea lumea-n cap.

Fie că fetele i se destăinuiau domnișoarei Kilsem, fie că nu, terapia părea să dea rezultate Aproape imediat, dispoziția lor se însenina. Intrând la ora programată, Muffie Perry le au/ea răsând sau vorbind cu însuflețire. Fereastra era câteodată deschisă, iar Lux și domnișoara Kilsem fumau amândouă, împotriva regulamentului, sau fetele dăduseră iama prin platoul cu dulciuri, acoperind biroul domnișoarei Kilsem cu ghemotoace de hârtie.

Am observat și noi schimbarea Fetele păreau mai puțin obosite. În clasă priveau mai puțin pe fereastră, ridicau mai des mâna, vorbeau cu glas tare. Ele

uitau pentru moment stigmatul care le însoțea și luau din nou parte la activitățile școlare. Therese mergea la reuniunile Clubului de științe în umbra sală de clasă a domnului Tonover, cu mesele ei ignifuge și chiuvetele negre și adânci. Mary o ajuta câte două după-amieze pe săptămână pe doamna divorțată să coasă costumele pentru piesa școlară. Bonme chiar și-a făcut apariția la o întâlnire a comunității creștine acasă la Mike Firkin, care avea să devină misionar și să moară de malarie în Thailanda. Lux a dat probă pentru muzicalul școlii, și pentru că Eugie Kent era îndrăgostit de ea, iar domnul Oliphant, directorul teatrului, era îndrăgostit de Eugie Kent, a primit un mic rol în cor, în care cânta și dansa ca și când ar fi fost fericită. Eugie a spus mai târziu că strategia domnului Oliphant era s-o aducă mereu pe Lux pe scenă atunci când el nu era acolo, astfel că n-o putea niciodată găsi în întunericul din spatele scenei ca să se înfășoare în cortine cu ea. Patru săptămâni mai târziu, desigur, după încarcerarea finală a fetelor, Lux s-a retras din piesă, dar cei care au văzut-o jucată au spus că Eugie Kent și-a cântat numerele cu vocea sa stridentă și de duzină, mai îndrăgostit de sine însuși decât de fata din cor a cărei absență n-a observat-o nimeni.

Pe atunci toamna devenise nemiloasă, ferecând cerul cu oțel. În clasa domnului Lisbon, planetele se deplasau cu câțiva centimetri pe zi și era clar, dacă priveai în sus, că Pământul își întorsese chipul albastru de la Soare, că se deplasa pe coridorul său întunecat din spațiu, către locul unde pânzele de păianjen se adunau în colțul tavanului, neputând fi atinse de mătura omului de serviciu. Pe măsură ce umezeala verii devenea o amintire, vara însăși începea să pară ireală, până când am pierdut-o din vedere. Sărmana Cecilia se ivera în conștiința noastră în clipe neașteptate, cel mai adesea chiar atunci când ne sculam, sau când priveam pe fereastra brăzdată de ploaie a unei parcări – se ridica în rochia ei de mireasă, plină de pământul lumii de apoi, dar apoi suna câte-un claxon, ori alarma noastră radio dezlănțuia câte-un cântec la modă, și tresăream, revenind la realitate. Alții au clasat amintirea Ceciliei și mai ușor. Când vorbeau despre ea, nu spuneau decât că se așteptaseră de la început ca Cecilia să sfârșească rău și, departe de a vedea fetele Lisbon ca pe o singură specie, văzuseră dintotdeauna că Cecilia era ceva aparte, un monstru al naturii. Domnul Hillyer a rezumat sentimentul din acea perioadă al majorității:

— Fetele astea au un viitor strălucit înaintea lor. Cealaltă avea s-ajungă cu siguranță o ciudățenie.

Puțin câte puțin, oamenii au încetat să mai discute misterul sinuciderii Ceciliei, preferând să o vadă ca pe ceva inevitabil ori ca pe ceva care ar fi mai bine să fie lăsat în urmă. Deși doamna Lisbon își ducea și acum existența fantomatică, ieșind rar și primind acasă produsele de băcănie, nimeni nu a obiectat, iar unii chiar au compătimit-o.

— Îmi pare cel mai rău pentru mamă, a spus doamna Eugene. Ți vine să te întrebi mereu dacă nu cumva ai fi putut face ceva.

Cât despre fetele care trăiau și sufereau, statura lor s-a înălțat, ca a familiei Kennedy. Băieții se așezau din nou lângă ele în autobuz. Leslie Tompkins i-a cerut lui Mary peria împrumut ca să-și îmblânzească părul lung și roșu. Julie Winthrop fuma cu Lux pe dulapuri și spunea că episodul cu

tremurăturile nu se mai repetase. Zi de zi, fetele păreau că-și revin după pierderea suferită.

Tocmai în această perioadă de convalescență ieșise Trip Fontaine la atac. Fără să se consulte cu nimeni sau să-și mărturisească sentimentele lui Lux, Trip a intrat în clasa domnului Lisbon și a rămas în poziție de drepti în fața catedrei sale. L-a găsit pe domnul Lisbon singur, în scaunul rotativ, privind în gol la planetele care spânzurau deasupra capului său. O buclă tinerească ieșea din părul său cărunț.

— Este ora a patra, Trip, a spus cu o voce obosită. Nu am cu voi decât în a cincea.

— Nu am venit pentru matematică astăzi, domnule.

— Nu?

— Am venit să vă spun că intențiile mele față de fata dumneavoastră sunt cât se poate de onorabile.

Sprâncenele domnului Lisbon se ridicaseră, dar expresia lui era de epuizare, ca și cum șase sau șapte băieți ar fi făcut aceeași declarație în aceeași dimineață.

— Și care-ar fi aceste intenții?

Trip și-a împreunat călcâiele cizmelor.

— Aș vrea să o invit pe Lux la Ziua Porților Deschise.

În acel moment, domnul Lisbon i-a spus lui Trip să stea jos și preț de câteva minute, cu o voce răbdătoare, i-a explicat că el și soția lui aveau anumite reguli, ele fuseseră aceleași pentru fetele mai mari și nu prea le mai putea schimba acum pentru cele mai mici, chiar dacă el ar fi vrut soția nu i-ar fi dat voie, ha ha, și deși era în regulă dacă Trip dorea să vină și să privească din nou la televizor, nu putea, a repetat, nu putea, să o ia pe Lux în oraș, mai ales cu mașina. Domnul Lisbon a vorbit, ne-a spus Trip, cu o surprinzătoare înțelegere, ca și cum și el își aducea aminte de suferința de sub pânțele a adolescenței. Trip își dăduse seama și cât de mult tânjea domnul Lisbon după un fiu, fiindcă în timp ce vorbea, el s-a ridicat și l-a bătut de trei ori pe umăr, sportiv.

— Mă tem că asta-i politica noastră, n-ai ee-i face, a spus drept încheiere.

Trip Fontaine văzu ușile închizându-se. Apoi a văzut fotografia de familie pe biroul domnului Lisbon. În fața unei roți uriașe din parcul de distracții, Lux ținea în palma roșie un măr caramelizat, a cărui suprafață lucioasă îi oglindea bărbia durdulie de copil. Într-o parte, buzele sa ie pline de zahăr se despărțiseră, lăsând să se vana un dinte dedesubt.

— Dar dacă am fi mai mulți băieți? Făcu Trip Și dacă le-am lua și pe celelalte fete, așa într-un grup? Și le-am aduce acasă la ce oră veți spune dumneavoastră?

Trip Fontaine făcuse această nouă ofertă cu o voce stăpânită, dar mâinile îi tremurau și ochii i se umeziră. Domnul Lisbon îl privi multă vreme

— Ești în echipa de fotbal, fiule?

— Da, domnule.

— Pe ce poziție?

— Atacant.

— Eu eram apărător la vremea mea.

— Un post crucial, domnule. Nu se află nimic între tine și linia de gol.

— Exact.

— Adevărul este, domnule, că de Ziua Porților Deschise avem marele meci cu Country Day, apoi avem balul și toate celelalte și toți băieții din echipă vin cu fete.

— Ești un tânăr bine făcut. Pariez că multe fete ar vrea să vină cu tine.

— Nu mă interesează fetele multe, domnule, a răspuns Trip Fontaine.

Domnul Lisbon s-a lăsat pe spate în scaun. A respirat adânc. S-a uitat la fotografia familiei lui, din care o față cu zâmbet visător încetase să existe.

— Am să ridic acest subiect cu mama lor, a spus el în sfârșit. Am să fac tot ce pot.

Așa s-a făcut că o mână de băieți din grupul nostru a ajuns să ia fetele la singura întâlnire fără însoțitor pe care au avut-o vreodată. Imediat ce plecase din clasa domnului Lisbon, Trip Fontaine a început să-și adune echipa. În timpul antrenamentului de fotbal din acea după-amiază, pe când sprintau împotriva vântului, el a spus:

— O iau pe Lux Lisbon de Ziua Porților Deschise. Am nevoie de trei băieți pentru celelalte fete. Cine vrea?

Alergând pe intervalele de douăzeci de acri, trăgându-ne din greu suflarea, cu genuncherele butucănoase și cu ciorapii de sport soioși, am încercat fiecare să-1 convingem pe Trip să ne aleagă. Jerry Burden a oferit trei țigări pe gratis. Parkie Denton a spus că puteam să luăm Cadillacul tatălui său. Toți am spus câte ceva. Buzz Romano, supranumit „Funia” din cauza animalului uimitor de bine dresat pe care ni-1 arăta la dușuri, și-a acoperit cupa de protecție cu ambele mâini și s-a aruncat pe jos gemând în zona de finis:

— Mor! Mor! Trebuie să mă alegi pe mine. Tripanule!

În final, au câștigat Parkie Denton, din pricina Cadillacului, Kevin Head, fiindcă îl ajutase pe Trip Fontaine să-și tuneze mașina, și Joe Hill Conley, deoarece câștiga toate premiile școlare, ceea ce Trip credea că-i va impresiona pe soții Lisbon. În ziua următoare, Trip i-a prezentat lista domnului Lisbon și până la sfârșitul săptămânii acesta a anunțat decizia lui și a soției sale. Fetele puteau merge cu următoarele condiții: (1) aveau să meargă în grup; (2) aveau să meargă la bal și nicăieri altundeva; (3) aveau să fie acasă până la unsprezece. Domnul Lisbon i-a spus lui Trip că ar fi imposibil să treacă peste aceste condiții.

— Am să fiu eu unul dintre supraveghetori, a anunțat el.

Este dificil să ne dăm seama ce a însemnat această întâlnire pentru fete. Când domnul Lisbon le-a dat permisiunea, Lux a alergat și i-a îmbrățișat, sărutându-1 cu afecțiunea lipsită de jenă a unei fete.

— Nu mă mai sărutase așa de am de zile, a afirmat el.

Celelalte fete au reacționat cu mai puțin entuziasm. La momentul respectiv, Therese și Mary jucau dame chinezești, iar Bonnie se uita. Ele și-au întrerupt concentrarea din fața tablei de metal cu scobituri doar pentru o clipă, chestio-nându-și tatăl despre identitățile celorlalți băieți din grup. El le-a spus.

— Cine cu cine merge? A întrebat Mary.

— Or să ne tragă la sorti, a spus Therese, apoi a făcut șase salturi răsunătoare până în zona ei de siguranță.

Această reacție nu prea entuziastă își avea explicația ei în istoria familiei. În înțelegere cu alte mame credincioase, doamna Lisbon aranjase întâlniri în grup și în trecut. Băieții Perkins le luaseră pe fetele Lisbon în cinci canoe de aluminiu, vâslind de-a lungul unui canal tulbure din Belle Isle, în timp ce soții Lisbon și soții Perkins păstrau o distanță vigilentă în bărci cu vâsle. Doamna Lisbon credea că impulsurile mai obscure ale întâlnirii cu băieți puteau fi satisfăcute printr-o zbunguială în aer liber – iubire sublimată de jocul cu săgeți de câmp. Într-o recentă excursie pe șosea (fără nici un motiv de a porni la drum decât plictiseala și un cer cenușiu), ne-am oprit în Pennsylvania și am aflat, în vreme ce cumpăram lumânări într-un magazin rudimentar, despre obiceiul de curtare printre sectanții Amish, în care băiatul o ia pe fata visurilor sale înveșmântată în postav la plimbare într-o trăsură neagră, urmați de părinții lor în alta. Doamna Lisbon credea și ea că iubirea trebuie ținută sub supraveghere. Dar pe când băiatul Amish se întorcea în toiul nopții pentru a arunca cu pietricele la fereastra dragei sale (pietricele pe care toți consimt să nu le audă), nici un fel de amnistie nocturnă nu exista în preceptele doamnei Lisbon. Canoele sale nu au dus niciodată la focuri de tabără.

Fetele nu se puteau aștepta decât la ceva tot de soiul acesta. Și însoțite fiind de domnul Lisbon, ele urmau, ca întotdeauna, să nu fie scăpate din ochi. Era și așa destul de greu să ai un tată drept profesor, care să le stea sub ochi zi de zi în cele trei costume ale sale, câștigându-și existența. Fetele Lisbon erau scutite de taxele școlare datorită funcției tatălui lor, însă Mary îi, spusese o dată lui Julie Ford că asta o făcea.

— V se simtă că este „la mila publică” Acum, el t>sa supravegheze balul, împreună cu alți nns t1 sori care se oferiseră voluntari ori ii st> impunea, de regulă profesorii cu cea mai proasta coordonare, care nu antrenau nici un sport, sau cei ma; handicapați din punct de vedete social, penti i care balul era doar un mod de a-și umple o alt seară singuratică. Pe Lux nu părea *ă o dera/t jeze nimic din toate astea pentru că gândurile. Erau pline de Trip Fontaine. Se apucare din m să scrie nume pe lucrurile ei intime folo^ui, cerneală solubilă în apă Cd să poată spăla ace „Trip” înainte să-i vadă mama ei „Toată ziua însă, numele lui se proclamase continuu, lipit de pielea ei.) Se poate bănuși că și-a mărturisit ser> timentele față de Trip surorilor sale. Dar nici o fată din școală nu a auzit-o vreodată ro-pnuw numele. Trip și Lux stăteau împnniria tl prân iar uneori îi vedeam trecând pe toriei”mi” căi. 'ând vreo firidă, sau vreo ladă. Sau conductă de încălzire pe care să se poată culca, dar chiar și la școală domnul Lisbon o putea vedea în orice moment și, după câteva ture disimulate, treceau prin fața bufetului și în sus pe rampa cauciucată care ducea către clasa domnului Lisbon și atin-gându-și o clipă mâinile, o lua fiecare pe drumul său.

Celelalte fete de-abia dacă-i cunoșteau pe băieții cu care mergeau.

— Nici măcar nu fuseseră întrebate, a spus Mary Peters. Era ca o nuntă aranjată sau cam așa ceva. Sinistru.

Cu toate acestea, nu s-au opus întâlnirii, pentru a-i face o plăcere lui Lux, lor însele sau pur și simplu pentru a rupe monotonia unei alte serii de vineri. Când am vorbit cu doamna Lisbon după mulți ani, ea ne-a spus că nu fusese deloc îngrijorată în legătură cu întâlnirea, menționând în sprijinul acestei afirmații rochiile pe care le croise special pentru seara respectivă. În săptămâna dinaintea Zilei Porților Deschise, ea chiar își dusesse fetele la un magazin de țesături. Ele se plimbaseră printre rastelele cu mostre, fiecare conținând conturul unei rochii de vis tăiat în hârtie de mătase, dar în final nu a avut nici o importanță ce model de material au ales. Doamna Lisbon a adăugat câte trei centimetri la linia bustului și câte cinci la talie și la poale, iar rochiile au arătat, când au fost gata, ca patru saci identici informi.

Din acea seară a supraviețuit o fotografie (Exponatul nr. 10). Fetele sunt aliniate în rochiile lor de petrecere, umăr la umăr, în poziție de drepti, ca niște femei pionier. Coafurile lor țepene („anti-coafuri”, cum le-a numit Tessie Nepi, specialistă unui institut de înfrumusețare) au aerul stoic, prezumțios al modelelor europene, trebuind să reziste în sălbăticie. Rochiile, și ele, amintesc de aceleași prime coloniste americane, cu bavetele lor tivite cu dantelă și cu răscoiala gâtului foarte sus. Iată-le, așa cum le-am cunoscut noi, cum încă începem să le cunoaștem: fâșneața Bonnie, sfioasă în fața aparatului; Therese și creierul ei, închizându-și strâns fantele ochilor suspicioși; Mary, pozând cu atitudine; și Lux, care nu privea la aparat, ci sus, în aer. Ploua în seara aceea, iar deasupra ei se infiltrasse apă prin acoperiș, lovindu-i obrazul cu o secundă înainte ca domnul Lisbon să spună: „Păsărică”. Deși departe de a fi ideală (o sursă de lumină care vint din stânga tulbură imaginea), fotografia trădea/a totuși mândria de a avea odrasle atrăgătoare și un anume rit de trecere. Pe fețele fetelor strălucește o așteptare. Apucându-se strâns unele pe altele, trăgându-se unele pe altele în cadru, ele par a-și aduna curajul pentru o descoperire sau o schimbare a vieții lor. A vieții. Astfel, cel puțin, o vedem noi. Vă rugăm să nu o atingeți. Vom pune acum fotografia înapoi în plicul ei.

După ce li s-a făcut fotografia, fetele au așteptat băieții fiecare în felul ei Bonnie și Therese s-au așezat să joace un joc de cărți, în timp ce Mary a rămas în picioare, foarte dreaptă, în mijlocul livingului, ca să nu-și boțască rochia. Lux a deschis ușa de la intrare și a șontăcăit spre verandă. La început am crezut că își luxase glezna, dar apoi am văzut că purta tocuri înalte. A început să se plimbe în sus și în jos, exersând, până când mașina lui Parkie Denton a apărut în capătul străzii. Atunci s-a întors, a sunat singură la sonerie ca să-și anunțe surorile și a dispărut din nou înăuntru.

Lăsați pe dinafară, i-am privit pe băieți cum se apropie. Cadillacul galben al lui Parkie Denton aluneca în josul străzii, băieții părând că plutesc în atmosfera interioară a mașinii. Deși ploua, iar ștergătoarele de parbriz erau în funcțiune, interiorul mașinii avea o lucire caldă. Trecând pe lângă casa lui Joe Larson, băieții ne-au făcut semnul victoriei cu degetul mare.

Trip Fontaine a fost primul care a coborât. Își ridicase în sus mânecile sacoului, cum făceau manechinele masculine în revistele de modă ale tatălui său. Purta o cravată subțire. Parkie Denton purta o bluză sport albastră, la fel ca și Kevin Head, iar după ei Joe Hill Conley a sărit de pe bancheta din spate,

purtând o bluză de tweed prea mare de-a tatălui său, învățător și comunist, în acea clipă, băieții au ezitat, rămânând în jurul mașinii, fără să bage de seamă burnița, până când Trip Fontaine a apucat-o în sfârșit pe alee către ușa din față. I-am pierdut din vedere la ușă, dar ne-au spus că începutul întâlnirii a fost ca oricare altul. Fetele se duseseră sus, prefăcându-se că nu sunt gata, iar domnul Lisbon i-a invitat pe băieți în living.

— Fetele au să fie jos într-un minut, a spus el, privindu-și ceasul. Doamne. Ar trebui să plec și eu.

Doamna Lisbon a apărut în cadrul intrării în arcadă. Se ținea de o tâmplă ca și cum ar fi durut-o capul, dar zâmbetul îi era politicos.

— Bună seara, băieți.

— Bună seara, doamnă Lisbon (la unison). Avea conduita corectă, a afirmat Joe Hill Conley mai târziu, a cuiva care își făcea apariția după ce tocmai plânsese în camera de alături. Joe simțise (a spus aceasta, desigur, mulți ani mai târziu, într-o vreme când pretindea că își poate capta după voie energia chakrelor) o durere străveche ieșind din doamna Lisbon, totalul durerilor neamului ei.

— Se trăgea dintr-un neam trist, a spus el. Nu era vorba doar de Cecilia. Tristețea începuse cu mult înaintea ei. Înaintea Americii. Și fetele o aveau.

Nu-i observase până atunci lentilele bifocale.

— Îi tăiau ochii în două.

— Care dintre voi conduce? A vrut &a știe doamna Lisbon.

— Eu, a spus Parkie Denton.

— De cât timp ai permisul?

— De două luni. Dar am avut și permis cu dispensă de vârstă, un an înainte de asta.

— De obicei nu ne place ca fetele să iasă cu mașina. Se întâmplă atâtea accidente în zilele noastre. Plouă și șoselele sunt alunecoase. Sper deci că veți fi foarte atenți.

— Vom fi.

— În regulă, a spus domnul Lisbon, gata cu tortura. Fetelor!

— Către tavan – eu trebuie să o șterg. Ne vedem la bal, băieți.

— Pe curând, domnule Lisbon.

A ieșit, lăsându-i pe băieți singuri cu soția lui. Ea nu i-a privit în ochi, ci i-a cercetat într-un mod abstract, ca o soră-șefă care citește foile de observație ale bolnavilor. Apoi s-a dus la baza scărilor și a privit în sus. Nici chiar Joe Hill Conley nu și-a putut imagina la ce se gândea ea atunci. Poate la Cecilia, care urcase aceleași scări cu patru luni în urmă. La scările pe care le coborâse și ea la prima ei întâlnire. La zgomotele pe care numai o mamă le poate auzi. Niciunul dintre băieți nu-și aducea aminte s-o fi văzut vreodată pe doamna Lisbon atât de distrasă. Era ca și cum ea uitase brusc că erau și ei acolo. Și-a atins tâmpla (chiar o durea capul).

În cele din urmă, fetele au apărut în capul scărilor. Era cam întuneric acolo (trei din cele douăsprezece becuri în formă de lumânare se arseseră), iar ele se țineau ușor de balustradă în timp ce coborau. Rochiile lor largi l-au făcut pe Kevin Head să se gândească la costumele corului bisericesc.

— Dar ele nu păreau că bagă de seamă. Eu, unul, cred că le plăceau rochiile. Sau pur și simplu erau atât de fericite că ieșeau că nu le păsa ce poartă. Nici mie nu-mi păsa. Arătau senzațional. Numai atunci când fetele au ajuns jos și-au dat băieții seama că nu se hotărâseră cine cu cine să meargă. Trip Fontaine pusese ochii pe Lux, dar celelalte fete erau ale cui se nimerea. Din fericire, rochiile și coafurile le făceau să pară toate la fel. Încă o dată, băieții nici măcar nu au fost siguri cine era fiecare fată: în loc să întrebe, ei au făcut singurul lucru care le-a trecut prin cap: le-au făcut cadou florile de corsaj.

— Am adus flori albe, a spus Trip Fontaine. Nu știam ce culori o să purtați. Florarul a spus că albul se potrivește la orice.

— Mă bucur că ați adus flori albe, a spus Lux. Și-a întins mâna și a luat floarea, care era închisă într-o cutie mică de plastic.

— Nu am luat din cele pentru încheietură, a spus Parkie Denton. Acelea se desfac întotdeauna.

— Da, acelea nu sunt bune, a replicat Mary. Nimeni nu a mai spus nimic altceva. Nimeni nu s-a mișcat. Lux și-a cercetat floarea închisă în a sa capsulă a timpului. Din fundal, doamna Lisbon a rupt tăcerea:

— De ce nu-i lăsați pe băieți să vi le prindă?

Primind acest îndemn, fetele au făcut un pas înainte, oferindu-și timide piepții rochiilor. Băieții au apucat cu stângăcie florile, scoțându-le din cutii și ferindu-se de boldurile decorative. Simțeau cum îi privește doamna Lisbon și, chiar dacă erau suficient de aproape ca să simtă respirația surorilor și să miroasă primul parfum din viața lor cu care li se permisesse să se dea, ei încercau să nu le înțepe pe fete, ba chiar nici să nu ie atingă. Au ridicat ușor materialul de pe piepturile fetelor și le-au așezat flori albe deasupra inimilor. Aceea dintre surori căreia un băiat îi prindea floarea devenea perechea lui. Când au terminat, i-au spus noapte bună doamnei Lisbon și au condus fetele afară la Cadillac, ținând cutiile goale de flori deasupra capetelor lor ca să le protejeze părul împotriva burniței.

Din acel moment, lucrurile au mers mai bine decât s-ar fi așteptat. Acasă, fiecare băiat și le închipuise pe fetele Lisbon în decorurile gata făcute ale imaginației noastre sărăcite – zburdând prin valuri sau fugind de noi în joacă pe patinoar, legănându-ne în față moțurile fesurilor, ca niște fructe coapte. În mașină, însă, lângă fete în carne și oase, băieții și-au dat seama cât de jalnice erau acele imagini. Însușirile negative au fost și ele aruncate la gunoi: închipuirea că fetele ar putea fi alienate sau demente. (Bătrânică nebună pe care o întâlnești în lift zi de zi se dovedește a fi, când vorbești în cele din urmă cu ea, perfect lucidă.) Băieții au avut o revelație cam de același fel.

— Nu erau chiar așa de diferite de sora mea, a spus Kevin Head.

Lux, plângându-se că nu ajungea niciodată să stea în față, a vrut să se așeze acolo. S-a strecurat între Trip Fontaine și Parkie Denton. Mary, Bonnie și Therese s-au înghesuit pe bancheta din spate, Bonnie ajungând pe cocoașa din mijloc. Joe Hill Conley și Kevin Head s-au așezat de o parte și de alta, rezemați de ușile din spate.

Chiar și de aproape, fetele nu păreau deprimare. S-au instalat pe locurile lor, fără să le deranjeze înghesuiala. Mary era pe jumătate așezată pe genunchii

lui Kevin Head. Au început imediat să turuie. În timp ce treceau pe lângă case, ele aveau ceva de spus despre familiile din fiecare, ceea ce însemna că și ele se uitaseră cu tot atâta interes afară, la noi, ca și noi înăuntru, la ele. Cu două veri înainte îl văzuseră pe domnul Tubbs, director executiv de rangul doi al UAW1, lovind-o pe doamna care o urmărise pe soția lui până acasă, după ce aceasta îi îndoise bara de protecție. Bănuiau că soții Hessen fuseseră naziști sau simpatizanți naziști. Detestau placajul din aluminiu de pe pereții casei soților Krieger. „Domnul Belvedere lovește din nou”, a spus Therese, referându-se la președintele companiei de deco-rațiuni interioare în reclama sa difuzată la ore târzii. La fel ca noi, fetele aveau amintiri clare legate de diferiți arbuști, copaci și acoperișuri de garaje. Ele își aduceau aminte de revoltele rasiale, când la capătul străzii noastre apăruseră tancurile și Gărzile Naționale se parașutaseră în curțile noastre din dos. Erau, în definitiv, vecinele noastre.

1. United Auto Workers, sindicatul muncitorilor din industria automobilelor.

La început, băieții nu au spus nimic, prea copleșiți de volubilitatea surorilor Lisbon. Cine să fi știut că vorbeau atât de mult, că aveau atât de multe opinii, că împungeau cu atâtea degete priveliștile lumii? Între două priviri sporadice pe care le aruncam pe furiș înspre ele, ele trăi seră încontinuu, evoluând în feluri pe care noi nu ni le puteam imagina, citind fiecare carte rhn bibliotecă cenzurată a familiei. Într-un lei iau altul, ele se ținuseră la curent și cu eticheta întâlnirilor mondene, cu ajutorul televizorului sau al observațiilor la școală, astfel că știau cum să antreneze conversația sau să umple tăcerile stânjenitoare. Faptul că erau neieșite în lum*1 nu se vedea decât din felul în care-și prinseseră părul cu agrafe, ce arătau ca paiele care ies afjr * din animalele împăiate sau ca o rețea de sârma la vedere. Doamna Lisbon nu le dăduse niciod. U fetelor sfaturi despre cum să arate bine și în^cr zicea prezența revistelor pentru femei în casă., sondaj Cosmo: „Aveți orgasme multiple?” fusese ultima picătură). Ele făcuseră tot ce putuse tot timpul cât a durat călătoria, I ux a ean' ltf la radio cântecul ei preferai

— Mă scoate din minți, a spus Știi ca t, e cântă undeva, dar trebuie să-l găsești.

Parkie Denton a luat-o pe Jefferson Avenue, trecând pe lângă casa Wainwright cu marcajul verde al obiectivului de interes istoric, în direcția vilelor care se îngrămădeau pe malul lacului. Imitații de lămpi de gaz ardeau pe peluzele din fața caselor. La fiecare colț o servitoare de culoare aștepta autobuzul. Au mers înainte, lăsând în urmă lacul care scânteia și au ajuns în sfârșit sub acoperământul zdrențuit al ulmilor de lângă școală.

— Stați o secundă, făcu Lux. Vreau o țigară înainte să intrăm.

— Tata o să te miroasă, i-a spus Bonnie de pe bancheta din spate.

— Nțț, am dropsuri de mentă. Le-a scuturat.

— O să-ți miroasă hainele.

— Să-i ziceți că erau niște puști care fumau la toaletă.

Parkie Denton a coborât geamul portierei din fața, iar Lux și-a aprins țigara. Nu s-a grăbit deloc, dând fumul pe nas. La un moment dat ea și-a scos

în afară bărbia, îndreptată spre Trip Fontaine, și-a rotunjit buzele și, cu un profil de cimpanzeu, a trimis în aer trei inele perfecte de fum.

— Nu-1 lăsa să moară virgin, a trântit Joe Hill Conley.

S-a aplecat spre scaunul din față și a împuns unul cu degetul.

— Ce vulgar! A spus Therese.

— Da, Conley, a spus Trip Fontaine. Maturi-zează-te.

Pe drumul către bal, perechile s-au separat. Unul dintre tocurile lui Bonnie a rămas înțepenit în pietriș și ea s-a rezemat de Joe Hill Conley în timpul cât i-a trebuit ca să-1 desfacă. Trip Fontaine și Lux au luat-o împreună înainte, deja un cuplu. Kevin Head a intrat cu Therese, iar Patrick Denton i-a oferit lui Mary brațul său. Ploaia ușoară se oprise un moment și stelele se iviseră în câteva locuri. Când pantoful lui Bonnie s-a desprins, ea a privit în sus și a atras atenția asupra cerului.

— Întotdeauna Ursa Mare, a spus ea. Te uiți pe hărțile acelea și sunt stele peste tot, dar dacă te uiți în sus, nu vezi decât Ursa Mare.

— Asta-i din cauza luminilor dinspre metropolă, a răspuns Joe Hill Conley

— Ahă, a făcut Bonnie.

Fetele zâmbeau atunci când au intrat în ^ala de sport, printre bostanii luminați pe dinăuntru și sperietorile de ciori ce purtau culorii școlii Comitetul de organizare a balului decisese ca tema să fie „vremea culesului” Pe tot terenul de baschet erau presărate paie, iar cornuri ale abundenței vărsau tigue tumorescente pe masa pentru cidru. Domnul Lisbon sosise deja, la gât cu o cravată portocalie rezervată pentru ocazii festive. Vorbea cu domnul Tonover, profesorul de chimie. Domnul Lisbon nu a dat nici un semn că a remarcat sosirea fetelor, deși se poate nici să nu le fi zărit. Reflectoarele de meci fuseseră acoperite cu filtre gelatinoase portocalii aduse de la teatru, iar tribunele erau cufundate în întuneric. Un glob de discotecă închiriat atârna de tabela de marcaj, împestrițând camera cu lumini.

În acel moment noi înșine ajunseserăm cu perechile noastre și dansam cu ele de parcă am fi ținut în mâini manechine, uitându-ne peste umerii lor de sifon după fetele Lisbon. Le-am văzut intrând, nesigure pe tocurile lor înalte. Cu ochii mari, ele au privit de jur împrejur prin sală, iar apoi, sfātuindu-se între ele, și-au abandonat perechile în cea dintâi din cele șapte incursiuni la toaletă. Hoppie Riggs era la chiuvetă când au intrat fetele.

— Îți puteai da seama că erau jenate de rochiile pe care le purtau, a afirmat ea. Nu au spus nimic, dar îți puteai da seama. Eu purtam o rochie cu un corsaj de catifea și fustă de tafta. Încă îmi mai vine.

Doar Mary și Bonnie aveau nevoie să folosească utilitățile, dar Lux și Therese le-au ținut companie, Lux privind în oglindă doar secunda de care avea nevoie ca să-i reconfirme frumusețea, Bonnie evitând acel obiect cu totul.

— Nu este hârtie, a spus Mary din despăr-țitura ei. Aruncați-mi puțină.

Lux a smuls un mănunchi de șervete din hârtie de la chiuvetă și le-a azvârlit peste ușă.

— Ninge, a spus Mary.

— Erau extrem de gălăgioase, ne-a spus Hopie Riggs. Se purtau ca și cum locul era al lor. Însă ceva mi se agățase de spatele rochiei, iar Therese l-a dat jos.

Când am întrebat dacă fetele Lisbon vorbiseră despre perechile lor în ambianța de confesional a toaletei, Hopie a răspuns:

— Mary a spus că era fericită că tipul ei nu era un tăntălău absolut. Asta a fost tot, însă. Nu cred că le păsa cine știe ce de partenerii lor, ci mai mult de simplul fapt de a fi ia bal. Și eu aveam același sentiment. Eram cu Tim Carter, piticania.

Când fetele au ieșit din baie, ringul de dans începuse să se aglomereze, învârtind perechile încet prin sală. Kevin Head a invitat-o pe Therese la dans și curând s-au pierdut în tumult.

— Doamne, eram atât de tânăr, a spus el după ani. Atât de speriat. La fel și ea. Am luat-o de mână și n-am știut în ce direcție să ne-așezăm. Dacă să ne împletim degetele sau nu. În cele din urmă, am făcut-o. De asta îmi amintesc cel rnai bine. Chestia cu degetele.

Parkie Denton își amintește mișcările studiate ale lui Mary, siguranța ei

— Ea conducea, a spus. Avea un șervete' Kleenex mototolit într-o mână.

În timpul dansului, făcea conversație de.

— Ah”; *enul aceia de conversație pe tare fc ms'Ht, îiru; -i frumoase îl fac cu ducii în fnipul val-um, * din filmele vechi. Se ținea foarte dreapta, Audrey Hepburn, pe care toate femeile o idoâat zează și la care bărbații nu se gândesc niciod-i (. Părea să aibă în minte o imagine cu modela' pe care picioarele lor trebuiau să-1 facă pe pod^'j -au despre cum trebuiau să arate ei doi împreuna, și se concentra cu înverșunare să o transpună ai fapt.

— Fața ei era calmă, dar pe dinăuntru era încordată, ne-a spus Parkie Denton. Mușchii spatelui îi erau ca niște corzi de pian.

Când a venit rândul unui dans mai vioi, Mary nu a dansat la fel de bine.

— Ca bătrânii de pe la nunți, încercându-și puterile.

Lux și Trip nu au dansat decât mai fârzui, în loc de asta s-au plimbat prin sala. C uitând un >oc unde puteau ii singuri. Bonnie t-a ui mat.

— Așa că am urmat-o și eu pe ea, ne-a declarat Joe Hill Conley. Se prefăcea că se plimbă fără nici o țintă, dar cu coada ochiului o ținea pe Lux sub observație.

Au intrat pe o latură a mulțimii care danba și au ieșit pe cealaltă. S-au lipit de peretele depărtat al sălii, trecând pe sub coșul de baschet împodobit, și au ajuns lângă tribune. Intre doua cântece, domnul Durid, decanul elevilor, a deschj” votul pentru Regele și Regina Balului și, în timp ce toți priveau spre urna de vot din sticlă de pe masa pentru cidru, Trip Fontaine și Lux Lisbon s-au strecurat sub tribune. Bonnie i-a urmat.

— Parcă s-ar fi temut să rămână singură, a observat Joe Hill Conley.

Deși nu i-o ceruse, el a urmat-o. Dedesubt, grație dungilor de lumină care se strecurau printre stinghii, el a văzut cum Trip Fontaine ridică o sticlă până aproape de ochii lui Lux, pentru ca ea să poată citi eticheta.

— Te-a văzut cineva când ai intrat? Și-a chestionat Lux sora.

— Nu.

— Dar pe tine?

— Nu, a răspuns Joe Hill Conley.

După asta nu a mai vorbit nimeni. Atenția tuturor s-a îndreptat din nou către sticla pe care Trip Fontaine o ținea în mână. Reflexiile globului de discotecă sclipeau pe suprafața sticlei, iluminând fructul incandescent de pe etichetă.

— Șnaps de piersici, ne-a explicat Trip Fontaine după ani de zile, în deșert, pe când se secătuia de el și de orice altceva. Tipele sunt nebune după el.

Cumpăraseră băutura în aceeași după-amiază cu un act de identitate fals și o purtase în căptușeala jachetei toată seara. Acum, cu privirile celorlalți trei asupra lui, el a destupat sticla și a sorbit siropul ca nectarul sau ca mierea.

— Trebuie să-l deguști cu un sărut, a spus. A adus sticla la buzele lui Lux, zicând: Să nu înghiți.

Apoi, luând încă o înghițitură, el și-a apropiat gura de a lui Lux într-un sărut cu aromă de piersică. În gâtul ei a bolborosit un răs captiv.

A răs, o picătură de șnaps prelingându-i-se pe bărbie, unde a prins-o cu o mână cu inel, dar apoi au devenit solemni amândoi, împingându-și fețele unul în celălalt, înghițind și sărutându-se. Când s-au oprit, Lux a spus:

— Chestia asta-i tare bună.

Trip i-a dat sticla lui Joe Hill Conley El a ținut-o la gura lui Bonnie, dar ea și-a întors fața.

— Eu nu vreau, a spus.

— Haide, i s-a adresat Trip. Doar să guști.

— Ia nu mai fi ca o mătușă virtuoașă, i-a spus Lux.

Numai dunga ochilor lui Bonnie era vizibilă, iar în lumina argintie ei s-au umplut de lacrimi. Dedesubt, în întunericul în care se găsea gura ei, Joe Hill Conley vâri sticla. Ochii ei umezi se făcură mari. Obrajii i se umflară.

— Să nu înghiți, i-a poruncit Lux. Apoi Joe Hill Conley și-a vărsat conținutul propriei guri într-a lui Bonnie.

Ne-a spus că ea își ținuse tot timpul cât a durat sărutul dinții strânși, rânjind ca o tigvă. Șnapsul de piersici a trecut dintr-o gură într-alta, a lui și a ei, dar apoi el a simțit că ea înghite. Relaxându-se. După ani, Joe Hill Conley se lăuda că poate analiza alcătuirea emoțională a unei femei după gustul gurii sale și insista că avusese această revelație în acea seară, sub tribună, cu Bonnie. I-a putut simți întreaga ființă prin acel sărut, a spus el, ca și cum sufletul ei i-ar fi părăsit corpul prin buze, cum credea Renașterea. A distins mai întâi grăsimea balsamului ei de buze, apoi gustul trist de varză de Bruxelles al ultimei ei mese și, dincolo de ele, praful după-amiezilor pierdute și sarea canalelor lacrimale. Gustul de șnaps de piersici s-a șters, iar el simțea gustul sevelor organelor ei interne, toate ușor acide din pricina durerii. Uneori buzele ei deveneau straniu de reci și, trăgând cu ochiul, el a văzut-o că săruta cu ochii înspăimântați larg deschiși. După aceea, șnapsul s-a tot plimbat de la o gură la alta. I-am întrebat pe băieți dacă vorbiseră lucruri intime cu fetele sau dacă le întrebaseră despre Cecilia, dar au spus că nu.

— Nu voiam să distrug un moment frumos, a spus Trip Fontaine.

Iar Joe Hill Conley:

— Sunt momente când trebuie să vorbești și momente când trebuie să taci.

Chiar dacă percepuse adâncimi misterioase în gura lui Bonnie, nu le-a sondat până la fund pentru că nu voia ca ea să nu-l mai sărute.

Le-am văzut pe fete ieșind de sub tribune, netezindu-și rochiile și ștergându-se la gură. Lux se mișca obraznic pe muzică. Acela a fost momentul în care Trip Fontaine a ajuns să danseze cu ea în sfârșit, iar mulți ani mai târziu el ne-a spus că rochia atârând ca un sac nu a făcut decât să-i sporească dorința.

— Simțeați cât de zveltă este sub toate pliurile acelea. Mă omora.

Pe măsură ce seara înainta, fetele se obișnuiau cu rochiile lor și învățau să se miște în ele. Lux a descoperit un fel de a-și arcui spatele care făcea ca rochia să se muleze pe ea în față. Noi treceam pe lângă ele de câte ori puteam, mergând la toaletă de douăzeci de ori și bând douăzeci de pahare de cidru. Am încercat să-i cherkelim pe băieți, ca să putem participa și noi, prin substituție, la acel aranjament, dar ei nu le lăsau singure pe fete o clipă. Când votul pentru Rege și Regină fu încheiat, domnul Durid s-a urcat pe scena portativă și i-a anunțat pe câștigători. Toți știau că Regele și Regina nu puteau fi decât Trip Fontaine și Lux Lisbon și chiar și fetele în rochii de o sută de dolari î-au aplaudat în timp ce își croiau drum în față. Apoi au dansat, și am dansat cu toții, dând buzna peste Head. Conley și Denton ca să dansăm și noi cu fetele Lisbon. Ele erau îmbujorate atunci când ajungeam și noi la ele, cu subsuonle umede și emanând căldură de sub răscroieli înalte ale gulerelor. Le cuprindeam palmele asudate, rotm-du-le pe sub globul cu oglinzi. Le pierdeam în imensitatea rochiilor lor și le regăseam iar, strângând carnea trupurilor lor și trăgând în piept parfumul eforturilor lor. Câțiva dintre noi am devenit suficient de îndrăzneți ca să ne vârâm picioarele între ale lor și să ne apăsăm chinul nostru în ele. În acele rochii, fetele Lisbon arătau din nou identice, alunecând dintr-o mână într-alta, zâmbind, spunând îți mulțumesc, îți mulțumesc. În ceasul de mână al lui David Stark s-a agățat un fir răzleț, și în timp ce Mary îl descurca, el a întrebat-o:

— Te distrezi bine?

— Mă distrez mai bine decât m-am distrat în toată viața mea, a spus ea.

Spunea adevărul. Niciodată nu mai arătaseră fetele Lisbon atât de vesele, nu se amestecaseră atât de mult cu ceilalți și nu vorbiseră atât de îiber. După un dans, când Therese și Kevin Head se duseseră să ia puțin aer proaspăt în cadrul ușii, Therese l-a întrebat: ' – Ce v-a făcut pe voi, băieții, să ne invitați „>

— Ce vrei să spui?

— Vreau să spun, vă e milă de noi?

— Absolut deloc.

— Mincinosule.

— Cred că sunteți drăguțe. Asta-i motivul.

— Părem așa de nebune cum crede toată lumea?

— Cine crede asta?

Ea nu a răspuns, ci numai și-a scos mâna pe ușă ca să vadă dacă mai plouă.

— Cecilia era ciudată, însă noi nu suntem. Iar apoi: Nu vrem decât să trăim. Dacă ne lasă cineva.

Mai târziu, mergând înspre mașină, Bonnie l-a oprit din nou pe Joe Hill Conley ca să privească stelele. Totul era acoperit de nori. Pe când priveau spre cerul searbăd, ea a întrebat:

— Crezi că există un Dumnezeu?

— Ahă.

— Și eu.

Se făcuse în acel moment zece jumătate și fetele nu aveau decât o jumătate de oră ca să se întoarcă acasă. Balul se termina și mașina domnului Lisbon a ieșit din parcare corpului profesorului, îndreptându-se spre casă. Kevin Head și Therese, Joe Hill Conley și Bonnie, Parkie Denton și Mary s-au reunit cu toții în fața Cadillacului, însă Lux și Trip nu li s-au alăturat. Bonnie a dat fuga înapoi în sala de sport ca să se uite după ei, dar nu erau de găsit.

— Poate că au plecat acasă cu tatăl vostru, a fost de părere Parkie Denton.

— Mă îndoiesc, a răspuns Mary, privind înainte în întuneric și jucându-se cu floarea ei zdrobită.

Fetele și-au scos pantofii cu toc ca să poată merge mai bine și au căutat printre mașinile parcate și lângă portdrapelul care coborâse în berna în ziua când murise Cecilia, deși fusese vară și nimeni nu observase, în afară de îngrijitorii peluzei. Petele, atât de fericite cu doar câteva chipe în urmă, au devenit tăcute și au uitat de partenerii lor. Se mișcau în ceată, separându-se și reunindu-se. Au căutat pe lângă teatru, în spatele aripii Științelor reale, ba chiar și în curtea în care se înălța mica statuie a unei fete, donată în amintirea Laurei White și a cărei fustiță de bronz de-abia începuse să oxideze. Încheieturile ei sudate erau străbătute de cicatrice, în chip simbolic, dar fetele Lisbon nu au observat, sau nu au spus nimic când s-au întors la mașină la ora unsprezece fără zece. Au intrat înăuntru ca să fie duse acasă.

Drumul de întoarcere s-a scurs mai mult în tăcere. Joe Hill Conley și Bonnie au rămas în spate, lângă Kevin Head și Therese. Parkie Denton conducea, plângându-se ulterior că acest lucru nu-i mai dădea nici o șansă să treacă la acțiune cu Mary. Mary, însă, și-a aranjat părul pe tot parcursul călătoriei în oglinda de pe parasolar. Therese i-a spus:

— Las-o baltă. Ne-am ars.

— Luxie s-a ars. Nu noi.

— Are cineva niște dropsuri de mentă sau niște gumă? A cerut Bonnie.

Nimeni nu avea, iar ea s-a întors spre Joe Hill Conley. L-a cercetat atent o clipă, apoi, folosindu-se de degete, i-a aranjat cărarea de cealaltă parte.

— Așa arată mai bine, a spus ea. După aproape două decenii, puținul păr pe care îl mai are păstrează cărarea făcută de mâna invizibilă a lui Bonnie.

În fața casei Lisbon, Joe Hill Conley a sărutat-o pe Bonnie pentru ultima dată, iar ea l-a lăsat. Therese i-a oferit lui Kevin Head obrazul. Prin ferestrele aburite, băieții au privit înăuntru în casă. Domnul Lisbon se întorsese deja și în dormitorul matrimonial se aprinsese o lumină.

— Venim cu voi până la ușă, s-a oferit Parkie Denton.

— Nu, nu faceți asta, a spus Mary.

— De ce nu?

— N-o faceți.

A coborât fără ca măcar să-i strângă mâna.

— Ne-am distrat foarte bine, a spus Therese în spate.

Bonnie i-a șoptit la ureche lui Joe Hill Conley:

— O să mă suni?

— Absolut.

Ușile mașinii au scrâșnit și s-au deschis. Fetele s-au dat jos, și-au aranjat ținuta și au intrat în casă.

Unchiul Tucker tocmai ieșise până la frigiderul din garaj să-și aducă alt bax de șase sticle de bere, când taxiul opri pe stradă două ore mai târziu. A văzut-o pe Lux coborând și căutând în poșetă hârtia de cinci dolari pe care doamna Lisbon i-o dăduse fiecărei fete înainte să plece în seara aceea.

— Să aveți întotdeauna la voi bani de taxi, era dictonul ei, chiar dacă acea seară era cea dintâi ocazie în care își lăsase fetele să iasă și, prin urmare, să aibă nevoie de așa ceva.

Lux nu a așteptat restul. A luat-o în sus pe alee, ridicându-și rochia ca să poată merge și privind în pământ. Spatele hainei îi era mânjit cu alb. Ușa din față s-a deschis și domnul Lisbon a ieșit pe verandă. Își scosese sacoul, dar încă mai purta cravata portocalie. A început să coboare scările și s-a întâlnit cu Lux la jumătatea drumului. Ea a început să se scuze cu mâinile. Când domnul Lisbon a întrerupt-o, ea și-a lăsat capul în jos și apoi, deși în silă, a dat din cap. Unchiul Tucker nu-și putea aminti momentul exact în care a intrat în scenă doamna Lisbon. La un moment dat, însă, el a devenit conștient ca se auzea muzică în fundal și, privind către casă, a văzut-o pe doamna Lisbon în cadrul ușii deschise. Era îmbrăcată într-un halat cadrilat și ținea în mână un pahar. În spatele ei, muzica se infiltra în stradă, plină de orgi cu reverberații și de harpe serafice. Fiindcă începuse să bea la amiază, unchiul Tucker aproape își terminase lada de bere pe care o consuma zilnic. A început să plângă, privind afară din garaj, în timp ce muzica umplea strada ca aerul.

— Era genul de muzică care se cântă când mori, a spus el.

Era muzică de biserică, o selecție din cele trei albume pe care doamnei Lisbon îi piticea să ie asculte iarăși și iarăși duminica. Știam despre muzică din jurnalul Ceciliei („Duminică dimineața. Mama ascultă iar gunoiul ala”) și după luni de zile, când se mutau, am găsit albumele între gunoaiele pe care le-au aruncat la bordură. Aceste albume sunt – așa cum le-am enumerat în Registrul Dovezilor Materiale – Cântecul credinței, cântate de Tyrone Little și Dreptcredin-cioșii, Extazul veșnic, al Corului Baptist din Toledo, și Cântări spre slava Ta, al Propovăduitorilor din Grand Rapids. Raze de lumină străpung norii pe fiecare copertă. N-am reușit să ascultăm nici măcar o dată discurile până la capăt. Este aceeași muzică peste care trecem când dăm de ea la radio, între Motown și rock-and-roll, un far într-o lume de întuneric, și total infectă. Corurile cântă cu voci blonde, gamele urcă spre crescendouri armonice, ca o spumă care ți s-ar umfla în ureche. Ne-am întrebat întotdeauna cine ascultă o astfel de muzică, imaginându-ne văduve singure în case de odihnă sau familii

de pastori care își trec din mână-n mână platouri cu șuncă. Nu ne-am imaginat nici măcar o dată că acele voci pioase se ridicau prin planșee ca să aducă un aer de biserică în colțișoarele în care fetele Lisbon îngenun-cheau ca să-și frece cu pietre ponce bătăturile de la degetele mari. Părintele Moody a auzit acea muzică în cele câteva vizite la cafea, pe care le făcuse familiei duminica după-amiază.

— Nu eram nebun după ea, ne-a spus el mai târziu. Îmi plac piesele mai auguste. Mesia de Händel. Recviemul de Mozart. O muzică de felul ăsta te-ai fi așteptat să auzi, în principiu, fie-mi permis să o spun, într-un cămin protestant.

În timp ce cânta muzica, doamna Lisbon stătea în cadrul ușii, fără să se miște. Domnul Lisbon a luat-o pe Lux și a condus-o în casă. Lux a urcat treptele și a traversat veranda, dar mama ei nu a lăsat-o să intre. Doamna Lisbon a spus ceva ce unchiul Tucker nu a putut auzi. Lux și-a deschis gura. Doamna Lisbon s-a aplecat înainte și a rămas cu fața nemișcată, foarte aproape de a lui Lux.

— Alcoolmetrul, ne-a explicat unchiul Tucker. Testul nu a durat mai mult de cinci secunde, după care doamna Lisbon s-a dat înapoi ca s-o lovească pe Lux cu palma peste față. Lux s-a ferit, dar lovitura nu a venit. Doamna Lisbon, cu brațul ridicat, a încremenit. S-a întors către strada întunecată, ca și cum o mie de ochi și nu doar cei doi ai unchiului Tucker priveau. Domnul Lisbon s-a întors și el. La fel și Lux. Toți trei au rămas privind în gol către cartierul în mare parte rfiu minat, unde din copaci mai picura încă apa și unde mașinile dormeau în garaje și sub prelate iar motoarele le bâzâiau toată noaptea în timp ce se răceau. Au rămas total nemișcați, apoi mâna doamnei Lisbon a căzut fără vlagă pe lângă corp și Lux a profitat de șansa ivită. A țâșnit pe lângă ea, în sus pe scări și a intrat în camera ei.

Nu am aflat decât după ani ce se întâmplase cu Lux și Trip Fontaine. Chiar și atunci el ne-a povestit fără nici un pic de tragere de inima, insistând, cum îl obligau cei doisprezece pași¹, ca era un alt om. După dansul lor ca Rege și Regină ai balului, Trip i-a deschis drum lui Lux prin pâlcul de supuși care aplaudau, până la aceeași ușă unde Therese și Kevin Head ieșiseră la aer

— Eram încălziți de dans, a spus el.

Lux avea încă pe cap diadema de Mi. S-America pe care i-o pusese domnul Dund Purtau amândoi cocarde regale pe piept.

— Ce facem acum? Întrebase Lux.

— Ce vrem noi.

— Ca Rege și Regină vreau să spun. Trebuie să facem ceva?

1. Referință la cele douăsprezece etape, constând din activități constructive, care fac parte din procedura Alcoolicilor Anonimi și, prin extensie, din cea a tratamentului unor alte dependențe.

— Asta-i tot. Am dansat. Am primit cocarde. Nu durează decât în seara asta.

— Credeam că este pentru tot anul.

— Ei, da, este. Dar nu trebuie să facem nimic. Lux medita o clipă asupra acestui fapt.

- Cred că s-a oprit ploaia, a zis ea.
- Hai să mergem afară.
- Eu n-aș merge. Trebuie să plecăm în câteva minute.
- Putem să nu scăpăm din ochi mașina. N-au să plece fără noi.
- Tata, a spus Lux.
- Spune că pur și simplu a trebuit să-ți pui diadema în dulap.

Ploaia se oprise într-adevăr, dar ceața plutea în aer când au traversat strada și au apucat-o ținându-se de mână pe terenul de fotbal îmbibat cu apă.

— Vezi locul acela? I-a arătat Trip. Acolo-i locul unde i-am tăiat-o tipului ăluia. Blocaj lateral.

Au trecut de linia de cincizeci, de patruzeci și au intrat în zona de finiș, unde nu-i vedea nimeni. Dunga albă pe care unchiul Tucker a văzut-o mai târziu pe haina lui Lux fusese făcută de linia de gol pe care ea s-a culcat. În timpul actului, faruri ale mașinilor se aprinseră și măturară terenul, trecând peste ei și luminând stâlpul de gol. Lux a spus, în toiul actului:

— Întotdeauna o fac de oaie. Întotdeauna. Și a început să plângă cu suspine. Trip Fon taine nu ne-a mai spus nimic altceva.

L-am întrebat dacă el a dus-o până la taxi, dar a spus că nu.

— Am mers pe jos în noaptea aceea. Nu mi-a păsat cum a ajuns ea acasă. Mi-am luat pur și simplu tălpășița.

Apoi:

— E straniu. Vreau să spun, îmi plăcea de ea. Îmi plăcea mult. Doar că mi-a fost silă de ea în momentul ăla.

Cât despre ceilalți băieți, ei și-au petrecut restul nopții hoinărind cu mașina prin suburbia noastră. Au trecut pe lângă Little Club, pe lângă Clubul de iahting și Clubul de vânatoare. Au mers prin Village, unde vitrinele cu teme legate de Halloween fuseseră înlocuite cu unele pentru Ziua Recunoștinței. La ora unu și jumătate noaptea, incapabili să și le scoată din minte pe fete, a căror prezență umplea și acum mașina, ei s-au decis să mai treacă o dată pe lângă casa Lisbon. S-au oprit pentru ca Joe Hill Coriley să se ușureze după un copac, apoi au apucat-o pe Cadieux, accelerând pe lângă casele mici ce fuseseră în trecut locuințe pentru lucrătorii angajați pe timpul verii. Au trecut pe lângă un cvartal unde odinioară se ridicase unul dintre marile noastre conace, ale cărui grădini ornamentale lăsaseră acum locul unor case de cărămidă roșie cu uși antichizate și garaje mamut. Au virat pe Jefferson, trecând pe lângă Memorialul de război și pe lângă ușile negre ale milionarilor rămași și au mers în tăcere către fetele care deveniseră în sfârșit reale pentru ei. Pe când se apropiau de casa Lisbon, au văzut o lumină arzând la fereastra unui dormitor. Parkêe Denton și-a ridicat palma pentru ca ceilalți băieți să i-o bată.

— Succes deplin, a exclamat el.

Dar jubilaria lor a fost de scurtă durată. Chiar înainte ca mașina să oprească au știut ce se întâmplase.

— M-a lovit drept în plex înțelegerea faptului că fetele nu aveau să mai iasă a doua oară cu băieți, ne-a spus Kevin Head după ani de zile. Scorpia bătrână le încuiase din nou în casă. Nu mă întrebați cum am știut. Am știut pur și simplu.

Storurile ferestrelor coborâseră ca niște pleoape și straturile de flori încalcite făceau casa să pară abandonată. În fereastra unde ardea acea unică lumină, însă, storurile fremătau. O mână l-a dat puțin deoparte, lăsând să se străvadă o felie de față de un galben aprins – Bonnie, Mary, Therese sau chiar Lux – care privea spre stradă. Parkie Denton a apăsat claxonul, o rafală scurtă, plină de speranță, dar imediat ce fata și-a lipit palma de geam, lumina s-a stins.

Patru.

O a câteva săptămâni după ce doamna Lisbon a izolat casa cu măsuri de maximă securitate, diferite persoane au început s-o vadă pe Lux făcând dragoste pe acoperiș.

După balul de Ziua Porților Deschise, doamna Lisbon a coborât storurile de la parter. Mai vedeam doar umbrele încarcerate ale fetelor, care ne dezlănțuiau imaginația într-un mod sălbatic. Mai mult, în timp ce toamna se transforma ni iarnă, crengile copacilor din curte s-au aplecat și s-au îndesit, ascunzând casa, deși lipsa lor și frunzele ar fi trebuit de fapt să o dezvăluie. 1) t>a-supra acoperișului Lisbonilor părea că plutește mereu un nor. Nu exista nici o explicație pentru acest lucru, cu excepția celei paranormale, potrivit căreia casa ar fi intrat în obscuritate pentru că așa a dorit doamna Lisbon să se întâmple. Cerul s-a întunecat și mai mult, iar lumina a părăsit ziua, astfel că ne-am pomenit mișcându-ne mereu printr-o beznă fără timp, singurul mod în care puteam discerne ora rămânând gustul eructațiilor noastre, gust de pastă de dinți dimineața, gust pătrunzător de carne de vită în aspic după-amiaza, rezultat al meselor noastre de la bufetul școlii.

Fără nici o explicație, fetele au fost retrase de la școală. Pur și simplu nu au mai fost de găsit într-o bună dimineață, apoi și în dimineața următoare. Când domnul Woodhouse a cerut lămuriri despre respectiva chestiune, domnul Lisbon a părut că nu are idee că fetele nu mai erau.

— Repeta iarăși și iarăși: „Ați căutat în spate?” Jerry Burden a deschis dulapul lui Mary, spărgându-i cifrul, și a descoperit că cele mai multe dintre manualele ei erau încă acolo.

— Avea acolo ilustrate lipite cu scotch. Chestii ciudate. Canapele și alte alea. (Erau, în realitate, ilustrate de la muzeu de artă care înfățișau un scaun Biedermeier și o sofa Chippendale de cre-ton roz.)

Caietele ei erau așezate în teanc pe raftul de sus, fiecare având scris pe el numele unei materii nou-nouțe, pe care nu avea să o mai studieze niciodată. În Istoria Americii, printre notițe spasmodice, Jerry Burden a găsit următorul desen: o fată cu cozi împletite se apleacă sub greutatea unui bolovan gigantic. Obrajii ei se umflă, iar printre buzele țuguiate ies aburi. Un nor de aburi care se lățește conține cuvântul Presiune, îngroșat cu o nuanță întunecată.

Dat fiind că Lux nu respectase ora de întoarcere acasă, toată lumea se așteptase la măsuri disciplinare, dar puțini anticipaseră că avea să fie atât de drastice. Când am vorbit cu ea după mulți ani, însă, doamna Lisbon a pretins că decizia ei nu se dorise nicicând a fi una punitivă.

— În acel moment, faptul că erau la școală nu făcea decât să înrăutățească lucrurile, a spus ea. Niciunul dintre copiii ceilalți nu vorbea cu

fetele, în afară de băieți, iar voi știți bine ce urmăreau ei. Fetele aveau nevoie de timp ca să se reculeagă.

O mamă știe lucrurile astea. Am crezut că. Dacă vor rămâne acasă, se vor vindeca mai bine.

Întrevederea noastră cu doamna Lisbon a fost una scurtă. Ne-am întâlnit în stația de autobuz a orașelului în care locuiește în prezent, fiindcă stația era singurul loc în care se servea cafea Articulațiile degetelor îi erau robii și gingiile i -t retrăsese. Tragedia-i nu o făcuse mai ușor abordabilă, ba dimpotrivă, îi dădus[^] acea insusm imponderabilă a cuiva care suferise mai mult decât poate fi exprimat. Cu toate acestea, am dorit să vorbim cu ea mai presus de orice, pentru că simțeam că ea, fiind mama fetelor, înțelegea mai bine decât oricine de ce se omorâseră Dar ea ne-a spus:

— Țsta-i cel mai înspăimântător lucru. Nu înțeleg. Odată ce ies din tine, copiii sunt altceva, cu totul altceva.

Când am întrebat-o de ce nu dăduse niciodată curs ofertei de consiliere psihologică a doctorului Hornicker, doamna Lisbon s-a înfuriat.

— Doctorul ăla voia să dea vina pe noi Credea că de vină eram Ronnie și cu nune.

În stație a sosit atunci un autobuz, iar prin ușa deschisă către Peronul 2 a răbufnit o pală de dioxid de carbon, măturând teigheaua plină de piramide de gogoși prăjite în ulei. Doamna Lisbon a spus că trebuie să plece.

Nu se mulțumise doar să le retragă pe fete de la școală. Duminica următoare, ajungând acasă după o predică avântată la biserică, i-a poruncit lui Lux să-și distrugă discurile rock. Doamna Pitzenberger (care din întâmplare își redecora o cameră alături) a auzit cearta aprinsa.

— Acum! Repeta mereu doamna Lisbon, în timp ce Lux încerca să o convingă cu argumente raționale, să negocieze, iar la urmă a izbucnit în lacrimi.

Prin fereastra holului de la etaj, doamna Pitzenberger a văzut-o pe Lux dând năvală sălbatic în dormitorul ei și întorcându-se cu mai multe lăzi pentru piersica Lăzile erau grele și Lux le-a dat drumul să alunece pe scări ca niște sănii.

— Părea că are de gând să le facă vânt jos. Dar le prindea întotdeauna înainte să scape de sub control.

În living, doamna Lisbon făcuse focul, iar Lux, plângând acum fără un sunet, a început să-și dea discurile unul câte unul pradă flăcărilor. Nu am aflat niciodată ce albume au fost condamnate la acel autodafe, dar se pare că Lux le lua pe fiecare în parte în mână, implorând de fiecare dată mila doamnei Lisbon. Mirosul a devenit curând de nesuportat, iar plasticul s-a topit peste grătarul căminului, așa că doamna Lisbon i-a spus lui Lux să se oprească. (A scos afară restul albumelor, odată cu gunoiul din săptămâna respectivă.) Chiar și așa, Will Timber, care își cumpăra atunci o acadea de struguri, a declarat că a simțit mirosul de plastic ars chiar de la Mr. Z's, magazinul cu articole de petrecere aflat departe, pe Kercheval Street.

Pe parcursul următoarelor săptămâni, de-abia dacă le-am întrezărit pe fete. Lux n-a mai vorbit niciodată cu Trip Fontaine, nici Joe Hill Conley n-a

sunat-o pe Bonnie, așa cum promisese. Doamna Lisbon le-a dus pe fete la casa bunicii lor, ca să ceară sfatul unei femei bătrâne care trecuse prin toate. Când i-am telefonat în Roswell, statul New Mexico, unde se mutase după ce trăise patruzeci și trei de ani în aceeași casă cu un singur etaj, bătrâna doamnă (doamna Lema Crawford) nu a răspuns la întrebările despre rolul ei în pedepsirea fetelor, fie din încăpățănare, fie din pricina felului în care aparatul ei auditiv ne recepționa la telefon. A vorbit, totuși, de propria ei nefericire provocată de lucrările iubirii, cu circa șazeci de ani în urmă.

— Nu te vindeci niciodată, ne-a spus ea. Dar ajungi într-un punct în care nu te mai doare chiar atât de mult.

Apoi, înainte de a închide:

— Aici e o vreme splendidă. Cel mai bun lucru pe care l-am făcut în viața mea a fost să arunc sapa și lopata și să plec din orașul ăla.

Vocea sa îngroșată de fumătoare a trezit scena la viață în mințile noastre: femeia bătrână care stă la masa de bucătărie, cu puținul ei păr prins într-un turban cu elastic; doamna Lisbon, cu buzele strânse și încrâncenată, pe un scaun în fața ei; și cele patru penitente, cu capetele plecate, jucându-se cu bibelourile și figurinele de porțelan. Nu se spune nimic despre ce simt ele sau ce vor de la viață; nu există decât o ordine descendentă – bunică, mamă, fiice – și curtea din spate udată de ploaie, și grădina de legume moartă.

Domnul Lisbon a continuat să meargă la lucru dimineța, iar familia la biserică duminica, dar asta era tot. Casa s-a ascuns în spatele negurilor abătute asupra-i de tinerețile înăbușite, și chiar și părinții noștri au început să vorbească despre cât de întunecat și de nesănătos arată casa. Ratonii erau atrași noaptea de aburii ei miasmatici și nu era lucru neobișnuit să găsești câte unul mort, călcat de vreo mașină în timp ce încercase să-și croiască drum de întoarcere dinspre tomberoanele familiei Lisbon. O dată, pe veranda din față, doamna Lisbon a dat drumul unor mici fumigene cu miros de sulf. Nimeni nu mai văzuse vreodată asemenea dispozitive, dar se zvonea că erau un mijloc de apărare împotriva ratonilor. Apoi, cam pe vremea când peste noi a dat primul val de frig, diverse persoane au început s-o zărească pe Lux împreunându-se pe acoperiș cu băieți și bărbați fără chip.

La început era imposibil să-ți dai seama ce se întâmplă. Un trup de celofan își flutura brațele înapoi și-ncolo, frecându-și-le de țiglele de arde-zie, ca un copil care desenează un înger pe zăpadă. Apoi se putea discerne un alt trup, mai întunecat, uneori în uniformă de băiat de fast-food, alteori purtând la gât mai multe lanțuri de aur, o dată într-un anost costum cenușiu de contabil. Printre ramurile golașe de ulm, din mansarda familiei Pitzenberger, am deslușit în cele din urmă chipul lui Lux, stând pe jos înfășurată într-o pătură cu dungi Hudson Bay, fumând o țigară, imposibil de aproape în cercul binocaului nostru, dat fiind că își mișca buzele la doar câțiva centimetri distanță, dar fără un sunet.

Ne-am întrebat cum putea ea să facă așa ceva pe propria ei casă, în timp ce părinții dormeau în apropiere. Este adevărat, domnului și doamnei Lisbon le era imposibil să-și vadă propriul acoperiș și, odată instalați, Lux și partenerul ei se bucurau de o relativă siguranță; dar înainte de asta exista inevitabilul

zgomot pe care îl făcea ea furișându-se jos ca să lase să intre băieții și bărbații, apoi cel pe care-l făceau în timp ce îi conducea sus pe scările ce trosneau, într-un întuneric saturat de vibrațiile neliniștii și în toate acele zgomote de noapte ce le vureau în urechi. Și apoi, toți acei bărbați care asudau, riscând să fie acuzați de comiterea unui act sexual cu o minoră, să-și piardă cariera, nevestele, numai pentru a se lăsa duși pe o scară, apoi, printr-o lucarnă, pe acoperiș, unde în toiul pasiunii lor își iritau genuri ehii și se rostogoleau în băltoace stătute. N-aii' aflat niciodată cum făcea Lux cunoștință cu fi Din câte ne dădeam noi seama, ea nu ieșea din casă niciodată. Nici măcar noaptea nu se furișa afară, ca s-o facă pe vreun teren viran sau iola lac, ci prefera să facă dragoste pe teritoriul pn/o-nieratului ei. În ceea ce ne privește, noi. Un învățat foarte multe despre tehnicile amorului, iar pentru că nu știam cuvintele care desemnau ce vedeam noi, a trebuit să ni le inventăm noi înșine. Din acest motiv, vorbeam de „hăuht în canion” și de „legarea țevii”, de „gemete în puț' de „strecuratul capului țestoasei” și de „meste catul ierbii puturoase”. După ani, când ne-an> pierdut și noi virginitatea, am ajuns, m panica noastră, să mimăm girațiile lui Lux pe acoperiș, chiar și acum, dacă ar fi să fim sinceri cu noi înșine, ar trebui să recunoaștem că facem întotdeauna dragoste cu acel spectru palid, că întotdeauna picioarele-i rămân împiedicate în olane și întotdeauna mâna ei neasemuită se reazemă de horn, indiferent ce-ar face mâinile și picioarele iubitelor noastre prezente. Și ar trebui să recunoaștem, totodată, că în momentele noastre cele mai intime, singuri noaptea cu inimile noastre bătând, cerându-i lui Dumnezeu să ne mântuiască, ceea ce se pogoară la noi cel mai adesea este Lux, sucub al acelor nopți în care strângeam la ochi binoclul.

Am primit dări de seamă despre aventurile ei erotice din cele mai neverosimile surse, de la puști din cartierele muncitorești cu freze cu pene, care se jurau că se duseseră ei înșiși pe acoperiș cu Lux și, chiar dacă le luam un adevărat interogatoriu, încercând să găsim nepotriviri în poveștile lor, nu reușeam niciodată s-o facem. Spuneau că în casă era prea întuneric ca să vezi ceva, singurul lucru viu era mâna lui Lux, imperioasă și plictisită în același timp, trăgându-i înainte de catarama de la pantaloni. Parterul era o cursă cu obstacole. Dan Tyco, cu gâtul lui ca un catarg, a călcat în ceva moale la capătul scărilor și a ridicat acel ceva. Numai după ce Lux l-a condus prin lucarnă sus pe acoperiș a văzut, la lumina lunii, ce ținea în mână: sandvișul pe jumătate mâncat peste care dăduse părintele Moody cu cinci luni în urmă. Alți băieți au dat peste case-role de spaghete congelate și peste cutii de conserve goale, asta ca și când doamna Lisbon ar fi încetat să mai gătească pentru fete, iar ele trăiau din ce găseau.

Conform descrierilor băieților, Lux slăbise, deși noi nu ne puteam da seama prin binoclu. Toți șaisprezece au pomenit de coastele ei proeminente, de imaterialitatea coapselor ei, iar unul, care urcase pe acoperiș cu Lux în timpul unei ploii calde de iarnă, ne-a spus cum în adânciturile claviculelor ei se strângea apa. Câțiva băieți au pomenit de gustul acid al salivei ei – gustul sucurilor digestive care nu au nimic de făcut – dar niciunul din toate aceste semne de malnutri-ție, de boală sau de durere (spuzeala mărunță de la colțurile

gurii, smocul de păr care lipsea deasupra urechii ei stângi) nu scădea cu nimic impresia covârșitoare pe care o lăsa Lux că ar fi un înger carnal. Vorbeau despre cum fuseseră țintuiți de horn ca de două mari aripi care fâlfâiau, și despre puful subțire și blund de deasupra buzei ei superioare, care la atingere era ca penajul unei păsări. Ochii ei scânteiau, ardeau, cu o concentrare atât de mare asupra misiunii ei cum ni. Putea să aibă decât o creatură care nu ave. I îndoieli fie despre slava Universului, fie despre lipsa lui de sens. Cuvintele pe care le foloseau băieții, ochii lor care se codeau să te priveam ă, spaima lor, zăpăceala lor făceau limpede în < ehn noștri faptul că nu serviseră decât ca un punct de sprijin cu totul nesemnificativ în ascensiunea lui Lux și că, în cele din urmă, chiar dacă fu.

— C-seră purtați până pe culmi, nu ne puteau spune ce se așternea dincolo. Câțiva dintre ei au vorbit despre sentimentul atotputernic al milei fără margini pe care-o avea Lux pentru ei.

Chiar dacă a purtat puține conversații prelungite, ne-am putut forma o idee despre starea ei de spirit din puținul care a ajuns până la noi, din puținele sale vorbe. Lui Bob McBrearley i-a spus că nu putea trăi fără „s-o facă regulat”, deși a articulat expresia cu un accent de Brooklyn, ca și cum ar fi imitat un film. Un anume cabotinism răzbătea din mare parte a comportării sale. Willie Tate a admis că, în ciuda nerăbdării ei, „nu părea să-i placă prea mult” și mulți băieți au descris o lipsă de atenție asemănătoare. Ridicându-și capetele de pe polița moale a gâtului lui Lux, îi aflau ochii deschiși și sprâncenele înnodate într-un efort de gândire; sau simțeau cum, pe culmile pasiunii, ea le storcea un coș pe spate. Totuși, ni se relata că, odată ajunși sus pe acoperiș, Lux rostea și rugăminți ca de pildă: „Bag-o înăuntru. Doar o clipă. O să ne facă să ne simțim aproape”, în alte împrejurări ea privea actul ca pe o muncă minoră, așezându-i pe băieți în poziție și desfă-când fermoare și catarama cu plectiseala unei controloare. Oscila nebunește în vigilența ei contraceptivă. Unii au afirmat că administra proceduri complexe, că introducea câte trei sau patru capsule sau creme dintr-odată, căroră le puneă capac cu un spermicid alb pe care îl numea „crema de brânză”. Câteodată se mulțumea cu „metoda ei australiană”, care presupunea agitarea unei sticle de Cola, cu jetul căreia scotea totul afară. Când era într-o dispoziție mai strictă, ea venea cu ultimatumul său rimat: „Nici o erecție fără protecție”. Adesea folosea produse farmaceutice aseptice; alteori, probabil izolată de blocada doamnei Lisbon, se replia pe metodele ingenioase născocite de moașe în timpul secolelor trecute. Oțetul se dovedea util, la fel și sucul de roșii. Minuscula ambarcațiune a dragostei se scufunda în mări acide. Lux păstra tot felul de sticle, precum și o cârpă murdară, pe după horn. Nouă luni mai târziu, când reparatorii de acoperișuri tocmiți de noul cuplu tânăr de locatari au găsit sticlele, au strigat în jos către tânăra soție:

— Se pare că cineva făcea salată aici sus.

Să faci dragoste pe acoperiș în orice moment este un lucru nebunesc, dar să faci dragoste pe acoperiș iarna sugera tulburare mentală, disperare și o dorință de a te autodistruge care depășea cu mult orice plăcere furată pe sub copacii șiroind. Deși unii dintre noi au văzut în Lux o forță a naturii, nepătrunsă de frig, o zeița a gheții născută de însuși acel anotimp, cei mai

mulți știam că nu era decât o fată în pericol – sau care ținea dinadins – să moară de pe urma frigului. Așadar nu am fost surprinși atunci când, la trei săptămâni de la debutul spectacolelor aeriene date de Lux, mașina Salvării și-a făcut încă o dată apa rișă. Acum, la cea de-a treia acțiune de salvare e mașina ne devenise la fel de familiară ca și vocea isterică a doamnei Buell care-1 striga pe Chase să vină acasă. Când s-a lansat ca o rachetă pe aleea din fața casei, familiaritatea ne-a făcut să nu mai vedem noile ei anvelope pentru zăpadă, cu straturile de sare ce se încrustaseră pe fiecare bară de protecție. L-am văzut pe Șerifuscățivul cu mustață – sărind de pe locul șoferului chiar înainte să-o facă de-adevărat, iar după asta fiecare scenă a avut aerul unui deja vu. Eram pregătiți să le vedem pe fete în cămăși de noapte apărând în treacăt pe la ferestre și luminile trasând drumul paramedicilor către victimă, mai întâi de toate cea din vestibul, apoi cea din hol, din holul de la etaj, din dormitorul din dreapta, până când casa era aprinsă pe sectoare, ca într-un joc mecanic. Era trecut de ora 9 seara și nu se zărea nici un crâmpei de lună. Păsările își făcuseră cuib în vechile felinare, astfel că lumina era filtrată prin paie și prin puful lepădat. Păsările zburaseră spre sud de mult, dar, în fasciculele de lumină smălțuite, Șeriful și grasul au apărut iar în ușa casei Lisbonilor. Duceau targa, exact așa cum ne așteptaserăm, dar când s-a aprins lumina de pe verandă nu eram pregătiți pentru ce am văzut: Lux Lisbon, stând în capul oaselor, cât se poate de vie.

Părea că are dureri, dar când o scoteau afară din casă ea a avut prezența de spirit să înșface un Reader's Digest, pe care avea să-1 citească din scoartă-n scoartă în spital. Ba chiar, în ciuda convulsiilor (se ținea strâns cu mâna de stomac), Lux îndrăznise să-și aplice un strat din rujul roz interzis care – ne-au spus băieții de pe acoperiș –avea gust de căpșuni. Sora lui Woody Clabault avea aceeași marcă și o dată, după ce-am dat o raită prin dulapul cu băuturi al părinților lui, l-am convins să-și dea cu ruj și să ne sărute pe fiecare dintre noi, ca să știm, la rândul nostru, ce gust are. Dincolo de gustul băuturilor pe care le improvizaserăm în acea noapte – o parte bere de ghimbir, o parte bourbon, o parte suc de lămâie verde, o parte whisky – l-am simțit și pe cel de ceară aromată cu căpșuni de pe buzele lui Woody Clabault, transformându-le, la lumina căminului artificial, într-ale lui Lux. Muzica rock zbiera la casetofon; ne-am aruncat în toate părțile pe scaune, plutind din când în când lipsiți de corp către canapea, ca să ne vâram capetele în baia de căpșuni, dar în ziua următoare am refuzat să ne aducem aminte că se întâmplase ceva de felul acesta, ba chiar acum este prima dată când vorbim despre subiectul ăsta. În orice caz, amintirea acelei nopți a fost obliterated de cea cu Lux urcată în ambulanță, pentru că, în ciuda discrepanțelor de timp și de spațiu, buzele lui Lux au fost cele cărora le-am simțit gustul, nu cele ale lui Clabault.

Se vedea clar că părul ei avea nevoie să fie spălat. George Pappas, care a ajuns în dreptul salvării înainte ca Șeriful să închidă ușa, ne-a descris cum se adunase sângele în obraji ei.

— Li vedeai venele, a spus. Cu revista într-o mână, cu cealaltă ținându-se de abdomen, se agățase de targa de parcă ar fi fost o barcă de salvare săltată de valuri. Zvârcolirile, țipetele, schimonoselile ei provocate de durere nu făceau

decât să scoată în evidență nemișcarea Ceeihei, pe care acum o vedeam în amintire cinai m;”i moartă decât fusese de fapt.

Doamna Lisbon nu a sărit în ambulanță cum făcuse data trecută, ci a rămas pe peluză, făcând cu mâna ca și cum Lux tocmai se urcase într-un autobuz care o ducea într-o tabără de vară. Mary, Bonnie și Therese nu au ieșit niciuna afară. Vorbind despre asta mai târziu, mulți dintre noi am fost de părere că suferisem în acel moment o dislocare mentală, care urma să se înrăutățească și mai mult pe parcursul celorlalte morți. Simptomul predominant al acelei stări era incapacitatea de a ne aminti vreun sunet. Ușile ambulanței se închideau în tăcere; gura lui Lux (cu cele unsprezece plombe ale ei, conform fișelor stomatologului, doctorul Roth) țipa în tăcere; iar strada, scârțâitul crengilor groase ale copacilor. Trosnetul sec al felinarelor care-și schimbau culoarea, bâzâitul electric al semafoarelor pentru pietoni – toate aceste voci de obicei zgomotoase au amuțit sau au început să țipe pe un ton prea înalt pentru urechile noastre, cu toate că ne trimiteau fiori pe șira spinării. Sunetul s-a întors de-abia după ce Lux plecase. Televizoarele au erupt cu râsete din conservă. Tații noștri se aruncau cu zgomot în apa care le ușura durerile de spate.

De-abia după o jumătate de oră a dat telefon sora doamnei Patz de la Bon Secours, cu raportul preliminar că Lux suferise o perforație de apendice. Am fost mirați să auzim că nu-și făcuse rău cu mâna ei, deși doamna Patz a spus:

— Stresul e de vină. Biata fată a trecut prin atâtea, că apendicele ei s-a perforat pur și simplu. Și sora mea a pățit la fel.

Brent Christopher, care în noaptea aceea aproape că-și retezase mâna dreaptă cu un ferăstrău electric (își monta o bucătărie nouă), a văzut când Lux a fost împinsă pe roți în camera de urgențe. Deși brațul îi era bandajat, iar creierul amețit de analgezice, își amintește cum internii au așezat-o pe Lux pe patul de lângă el.

— Respira pe gură, hiperventila și se ținea cu mâna de stomac. Spunea tot timpul cuvântul „Au!” de parcă voia să-1 pronunțe pe litere.

Se pare că atunci când internii au dat fuga să-1 aducă pe medic, a existat un moment în care Brent Christopher și Lux au rămas singuri. Ea nu s-a mai lamentat și l-a privit. El și-a ridicat mâna înfășurată în tifon. Lux a privit-o fără interes. Apoi s-a întins și a tras perdeaua care separa cele două paturi.

Un anume doctor Finch (sau French – fișele sunt indescifrabile) a examinat-o pe Lux. A întrebat-o unde o doare, i-a luat sânge, a lovit-o cu ciocănelul, i-a ținut gura deschisă cu o spatulă de apăsare limba, și s-a uitat la ochii, la urechile și la nasul ei. I-a palpat flancurile și nu a găsit nici o umflătură. Nici nu mai dădea semne de durere, la drept vorbind, iar după primele câteva minute, doctorul nu i-a mai pus întrebări legate de apendice. Unii au spus că pentru un ochi medical experimentat, semnele erau evidente: privirea anxioasă, atingerea frecventă a abdomenului. Medicul a știut imediat despre ce era vorba.

— Cât a trecut de la ultimul tău ciclu?

— Mai mult timp.

— O lună?

— Patruzeci și două de zile.

— Vrei să le spun părinților tăi?

— Nu, mulțumesc.

— De ce atâta zarvă? De ce ai chemat ambulanța?

— Numai așa puteam ieși din casă. Vorbeau în șoaptă, medicul aplecat peste pat, Lux ridicată în capul oaselor. Brent Christopher a auzit un zgomot pe care l-a identificat a fi un clănțanit de dinți. Apoi Lux a spus:

— Nu vreau decât un test. Nu-mi puteți face unul?

Medicul nu s-a învoit verbal să-i facă un test, dar, dintr-un motiv sau altul, când a ieșit pe coridor i-a spus doamnei Lisbon, care tocmai venise, lăsându-și soțul acasă cu fetele.

— Fata dumneavoastră va fi bine.

Zicând aceasta, a intrat în biroul său, unde o soră l-a găsit mai târziu aprinzându-și pipe una după alta. Ne-am imaginat mai multe posibilități în ceea ce privește gândurile domnului doctor Finch din ziua aceea: se îndrăgostise, poate, de o fată de paisprezece ani căreia îi întârzia ciclul; estima, poate, în minte câți bani are la bancă, câtă benzină în mașină, cât de departe ar putea ajunge înainte ca soția și copiii lui să prindă de veste. Nu am înțeles niciodată de ce Lux s-a dus la spital și nu la cabinetul de planificare familială, dar cei mai mulți erau de părere că spunea adevărul și că nu s-a putut gândi la nici un alt mod de a vedea un doctor. Când doctorul Finch s-a întors, a spus:

— Am să spun mamei tale că îți facem analize gastrointestinale.

Atunci Brent Christopher s-a ridicat, legându-se în sinea lui s-o ajute ei însuși pe Lux să scape. A auzit-o zicând:

— De cât timp e nevoie ca să aflăm?

— De circa o jumătate de oră.

— Este adevărat că folosiți un iepure? Doctorul a râs.

În capul oaselor, Brent Christopher și-a simțit mâna cum pulsează, ochii i s-au împăienjenit și a fost cuprins de amețală; dar, înainte de a-și pierde din nou cunoștința, l-a văzut pe doctorul Finch trecând pe lângă el și îndreptându-se către doamna Lisbon. Ea a aflat mai întâi, după care surorile medicale au aflat și ele, apoi noi. Joe Larson a alergat vizavi ca să se ascundă în tufele Lisbonilor și acela a fost momentul când a auzit plânsetul de fetișcană al domnului Lisbon, un sunet chiar muzical, a spus. Domnul Lisbon stătea în fotoliul său de piele La-Z-Boy, cu picioarele sprijinite pe rezemătoare, acoperindu-și fața cu mâinile. Telefonul a sunat. S-a uitat la el. L-a ridicat.

— Slavă Domnului, a spus, slavă Domnului. Lux, s-a comunicat, nu a avut decât o indigestie urâtă.

Pe lângă testul de sarcină, doctorul Finch i-a mai făcut lui Lux un examen ginecologic complet. Aveam să primim mai târziu, de la domnișoara Angelica Turnette, funcționară angajată a spitalului, documentele pe care le numărăm printre comorile noastre cele mai de preț (cu salariul ex de nemembră sindicală, ea nu prea o scotea la capăt). Raportul medicului, sub forma unui șir de cifre ațâțătoare, o înfățișează pe Lux, îmbrăcată într-un halat de spital din pergament aspru urcându-se pe cântar (45), deschizând gura ca

sa i se pună termometrul (37,1) și urinând într-un pahar de plastic (WBC 6-8 agutinări occ., tnucus abundent; leucocite 2+). Observația simplă „ușoare abraziuni” descrie starea pereților ei uterinj, iar în cadrul unei proceduri avansate care a fosi între timp abandonată, s-a făcut o radiografie a colului ei uterin rozaceu, ce arată ca o diafragma a unui aparat de fotografiat fixată la o expuneri extrem de joasă. (Ne privește acum ca un ochi arzător, fixându-ne cu acuzația lui tăcută.;

— Testul de sarcină a ieșit negativ, dar era clar că era activă sexual, ne-a spus domnișoara Turnette. Avea HVP [virusul papilomatos uman, precursor al negilor genitali.] Cu cât partenerii sunt mai mulți, cu atât HVP sunt mai mulți. Este foarte simplu.

Doctorul Hornicker s-a întâmplat să fie de serviciu în acea seară și a reușit să o vadă pe Lux timp de câteva minute, fără ca doamna Lisbon să știe.

— Fata încă își mai aștepta rezultatele testului, deci era, lesne de înțeles, încordată, a spus el. Totuși, mai exista și altceva la ea, o altă neliniște.

Lux se îmbrăcase și stătea așezată pe marginea patului din camera de urgențe. Când doctorul Hornicker s-a prezentat, ea a spus;

— Dumneavoastră sunteți doctorul care a vorbit cu sora mea.

— Așa este.

— Aveți să-mi puneți întrebări?

— Numai dacă vrei tu.

— Eu am venit aici doar – și-a coborât vocea -pentru ginecolog.

— Deci nu vrei să-ți pun întrebări?

— Ceel ne-a povestit tot despre testele dumneavoastră. Nu am starea necesară pentru asta acum.

— Ce fel de stare ai?

— Nici un fel de stare. Nu sunt decât cam obosită, asta-i tot.

— Nu dormi destul?

— Dorm tot timpul.

— Și totuși ești obosită?

— Mda.

— De ce crezi că se-ntâmplă asta?

Până în acel moment, Lux răspunsese cu vioiciune, legănându-și picioarele, care nu ajungeau la podea. Acum ea s-a oprit și l-a privit pe doctorul Hornicker. S-a așezat mai bine, dându-și capul înapoi, astfel că bărbița aceea plinuță a ei a ieșit în evidență.

— Lipsa de fier din sânge, a spus. E o trăsătură de familie. Am să-i cer doctorului niște vitamine.

— Era într-o negare profundă, ne-a spus doctorul Hornicker mai târziu. Era evident că nu dormea – simptom de manual al depresiei – și se purta ca și cum problema ei, și prin asociere și problema surorii sale, Cecilia, nu avea mare importanță.

Doctorul Finch a intrat cu rezultatele testelor la scurt timp după aceea, iar Lux a sărit fericită jos de pe pat.

— Dar chiar și încântarea ei avea ceva maniacal. Se urca pe pereți.

La scurt timp după această întâlnire, în cel de-al doilea dintre numeroasele sale rapoarte, doctorul Hornicker a început să-și revizuiască opinia despre fetele Lisbon. Citând un studiu recent al doctorului Judith Weisberg, care examina „travaliul de doliu al adolescenților care și-au pierdut un frate sau o soră prin suicid” (vezi Lista de studii de referință), doctorul Hornicker a dat o explicație comportamentului inegal al fetelor Lisbon – închiderea lor în sine, stările subite de emoție puternică sau catatonie. Raportul afirma că, în urma sinuciderii Ceciliei, fetele Lisbon care i-au supraviețuit sufereau de tulburări posttraumatice de stres. „Nu este neobișnuit”, a scris doctorul Hornicker, „ca fratele sau sora unui A. P. S. [Adolescent Pierdut prin Suicid] să pună în act un comportament suicidal în încercarea de a face față suferinței. O incidență ridicată a suicidului repetitiv se întâlnește în familiile monoparentale”. Apoi, într-un aparteu marginal, el și-a lăsat la o parte maniera medicală și a notat: „Lemingii”¹.

Dat fiind că a circulat în cele câteva luni care au urmat, această teorie a convins muți oameni, pentru că simplifica lucrurile. Sinuciderea Ceciliei căpătase deja, retrospectiv, dimensiunile unui eveniment de mult timp prezis. Nimănui nu n mai părea șocantă, iar simplul fapt de a o recunoaște drept Primă Cauză înlătura orice nevoie

1. Referire la mitul inițiat de un film al lui Walt Disney, conform căruia lemingii se sinucid m xa periodic.

De a mai explica ceva. După cum s-a exprimat domnul Hutch:

— Au făcut din Cecilia personajul negativ.

Din această perspectivă, sinuciderea ei a fost văzută ca un fel de boală care le-a infectat pe cele care stătuseră în imediata ei apropiere. În cadă, fierbând în sosul propriului său sânge, Cecilia lansase un virus aerian pe care celelalte fete, chiar când veneau să o salveze, îl contractaseră. Nimeni nu voia să știe de unde luase mai întâi Cecilia virusul. Contagiunea a devenit explicația. Celelalte fete, în siguranța propriilor încăperi, simțiseră un miros straniu, adulmecaseră aerul, dar îl ignoraseră. Tentacule negre de fum se furișaseră pe sub ușile lor, se ridicaseră pe la spatele lor studios ca să alcătuiască siluetele funeste pe care fumul sau umbra le capătă în desenele animate: un asasin cu pălărie neagră agitând un pumnal; o nicovală pe cale să se prăbușească. Suicidul contagios făcea din rău ceva palpabil. Bacterii fusilare aveau la agarul din găturile fetelor. Dimineața, o ușoară candi-doză orală mijează peste amigdalele lor. Fetele erau cuprinse de apatie. La fereastră, lumina lumii părea înnegurată. Se frecau la ochi, fără folos însă. Se simțeau greoaie, încete la minte. Obiectele din casă își pierdeau sensul. Un ceas de pe noptieră devenea o bucată de plastic turnată într-un tipar, care arăta ceva ce se numea timp, într-o lume care măsura, din cine știe ce motiv, scurgerea sa. Când ne gândeam la fete în acești termeni, ne imaginam niște creaturi febrile, cu o respirație cu iz de vomă, sucombând zi după zi în captivitatea lor fără ieșire. Ieșeam din casă cu părul ud, cu speranța să ne îmbolnăvim și noi de gripă ca să le putem împărtăși delirul.

Noaptea, mieunatul strident al pisicilor care se împreunau sau se luptau, miolăiturile lor din întuneric, ne spuneau că lumea este emoție pură, risipită

încoace și-ncolo printre creaturile sale, chinul siamezei chioare nediferind cu nimic de cel al fetelor Lisbon, și că înșiși copacii plonjau în sentiment. Prima țiglă de ardezie a alunecat de pe acoperișul lor, căzând la un deget de verandă și încrustându-se în pământul moale, iar de la distanță vedeam smoala de dedesubt, care lăsa apa să intre. În living, domnul Lisbon a plasat o cutie veche de vopsea sub o infiltrație, apoi a privit cum se umple de nuanța de bleumarin în care era pictat tavanul dormitorului Ceciliei (alesese acea nuanță ca să arate precum cerul nopții; cutia stătuse în debara ani de zile). În zilele ce au urmat, alte cutii au început să capteze șiroaie, pe calorifer, pe polița de deasupra căminului, pe masa din sufragerie, dar nici un om nu și-a făcut apariția să repare acoperișul, cel mai probabil, credeau oamenii, pentru că Lisbonii nu mai suportau nici un intrus în rasa lor. Își suportau infiltrațiile ei între ei, stând în ploile musonice din living. Mary păstra aparențele preluând poșta (facturi de încălzire, reclame, nimic personal nu mai venea pe atunci), ieșind îmbrăcată cu pulovere în culori vii, verzi sau roz, împodobite cu inimi roșii. Bonnie purta un fel de combinezon de casă, pe care am început să-1 numim capotul ei cu pene, în principal din cauza fulgilor ascuțiți care o acopereau.

— Probabil că perna ei are găuri, a spus Vince Fusilli.

Fulgii, nu albi, cum ar fi fost de așteptat, ci suri, proveneau de la rațe de calitate inferioară, creaturi de fermă al căror miros de stătut plutea adus de vânt ori de câte ori Bonnie își făcea apariția înțesată de fulgi. Dar nimeni nu s-a apropiat foarte mult. Nimeni nu se mai aventura până la casă, niciunul dintre tații și mamele noastre, nici preotul; chiar și poștașul, în loc să atingă cutia poștală, îi ridica clapeta cu cotorul revistei Cercul familial a doamnei Eugene. Vaga decădere a casei a început acum să se vadă mai limpede. Ne-a atras atenția cât de mult se zdren-țuiseră perdelele, dar după aceea ne-am dat seama că nici măcar nu ne uitam la perdele, ci la o peliculă de praf, în care fuseseră șterse niște ochiuri de observație. Cel mai grozav lucru era să le vedem făcând un astfel de ochi: podul roz al unei palme se lipea de geam, apoi freca de jur împrejur ca să dezvăluie mozaicul strălucitor al unui ochi, privindu-ne. Mai mult, rigolele s-au surpat.

Domnul Lisbon era singurul care ieșea din casă și unicul nostru contact cu fetele era prin intermediul semnelor pe care le lăsau asupra lui. Părul lui părea excesiv de pieptănat, de parcă fetele, neputând să ferchezuiască pe nimeni altcineva, îl ferchezuiiau pe el. Pe obrajii săi nu se mai lăfăiau fâșii de hârtie-pansament, brobonite cu sânge ca niște mici steaguri japoneze, fapt ce multor persoane le sugera că fetele începuseră să-1 bărbierească cu considerabil mai multă grijă decât revărsau asupra-i frații lui Joe Retardatul. (Doamna Loomis, însă, era de părere că el își cumpăraseră un aparat de ras electric, după cele întâmplate cu Cecilia.) Indiferent de detalii, însă, domnul Lisbon a devenit mediul prin care întrezăream dispoziția fetelor. Le vedeam prin prisma distrugerilor pe care le provocau asupra persoanei sale: ochii lui roșii și umflați care de-abia dacă se mai deschideau ca să-și vadă fetele cum se sfârșeau; pantofii care începuseră să se târșească de la atâta urcat pe niște scări la capătul cărora plana primejdia să găsească un alt trup in^rt; chipul său pământiu, care se stingea din compătimire pentru ele; și privirea sa

pierduta de om care își dădea seama că toate aceste morți erau unica viață pe care avea să o aibă vreodată. Când pleca la lucru, doamna Lisbon nu-1 mai întârea cu o cană de cafea. Însă, la volan fiind, el căuta automat cana în suportul ei de pe bord. Și ducea la buze cafeaua rece de săptămâna trecută La școală, umbra pe coridoare cu un zâmbet fals și cu ochii șuvoaie, sau în explozii de entuziasm copilăros striga: „Pân-aici!” și plăcea elevii ca la fotbal, lipindu-i de perete. Ii ținea prea mult, însă, încremenind, până când băieții îi spuneau: „La loc comanda!” sau „Aici sunteți în zona de pedeapsă, domnule Lisbon”, sau orice altceva, ca să-1 facă să se trezească. Kenny Jenkins a (ost astfel placat de domnul Lisbon și nu ne-a vorbit decât despre seninătatea care se pogorâse peste amândoi.

— Era straniu. Îmi simțeam chiar și respirația și tot nu am încercat să mă eliberez. Era ca și când aș fi fost la fundul unei grămezi cu negri, unde ești strivit, dar este liniște și bine.

1. Joc ritual al băieților americani, în care toți se adună în grămadă peste unul dintre ei, care s-a făcut vinovat de ceva, până când acesta își cere scuza.

Unii îl admirau pentru că muncea în continuare; alții condamnau acest lucru ca pe o împietrire a inimii. A început să arate ca un schelet pe sub costumul său verde, ca și cum Cecilia, murind, îl trăsese o clipă de partea cealaltă. Ne amintea de Abraham Lincoln, dezarticulat, tăcut, ducând pe picioare durerea lumii. Nu trecea niciodată pe lângă o țâșnitoare fără ca să guste din puțina alinare pe care o oferea ea.

Apoi, dintr-o dată, la mai puțin de șase săptămâni după ce fetele abandonaseră școala, domnul Lisbon și-a dat demisia. De la Dini Fleisher, secretara directorului, am aflat că domnul Woodhouse îl chemase pe domnul Lisbon în timpul vacanței de Crăciun, ca să aibă cu el o întrevedere. Dick Jensen, președintele Consiliului de Administrație, era și el de față. Domnul Woodhouse a rugat-o pe Dini să servească lichior de ouă din cutia din micul frigider de birou. Înainte să accepte, domnul Lisbon a întrebat:

— Nu are alcool, nu?

— E Crăciunul, a spus domnul Woodhouse. Domnul Jensen a vorbit despre Rose Bowl.

L-a întrebat pe domnul Lisbon:

— Cred că și dumneata ești absolvent al Universității din Minnesota, nu-i așa?

În acel moment, domnul Woodhouse i-a făcut un semn lui Dini că ar trebui să se retragă, dar, până să iasă pe ușă, ea l-a auzit pe domnul Lisbon spunând:

— Așa este. Dar nu cred că ți-am spus vreodată asta, Dick. Se pare că te-ai uitat prin dosarul meu.

Cei doi bărbați au râs. Fără veselie. Dini a închis ușa.

Pe 7 ianuarie, când s-a reluat școala, domnul Lisbon nu mai făcea parte din personalul școlii. Din punct de vedere administrativ, el își luase concediu fără plată, dar noua profesoară de matematică, domnișoara Kolinski. Se simțea, în mod vădit, suficient de sigură pe funcția ei ca să det, job planetele de pe orbita lor din tavan Clobur-st căzute zăceau într-un colț, ca ultima groapa i

gunoi a universului: Mane vârat în PămM> Jupiter spart în două, inelele lui Saturn ser* nându-1 pe bietul Neptun. Nu am aflat niciocs i ce s-a vorbit exact la acea întrevedere, dar ic.3 principală era clară: Dini Fleisher ne-a inf^- '.: t că părinții începuseră să facă plângeri 1: r timp după sinuciderea Ceciliei. Ei pretind” „*a o persoană care nu-și putea stăpâni prop> l'a-milie nu avea ce să caute la catedră, uit >rul dezaprobărilor devenise treptat tot mai put-n – Lpe măsură ce casa Lisbon se deteriora Conutor-tamentul domnului Lisbon nu a fost nici e ae natură a îmbunătăți situația, eternul lui cns-'nim gri, faptul că evita sala de mese a cadrelor didactice, vocea-i de contratenor care ieșea în evidi m a din corul bărbătesc ca bocetele unei vâdir t-bătrâne. A fost destituit. Și s-a întors mtr-u > a >â unde, în unele nopți, luminile nu se aprindeau deloc, nici chiar seara, și unde ușa din față nu se deschidea niciodată.

Acum casa a murit cu adevărat. Cât timp domnul Lisbon mai plecase până la școală și înapoi, el mai lăsase să intre în casă un firav curent de viață, aducându-le fetelor dulciuri – batoane Mound's, înghețată de portocale pe băț sau înghețată Kool-Pops în toate culorile curcubeului. Ne puteam imagina ce simțeau fetele acolo înăuntru pentru că știam ce mâncau. Le trăiam durerile de cap, căpătate de la prea multă înghețată înghițită dintr-odată. Ne îmbolnăveam și noi mâncând ciocolată. Când însă domnul Lisbon nu a mai ieșit, el nu a mai adus nici dulciuri în casă. Nu puteam fi siguri că fetele mâncau sau nu ceva. Jignit de biletul doamnei Lisbon, lăptarul nu a mai adus nici un fel de lapte, bun sau rău. Kroger nu a mai venit să livreze produse de băcănie. Mama doamnei Lisbon, Lema Crawford, a pomenit, însă, în cadrul aceleiași convorbiri telefonice cu pocnituri, din New Mexico, că îi dăduse doamnei Lisbon cea mai mare parte a murăturilor și conservelor de vară făcute de ea (ezitase spunând „vară”, pentru că aceea fusese vara în care murise Cecilia, iar în tot acel răstimp castraveții, căpșunile, ba chiar și ea însăși, o bătrână de șaptezeci și unu de ani, se dezvoltaseră în continuare și trăiau). Dumneaei ne-a mai spus și că doamna Lisbon avea ample provizii de conserve la subsol, precum și apă proaspătă și tot felul de lucruri pregătite, în eventualitatea unui atac nuclear. Din câte se pare, familia avea un fel de adăpost antinuclear la subsol, chiar lângă camera de recreație de unde o priviserăm noi pe Cecilia urcând scările pentru a-și găsi moartea. Domnul Lisbon instalase chiar o toaletă de campanie cu propan. Dar aceasta se întâmpla pe vremea când se așteptaseră ca pericolele să se ivească din afară și nimic nu era mai lipsit de sens acum decât o cameră de supraviețuire îngropată într-o casă care devenea ea însăși un imens sicriu.

Îngrijorarea noastră a crescut când am văzut-o pe Bonnie topindu-se pe picioare. Chiar la ivirea zorilor, atunci când unchiul Tucker se ducea la culcare, el o vedea ieșind pe veranda de la intrare sub falsa presupunere că toată lumea de pe strana dormea. Purta întotdeauna capotul cu pene. Iar uneori ținea în mâini perna pe care unchiul Tucker o numea „nevasta olandeză”¹, din cauza feh'iui în care o ținea în brațe. Un colț al ei m t^iaî scuipa fulgi, ningând în jurul capului pi '-tâ-nuta. Gâtul ei lung era subțire și aih și t. mergea cu pașii rahitici și chinuiți ai unui negru nigerian subnutrit, dând senzația că articulațiile șoldurilor nu-i erau bine unse. Fiindcă era el însuși cât se poate de slab din cauza dietei sale lichide, pe bază de bere, am crezut spusele unchiului

Tucker despre greutatea lui Ronnie. Nu era același lucru ca atunci când doamna Amberson ne-ar fi spus că Bonnie se topește pe picioare. Prin comparație cu ea, toți făceam la fel. Dar catarama curelei de argint cu turcoa/e a unchiului Tucker părea la fel de mare asupra persoanei sale precum centura bătută cu pietre scumpe a unui campion de categorie grea. Știa despre ce vorbește. Iscodind din garajul său, cu o mână iezemată de frigider, privea cum, cu mișcări dezordonate, Bonnie Lisbon cobora cele două trepte de la intrare, străbătea peluza până la mica movilită de pământ rămasă în urma săpăturilor care avuseseră loc cu mai multe luni în urmă și, pe locul morții surorii ei, începea să-și spună rozariul. Cu perna într-o mână, își număra mărgelele

1. Termen popular care desemnează o pernă de un-gimea trupului omenesc, care se ține pe ans corp sau se înfășoară în jurul lui în timpul nului.

Cealaltă, făcând în așa fel încât să termine înainte să se aprindă lumina la cea dintâi casă de pe stradă și înainte ca vecinii să se trezească.

Nu știam dacă era vorba de ascetism sau de infometare. Părea împăcată cu sine, ne-a spus unchiul Tucker, fără apetitul febril al lui Lux și fără expresia înțepată și hirsută a lui Mary. L-am întrebat dacă avea cumva vreo imagine laminată a Fecioarei Mana asupra ei, dar ne-a spus că nu crede să fi avut. Ieșea din casă în fiecare dimineață, deși uneori, dacă rula vreun film cu Charlie Chan, unchiul Tucker uita să verifice.

Tot unchiul Tucker a fost cel care a detectat primul mirosul pe care nu l-am putut identifica niciodată. Într-o dimineață, când Bonnie a ieșit la movilita de pământ, ea a lăsat ușa de la intrare deschisă, iar unchiul Tucker a devenit conștient de existența unui miros cu totul deosebit de oricare altul cunoscut de el până atunci. La început a crezut că nu era decât o intensificare a izului de pasăre udă pe care-l emana Bonnie, dar mirosul a persistat și după ce ea s-a întors înăuntru, iar când ne-am trezit, și noi, la rândul nostru, l-am mirosit. Căci, și după ce casa începuse să se dezintegreze, degajând aburi de lemn în putrefacție și de covoare mucedde, acest al doilea miros a început să fie adus de vânt dinspre casa Lisbonilor, invadându-ne visele și făcându-ne să ne spălăm pe mâini iar și iar. Mirosul era atât de dens încât părea lichid, iar când pășeai în curentul lui părea că te împroașcă. Am încercat să-i localizăm sursa, căutând vreo veveriță moartă prin curte sau vreun sac de îngrășământ, dar mirosul conținea prea mult sirop pentru a fi moartea însăși. Mirosul se afla în mod clar de partea vieții și îi amintea lui David Black de o salată de ciuperci fantezie, pe care o mâncase într-o excursie cu părinții la New York.

— E mirosul de păsărică ținută în colivie, a spus Paul Baldino, știutor, iar noi nu știam destule ca să-l contrazicem, dar nu ne-a fost ușor să ne imaginăm o astfel de aromă ieșind din ventriculele dragostei.

Mirosul era un amestec de respirație grea brânză, lapte, limbă încărcată, dar și un iz de ars ca acela al dinților polizați. Era genul de respirație grea cu care te obișnuiești pe măsură ce te apropii de ea, până când n-o mai poți distinge pentru că este chiar propria ta respirație. De-a lungul anilor, desigur, gurile deschise ale femeilor ne-au suflat în față ingrediente ale mirosului original și, uneori, aflați într-un echilibru precar pe cearșafuri străine, în întunericul respectivei nopți de infidelitate sau de rendez-vous cu necunoscute,

am fost bucuroși să simțim orice nouă duhoare specifică, tocmai din pricina legăturii ei parțiale cu efluviile care au început să fie aduse de vânt dinspre casa Lisbon, la scurt timp după ce a fost închisă, și nu s-au oprit propriu-zis, niciodată. Și în momentul de față, dacă ne concentrăm, le mai putem mirosi. Ele ne găseau în paturile noastre și pe terenul de joacă, în timp ce ne jucam „Omoară omul cu mingea”; coborau pe scări în subsolul casei Karafilis, făcând-o pe bătrâna doamnă Karafilis să viseze că se întorsese la Bursa și gătea frunze de viță. Ajungeau până la noi chiar și pe deasupra duhorii trabucului bunicului lui Joe Barton, în timp ce acesta ne arăta un album cu fotografii din zilele în care fusese înrolat în Marină, explicându-ne că femeile durdulii cu jupoane de lână el nu-i erau decât verișoare. Fapt destul de straniu, chiar dacă mirosul era copleșitor, nu ne-am gândit niciodată să ne ținem respirația sau, în ultimă instanță, să respirăm pe gură, iar după cele dintâi zile am început să sorbim mirosul ca pe laptele de mamă. Au urmat luni sumbre și stagnante: ianuarie cel prins în ghețuri; februarie cel inexorabil; martie cel mocirlos și murdar. Pe atunci mai aveam încă ierni, troiene uriașe și zile în care nu se făcea școală. Acasă, în zilele năpădite de ninsoare, ascultând la radio lista școlilor închise (o procesiune de nume de ținuturi indiene, Washtenaw, Shiawassee, până la al nostru Wayne anglo-saxon), mai cunoșteam încă sentimentul înviorător de a te găsi la adăpost, la căldură, aiudoma celui încercat de primii coloniști. Astăzi, din cauza curenților schimbători care vin dinspre fabrici și a temperaturii globale în creștere, zăpada nu mai vine niciodată dând năvală, ci printr-o acumulare lentă în timpul nopții, ca o spumă trecătoare. Lumea, un artist de varietate obosit, ne oferă încă o stagiune fără sare și piper. În zilele în care trăiau fetele Lisbon, zăpada cădea în fiecare săptămână, iar noi ne curățăm cu lopata aleile din fața caselor, făcând grămezi mai mari decât mașinile noastre. Camioanele aruncau cu mormane de sare. Luminițele pentru Crăciun se aprindeau și moș Wilson s-a grăbit să-și ridice, ca în fiecare an, tabloul său extravagant: un om de zăpadă de douăzeci de picioare, cu trei reni mecanici care trăgeau un Moș Crăciun grăsan în sania lui. Tabloul aducea întotdeauna pe strada noastră un șir lung de mașini, dar în anul acela traficul se gătuia în două locuri. Vedeam cum familia întregi arată cu degetul către Moș Crăciun și zâmbesc, după care rămân mute și avide în fața casei Lisbon, ca niște gură-cască la locul unui accident. Faptul că Lisbonii nu au pus lumini decât după Crăciun le făcea casa să pară și mai sumbră. Pe peluza Pitzenbergenlor, de alături, trei îngeri ninși suflau din trâmbițele lor roșu. La familia Bates, de cealaltă parte, bomboane gumate multicolore luceau prin tufișurile înghețate. Doar în ianuarie, când se împlinea săpt. I mâna de când își pierduse serviciul, domnul Liishor. Și-a făcut apariția afară ca să înșire lumina A decorat tufișurile din fața casei, dar când a b^at în priză șiragul de lumini a fost nemulțumit de rezultat.

— Printre becurile astea este unul; aiî „lipește, i-a spus el domnului Bates în tî. Ij' ce acesta dădea să se urce în mașină. Pe cutii -*me că are vârful roșu, dar le-am verificat pe toate și nu găsesc vinovatul. Detest luminile care răpesc.

Poate că așa era, dar ele au continuat să clipească, de câte ori își amintea el să le bage în priză seara.

Pe tot timpul iernii, fetele au rămas scumpe la vedere. Uneori, una sau alta dintre ele ->tivea afară, cu brațele strânse în jurul carului ca să se apere de frig, iar răsufierea îi estompa fața în spatele aburilor, după care, un minut mai târziu, intra înapoi. Noaptea, Therese mai recurgea și acum la radioul ei pentru amatori, bătând la el mesaje care o duceau departe de casa sa, până ia statele calde din sud și chiar până în vârful Americii de Sud. Tim Winer a căutat frecvența Theresei printre undele radio și de câteva ori a pretins că a și găsit-o. O dată, ea a vorbit cu un bărbat din Georgia despre câinele său (șolduri artritice, să-l opereze sau nu?), iar altă dată, în acel mediu fără sex și fără nație, cu o ființă umană ale cărei puține răspunsuri Winer a reușit să și le noteze. Acestea nu constau decât din linii și din puncte, dar l-am convins pe Winer să ni le traducă în engleză. Schimbul de replici a fost cam în felul acesta:

- Și tu?
- Fratele meu.
- Câți ani?
- Douăzeci și unu. Bine făcut. Frumos la vioară.
- Cum?
- Pod în apropiere. Curent rapid.
- Cum treci peste asta?
- Niciodată n-am să o fac.
- Cum este în Columbia?
- Cald. Liniște. Vino.
- Mi-ar plăcea.
- Te înșeli în privința bandidos.
- Trebuie să plec. Strigă mama.
- Pictat acoperiș albastru cum spus tu.
- Pa.
- Pa.

Asta a fost tot. Interpretarea este, credem noi, foarte evidentă și arată că târziu, în luna martie, Therese încă mai căuta o lume mai liberă. Cam în aceeași perioadă, ea a cerut prin poștă formulare de înscriere la o listă de colegii (reporterii aveau să bată multă monedă pe acest fapt, mai târziu). Fetele au mai comandat și cataloage cu articole pe care nu le-ar fi putut nicicând cumpăra, iar cutia poștală a Lisbonilor s-a mai umplut încă o dată: cataloage de mobilă de la Scott-Shruptine, haine de firmă, vacanțe exotice. Fără să poată ieși măcar din casă, fetele călătoreau în imaginația lor către tempie cu cupole aurite din Siam, ori pe lângă un bătrân cu o găleată și cu o mătură din frunze, care deretica un petic de Japonie acoperit cu mușchi îndată ce am aflat numele acelor broșun ara trimi* și noi după ele, ca să vedem unde doreau să meargă fetele. Aventuri în Orientul îndepărtat. Voiaje pentru cei care vor să se plimbe în largul lor Circuitele „Tunel către China”. Orient Express Le-am obținut pe toate. După care, frunzărind paginile, am hoinărit laolaltă cu fetele prin trecători prăfuite, oprindu-ne din când în când să le ajutăm să-și dea jos rucbacurile, punându-ne mâinile pe umerii lor calzi și jilavi și privind pierduți apusurile în nuanța fructului de papaya. Am băut ceai cu ele într-un pavilion lacustru, pe deasupra peștilor aurii care aruncau vâpăi. Am făcut tot ce ne-a

trecut prin cap, iar Cecilia nu își luase zilele: era mireasă în Calcutta, cu vâl roșu și tălpile vopsite cu henna. Unicul fel în care ne puteam simți aproape de fete era prin mijlocirea acestor excursii imposibile, care ne-au lăsat pentru toată viața cu sechele, făcându-ne mai fericiți cu vise decât cu soții. Unii dintre noi au abuzat cataloagele, luându-le în încăperi unde eram singuri sau strecurându-le pe sub cămăși-Dar nu puteam face mult mai mult de-atât, zăpada cădea, iar cerul era de un gri implacabil.

Ne-ar plăcea să vă spunem cu vocea aut; or tații cum era casa Lisbon pe dinăuntru sau simțeau fetele fiind prizoniere în ea. U ' când investigația ne stoarce de puteri, tânjim după vreo fărâmă de dovadă, după vreo piatră de la Rosetta care să ni le explice în sfârșit pe fete. Dar, chiar dacă iarna aceea este sigur că nu a fost una fericită, prea puțin în afara acestui fapt poate fi confirmat. A încerca să localizezi exact durerea fetelor este ca acea autoexaminare pe care doctorii ne îndeamnă să ne-o facem (o, da, am ajuns la vârsta respectivă). La intervale regulate, suntem siliți să explorăm cu detașare clinică săculețul nostru cel mai intim și, pal-pându-l, să ne întipărim în minte realitatea lui anatomică; două ouă de broască țestoasă într-un cuib alcătuit din minuscule ierburi de mare, cu tuburi care se încolăcesc înăuntru și înspre afară, presărate cu protuberante cartilajinoase. Ni se pretinde să găsim în acest teritoriu cu o hartă incertă, printre cocoloașe și spirale prezente acolo în mod natural, invadatorii agresivi. Nu ne-am dat niciodată seama cât de multe umflături posedam până când nu am pornit în căutarea lor. Așa se face că stăm astăzi culcați pe spate, sondând, retrăgându-ne mâna de durere, sondând din nou, iar semințele morții se pierd în dezordinea pe care a creat-o Dumnezeu în noi.

Cu fetele, situația nu este foarte diferită. De-abia am început să le palpăm durerea că ne și pomenim întrebându-ne dacă această rană anume a fost cea mortală sau nu, sau dacă (în joaca noastră orbească de-a doctorii) chiar a fost vorba de o rană. Ar putea foarte bine să nu fi fost decât o gură, la fel de umedă și de caldă. Cicatricea ar putea să fi fost deasupra inimii sau deasupra rotulei. Nu ne putem da seama. Tot ce putem face este să o luăm pe băjbăite în sus, dinspre picioare și mâini, peste torsul moale, bivalvular, către chipul imaginat. El ne vorbește. Dar noi nu avem cum auzi.

În fiecare noapte scrutam ferestrele de i i dormitoarele fetelor. Adunați m jurui cinei, conversațiile noastre se îndreptau inevitabil asupra nenorocirii acelei familii. Oare domnul Lisbon își va lua o altă slujbă? Cum își va întreține el familia? Cât de mult timp vor putea fetele să îndure să stea închise în casă? Chiar și bătrâna doamnă Karafilis și-a întreprins una din rarele-i incursiuni până la parter (într-o altă zi decât cea de baie), doar ca să privească peste drum ia casa familiei Lisbon. Nu țineam minte nici o altă ocazie în care bătrâna doamnă Karafilis să se fi interesat de vreun lucru din această lume, fiindcă de când o știam noi ea trăia la subsol. Așteptându-și moartea. Uneori, Demo Karafilis ne lua jos la el să jucăm fotbal mecanic, așa că, deplasându-ne printre conducte de încălzire, leagăne de copil abandonate și valize hărlănite, ne croiam drum până la mica încăpere pe care bătrâna doamnă Karafilis o decorase ca să aducă a Asia Minor. De un grilaj de lemn de pe tavan erau

agățați struguri artificiali; în cutii decorative erau adăpostiți viermi de mătase; pereții de ciment cu zgură erau pictați în nuanța exactă de albastru azuriu pe care o are aerul în acea lume veche. Cărți poștale lipite cu scotch serveau drept ferestre către un alt timp și spațiu, în care bătrâna doamnă Karafilis încă trăia. Munți verzi se înălțau în fundal, lăsând loc în prim-plan un morminte otomane sparte, unor acoperișuri cu țigle roșii și norișorului de aburi care se ridica într-un colț Technicolor dinspre un bărbat ce vindea pâine caldă. Demo Karafilis nu ne-a spus niciodată ce era în neregulă cu bunica sa, nici nu găsea ciudat că o țineau la subsol, lângă uriașul boiler și țevile de scurgere care bolboroseau (suburbia noastră de șes era predispusă la inundații). Totuși, felul în care se oprea în fața cărților poștale, lingându-și un deget și apăsându-l în același punct deja albit, felul în care zâmbea cu dinții ei aurii, dând din cap în fața priveliștilor de parcă ar fi salutat niște trecători, toate ne spuneau că bătrâna doamnă Karafilis fusese modelată și mâhnită de o poveste despre care noi nu știam nimic. Când dădea cu ochii de noi, ea ne vorbea totuși:

— Închide lumina, păpușelul mu.

Și așa făceam, lăsând-o pe întuneric, iar ea își făcea vânt cu evantaiul pe care salonul de pompe funebre care îi înmormântase soțul i-1 trimitea cadou de fiecare dată de Crăciun. (Evantaiul, un carton ieftin prins cu un cârlig de un băț de acadea, îl înfățișa pe Iisus rugându-se la Ghetsimani, cu niște nori aducători de rele adunați în spatele lui, iar pe partea cealaltă se făcea publicitate serviciilor mortuare.) În afară de ocaziile când făcea baie, bătrâna doamnă Karafilis mai urca la parter – cu o funie legată de brâu, de care tatăl lui Demo trăgea ușor, în timp ce Demo și frații săi asistau din spate – numai atunci când Trenul spre Istanbul se dădea la televizor, o dată la doi ani. Atunci, entuziasmată ca o copilă, ea se apleca în față pe canapea și aștepta scena de zece secunde în care trenul trecea pe lângă câteva dealuri înverzite, unde era inima ei. Își ridica ambele brațe, scotea un țipăt ca de vultur, tocmai când trenul dispărea -la fel ca întotdeauna – în tunel.

Bătrânei doamne Karafilis nu îi păsa prea mult de bârfele de cartier, în cea mai mare parte pentru că nu le înțelegea. Mica parte pv rare o înțelegea, totuși, i se părea fără nici o însemnătate. Femeie tânără fiind, ea se ascunsese într-o peșteră ca să scape de turci, cartar fi omurat-o Timp de o lună întregă, nu se hrănise decar cu măslina, înghițind și sâmburii ca să-i țină de foame. Își văzuse rudele măcelărite, bărbații spânzurați ziua în amiaza mare cu propria rușine în gură, iar când auzea acum cum Tommy Riggs a făcut una cu pământul Lincolnul părinților sau cum pomul de Crăciun al familiei Perkins a luat foc, omorând pisica, pur și simplu nu înțelegea în ce consta drama. Singura dată când s-a trezit la viață a fost atunci când cineva a pomenit de fetele Lisbon, iar atunci nu pentru a pune întrebări sau pentru a afla detalii, ci pentru a intra în telepatie cu ele. Dacă vorbeam de fete când bătrâna doamnă Karafilis ne putea auzi, ea își înălța capul, după care se ridica cu dificultate din scaun și traversa podeaua rece de ciment, ciocănind cu bastonul. Pe o latură a subsolului, o fereastră la nivelul solului lăsa să intre o lumină slabă și, ducându-se la ochiurile ei reci de geam, ea privea țintă peticul de cer vizibil printr-o dantelărie de pânze de păianjen. Doar atât putea ea vedea din lumea

fetelor, același cer de deasupra casei lor, însă el îi spunea suficient. Ne-a trecut prin minte că ea și fetele citeau semne secrete ale nefericirii în formațiunile noroase, că, în ciuda diferențelor de vârstă, ceva etern se comunica între ele, de parcă ea le-ar fi sfătuit pe fete în greaca ei îngânată:

— Nu vă pierdeți vremea cu trăitul.

Paie și frunze putrede umpleau fereastra de sus, și un scaun spart de când ne ridicasem noi un fort. Lumina strălucea prin rochia de casă a bătrânei doamne Karafilis, la fel de subțire și cu un model la fel de anost ca un șervet de hârtie. Sandalele sale erau numai bune de purtat la un hammam sau în vreo baie de aburi, nu pe acea podea expusă curenților. În ziua în care a auzit despre noua încarcerare a fetelor, ea și-a ridicat brusc privirea, a dat din cap, dar nu a zâmbit. Însă știa deja, așa ni s-a părut.

Din baia ei săptămânală cu sare amară, ea vorbea despre fete, sau cu ele, nu ne dădeam seama exact. Nu ne apropiam prea mult, nici nu trăgeam cu urechea la gaura cheii, fiindcă cele câteva priviri fugare și contradictorii pe care le aruncasem bătrânei doamne Karafilis, cu sânii ei căzuți dintr-un alt secol, cu picioarele albăstrui, cu părul ei despletit șocant de lung și de lucios, ca al unei fete, ne făceau să ne simțim teribil de stânjeniți. Chiar și sunetul apei curgând în cadă ne făcea să roșim, când vocea ei înfundată se auzea pe deasupra lui, plângându-se de dureri, iar femeia neagră, nici ea foarte tânără, o convingea să intre, două femei singure cu decrepitudinea lor dincolo de ușa băii, țipând, cântând, mai întâi femeia neagră, apoi bătrâna doamnă Karafilis cu un cântec grecesc oarecare, iar în final numai zgomotul apei, a cărei culoare nu ne-o puteam imagina, clipocind. După aceea, ea apărea la fel de palidă ca și înainte, cu capul înfășurat într-un prosop. Auzeam plămâni bătrânei doamne Karafilis cum se umflă, în timp ce femeia neagră îi potrivea funia în jurul mijlocului și începea să-i dea drumul în jos pe scări. În ciuda dorinței ei de a muri cât mai repede cu putință, bătrâna doamnă Karafilis părea întotdeauna înspăimântată în timpul acestor coborâri, ținându-se strâns de balustradă, cu ochii măriți în spatele ochelarilor fără rame. Uneori, când trecea în jos pe lângă noi, îi spuneam ultimele noutăți despre fete, iar ea striga, „Jlana/”, ceea ce însemna un fel de „Sfinte Sisoel”, ne-a spus Demo, însă nu părea niciodată cu adevărat surprinsă. Dincolo de ferestrele privite fugare o dată pe săptămână, dincolo de stradă, trăia lumea care – bătrâna doamnă Karafilis o știa – era pe moarte de ani buni.

În final, nu moartea a fost cea care a surprins-o, ci încăpățânarea vieții. Nu putea să înțeleagă cum de rămăneau membrii familiei Lisbon atât de tăcuți, de ce nu urlau către cer sau nu înnebuneau. Văzându-l pe domnul Lisbon înșirând luminile de Crăciun, ea a scuturat din cap și a bombănit ceva pentru sine. Și-a luat mâinile de pe balustrada geriatrică specială instalată la parter, a făcut câțiva pași la nivelul mării fără. I sprijin și, pentru prima dată în șapte ani, nu a mai avut nici o durere. Demo ne-a explicat acest lucru astfel:

— Noi, grecii, suntem oameni triști. Sinuciderea are pentru noi un rost. Să înșiri lumini de Crăciun după ce propria ta fiică s-a dus în felul acesta – asta nu are nici un rost. Yia yia mea nu a putut înțelege la America tocmai de ce toată lumea se preface tot timpul că este fericită.

Iarna este anotimpul alcoolismului și al disperării. Numărați bețivii din Rusia sau sinucigașii de la Corneli. Ațâți examinați s-au aruncat în defileul aceluiași campus deluros, încât universitatea a instituit o zi liberă la mijlocul iernii, ca să destindă toată acea încordare (numită popular „ziua sinuciderii”, respectiva zi liberă ne-a apărut în timpul unei căutări pe internet, alături de, cursă sinucigașă” și de „suicid-mobil”). Nu-i înțelegem mai bine nici pe acei tineri de la Corneli: o oarecare Bianca cu prima ei diafragmă și cu toată viața înainte, care a plonjat de pe pod protejată doar de vesta de puf; Bill cel întunecat și existențialist, cu țigările sale indoneziene cu cuișoare și cu paltonul de la Armata Salvării, care nu a sărit, ca Bianca, ci s-a aruncat peste balustradă și a rămas atârnat cât l-au ținut puterile înainte să-și dea drumul (mușchii umerilor prezintă rupturi la 33 la sută dintre cei care aleg podurile; ceilalți 67 la sută se aruncă pur și simplu). Pomenim de asta acum doar ca să arătăm că și studenții, liberi să bea și să facă amor, își iau zilele cu mâna lor în număr mare. Imaginați-vă cum trebuie să se fi simțit fetele Lisbon, închise la ele în casă, fără un casetofon care să urla și fără vreun narcotic la îndemână.

Ziarele, care au scris mai târziu despre ceea ce au numit ele un „pact al sinuciderilor”, le-au considerat pe fete a fi fost niște automate, niște creaturi atât de puțin vii, încât moartea lor nu aducea cine știe ce schimbare. În malaxorul relatărilor duduui Perl – care condensează două sau trei luni de zile și suferința a patru ființe omeneste într-un singur paragraf cu titlul Când tineretul nu mai vede un viitor În fața sa – fetele sunt înfățișate ca niște personaje de nedistins unul de altul, scrijelind x-uri negre pe un calendar sau ținându-se de mână în preținse Liturghii Negre. Aluzii la satanism, ori la vreo formă blândă de magie neagră, bântuie calculele duduui Perl. Ea dă mare importanță incidentului cu arderea discurilor și citează adesea versuri din piese rock care fac aluzie la moarte sau la sinucidere. Duduia Perl s-a împrietenit cu un DJ local și bi-a petrecut o întreagă noapte ascultând discurile pe care colegii de școală ai lui Lux au declarat ca se numărau printre favoritele ei. Din această „cercetare”, ea a venit cu descoperirea cu care se mândrea cel mai tare: un cântec al formației Cruel Crux, intitulat Sinuciderea fecioarei Refrenul îl redăm mai jos, deși nici duduia Perl, nici noi nu am putut stabili cu siguranță dacă albumul se număra printre cele pe care doamna Lisbon a silit-o pe Lux să le ardă:

Ce a spus țipătul ei?

La ce bun să mai întârzi în cursa asta de infern.

Mi-a dat mie floarea ei.

A mea-i sinuciderea fecioarei.

Piesa se cuplează, fără îndoială, foarte bine cu ideea că o forță a întunericului le-a asaltat pe fete, un rău monolitic pentru care nu eram noi responsabili. Comportamentul lor, însă, era departe de a fi monolitic. În timp ce Lux își dădea rendez-vous-uri pe acoperiș, Therese cultiva căluți de mare fluorescenți într-un pahar și, la o altă ușă pe același coridor, Mary petrecea ore întregi privindu-se în oglinda ei portabilă. Încadrată într-un oval de plastic roz, oglinda era înconjurată de becuri la vedere, la fel ca oglinzile din garderoba unei actrițe. Un comutator îi permitea lui Mary să simuleze momente ale zilei și

condiții meteorologice diferite. Erau reglaje pentru „dimineața”, „după-amiaza” și „seara”, precum și pentru „soare mtens” și „nori”. Mary ședea în fața oglinzii ore întregi, privindu-și fața plutind prin transformările falselor lumi. Purta ochelari fumurii pe soarele puternic și se înfolela sub cerul noros. Domnul Lisbon o vedea uneori smucind comutatorul într-o parte și în alta, trecând peste zece sau douăzeci de zile dintr-odată, și adesea o convingea pe vreuna dintre surorile ei să se așeze dinaintea oglinzii ca ea să-i poată da sfaturi.

— Vezi, cearcănele de sub ochii tăi ies în evidență pe timp noros. Asta se întâmplă pentru că avem tenul palid. Pe soare. Stai o clipă. Vezi, așa, au dispărut. Deci trebuie să porți mai mult fond de ten sau un anticearcăn în zilele noroase. În cele înșorite, tenul nostru are tendința să se decoloreze, deci avem nevoie de culoare. De ruj și chiar de fard pentru pleoape.

Conul de lumină aruncat de proza duduului Perl are, la fel, tendința de a decolora trăsăturile fetelor. Ea folosește cuvinte sforăitoare pentru a le descrie pe fete, numindu-le „misterioase” sau „singuratic”, iar la un moment dat merge chiar până la a spune că erau „atruse de aspectul păgân al Bisericii Catolice”. Ce voia să spună exact acea propoziție nu am știut niciodată prea bine, dar mulți credeau că trebuie să aibă o legătură cu încercarea fetelor de a salva ulmul familiei.

Primăvara sosise, în sfârșit. Copacii înmugureau. Străzile înghețate, dând să se dezghețe, crăpau. Domnul Bates lua notă de gropile noi, cum făcea în fiecare an, trimitând o listă dactilografiată către Departamentul Transpottunlor. La începutul lui aprilie, Departamentul P unirilor și-a făcut din nou apariția, pentru u -'locui cordoanele din jurul copacilor condam. *, >'i. Îblosind de data aceasta unele galbene, nu iu-n, pe care erau tipărite cuvintele: „Acest copac a fost diagnosticat ca având boala gândacilor de ulm și va fi îndepărtat pentru a preveni răspândirea bolii. Din ordinul Dept. Parcurilor” Trebuia să dai ocol unui copac de trei ori ca „â poți citi întreaga propoziție. Ulmul din curtea din față a Lisbonilor (vezi Exponatul nr. 1) se număra printre cei condamnați și, în timp ce vremea se menținea încă răcoroasă, un camion plin de oameni a sosit ca să-1 doboare.

Cunoșteam tehnica. Mai întâi, un bărbat într-o cușcă din fibră de sticlă se urca până în vârful copacului și, după ce făcea o gaură în scoarță, își lipea urechea de copac, de parcă i-ar fi ascultat pulsul care slăbea; apoi, fără ceremonie, începea să dea jos ramurile mai mici. Cnro cădeau în mânușile portocalii, gata să le primească, ale bărbaților de jos. Aceștia stivuiău ramurile ordonat, ca și cum ar fi fost chereștea de cinci pe zece, după care alimentau cu ele ferăstrăul circular care se găsea în spatele camionului. O ploaie de rumeguș se revărsa pe stradă și când, după ani, ne pomeneam în baruri de modă veche, ru^ gușul de pe podele ne trezea de fiecare dată m amintire cremațiunea copacilor noștri. I>UP lăsuă trunchiul golaș, bărbații plecau să despoaie și alți copaci și, o vreme, copacul rămânea acolo nimic, încercând să-și ridice brațele ciuntite, ca o creatură care fusese bătută până la muțenie și doar brusca pierdere a vocii ei ne făcea să ne dăm seama că ea vorbise până atunci tot timpul. În acea stare de condamnat la moarte, copacii semănau cu grătarul în aer liber al Baldinilor, iar noi am înțeles că Sammy Rechinul își imaginase

tunelul său de fugă cu mult spirit vizionar, nu în forma pe care o aveau copacii atunci, ci în cea pe care aveau să o ia, astfel încât, dacă ar fi fost vreodată nevoit să fugă, să poată să își piardă urma printr-unul dintre cele o sută de cioturi identice.

În mod normal, oamenii ieșeau să-și ia rămas-bun de la copacii lor. Nu era neobișnuit să vezi o familie că se aduna pe peluză, la o distanță sigură de ferăstraiele cu lanț, o mamă și un tată obosiți, cu doi sau trei adolescenți cu plete și un caniș cu o fundă în păr. Oamenii simțeau că erau proprietarii copacilor. Câinii lor îi însemnaseră zilnic. Copiii lor îi folosiseră drept ultimă bază în jocul de baseball. Copacii fuseseră acolo când se mutaseră și promiseseră să rămână acolo și după ce ei aveau să plece. Însă când oamenii de la Departamentul Parcurilor au venit să îi doboare, a devenit limpede că acești copaci ai noștri nu erau ai noștri, ci ai municipalității, iar ea putea face cu ei ce voia.

Familia Lisbon, însă, nu a ieșit din casă în timpul despuierii copacilor. Fetele priveau de la o fereastră de la etaj, cu fețele albe ca făina. Aplecându-se în față și apoi retrăgându-se, omul de la înălțime a retezat coroana uriașă și verde a ulmului. A tăiat craca bolnavă care se aplecase vara trecută, iar frunzele i se îngălbeniseră. După ce a făcut asta, a tăiat și ramurile sănătoase și a lăsat trunchiul înălțat ca un stâlp cenușiu în curtea din față a Lisbonilor. Când bărbații s-au urcat în camion și au plecat, nu eram siguri dacă trunchiul era viu sau mort.

Timp de două săptămâni, am așteptat -; i 'urr torn de la Departamentul Parcurilor ^ă-ș> termine treaba, dar lor le-au trebuit trei săptămâni să se ridice. De data aceasta, din camion au coborât doi bărbați cu ferăstraie cu lanț. Au dat ocol trunchiului, i-ju luat măsura, apoi și-au echilibrat ferăstraiele pe coapse și au tras de corzile starter. În momentul acela ne aflam jos, în subsolul lui Chase Buell, jucând biliard mecanic, dar scâncetul a ajuns până la noi prin grinzile golașe de deasupra noastră. Filtrele din aluminiu ale instalației de încălzire au zăngănit. Mingile lucioase au tremurat pe postavul verde. Sunetul ferăstrielor cu lanț ne-a umplut creierii ca freza unui dentist și atunci am dat fuga afară, ca să-i vedem pe oameni cum împresoară ulmul. Purtau ochelari de protecție împotriva așchiilor zburătoare, dar, dincolo de asta, din mișcările lor lente se vădea plictiseala bărbaților obișnuiți cu măcelul. Am ridicat glis->ie-rele care mârâiau. Unul a scuipat zeamă de tutun. Apoi, mărind turația motoarelor, tocmai se porniseră să dărâme copacul când șeful de echipă a sărit din camion, fluturându-și brațele furios. Peste peluză, în formație de falangă, fetele Lisbon alergau către bărbați. Doamna Bates, care privea, ne-a mărturisit că a crezut că fetele voiau să se arunce în ferăstraie.

— Se îndreptau direct spre ele. Iar privirea lor părea sălbatică.

Oamenii de la Departamentul Parcurilor nu știau din ce motiv șeful lor de echipă sărea astfel în sus.

— Nu vedeam nimic în lateral, a spus unul dintre ei. Fetele au plonjat chiar sub ferăstrăul meu. Slavă Domnului că le-am văzut la timp.

Amândoi bărbații le-au văzut și și-au ridicat ferăstraiele în aer, dându-se înapoi. Fetele Lisbon au fugit pe lângă ei. Era ca și cum ar fi jucat un joc. Se

uitau în urma lor, de parcă le-ar fi fost frică să nu fie urmărite. Însă au ajuns în zona de siguranță. Bărbații și-au oprit ferăstraiele, iar aerul care pulsa a recăzut în tăcerea lui. Fetele au înconjurat copacul, ținându-se toate de mână.

— Plecați de-aici, a spus Mary. Asta e copacul nostru.

Nu stăteau cu fața la bărbați, ci la copacul însuși, apăsându-și obrații de trunchi. În timp ce Therese și Mary erau încălțate, Bonnie și Lux alergaseră afară în picioarele goale, ceea ce i-a făcut pe mulți să creadă că operațiunea de salvare fusese o idee spontană. Ele au îmbrățișat trunchiul, care se ridica deasupra lor fără a mai fi nimic.

— Fetelor, fetelor, a spus șeful de echipă. Ați venit prea târziu. Copacul este deja mort.

— Asta spuneți voi, a făcut Mary.

— Are gândaci. Trebuie să-l doborâm ca să nu se mai întindă și la alți copaci.

— Nu există nici o dovadă științifică potrivit căreia extirparea ar limita infestarea, a spus Therese. Acești copaci sunt foarte vechi. Ei au strategii evolutive de a face față gândacilor. De ce nu lăsați treaba în seama naturii?

— Dacă am lăsa-o în seama naturii, nu ai mai rămâne nici un copac.

— Tot așa o să fie, până la urma. A zis Lux.

— Dacă corăbiile nu ar fi adus ciuperca din Europa, a intervenit Bonnie, nimic din toate aste > nu s-ar fi întâmplat.

— Ce s-a făcut e bun făcut, fetelor Arinn r buie să folosim tehnologia pe tare o a vom <. A vedem ce putem salva.

În realitate, poate că niciuna dintre ac ->' replici nu a fost rostită. Noi le-am pus cap! A cap, bazându-ne pe relatări parțiale, și nu putem aduce mărturie decât că acesta era sensul general. Fetele simțeau că arborii urmau să supraviețuiască mai bine dacă erau lăsați în pacy dădeau vina pentru boală pe aroganța umană. Ini mulți erau de părere că aceasta nu era decât praf în ochi. Acel ulm anume, cum toți știam, ru^ese preferatul Ceciliei. Nodul său dat cu smojia: nca mai păstra amprenta mâinii ei mici. Poamna Scheer și-a adus aminte cum Cecilia. Stătea adesea sub copac primăvara, încercând să prindă ehcele învârtejite ale semințelor. (In cetii a ne privește, ne amintim și noi îo acele -> 'n<nțe încastrate într-o singura „npa fibioa-a fi de cum planau ele până la pam. Rit, dar nu suntem siguri dacă ele descindeau din ulmi sau, de pildă, din castani și niciunul dintre noi nu are la îndemână vreun manual de botanică, atât de populare printre pădurari și realiști.) In orice caz, multor persoane din cartierul nostru nu le-a fost greu să-și imagineze de ce fetele ar putea asocia ulmul cu Cecilia.

— Nu-l salvau pe el, a spus doamna Scheer.

Îi salvau ei amintirea.

În jurul copacului s-au format trei inele: cel blond al fetelor Lisbon, cel verde pădure al oamenilor de la Departamentul Parcurilor și, mai departe, cel al privitorilor. Bărbații au căutat să le convingă pe fete, au fost severi, au încercat să le mituiască cu o plimbare cu camionul, iar, în final, le-au amenințat. Șeful de echipă le-a comandat oamenilor să rupă rândurile pentru prânz, crezând că fetele au să se lase păgubașe, dar după patruzeci și cinci de minute ele erau tot

lipite de copac. In cele din urmă, el s-a îndreptat spre casă ca să vorbească cu domnul și doamna Lisbon, dar, spre surpriza noastră, aceștia nu i-au dat nici un ajutor. Au venit împreună să deschidă ușa, domnul Lisbon ținându-și brațul în jurul soției, într-una dintre rarele lor manifestări de afecțiune fizică.

— Avem ordin să tăiem ulmul, a spus șeful. Dar copiii dumneavoastră nu ne lasă.

— De unde știți că ulmul este bolnav? A întrebat doamna Lisbon.

— Credeți-mă. Știm. Are frunze galbene. Avea frunze galbene. Am tăiat deja acea ramură. Copacul este mort, pentru numele lui Dumnezeu.

— Noi preferăm metoda aritex, a spus domnul Lisbon. O cunoașteți? Fata noastră ne-a arătat un articol. Este o terapie mai puțin agresivă.

— Și nu dă rezultate. Uitați ce este, dacă lăsăm aici copacul, ceilalți vor dispărea cu toții până anul viitor.

— Asta se va-ntâmpla oricum, după cum merg lucrurile, a replicat domnul Lisbon.

— Nu vreau să fiu nevoit să chem poliția.

— Poliția? A întrebat doamna Lisbon. Fetele nu fac altceva decât să stea în propria lor curte. De când este asta o crimă?

Șeful de echipă nu a mai insistat, dar nu a apucat să dea curs amenințării sale. Înainte de a ajunge la camion, Pontiacul albastru al duduui Perl era deja parcat în spatele acestuia. Un fotograf de la revistă lua deja instantaneele care aveau să apară în ziar. Nu trecuse nici o oră de când fetele înconjuraseră copacul, când duduia Perl și-a făcut apariția sa de WG.1, dar ea nu a vrut sub nici un chip să divulge sursa care îi vânduse pontul. Mulți credeau că fetele făcuseră ele însele acest lucru, ca să atragă publicitate. Dar nu se poate ști cu siguranță. In vreme ce fotograful continua să apese pe declanșator, șeful de echipă le-a spus oamenilor săi să urce în camion. În ziua următoare a apărut un scurt articol, însoțit de o fotografie cu granulație mare în care fetele îmbrățișau copacul (Exponatul nr. 8). Ele par să i se roage lui, ca o ceată de druzi. Din fotografie nu îți poți da seama că pomul se termină abrupt la douăzeci de picioare deasupra capetelor lor înclinate.

„Cele patru surori ale Ceciliei Lisbon, adolescenta din East Side a cărei sinucidere, vara trecută, a deșteptat atenția publicului asupra unei probleme naționale, și-au pus propriile trupuri în primejdie miercuri, în încercarea de a salva ulmul pe care Cecilia îl iubise atât de mult. Copacul a fost diagnosticat anul trecut ca având boala gândacilor de ulm și era programat să fie

1. Alias Arthur Felling, reporter și fotograf celebru în America anilor '50 pentru aparițiile sale la locul unor crime la scurt timp după petrecerea acestora. A fost cel dintâi care și-a echipat mașina cu un radio cu unde scurte, pentru a recepționa apelurile poliției și ale pompierilor.

Doborât în primăvara aceasta.” Din cele de mai sus, este limpede că duduia Perl îmbrățișa teoria conform căreia fetele au salvat copacul în amintirea Ceciliei, iar din ce am citit în jurnalul Ceciliei, nu vedem nici un motiv să nu fim de acord. După mulți ani, însă, când am vorbit cu domnul Lisbon, el a negat aceasta.

— Therese era cea pe care-o pasionau copacii. Știa totul despre ei. Toate varietățile. Cât de adânc mergeau rădăcinile. Nu-mi aduc aminte ca vreodată Cecilia să se fi interesat cine știe ce de viața plantelor, ca să fiu sincer.

Numai după ce oamenii de la Departamentul Parcurilor s-au îndepărtat, fetele au rupt lanțul de mâini pe care-l formaseră. Frecându-și brațele care le dureau, s-au întors înapoi în casă fără ca să arunce măcar o privire vreunui dintre noi, adunați cum eram pe peluzele din vecini. Chase Buell a auzit-o pe Mary spunând, în vreme ce intrau toate în casă:

— Or să se întoarcă.

Domnul Patz, care stătuse într-un grup de vreo zece oameni, și-a spus și el părerea:

— Am fost de partea lor. Când cei de la Parcuri au plecat, am simțit nevoia să aplaud.

Copacul a supraviețuit, pentru moment. Cei de la Departamentul Parcurilor au trecut la următoarele puncte de pe lista lor, sărind peste unul și pornindu-se să taie alți copaci din cartier, dar nimeni altcineva nu a fost suficient de curajos sau de nesăbuit ca să li se mai opună. Ulmul familiei Buell, cu leagănul făcut dintr-o anvelopă de automobil, a fost dat jos; cel al familiei Fusilli a dispărut într-o bună zi, în timp ce noi eram la școală; iar cel al Shalaanilor s-a făcut și el nevăzut. Curând, oamenii de la Departamentul Parcurilor au trecut la alte străzi, deși scâncetul neconținut al ferăstraiei cu lanț nu ne-a lăsat niciodată nici pe noi, nici pe fete, să-i uităm.

Sezonul de baseball începu, iar noi ne-ara dat pierduți pe terenurile verzi înainte vreme, domnul Lisbon le aducea uneori pe fete la vâte un meci jucat pe terenul nostru, iar ele stăteau în tribune, susținând echipa, ca toți ceilalți Mary vorbea cu majoretele.

— Întotdeauna a vrut să fie și ea majoretă. Dar mama ei nu-i dădea voie, ne-a spus Kristi McCulchan. Eu îi arătam unele dintre figuri și era foarte bună.

Nu ne îndoiam. Le-am privit întotdeauna pe fetele Lisbon în loc să le privim pe majoretele noastre ameteite. Când meciul avea un scor strâns, ele își mușcau pumnii și credeau că fiecare minge care era lovită către terenul exterior urma să devină un punct înscris pentru noi. Săreau în sus și în jos și se ridicau în picioare chiar atunci când mingea cobora, prea curând, în mânușa outfielder-ului. În anul sinuciderilor, fetele nu au venit la nici un meci, și nici noi nu ne așteptam să o facă. Treptat, am încetat să mai scrutăm tribunele după fețele lor emoționate și nu am mai trecut pe dedesubt ca să zărim ce se putea din ele, tăiate în felii, din spate.

Deși ne durea soarta fetelor Lisbon și ne g*n deam la ele în continuare, ele se îndepărtau mai mult de noi. Imaginile pe care le sfințenie în memorie – fetele în costume sărind peste o stropitoare pentru irigații sau fugind de un furtun de grădină pe care presiunea apei îl preschimbase într-un șarpe gigantic – au început să se șteargă, indiferent cât de pios am fi meditat asupra lor în momentele noastre cele mai intime, culcați pe pat lângă două perne legate între ele cu o curea ca să simuleze forma unui trup uman. Nu mai puteam evoca în urechea noastră internă timbrele și cadențele exacte ale vocilor fetelor Lisbon. Chiar și săpunul de iasomie de la Jacobsen's, pe care îl păstram într-o cutie

veche pentru pâine, se umezise și-și pierduse parfumul, mirosind acum ca o cutie veche de chibrituri. În același timp, faptul că le pierdeam încet pe fete nu ne pătrunsese încă foarte bine mințile, iar în unele dimineți ne trezeam într-o lume încă nedislocată: ne întindeam, ne ridicam din pat, și numai după ce ne frecam ochii la fereastră ne aduceam aminte de casa în putrefacție de vizavi și de ferestrele înnegrite de mușchi care le ascundeau pe fetele Lisbon de privirile noastre. Adevărul era acesta: începeam să le uităm și nu ne puteam aduce aminte de nimic altceva.

Culorile ochilor lor se estompau, ca și poziția alunițelor, a gropițelor, a cicatricelor ca niște miriapode. Trecuse atât de mult timp de când fetele Lisbon zâmbiseră, încât nu ne mai puteam imagina dinții lor îngrămădiți.

— Nu mai sunt decât niște amintiri acum, a spus Chase Buell cu tristețe. E timpul să ne luăm gândul de la ele.

Dar chiar în timp ce rostea aceste cuvinte, Chase s-a revoltat împotriva lor, la fel ca noi toți. Și, în loc să dăm fetele pradă uitării, am adunat încă o dată obiectele lor, tot ce obținusem noi în timpul straniei noastre îndeletniciri de custode de muzeu: adidașii Ceciliei; microscopul Theresei; o casetă de bijuterii în care se afla o șuviță din părul blond cenușiu al lui Mary, așezată pe un strat din bumbac; fotocopia imaginii laminate a Fecioarei Mana, care îi aparținu^e Ceciliei; unul dintre topurile fără bretele ale lui Lux. Am îngrămădit totul în mijlocul garajului lui Joe Larson, deschizând pe jumătate ușa automată, ca să vedem afară. Soarele apusese și cerul era întunecat. Dat fiind că lucrătorii de la Departamentul Parcurilor plecaseră, strada era din nou a noastră. Pentru prima dată după luni de zile, o lumină s-a ivit în casa Lisbonilor, a clipit și apoi s-a stins. O altă lumină, într-o cameră învecinată, a licărit drept răspuns. În jurul aureolelor felinarelor, am observat o involburare vagă, pe care nu am recunoscut-o la început, fiindcă o cunoșteam atât de bine, un desen fără sens alcătuit din extaz și nebunie: adunarea primelor musculițe de baltă ale aceluia anotimp.

Trecuse un an și noi tot nu știam nimic Din cinci, fetele deveniseră patru și toate – cele vii și cea moartă – se transformau în umbre Nici chiar asortimentul obiectelor pe care le posedaseră, înșirate la picioarele noastre, nu avea darul să le reafirme existența și nimic nu părea mai anonim decât un anume portofel șic, de vinilin. Îmbrăcat în zale de aur, care ar fi putut fi ai oricăreia dintre fete, sau al oricărei fete de pe pământ. Faptul că existase o vreme când fuseserăm destul de aproape de fete ca să putem trece prin dâra de parfum pe care o lăsau diferitele șampoane folosite de fiecare dintre ele (dintr-o grădină cu plante aromate într-o poiană cu lămâi și de acolo către o dumbravă de meri verzi) începea să ne pară din ce în ce mai ireal.

Cât de mult timp le puteam rămâne credincioși fetelor? Cât de mult timp le puteam păstra pură amintirea? În acea stare de lucruri, noi nu le mai cunoșteam, iar noile lor obiceiuri – de a deschide o fereastră, de pildă, ca să arunce afară un șervețel motololit – ne făceau să ne întrebăm dacă le cunoscuserăm cu adevărat vreodată, ori dacă vigilența noastră aducea cumva cu ampren-tarea unor fantome. Talismanele noastre au încetat să mai aibă efect. Fusta ecosez de școală a lui Lux nu ne trezea la atingere decât o amintire

încețoșată a fetei îmbrăcate cu fusta în clasă -frământând cu o mână plictisită încheietoarea argintie, desfăcând-o, lăsând cutele nepermise de nimic pe genunchii săi goi, putându-se desface în orice clipă, dar niciodată, niciodată. A trebuit să frecăm materialul fusteii minute în șir ca să vedem clar imaginea. Toate celelalte diapozitive din roata memoriei noastre au început să se voaleze în același fel, sau apăsam pe buton și nu mai cădea absolut nimic sub lumina proiecteurului, iar noi rămâneam uitându-ne în gol la protuberantele de pe peretele alb.

Le-am fi pierdut cu desăvârșire dacă nu ar fi intrat ele în legătură cu noi. Tocmai când eram gata să ne pierdem speranța că ne vom mai găsi vreodată în apropierea lor, au început să se ivească alte imagini ale Fecioarei Măria. Domnul Hutch a găsit una vârată sub ștergătorul mașinii și, fără să-și dea seama de semnificația ei, a mototolit-o și a aruncat-o în scrumieră. Acolo a găsit-o Ralph Hutch mai târziu, sub un strat de scrum și de mucuri de țigară. Când ne-a adus-o, imaginea era arsă în trei locuri. Totuși, ne-am dat seama dintr-o privire că era identică cu acea imagine a Fecioarei pe care Cecilia o ținuse strâns în cada de baie, iar când am șters de pe ea funinginea, numărul de telefon 555-MAEIA a ieșit ia iveală pe spate.

Hutch nu a fost singurul care a găsit o imagine. Doamna Hessen a găsit o alta, străpunsă între tufele ei de trandafiri. Joey Thompson a auzit într-o zi un huruit nefamiliar venind dinspre roata bicicletei sale și când s-a uitat în jos a văzut o imagine a Fecioarei lipită cu scotch între spițe. Într-un sfârșit, Tini Winer a găsit. Și el o imagine înfiptă în mortarul ferestrei biroului său, având fața spre el. Imaginea stătuse acolo mai mult timp, ne-a spus el, fiindcă umezeala trecuse prin suprafața sa laminată, dând chipului Fecioarei o aparență cangrenoasă. În alte privințe, ea arăta exact la fel: îmbrăcată într-o mantie albastră cu un guler fluture din lame auriu. Pe cap avea o cunună de culoarea margarinei. Un rozariu îi încingea talia și, ca de obicei. Maica Domnului avea expresia beatifică a cuiva căruia i se administrează litie. Nimeni nu le-a văzut niciodată pe fete punând ilustratele și nimeni nu știa ce motive puteau să aibă ca s-o facă. Chiar și acum, însă, după trecerea atâtor ani, ne putem cu ușurință aminti furnicăturile care ne cuprindeau ori de câte ori venea cineva cu încă o imagine găsită. Imaginile erau investite cu o semnificație pe care nu o puteam pătrunde până la capăt, iar starea lor jalnică – rupturi, pete de mușgai – le făceau să pară foarte vechi-”Sentimentul”, a scris Tini Winer în propriul sau jurnal, „era înrudit cu cel al omului care dezgroapă podoaba pentru gleznă a unei biete fete sufocate în Pompei. Tocmai și-o pusese, și-și legăna piciorul în fața ferestrei, admirând lucirea pietrelor scumpe, când dintr-odată ele s-au umplut de vâpăile ce veneau dinspre vulcanul în erupție”. (Winer citea mult din Mary Renault.)

Pe lângă imaginile cu Fecioara Măria, ne-am convins că fetele ne trimiteau semnale și pe alte căi. La un moment dat în mai, lampionul chinezesc al lui Lux a început să clipească într-un cod morse indescifrabil. În fiecare noapte, când întunericul cobora în stradă, lampionul său clipea mereu, iar căldura emanată de bec învârtea în interior o lanternă magică, care proiecta umbre pe pereți. Am crezut că umbrele alcătuiau un mesaj și binoclul ne-a

confirmat acest lucru, dar mesajele s-au dovedit a fi scrise în chineză. De regulă, lampionul se stinge și se aprinde după scheme care variau – trei scurte, două lungi, două lungi, trei scurte – după care lumina din plafon se aprindea orbitor, dând la iveală camera ca o piesă de muzeu. Respectăm limitele trasate de funiile de catifea atunci când porneam în scurta noastră vizită, trecând pe lângă mobilele de sfârșit de secol XX: tablă patului de la Sears, cu noptieră din același set; veioza închipuind nava spațială Apollo 11 a Theresei, care arunca lumină asupra posterului în mărime naturală al lui Lux, ce-1 înfățișa pe Bally Jack cu o pălărie neagră cu borurile plate și cu o curea Navajo. Vizionarea nu dura decât treizeci de secunde, după care camera lui Lux și a Theresei rămânea în întuneric. Apoi, camera lui Bonnie și a lui Mary se lumina și ea de două ori, ca și cum ar fi răspuns. Nici o siluetă nu trecea prin dreptul ferestrelor, nici nu se putea spune că durata iluminărilor corespundea vreunei activități obișnuite. Luminile fetelor se stingeau și se aprindeau fără nici un motiv de care să ne patern da și noi seama.

În fiecare noapte, încercam să spargem codul Tim Winer a început să-și noteze bensiunile fetelor cu pixul, dar noi am știut cumva um-imte ta acestea nu aveau să se încadreze în nici un mod prestabilit de a comunica în unele nopți, Junimile ne hipnotizau, iar când ne recăpătăm conștienta nu mai știam unde ne găseam sau ce făceam acolo, și numai lucirea de bordel a lampionu'Ui chinezesc al lui Lux mai lumina camera îo-a creierilor noștri.

Nu am observat foarte repede luminile dm fosta cameră a Ceciliei. Distrăși de semnalele luminoase de la ambele capete ale casei, am rămas orbi la luminile roșii și albe, cât o gămălie de ac, care străluceau la fereastra pe care ea sărise cu zece luni mai înainte Odată ce le-am văzut, nu ne-am putut pune de acord asupra provenienței lor. Unii au fost de părere că erau bețișoare parfumate ce ardeau în cadrul unei ceremonii secrete, în timp ce alții pretindeau că nu sunt decât țigări. Teoria țigărilor s-a prăbușit imediat ce am detectat mai multe lumini decât posibile fumătoare, iar când am ajuns cu numărătoarea la șaisprezece, am înțeles măcar un fragment din mister: fetele ridicaseră un altar pentru sora lor moartă. Cei care mergeau la biserică ne-au spus că fereastra semăna cu Gro a din biserică catolică St. Paul's on the Lake, dar în locul unor ordonate rânduri ascenden e lumânări votive, fiecare egală ca mărime și importanță ca sufletele al căror drum îl luminau, fetele născociseră o fantasmagorie de faruri călăuzitoare. Contopiseră picăturile căzute de la lumânările de masă într-un singur pachet de parafină, împachetat cu propriul său fitil. Închipuiseră zece torțe dintr-o „lumânare artistică” psihedelică pe care Cecilia o cumpărase la un târg de stradă al artiștilor. Aprinseseră cutia de șase lumânări bondoace de urgență pe care domnul Lisbon o păstra în debaraua de la etaj, în eventualitatea unor pene de curent. Dăduseră foc la trei tuburi de ruj de-ale lui Mary, care ardeau surprinzător de bine. De pe pervaz, din cești agățate de umerase, din ghivece de flori vechi și din cartoane de lapte decupate, lumânările ardeau. Noaptea o vedeam pe Bonnie întreținând flăcările. Câteodată, găsind lumânări care se înecau în propria lor ceară, ea săpa șanțuri de scurgere cu un foarfece; dar, cel mai adesea, ea privea lumânările ca și cum

de soarta lor depindea și a sa, flăcările aproape stingându-se, dar, grație unei poftes bune de oxigen, supraviețuind.

Pe lângă Dumnezeu, lumânările ne implorau și pe noi. Lampionul chinezesc își trimitea S. O. S.-ul său intraductibil. Lumina din plafon ne dezvăluia starea jalnică a casei Lisbon, și ni-l arăta și pe Billy Jack, care răzbunase violul prietenei sale cu ajutorul repudiatelor karate. Semnalele fetelor ajungeau la noi și la nimeni altcineva, ca un post de radio pe care îl recepționau protezele noastre. Noaptea, imaginile lor reziduale ne fulgerau în dosul pleoapelor sau pluteau pe deasupra paturilor noastre ca un nor de licurici. Incapacitatea noastră de a răspunde nu făcea decât să sporească însemnătatea semnalelor. Priveam sper tacolul în fiecare noapte, mereu pe punctul de a descoperi cheia, iar Joe Larson chiar a încercat să semnalizeze cu lumina sa din dormitor, dar fără răspuns, însă acest lucru a făcut ca întreaga familie să se cufunde în întineric și să nu se mai găsească în noaptea.

Prima scrisoare a sosit la data de 15 noiembrie. Nu a fost trimisă în cutia poștală a lui Chas, ci a fost trimisă în cutia de corespondență din ziua următoare, scrisoarea nu avea timbru sau adresă a expeditorului, dar când am deschis-o am recunoscut dintr-o privire carioca violet cu care îi plăcea lui Lux să scrie.

Dragă cine-oi fi, Spune-i lui Trip că l-am uitat.

E o secătură.

Ghici cine.

Nu spunea nimic mai mult. Pe parcursul săptămânilor care au urmat, au mai sosit și alte scrisori, trădând diferite stări de spirit, fiecare plic fiind adus la casele noastre de fetele înseși, în toată noaptea. Ideea că se furișau afară și mergeau în sus și-n jos pe strada noastră ne stârnea, iar în câteva nopți am încercat să rămânem treji suficient de mult timp pentru a le vedea. Ne trezeam întotdeauna dimineața, dându-ne seama că adormiserăm în postul de observație. În cutia poștală, la fel ca bănuțul pus sub pernă de Zâna Măseluță, ne aștepta o scrisoare. Au fost opt scrisori în total. Nu toate erau scrise de Lux. Unele erau nesemnate. Toate erau scurte. O scrisoare spunea: „Ne mai țineți minte?” Alta: „băieții dezgustători”. Alta: „Fiți atenți la luminile noastre”. Cea mai lungă spunea: „În acest întineric, va fi lumină. Vreți să ne ajutați?”

Ziua, casa Lisbon părea nelocuită. Gunoii pe care membrii familiei îl scoteau în stradă o dată pe săptămână (tot în toată noaptea, fiindcă nimeni nu-i vedea, nici chiar unchiul Tucker) aducea tot mai mult cu niște resturi ale unor oameni desemnați să facă față unui îndelungat asediu. Mâncau fasole lima din conserve. Își condimentau orezul cu amestec de condimente Sloppy Joe. Noaptea, când luminile semnalizau, ne storceam creierii ca să găsim un mod de a intra în legătură cu fetele. Tom Faheem a propus să înălțăm un zmeu cu un mesaj pe lângă casă, dar am votat împotriva acestei idei din motive de logistică. Micuțul Johnny Buell a venit cu soluția de a arunca respectivul mesaj legat de o piatră prin fereastra fetelor, dar ne temeam că zgomotul de sticlă spartă ar alerta-o pe doamna Lisbon. În cele din urmă, răspunsul a fost atât de simplu că ne-a trebuit o săptămână ca să-l găsim.

Le-am căutat la telefon.

În cartea de telefon decolorată de soare a Larsonilor, între Licker și Little, am găsit intact numele de Lisbon, Ronald A. Era așezat la jumătatea paginii din dreapta, nemarcat de nici un cod sau simbol, nici măcar de un asterisc care să trimită la un index al durerii. Ne-am holbat la el un timp. Apoi, cu trei arătătoare dintr-odată, am format numărul.

Telefonul a sunat de unsprezece ori înainte ca domnul Lisbon să răspundă.

— Ce idei mai aveți azi? A spus el fără să aștepte, cu o voce obosită.

Vorbirea-i era nedeslușită. Am acoperit telefonul și nu am spus nimic.

— Aștept. Azi am să vă ascult toate tâmpeniile. Un alt zgomot scurt s-a auzit pe linie, ca o ușă care se deschidea către un condor pustiu

— Uite ce e, n-ați vrea să ne lăsați în pace' a mormăit domnul Lisbon.

A urmat o pauză. Mai multe respirații, re formulate mecanic, se întâlneau în spațiul electronic. Apoi domnul Lisbon a vorbit cu o voce care nu semăna cu a sa, un țipăt strident. Doamna Lisbon ridicase receptorul.

— Da' mai lăsați-ne în pace! A strigat ea și a trântit receptorul.

Nu am închis. Timp de alte cinci secunde. Respirația ei furioasă a mai suflat prin receptor. Dar exact așa cum ne așteptam, linia nu a murit. La celălalt capăt, o prezență obscură aștepta.

Am încercat un salut sfios. După o clipă, o voce slabă, șubrezită, a răspuns

— Bună.

Nu le mai auziserăm de multă vreme vorbind pe fetele Lisbon, dar vocea nu ne deștepta amintiri. Ea suna – poate pentru că posesoarea ei șoptea, ireparabil alterată, diminuată, cu voce. Îmi aminteam un copil căzut într-o fântână. Nu știam tu-tintre fete vorbea și nu am știut ce să spunem. Am rămas totuși la telefon împreună – ea, ele, noi – iar la un racord adiacent al sistemului telefonic Bell s-a conectat o altă linie. Un bărbat a început să vorbească unei femei ca și cum ar fi fost sub apă. Puteam auzi pe jumătate conversația lor („Credeam că poate o salată”. „O salată. Mă omori cu toate salatele astea”), dar apoi probabil că un alt circuit s-a eliberat, fiindcă cuplul a fost redus brusc la tăcere, lăsându-ne în liniște zumzătoare, iar vocea, aspră dar mai puternică acum, a spus:

— La naiba. Ne vedem mai încolo, iar telefonul s-a închis.

Am sunat din nou în ziua următoare, la aceeași oră, și ni s-a răspuns de la primul zbârnat. Am așteptat un moment, pentru siguranță, apoi am pus în aplicare planul la care ne gândiserăm în noaptea dinainte. Aducând receptorul la una din boxele domnului Larson, am pus să cânte pentru fetele Lisbon melodia care ne transmitea cel mai deplin sentimentele. Nu ne mai amintim acum numele piesei, iar căutarea noastră cu de-amănuntul prin discurile acelei perioade s-a dovedit fără succes. Ne amintim, totuși, sentimentele esențiale, care vorbeau despre zile grele, despre nopți lungi, despre un bărbat care așteaptă lângă cabina unui telefon stricat sperând că va suna, totuși, și despre ploii și curcubeii. Cântau mai mult chitarele, cu excepția unui interludiu când un violoncel zumzăia suav. Am pus această piesă să cânte la telefon, apoi Chase Buell a dat numărul nostru și am închis.

În ziua următoare, tot la acea oră, telefonul nostru a sunat. Am răspuns imediat, iar după o oarecare confuzie (telefonul ne-a scăpat din mână), am auzit acul poticnindu-se într-un disc și vocea lui Giăbert O'Sullivan cântând printre zgârieturi. Vă amintiți poate cântecul, o baladă care enumera nefericirile vieții unui tânăr (părinții lui mor, logodnica lui îl lasă să aștepte la altar), el devenind cu fiecare vers tot mai singur. Era piesa preferată a doamnei Eugene și o cunoșteam bine, după ce o auzisem pe ea cântând-o pe deasupra oalelor sale ce clocoteau înăbușit. Cântecul nu ne spusese prea multe până atunci, dat fiind că vorbea despre o vârstă la care nu ajunseserăm, dar din momentul în care l-am auzit cântat la scară redusă prin receptor, venind din partea fetelor Lisbon, el a produs un adevărat impact în noi. Vocea de elf a lui Gilbert O'Sullivan era destul de înaltă ca să poată fi și a unei fete. Versurile erau ca niște titluri de jurnal intim pe care fetele ni le șopteau la ureche. Deși nu vocea lor era cea pe care o auzeam, cântecul ne trezea în minte înfățișarea lor mai viu ca niciodată. Le simțeam, la capătul celălalt al firului, suflând praful de pe ac, ținând telefonul deasupra discului negru care se rotea, dând volumul încet ca să nu fie auzite. Când cântecul s-a oprit, acul a patinat prin inelul interior, trimitând în receptor un țacănit repetat (ca un moment trăit iar și iar). Joe Larson deja avea răspunsul nostru pregătit și după ce l-am pus să cânte, fetele Lisbon și l-au pus să cânte pe al lor și toată seara s-a scurs astfel. Am uitat cele mai multe dintre piese, dar fragmente din acel schimb contrapunctic supraviețuiesc, în creion, pe spatele discului lui Demo Karafilis intitulat Tea for Tillerman, unde și le-a notat în grabă. Noi le punem la dispoziție aici: fetele Lisbon „Singur din nou, desigur”, Gilbert O'Sullivan noi „Ai un prieten”, James Taylor fetele Lisbon „Unde se joacă copiii?”, Cat Stevens noi „Dragă Prudence”, The Beatles fetele Lisbon „O lumânare în vânt”, Elton John noi „Cai sălbatici”, Rolling Stones fetele Lisbon „La șaisprezece ani”, Janice Ian noi „Timp într-o capsulă”, Jim Croce fetele Lisbon „Atât de departe”, Corole King Nu suntem, la drept vorbind, siguri că aceasta a fost ordinea. Demo Karafilis a mângălit titlurile la întâmplare. Ordinea pe care am dat-o mai sus, însă, descrie fidel progresia esențială a conversației noastre muzicale. Dat fiind că Lux își arsese discurile de hard rock, piesele fetelor erau în majoritatea lor de muzică folk. Voci viguroase și tânguitoare cereau dreptate și egalitate. Din când în când, o vioară evoca țara care fusese odată țară. Cântăreții aveau tenuri pătate sau purtau cizme. Cântec după cântec vibra de durere ascunsă. Noi treceam receptorul umed de la o ureche la alta, auzind bătăile de tobă atât de regulat de parcă ne-am fi lipit urechile de piepturile fetelor. Din când în când, ni se părea că le auzim cântând odată cu discul și era aproape ca și cum am fi fost la un concert împreună cu ele. Cântecurile noastre erau, în majoritate, cântece de dragoste. Fiecare selecție încerca să poarte conversația într-o direcție mai intimă. Dar fetele Lisbon rămâneau la subiecte impersonale. (Ne-am aplecat cu toții către ele și am vorbit despre parfumul lor. Ne-au spus că erau probabil magnoliile.) După un timp, cântecurile noastre au devenit mai triste și mai siropoase. Acela a fost momentul în care fetele au pus să cânte piesa Atât de departe. Am observat de îndată schimbarea (își lăsaseră mâna să se rezeme pe încheietura noastră) și am contracarat cu Un pod peste ape tulburi, dând volumul mai tare deoarece

piesa exprima mai mult decât oricare alta ce simțeam noi pentru fete, cum voiam să le ajutăm. Când s-a terminat, le-am așteptat răspunsul. După o pauză lungă, pick-up-ul lor a început din nou să se învârtască și am auzit cântecul care și acum, în muzichia de pe la mall-uri, ne face să stăm pe loc și să privim înapoi către un timp pierdut:

Hei, ai încercat vreodată foarte tare S-ajungi cu-adevărat dincolo de zare
Poate că rîmă agăț de-un curcubeu, Dar, iubito, asta vreau eu.

Pentru cei care dorm sunt vinele, Noi trebuie să ne trăim viețile.

Și dacă te-ntrebi te i rea cānfent' a.ita in,<.><

Află că vreau s-o fac lu tine.

A venit tonul. (Fără veste, fetele își anin caseră brațele în jurul nostru, ne mart urniseră cu aprindere ceva la ureche și apoi fugiseră dm cameră.) Timp de câteva minute, am rămas nemișcați, ascultând bâzâitul linie) telefonice Apoi a început să bipăie supărat, iar o înregistrare ne-a spus să punem receptorul în furcă și asta imediat.

Nu visaserăm niciodată că fetele ar putea să ne iubească și ele pe noi. Chiar și numai ideea ne îmbăta, astfel că ne-am trântit pe covorul Larsoniăor, care mirosea a deodorant pentru animale de casă și, mai adânc, a animalul însuși. Mult timp, nimeni nu a scos o vorbă. Însă, încetul cu încetul, în timp ce învârteam în minte fragmente de informații, am văzut lucrurile într-o nouă lumină Nu ne invitaseră fetele la petrecerea lor de anul trecut? Nu ne știau ele numele și adresele? Când curățaseră câte-un ochi de observație în geamurile murdare, ele nu voiseră oare să ne vadă? Am uitat de noi și ne-am dat mâinile, zâmbind cu ochii închiși. La casetofon. Garfunkel a început să-și strige acutele, iar noi nu ne-am gândit la Cecilia. Ne-am gândit numai la Mary, Bonnie, Lux și Therese, exilate în viață, neputând să ne vorbească până acum, iar acum doar în acest fel inexact, sfios. Am parcurs în minte ultimele lor luni petrecute la școală, extră-gând de acolo noi amintiri. Într-o zi Lux își uitase manualul de matematică și a trebuit să-l împartă cu Tom Faheem. Pe margine, ea a scris. „Vreau să scap de aici”. Până unde mergea această dorință? Gândindu-ne la trecut, am hotărât că fetele încercaseră să ne vorbească tot timpul, să obțină de la noi un ajutor, dar noi fuseserăm prea scoși din minți de dragoste ca să le auzim. Supravegherea noastră fusese atât de concentrată, încât nu ne scăpase nimic, cu excepția unei simple priviri cu care ni se răspundea. Și oare către cine mai puteau ele să se îndrepte? Nu către părinți. Nu către vecini. Înăuntrul casei lor erau niște prizoniere; afară, niște leproase. Astfel că s-au ascuns de lume, așteptând să vină cineva – noi – să le salveze.

Însă, în zilele care au urmat, am încercat să le sunăm din nou pe fete, fără succes. Telefonul suna disperat, pierdut. Ne-am imaginat aparatul urlând pe sub perne, în timp ce fetele încercau în zadar să ajungă la el. Neputând să comunicăm, am cumpărat The Best of Bread, punând să cânte Vreau s-o fac cu tine iarăși și iarăși. Vorbeam despre lucruri mărețe, despre tuneluri, despre cum puteam porni din subsolul Larsonilor și merge pe sub stradă. Pământul putea fi cărat în crăcii pantalonilor și deșertat în timp ce ne plimbam, ca în filmul Marea evadare. Dramatismul acestei situații ne încânta atât de mult, încât am uitat pe moment că tunelul nostru fusese deja construit: canalul

pentru inundații. Am verificat însă canalul și l-am găsit plin de apă: nivelul lacului crescuse din nou în anul acela. Nu conta. Domnul Buell avea o scară extensibilă pe care o puteam ușor propti de fereastra fetelor.

— Exact ca-ntr-o evadare, a zis Eugie Kent, iar cuvintele ne-au făcut gândurile să zburde către un judecător de pace roșu la față, într-un oraș mic, și către un compartiment de dormit într-un tren ce traversează câmpuri alba: -ti ui de grâu, noaptea. Ne-am imaginat tot fi-lu? De lucruri, așteptând ca fetele să ne dea un semn.

Niciunul dintre toate aceste lucruri – discurile puse la telefon, luminile-semnal, ilustratele cu Fecioara Măria – nu a ajuns, bineînțeles, niciodată în ziare. Priveam comunicarea noastră ca fetele Lisbon drept o confidență sacră, chiar și după ce o atare loialitate a încetat să mai aibă vreun sens. Duduia Perl (care avea să publice mai târziu o carte în care un capitol era dedicat fetelor Lisbon) a descris cum starea lor de spirit a căzut tot mai mult. Într-o inevitabilă progresie. Ea înfățișează ultimele lor încercări jalnice de a-și construi o viață – Bonnie veghind altarul, Mary îmbrăcând pulovere viu colorate – dar fiecare piatră cu care fetele își construiau un adăpost are, pentru duduia Perl, numai noroi și viermi pe dedesubt, Lumânările erau o oglindă cu două fețe între lumi: ele o chemau înapoi pe Cecilia, dar, în același timp, le chemau și pe surorile ei să i se alăture. Puloverele colorate aăe lui Mary nu trădau decât dorința disperată a unei adolescente de a fi frumoasă, în timp ce bluzele informe ale Theresei dezvăluiau o Jipsă a stimei de sine”.

Noi știam mai bine cum stau lucrurile. A treia noapte după ce puseseăm discurile să cânte la telefon, am văzut-o pe Bonnie că intră în dormitorul ei cu un cufăr de voiaj negru. Și l-a așezat pe pat și a început să-l umple cu haine și cărți. Mary a apărut și ea și și-a pus în el oglinda ei ambientală. S-au luat la ceartă în legătură cu conținutul cufărului și, înfuriată, Bonnie a scos o parte din hainele pe care le pusese înăuntru, făcându-i mai mult loc lui Mary pentru lucrurile ei: un casetofon, un uscător de păr și un obiect pe care nu l-am înțeles decât mai târziu, un opritor de ușa din fontă. Nu aveam nici cea mai vagă idee ce făceau fetele, dar am observat imediat schimbarea din atitudinea lor. Se mișcau cu o hotărâre nouă. Lipsa lor de țintă dispăruse. Paul Baldino a fost cel care ne-a interpretat acțiunile lor:

— Se pare că au de gând să o ia la sănătoasa, a spus el, punând jos binoclul.

Și-a rostit concluzia cu aerul sigur al cuiva care și-a văzut destule rude dispărând către Sicilia sau America de Sud, iar noi l-am crezut imediat.

— Pe zece dolari contra cinci că fetele astea au s-o șteargă de aici până la sfârșitul săptămânii.

A avut dreptate, dar nu în felul în care se gândise el. Ultimul bilet, scris pe spatele unei imagini laminate a Fecioarei, a sosit în cutia poștală a lui Chase Bueal în 14 iunie. Nu spunea decât: „Măine. Miezul nopții. Așteptați semnalul nostru”.

În această perioadă a anului, musculițele de baltă ne acopereau ferestrele și era dificil să vezi afară. În noaptea următoare, ne-am adunat pe parcela vacantă de lângă casa lui Joe Larson.

Soarele coborâse dincolo de orizont, dar încă mai lumina cerul cu o dungă de un portocaliu chimic, mai frumoasă decât natura. Vizavi, casa Lisbon era întunecată, cu excepția haloului roșu al altarului Ceciiiei, aproape ascuns. De jos nu puteam vedea bine etajul, astfel că am încercat să ne urcăm pe acoperișul Larsoniâor. Domnul Larson ne-a oprit.

— Tocmai am terminat de dat cu smoală acolo, ne-a spus.

Am luat-o agale înapoi către acea parcelă, apoi am mers până jos în stradă, punându-ne palmele pe asfaltul ce încă păstra căldura soarelui de peste zi. Mirosul muced al casei Lisbon a ajuns până la noi, apoi s-a dus și am crezut că ni-l imaginaserăm. Joe Hill Conley a început să se cațere în copaci, ca de obicei, deși noi, ceilalți, eram acum prea mari pentru asta. L-am privit cum se urcă neîndemânatic pe un arțar tânăr. Nu putea să urce prea sus, pentru că ramurile subțiri nu ar fi rezistat sub greutatea lui. Chiar și așa, Chase Buell i-a strigat:

— Vezi ceva?

Joe Hill Conley a mijit ochii, după care a tras de pielea de la colțurile lor, întinzându-o, ceea ce el credea că are un efect mai bun decât mijitul, dar în cele din urmă a scuturat din cap. Asta ne-a dat totuși o idee și ne-am dus la vechea noastră colibă din copac. Privind atent în sus, prin frunziș, ne-am dat seama de starea în care se afla. O parte din acoperiș fusese smulsă de o furtună cu mai mulți ani în urmă și finisajul cu care ne mândriserăm, mânerul ușii, lipsea, dar structura încă părea locuibilă.

Am urcat în coliba din copac așa cum o făcu-serăm întotdeauna, punând piciorul mai întâi pe nodul copacului, apoi pe scândura bătută în cuie, apoi pe cele două cuie îndoite, după care am apucat frânghia destrămată și ne-am ridicat sus prin trapă. Crescuserăm atât de mult încât de-abia ne-am mai putut strecura prin deschizătură și, odată înăuntru, podeaua din placaj s-a îndoit sub greutatea noastră. Fereastra lunguiață pe care o tăiaserăm cu un ferăstrău de mână cu mulți ani în urmă dădea și acum spre fațada casei Lisbon. Lângă era erau cinci fotografii pătate ale fetelor Lisbon, fixate cu piuneze ruginite. Nu ne aminteam să le fi pus acolo, dar iată că acolo erau, voalate de timp și de intemperii până la starea în care nu puteam desluși decât contururile fosforescente ale trupurilor fetelor, fiecare dintre ele o altă literă luminescentă a unui alfabet necunoscut. Afară și sub noi, câțiva oameni ieșiseră să stropească peluzele sau straturile de flori, azvârlind în jurul lor lasouri argintii. Vocea răpăitoare a crainicului nostru local de baseball se ridica dintr-o duzină de radiouri, descriind o dramă lentă pe care n-o puteam vedea, iar ura-lele la fiecare home run se înălțau, contopindu-se pe deasupra copacilor și apoi dispersându-se. S-a întunecat și mai mult. Oamenii au intrat în case. Am făcut proba la fitilul anticeii lămpi cu kerosen, care s-a aprins, alimentată cu reziduuri invizibile, dar într-un minut musculițele de baltă au început să intre șuvoi pe fereastră și a trebuit să stingem lampa. Auzeam cum trupurile lor se lovesc de stâlpii felinarelor, ca o grindină de ghemotoace pufoase, și cum pocnesc sub cauciucurile mașinilor care trec pe stradă. Câteva insecte au fost zdrobite când ne-am rezeamat de pereții colibeii. Inerte până în clipa când erau desprinse, ele băteau furios din aripi între degetele noastre, apoi zburau să se

agate iar, de orișice, inerte. Pleava trupurilor lor moarte sau muribunde întuneca felinarele și farurile și transforma ferestrele caselor în niște pnn/v ^twisp de decoruri teatrale prin care răzbăteau dive de lumină. Ne-am rezemat confortabil, am ndnvt sus, pe o frânghie, o cutie cu șase beri ealdo, <mi băut, și am așteptat.

Fiecare dintre noi spusese acasă că avea să doarmă la un prieten, așa că aveam toată noaptea la dispoziție să stăm și să bem, nehărțuiți de adulți. Dar nici la amurg, nici după aceea, nu am zărit vreo lumină în casa Lisbonilor în afara lumânărilor pe care le știam. Ele păreau să ardă mai slab și bănuiam că, în ciuda minuțiozității lor, fetelor li se termina ceara. Fereastra Ceciliei avea acea lucire jilavă a unui acvariu murdar. Potrivind telescopul lui Cari Tagel de la fereastra colibeii din copac, am reușit să vedem luna ciupită de vărsat fumegând taciturn prin spațiu, apoi Venus cea albastră, dar când am întors telescopul asupra ferestrei lui Lux, ne-am găsit atât de aproape, că nu am putut vedea nimic. Ceea ce părea la început a fi xilofonul coloanei ei vertebrale, cum sta încovrigată în pat, s-a dovedit a fi un mulaj decorativ. Un sâmbure de piersica vânos, lăsat pe masa ei de noptieră dintr-o vre când mai existau încă alimente proaspete, a a naștere la o sumedenie de presupuneri sen ționale. În puținele momente în care dădeam cu ochii de ea, sau de vreun obiect în ffl^cfr^ fragmentul era prea mic ca să putem alcătui 1 mintea noastră vreo imagine întreagă, iar în final ne-am lăsat păgubași, am pliat telescopul și nu am mai contat decât pe ochii noștri.

Miezul nopții s-a scurs în tăcere. Luna a apus. Lângă noi s-a materializat o sticlă de vin de căpșuni Boone's Farm, a fost trecută din mână în mână și apoi așezată pe o ramură de copac. Tom Bogus s-a rostogolit până la ușa colibeii și a dispărut de sub ochii noștri. Un minut mai târziu, l-am auzit vomitând în tufișurile de pe parcela vacantă. Am rămas treji suficient de târziu ca să-l vedem pe unchiul Tucker cum iese din casă, în mână cu o bucată de linoleum din cel de-al treisprezecelea strat pe care îl monta pentru a-și umple orele vieții sale. După ce și-a luat o bere din frigiderul din garaj, s-a dus în fața casei și a îmbrățișat cu privirea teritoriul său nocturn. Rămânând după un copac, a așteptat ca Bonnie să apară, cu rozariul în mână. Din postul său de observație el nu a văzut lanterna care s-a aprins la fereastra dormitorului, astfel că atunci când am auzit fereastra deschizându-se el se întorsese înapoi în casă. Noi eram deja cu ochii ațintiți asupra ferestrei. Lanterna a făcut volute prin întuneric. Apoi, lumina s-a aprins și s-a stins de trei ori succesiv.

O adiere a început să sufle. În întunecime, frunzele copacului nostru au început să freacă, iar aerul s-a umplut de parfumul crepuscular al casei Lisbon. Niciunul dintre noi nu ne amintim să fi gândit ceva, sau să fi decis ceva, fiindcă în acel moment mințile noastre au încetat să mai lucreze, umplându-ne cu unica senzație de pace pe care aveam s-o cunoaștem vreodată. Eram deasupra străzii, în înalțuri, la aceeași înălțime cu fetele Lisbon în dormitoarele lor în ruină, iar ele ne chemau. Am auzit un zgomot de lemn care se freacă. Apoi, timp de o clipă, le-am văzut -Lux, Bonnie, Mary și Therese - încadrate într-o singură fereastră. Se uitau în direcția noastră -se uitau, pe

deasupra golului, la noi. Mary ne-a trimis o beza sau s-a șters la gură
Lanternă &-a stins. Fereastra s-a închis. Iar ele au dispărut.

Nici măcar nu am zăbovit să discutăm ce să facem. Unul câte unul, ca
parașutiștu, ani coborât din copac. Era ușor de sărit și doar în momentul
impactului ne-am dat seama cât de aproape era pământul: doar la trei metri
dedesubt. Sărind în sus de pe peticul de iarbă, puteam aproape <ă atingem
podeaua colibei din copac. Noua noastră înălțime ne-a uluit, iar mai târziu
mulți au spus că acest lucru a fost de natură să ne sporească hotărârea,
deoarece pentru prima dată în viețile noastre simțeam că suntem bărbați.

Ne-am apropiat de casă din direcții diferite, ascunzându-ne în umbra
copacilor rămași. Pe măsură ce ne apropiam, unii dintre noi târân-du-ne ca la
armată, alții încă în picioare, mirosul a devenit mai puternic. Aerul s-a îngroșat.
Curând, am ajuns la o barieră invizibilă nimeni nu se mai apropiase atât de
mult de casa Lisbonilor de luni de zile. Am ezitat, iar atunci Paul Baldino și-a
ridicat mâna în aer, dând semnalul, și astfel ne-am apropiat. Ne-am lipit de
pereții de cărămidă, stând pe vine sub ferestre și umplându-ne părul de pânze
de păianjen. Am pătruns în neorânduiala umedă din curtea din spate. Kevm
Head s-a împiedicat de căsuța pentru păsări, care zăcea și acum la pământ. A
plesnit în doua, iar semințele rămase s-au împrăștiat pe jos. Am înghețat, dar
nici o lumină nu s-a aprins. După un minut, am început iar să ne dăm
centimetru cu centimetru mai aproape. Țânțarii treceau în picaj pe lângă
urechile noastre, dar nu le-am dat nici o atenție. Eram prea ocupați să privim
în sus prin întuneric, după vreo scară din cearșafuri de pat înnodate și după o
cămașă de noapte ce cobora. Nu am văzut nimic. Casa se ridica deasupra
noastră, iar ferestrele ei reflectau o mare masă de frunze. Pe șoptite, Chase
Bueal ne-a amintit că tocmai își luase permisul de conducere și a ridicat în sus
cheile de la Cougarul mamei sale.

— Putem să folosim mașina mea, ne-a zis.

Tom Faheem a căutat prin straturile de flori crescute abundant pietricele
cu care să bată în ferestrele fetelor. În orice clipă o fereastră de la etaj se putea
deschide, rupându-și sigiliul de musculițe de baltă, iar o față ar fi urmat să se
uite la noi pentru tot restul vieții noastre.

La fereastra din spate, ne-am adunat destul curaj ca să aruncăm o
privire înăuntru. Printr-un lăstăriș de plante moarte pe pervaz, am deslușit
interiorul casei: o scenă marină de obiecte învălmășite, înaintând și
retrăgându-se pe măsură ce ochii ni se obișnuiau cu lumina. Fotoliul La-Z-Boy
al domnului Lisbon a plutit către noi, cu reze-mătoarea pentru picioare ridicată
ca o lopată pentru zăpadă. Sofaua de vinilin maro a alunecat spre spate, până
la perete. Pe măsură ce aceste obiecte se distanțau, podeaua părea că se înalță
ca o scenă hidraulică, iar la unica lumină din încăperea, venind dinspre o mică
veioză cu abajur, am zărit-o pe Lux. Stătea culcată pe spate într-un pouf, cu
genunchii ridicați și depărtați unul de altul, trunchiul fîmdu-i cufundat în
pouful care o înconjură ca o cămașă de forță. Purta blugi și saboți din piele de
căprioară. Părul lung îi cădea pe umeri. În gură avea o țigară, cu un scrum
lung care stătea să cadă.

Nu știam ce să mai facem. Nu aveam nici o instrucțiune. Ne-am lipit fețele de ferestre, făcân-du-ne din degete ochelari Foile de geam erau bune conducătoare ale vibrațiilor sonore, iar când ne-am aplecat înainte, am simțit cum se mișcă celelalte fete încoace și-ncolo deasupra noastră. Ceva a lunecat, s-a oprit, apoi a lunecat din nou. Ceva s-a izbit. Ne-am luat fețele de pe geam și totul a rămas nemișcat. Ne-am întors încă o dată la zumzetul sticlei.

Lux căuta acum pe băjbâite o scrumieră. Negăsind niciuna la îndemână, și-a scuturat țigara pe blugi, frecându-i cu mâna pentru ca scrumul să intre în ei. Mișcându-se astfel, a alunecat din pouf și am văzut că purta o bluză cu bretele și cu spatele gol. Legate pe după gât cu o fundă, bretelele coborau, subțiri, peste umerii albi și peste claviculele sculpturale, contopindu-se în cele din urmă cu două cupe galbene. Bluza stătea ușor pieziș în partea dreaptă, dând la iveleJa, atunci când Lux s-a întins, o formă durdulie, albă și moale.

— Iulie, acum doi ani, a spus Joe Hill Conley, aceasta însemnând ultima dată când văzuserăm bluza.

Într-o zi foarte fierbinte, Lux o Purta^ ^ afară timp de cinci minute, înainte ca maX? F IVio Acum, bluza să o cheme în casă ca sa se scninioe. N. ^ vorbea despre tot timpul scurs de atunc despre tot ce se întâmplase. Mai presus ea spunea că fetele plecau, că de acum încolo ele aveau să poarte tot ce le plăcea.

— Poate că ar trebui să ciocănim, a șoptit Kevin Head, dar nimeni nu a făcut-o.

Lux s-a cuibărit din nou în pouf. Și-a strivit țigara de dușumea. În spatele ei, pe perete, a crescut o umbră. Ea s-a întors brusc, apoi a zâmbit când o pisică de maidan pe care n-o mai văzu-serăm i s-a urcat în poală. Ea i-a îmbrățișat trupul care nu a răspuns, după care animalul s-a smucit să se elibereze (ăsta-i un alt lucru pe care trebuie să-l pomenim: Lux a iubit acea pisică de maidan până la capăt. Atunci însă ea a fugit afară din această istorisire). Lux și-a aprins încă o țigară. La flacăra chibritului, a privit înspre fereastră. Și-a ridicat bărbia, astfel că noi am crezut că ne-a văzut, dar apoi și-a trecut mâna prin păr. Își examina doar imaginea reflectată. Lumina din casă ne făcea, afară fiind, invizibili, așa că am rămas la doar câțiva centimetri de fereastră, dar nevăzuți, ca și cum am fi privit-o pe Lux de pe un alt plan al existenței. Lucirea slabă a ferestrei se răsfrângea asupra fețelor noastre. Trunchiurile și picioarele ne coborau în întuneric. Pe lac, un cargobot a sunat din sirenă, pe o noapte fără ceață. Un alt cargobot a răspuns, pe un ton mai grav. Bluza aceea s-ar fi putut desface dintr-o singură smucitură rapidă.

Tom Faheem a pornit primul, dezmințind reputația sa de timid. A sărit pe veranda din spate, a deschis ușa fără zgomot și ne-a dat drumul, în sfârșit, din nou în casa Lisbon.

— Am venit, a spus el și nimic mai mult. Lux s-a uitat în sus, dar nu s-a ridicat de la locul ei. Ochii ei somnoroși nu au dat nici un semn de surpriză la vederea noastră acolo, dar la baza gâtului ei alb s-a întins o roșeață de rac.

— Era și timpul, a răspuns ea. V-am așteptat, băieți. A mai tras un fum.

— Avem o mașină, a urmat Tom Faheem. Cu rezervorul plin. Vă ducem unde vreți voi, să mergeți.

— Nu-i decât un Cougar, a spus Chase Bueil, dar are un portbagaj destul de mare.

— Pot să stau în față? A întrebat Lux, strara-bându-și gura ca să sufle fumul într-o parte, politicos, departe de noi.

— Sigur că poți.

— Care dintre voi, armăsarilor, stă în față lângă mine?

Și-a înclinat capul către tavan și a suflat mai multe inele de fum. Le-am privit cum se înalță și, de această dată, Joe Hill Conley nu s-a mai grăbit să-și bage degetul în ele. Pentru prima dată, ne-am uitat de jur împrejur prin casă. Mirosul, acum că ne găseam înăuntru, era mai puternic ca niciodată. Era mirosul de tencuială udă, de țevi de scurgere înfundate de încălcirea fără de capăt a părului fetelor, de debarale igrasioase, de țevi care curg. Cutiile de vopsea erau încă postate sub fisurile din tavan, fiecare dintre ele plină de o soluție diluată a altor timpuri. Livingul avea aerul unei încăperi devastate. Televizorul ședea pieziș, cu ecranul scos și trusa de unelte a domnului Lisbon deschisă în fața lui. Scaunele aveau brațe sau picioare lipsă, de parcă Lisbonii le folosiseră ca lemne de foc.

— Unde sunt părinții tăi?

— Dorm.

— Dar surorile?

— Vin acum.

Ceva a bufnit la etaj. Ne-am retras către ușa din spate.

— Haide, a spus Chase Buell. Ar fi mai bine să plecăm de aici. Se face târziu.

Dar Lux nu a făcut decât să dea din nou fumul afară din piept, scuturând din cap. A tras de o bretea a bluzei, îndepărtând-o de piele, unde a lăsat o urmă roșie. Era din nou liniște deplină.

— Așteptați, a spus ea. Încă cinci minute, atât. Nu am terminat de împachetat. A trebuit să așteptăm până când părinții au adormit. Le trebuie foarte mult timp. În special mamei. Are insomnii. Este probabil trează chiar în clipa asta.

Atunci s-a ridicat. Am privit-o sculându-se din pouf, aplecându-se înainte ca să-și ia suficient elan. Bluza, ținută de bretelele subțiri, i s-a depărtat complet de trup, astfel că am văzut aerul întunecat dintre material și trupul său, iar apoi fulgerarea molatică a sânilor ei albi ca hârtia.

— Picioarele îmi sunt foarte umflate, a spus. Un lucru tare straniu. De-asta port saboți. Vă plac? A balansat unul pe vârful degetelor de la picioare.

— Îhî.

Acum se ridicase cât era de lungă, ceea ce nu era prea mult. Trebuia să ne repetăm nouă înșine iarăși și iarăși că asta se întâmpla aievea, că era cu adevărat Lux Lisbon, că eram în aceeași încăpere cu ea. S-a uitat în jos, privindu-se, și-a potrivit bluza, a vârât înăuntru cu degetul mare peticul de piele durdului ce se vedea în partea dreaptă. Apoi a privit din nou în sus, în așa fel încât părea că se uită în același timp în ochii fiecăruia dintre noi, și a început să înainteze. Își târșăia saboții, care-o purtau în penumbră, și

apropiindu-se am auzit cum călcau picioarele ei podeaua prăfuită. Din întuneric ne-a vorbit

— N-o să încâpem toți într-un Cougar.

A mai făcut un pas și chipul i-a reapărut. Timp de o secundă el nu a părut că trăiește era prea alb, obrajii erau prea perfect sculptați, cu arcul sprâncenelor vopsit, cu buzele pline făcuse din ceară. Dar apoi s-a apropiat și mai mult și am văzut lumina din ochii ei, pe care am privit-o de atunci încoace mereu.

— Mai bine am lua mașina mamei, nu credeți? Este mai mare. Care dintre voi știe să conducă?

Chase Buell a ridicat mâna.

— Crezi că poți conduce un station wagon?

— Sigur. După care: N-are schimbătorul de viteze pe podea, nu?

— Nu.

— Sigur. Nici o problemă.

— O să mă lași și pe mine să țin volanul un pic?

— Sigur că da. Dar ar trebui să plecăm de aici. Tocmai am auzit ceva.

Poate e mama ta.

S-a dus la Chase Buell. A venit atât de aproape încât răsuflarea ei i-a mișcat părul. Apoi, de față cu noi toți, Lux i-a desfăcut cureaua. Nici măcar nu a trebuit să privească în jos. Degetele ei vedeau drumul, și doar o dată ceva a împiedicat-o, moment în care ea a scuturat din cap, ca un muzician care greșește o notă ușoară. În tot acest timp, ea l-a privit în ochi, ridicându-se pe vârful degetelor, iar în tăcerea casei am auzit pan a-lonii desfăcându-se. Fermoarul s-a descillSa^ în măduva spinărilor noastre. Niciunul noi nu s-a mișcat. Chase Buell nu s-a mișcat nici el. Ochii lui Lux, arzători și catifelați, luceau în încâperea slab luminată. O vână de la gât îi pulsa domol, cea pe care ți se recomandă să pui parfum, din chiar acest motiv. Chiar dacă Lux îi desfăcea pantalonii lui Chase Buell, noi cu toții o simțeam cum ni-i desface și nouă, apucându-ne și luându-ne așa cum ea știa că putem fi luați. Chiar în ultima secundă, o altă bufnitură înăbușită a ajuns până la noi de la parter. La etaj, domnul Lisbon a tușit în somn. Lux s-a oprit. Și-a întors privirea, ținând sfat cu ea însăși, apoi a spus:

— Nu putem face asta acum.

A dat drumul curelei lui Chase Buell și s-a îndreptat către ușa din spate.

— Trebuie să iau o gură de aer proaspăt. M-ați excitat grozav. Atunci a zâmbit, un zâmbet deșănțat, stângaci, adevărat, inestetic. Mă duc să aștept în mașină. Voi așteptați-le aici pe surorile mele. Avem o groază de lucruri.

Într-un vas de lângă ușa din spate, ea a căutat pe băjbâite cheile mașinii. A dat să plece, apoi s-a oprit iar.

— Unde ne vom duce?

— În Florida, a spus Chase Buell.

— Mișto, a făcut Lux. Florida.

Un minut mai târziu, am auzit o portieră închizându-se în garaj. Câțiva dintre noi ne aducem aminte că am auzit slab acordurile unui cântec la modă plutind prin noapte, ceea ce ne-a spus că ea dăduse drumul la radio. Am

așteptat. Nu eram siguri unde erau celelalte fete. Auzeam la etaj zgomotele făcute de cineva care împachetează, o ușă de dulap care se deschide, o valiză care făcea să zdrângăne arcurile patului. Mai multe perechi de picioare se mișcau deasupra și dedesubt. Ceva era târât pe podeaua parterului. Deși natura zgomotelor ne scăpa, ele erau însoțite de un sentiment de precizie; fiecare mișcare părea exactă, parte a unui plan minuțios de evadare. Am înțeles că nu eram decât niște pioni în această strategie, utili pentru o vreme, dar ace^t fapt nu ne-a micșorat veselia. Ne creștea mima la gândul că aveam să fim curând în mașină cu fetele, ducându-le departe de verdele nostru cartier, în pustiul pur și liber al drumurilor lăturalnice pe care nici măcar nu le știam în acel moment. Trăgeam la sorti ca să vedem cine pleacă și cine rămâne. Iar în tot acest hrap. Sentimentul că fetele ni se vor alătura curând ne umplea de o fericire tăcută. Cine să știe cât de familiare ne puteau deveni aceste sunete? Cel sec al buzunarelor valizei din satin elastic, când se închid? Zornăitul bijuteriilor? Cel târșăit și încordat al fetelor care cărau, aplecate, valize pe un coridor anonim? Căi necunoscute luau formă în mințile noastre. Ne vedeam croind cărări prin desigurii de stof, prin golfulețe cu apă dulce, prin șantiere navale. La cutare benzinărie vom cere cheia de la toaleta pentru femei, fiindcă fetele se vor sfii. Vom asculta radioul cu ferestrele deschise.

La un moment dat în timpul acestor reverii, casa s-a afundat în tăcere. Am presupus că fetele terminaseră de împachetat. Peter Sissen și-a scos lanterna de buzunar, a făcut o scurtă incursiune în sufragerie și s-a întors spunând:

— Una dintre ele este încă la parter. E o lumină aprinsă pe scară.

Am stat, am făcut semne cu lanterna de buzunar, le-am așteptat pe fete, dar nu a venit niciuna. Tom Faheem a încercat să urce prima treaptă, dar a scârțâit atât de tare că a coborât imediat. Liniștea casei ne răsuna în urechi. A trecut o mașină, trimițându-și umbra prin sufragerie, luminând o clipă tabloul cu Pelerinii. Masa era plină de paltoane împachetate în plastic. Se întreve-deau și alte pachete voluminoase. Casa avea aerul unui pod în care se adună vechiturile, stabilind raporturi revoluționare: aparatul de prăjit pâine în colivia de păsări; papuci de balet ieșind dintr-un coș de pește din răchită. Ne-am croit drum în zigzag prin toată acea dezordine, ajungând la zone care fuseseră eliberate pentru jocuri – o tablă pentru jocul de table, una pentru șahul chinezesc – și după aceea din nou în desigurii de bătătoare de ouă și de cizme din cauciuc. Am intrat în bucătărie. Era prea întuneric ca să deslușim ceva, dar am auzit un mic șuierat, aidoma unui suspin. Un trapezoid de lumină era proiectat în sus dinspre subsol. Am mers până la scări și am ascultat. De acolo, ne-am pornit în jos spre camera de recreație.

Chase Buell ne deschidea drumul, iar în vreme ce coboram, ținându-ne unii pe alții de găicile de la pantaloni, am călătorit în timp către acea zi, cu un an înainte, când coborâsem aceleași trepte pentru a participa la singura petrecere pe care li se îngăduise vreodată fetelor Lisbon să o țină. În momentul în care am ajuns jos, am simțit că literalmente călătorisem în timp. Căci, în ciuda a trei centimetri de apă provenită din inundații, care acoperea podeaua, încăperea era exact așa cum o lăsasem: nimeni nu strânsese niciodată după

petrecerea Ceciliei. Fața de masă oiri hârtie, pătată cu excremente de șoareci, acoperea și ai uni masa pentru jucat cărți. Reziduurile maronii de puncti se închegaseră în castronul din sticlă șlefuită, presărate cu muște. Șerbetul se topise de mult, dar un polonic încă mai ieșea din ahuiu niâe gelatinoase, iar paharele cerni*1 n dm ' ; n ; /o prafului și a pânzelor de păianjen ratn<inr; ni stivuite ordonat dinaintea lui O abundența tis baloane ofilite erau suspendate de tavan de niște panglici subțiri. Jocul de domino cerea și aburii un trei sau un șapte.

Nu știam unde dispăruseră fetele Pe suprafața apei tremurau unde. ca și cum ceva tocmai înotase pe acolo sau se scufundase. Țeav; i de evacuare gălgâitoare scotea din când în când zgomote de sucțiune. Apa se lovea de pereți clipocind, reflectându-ne fețele rozalii și serpentinele roșii și albastre de deasupra. Schimbările petrecute în cameră – insectele de apă care se lipeau de pereți, un șoarece mort care se legăna pe unde – nu făceau decât să sublinieze ceea ce nu se schimbă. Dacă ne închideam pe jumătate ochii și ne țineam de nas, puteam ^a no ama gim cu ideea că petrecerea continua mcă. Bit? /Romano și-a croit drum clipocind prin apă către masa dejucat cărți și, cu toți ochii ațintiți asupra lui, a început să danseze, să bată box step, cum îl învățase mama sa în splendoarea papală a livingului lor. Nu ținea în brațe decât aerul, dar noi o vedeam – le vedeam – pe toate cinci, strânse în brațele lui.

— Fetele astea mă înnebunesc. Dacă aș putea s-o pipăi măcar pe una dintre ele, măcar o dată.

,” % a spus el, în timp ce pantofii i se umpleau și i se goleau succesiv de mâl.

Dansul lui a stârnit mirosul de canal, iar după aceea, mai puternic ca oricând, mirosul pe care nu-l mai putem uita niciodată. Fiindcă acela a fost momentul în care am văzut, peste capul lui Buzz Romano, unicul lucru care se schimbă în cameră de când o părăsiserăm, în urmă cu un an. Atârnând printre baloanele pe jumătate dezumflate se aflau cele două carcace cafenii cu alb ale pantofilor cu dungă orizontală ai lui Bonnie. Legase frânghia de aceeași grindă de care fuseseră legate și ornamentele.

Niciunul dintre noi nu s-a mișcat. Buzz Romano, în ignoranța lui, a continuat să danseze. Deasupra lui, într-o rochie roz, Bonnie avea un aer curat și festiv, asemenea unei pinata. A fost nevoie de un întreg minut ca adevărul să-și croiască drum până la noi. Am privit-o pe Bonnie, picioarele ei ca niște fuse și ciorapii albi de mers la biserică, iar rușinea care nu ne-a mai părăsit niciodată a pus stăpânire pe noi. Medicii pe care i-am consultat mai târziu au pus reacția noastră pe seama șocului. Dar ceea ce simțeam aducea mai mult a vină, ca și cum ne-am fi dezmeticit în ultimul moment și prea târziu, ca și cum Bonnie ar fi murmurat nu numai secretul morții ei, ci chiar al vieții ei, al vieții tuturor fetelor. Era atât de nemișcată. Avea o greutate atât de mare. Tălpile pantofilor ei uzi erau încrustate cu fragmente de mică, strălucind și picurând.

Nu o cunoscuserăm niciodată. Ne aduseseră aici ca să aflăm lucrul acesta.

Cât timp am rămas așa, în comuniune cu spiritul ei plecat dintre noi, nu mai ținem minte.

Suficient pentru ca respirația noastră colectivă să pornească prin încăpere o adiere care-a făcut-o pe Bonnie să se răsucescă pe frânghia ei. S-a învățit încet, iar la un moment dat fața ei a ieșit din păienjenișul de baloane, arătându-ne realitatea morții pe care și-o alesese. Era ca aime cu orbite înnegrite, cu sânge adunat în extremi tățile inferioare, cu articulații înțepenite.

Cunoșteam deja restul – deși nu aveam sr fim niciodată siguri de succesiunea evenimentelor, încă mai discutăm în contradictoriu despre acest subiect. Bonnie a murit, cel mai probabil, atunci când noi stăteam în living, visând la șosele. Mary și-a pus capul în cuptor la scurt timp după aceea, auzind-o pe Bonnie dând cu piciorul cufărului de sub ea. Erau gata să se asiste una pe alta, în caz de nevoie. Mary ar fi putut să mai respire încă atunci când am trecut noi pe lângă ea, în drumul nostru către subsol, ratând-o la mai puțin de două picioare, pe întuneric, după cum am măsurat mai târziu. Therese, îndopată cu somnifere pe care le înghițise cu gin, era ca și moartă atunci când am intrat în casă. Lux a fost ultima care s-a dus, la două/en sau treizeci de minute după ce am plecat. Fugind, țipând fără sunet, am uitat să ne oprim Ja garaj, din care muzica se mai auzea încă. Au găsit-o pe scaunul din față, cu chipul cenușiu și senină, ținând în mână o brichetă care își arsesse roțițele în palma ei. Evadase cu mașina, așa cum anticipaserăm noi. Dar ne dăduse pantalonii jos, am înțeles, doar ca să ne țină pe loc, pentru ca ea și surorile ei să poată muri în liniște.

Cinci

(J i cunoșteam acum. Cunoșteam cum conducea v. /uscățivul, cu impulsivele lui apăsări pe accelerație între intersecții, cu virajele-i prudente, și cum mereu aprecia greșit felul în care trebuia să vireze spre alea Lisbonilor, fapt care-l făcea să ajungă de fiecare dată cu roțile pe peluză. Cunoșteam curbarea sunetului scos de o sirenă când trecea, fenomen pe care Therese l-a identificat corect ca fiind efectul Doppler, asta a treia oară când a venit duba Salvării, nu a patra, căci atunci se găsea ea însăși într-o curbare, învărtin-du-se tot mai jos și mai departe, în spirale lente, senzație înrudită cu cea trăită de cineva care și-ar fi aspirat prin propriile intestine. Știam că grasul avea pielea sensibilă și era plin de urme lăsate de brici, că purta o pană de metal la tocul pantofului, fiindcă piciorul stâng îi era mai scurt decât dreptul, și că atunci când mergea săltăreț pe alea de macadam scotea câte un singur clinchet la doi pași. Știam că părul celui uscățiv avea tendința să se îngrașe, fiindcă atunci când veniseră să o ia pe Cecilia pletele-i arătau ca ale lui Bob Segers, dar acum, un an mai târziu, acea involburare din capul lui dispăruse și înfățișarea îi era cea a unui șobolan înecat. Nici acum nu le cunoșteam numele adevărate, însă începeam să intuim ce presupunea existența lor de paramedici, mirosul de bandaje și de măști de oxigen, gustul meselor luate de gurile resuscitate înainte să dea nenorocirea peste ele, parfumul vieții care se scurgea în simetrie cu fețele lor ce pufăiau, sângele, creierii împrăștiați, obrajii vineți, ochii ieșiți din orbite și – chiar pe strada noastră – succesiunea de corpuri inerte purtând brătan talis-man și medalioane de aur în formă de inimă.

Când au venit cea de-a patra oară, ei au nisto oameni pe cale să-și piardă convingerea. Ambulanța a pus frână la fel de brusc, anvelopele au derapat,

ușile au zburat în lături, dar când para-medicii au sărit jos, își pierduseră înfățișarea vitează și era evident că nu mai erau decât doi oameni care se temeau să nu fie umiliți.

— Sunt tot ăia doi, a sărit cu gura Zachary Larson, un băiat de cinci ani.

Grasul s-a uitat la uscățiv și amândoi au pornit-o spre casă, neluând de data aceasta cu ei nici un aparat. Doamna Lisbon, cu chipul alb, a deschis ușa. A făcut semn spre interiorul casei. Fără să spună nimic. Când paramedicul a intrat, ea a rămas în cadrul ușii, potrivindu-și mai străin cordonul la halat. A îndreptat cu degetul mare de la picior, de două ori, preșul de ia intrare care îți ura bun venit. Curând, paramedicii au dat fuga iar afară, transformați și electrizați, și au scos targa. Un minut mai târziu, ei o scoteau afară pe Therese, cu fața în jos. Rochia, care-i fusese smucită în sus până la nivelul taliei, îi arăta lenjeria de corp inestetică, de culoarea bandajelor purtate de sportivi. Nasturii din spate săriseră din butoniere, dând la iveală o fâșie pământie de spate. Brațul îi cădea tot timpul de pe targa, deși doamna Lisbon îl pune la loc de fiecare dată.

— Stai, a poruncit ea brațului, s-ar fi zis.

Însă brațul a căzut din nou, greu. Doamna Lisbon s-a oprit, umerii 1 s-au încovoiat și s-a părut că se dăduse bătută. Dar în secunda următoare ea venea iar fuga, agățându-se de brațul Theresei și murmurând ceea ce unii au deslușit ca fiind: „Nu și tu”, iar doamna O'Connor, care jucase teatru în timpul colegiului, ca: „Mult prea crud”.

Când se întâmplau acestea, noi ne găseam înapoi în paturile noastre, prefăcându-ne că dormim. Afară, Șeriful purta o mască de oxigen, pregătit să intre în garaj și să deschidă ușa automată. Când aceasta s-a deschis (așa ni s-a spus), prin ea nu a ieșit nimic, nici fum, cum se așteptaseră toți, nici chiar o adiere de gaz care să facă lucrurile din jur să tremure ca un miraj – station wagonul vibra pe loc, iar pentru că Șeriful atinsese din greșeală un alt buton, ștergătoarele de parbriz lucrau nebunește. Cel gras a intrat în casă ca să o dea jos pe Bonnie de pe grinzi, echilibrând un scaun pe un altul, ca un acrobat de circ. Au găsit-o pe Mary în bucătărie, nu moartă, dar aproape, cu capul și trunchiul vârâte în sobă de parcă ar fi curățat-o. A sosit și o a doua dubă a Salvării (unica dată când s-a întâmplat așa ceva), aducând doi paramedici mai eficienți decât Șeriful și grasul. Ei au dat buzna înăuntru și i-au salvat viața lui Mary. Pentru o vreme. Atât cât mai prețuia ea atunci.

Din punct de vedere tehnic, Mary a supraviețuit mai bine de o lună, deși cu toții am simțit că lucrurile nu stăteau așa. După acea noapte, oamenii au început să vorbească despre fetele Lisbon la trecut, iar dacă o pomeneau cumva pe Mary, o făceau cu dorința mascată ca ea să se grăbească și să termine cu toată târâșenia La drept vorbind, sinuciderile cele din urmă nu au luat prin surprindere prea multe persoane Chiar și noi, care încercaserăm să le salvăm pe fete, am ajuns să considerăm că șuieraserăm de nebunie temporară. În mintea noastră cea de pe urma, vechiul cufăr al lui Bonnie și-a pierdut asocierea cu o călătorie și cu o evadare și a devenit doar ceea ce era: o contragreutate pentru actul spân-zurării, cum erau sacii de nisip în westernurile vechi. Totuși, chiar dacă toți au fost de acord că sinuciderile

surveniseră la fel de previzibil ca anotimpurile sau ca bătrânețea, nu ne-am putut pune niciodată de acord asupra unei explicații pentru ele. Sinuciderea ultimei au părut să confirme teoria doctorului Hornicker conform căreia fetele suferiseră de o tulburare posttraumatică de stres, dar doctorul Hornicker s-a delimitat mai târziu de respectiva concluzie. Chiar dacă sinuciderea Ceciliei a avut ca urmare niște sinucideri la indigo, acest fapt încă lăsa neexplicat de ce Cecilia însăși se sinucisese. La o întrunire convocată în grabă la Lions Club, doctorul Hornicker, invitatul de onoare, a menționat posibilitatea existenței unei conexiuni chimice, citând un studiu nou despre „indicele receptorilor de serotonină trom-bocitali la copiii cu predispoziție spre sinucidere”. Doctorul Knotbaum, de la Western Psychiatric Institute, descoperise că numeroase persoane cu o astfel de predispoziție au un nivel deficitar de serotonină, neurotransmițător esențial pentru reglarea dispoziției. Dat fiind că studiul despre serotonină fusese publicat după sinuciderea Ceciliei, doctorul Hornicker nu măsurase niciodată nivelul acestei substanțe la ea. A examinat, în schimb, o mostră de sânge dintr-al lui Mary, care a scos la iveală o ușoară deficiență de serotonină. Fata a fost pusă sub medicație, iar după două săptămâni de teste psihologice și de terapie intensivă i s-a făcut o nouă analiză de sânge. În acel moment, nivelul ei de serotonină a apărut ca normal.

În ceea ce le privește pe celelalte fete, fiecareia i s-a făcut autopsia, în conformitate cu o lege a statului care impunea să se investigheze toate morțile survenite prin sinucidere. În forma în care a fost redactată, legea dădea poliției libertate în astfel de cazuri, iar faptul că nu reușiseră prima dată să ordone autopsia Ceciliei i-a făcut pe mulți să creadă că polițiștii îi bănuiau acum pe soții Lisbon că ar fi avut ceva de ascuns, sau că doreau să exercite presiuni asupra lor ca să-i facă să se mute de acolo. Un singur medic legist, adus din metropolă împreună cu doi asistenți obosiți, le-a deschis fetelor creierii și cavitățile trupurilor, cercetând pe dinăuntru misterul disperării lor. S-a folosit o metodă tip bandă rulantă, asistenții împingând-o pe fiecare fată pe rând prin fața medicului, în timp ce el își mânua ferăstrăul, tubul de dren sau aspiratorul. S-au făcut fotografii, dar ele nu au fost niciodată date publicului, deși nu am fi avut oricum tăria să ne uităm la ele. Am citit, totuși, darea de seamă a legistului, scrisă într-un stil colorat ce făcea ca morțile fetelor să pară la fel de ireale ca și știrile din ziare. Vorbea despre incredibila curățenie a trupurilor fetelor, cele mai tinere pe care lucrase vreodată, neavând nici un semn de uzură sau de alcoolism. Inimile lor vineții și netezi arătau ca niște baloane de apă, iar restul organelor aveau și ele aceeași claritate de manual de anatomie. La persoanele mai în vârstă sau bolnave cronic, organele au tendința să-și piardă forma, să se mărească, să se decoloreze, să stabilească legături cu alte organe cu care nu au nimic de-a face. Astfel că organele interne arată în majoritatea lor, cum s-a exprimat legistul, „ca o grămadă de gunoi”. În schimb, fetele Lisbon erau „ca un obiect într-o vitrină. Un exponat de muzeu”. Cu toate acestea, pe legist l-a întristat să străpungă și să secționeze acele trupuri nepătate, iar de câteva ori a fost covârșit de emoție. Pe o margine, el a mângălit o notă pentru sine însuși: „Șaptesprezece ani în meserie și am ajuns o ruină”. El a perseverat, totuși, în obligațiile sale de serviciu, descoperind masa de

somnifere pe jumătate digerate captive în ileonul Theresei, secțiunea strangulată a esofagului lui Bonnie și ravagiile produse de monoxidul de carbon în sângele calduț al lui Lux.

Duduia Perl, al cărei reportaj a fost publicat în ediția de seară a ziarului, a fost prima care a observat semnificația datei. Fetele, a reieșit, își luaseră zilele pe 16 iunie, aniversarea zilei în care Cecilia își tăiase venele. Duduia Perl a bătut multă monedă pe acest lucru, vorbind de „prefigurări de rău augur” și de „o stranie coincidență”, și a declanșat de una singură toată acea frenezie autoîntreținută a speculațiilor, care continuă și în momentul de față. În articolele ei care au urmat – câte unul la fiecare două sau trei zile, timp de două săptămâni – ea și-a schimbat tonul, trecând de la registrul compătimitor al cuiva care împărtășește durerea celor îndoliați la precizia de oțel a ceea ce ea nu a reușit niciodată să fie: un reporter de investigație. Cutreierând cartierul în Pontiacul său albastru, ea a pus cap la cap amintirile oamenilor, în așa fel încât să alcătuiască o concluzie de nezdruccinat, cu mult mai puțin adevărată decât a noastră. Care și ea este plină de găuri. Duduia Perl, admistrându-i emeticul întrebărilor sale insistente lui Amy Schraff, vechea prietenă a Ceciliei, a făcut-o să verse afară o amintire din zilele de dinaintea sinuciderii: într-o după-amiază plicticoasă, Cecilia a convins-o să se așeze în patul ei, sub zodiacul mobil. „închide ochii și ține-i închiși”, îi poruncise ea. Ușa s-a deschis și celelalte surori au intrat în cameră. Și-au așezat mâinile pe fața și pe corpul lui Amy. „Cu cine vrei să iei legătura?” a întrebat Cecilia. „Cu bunica mea”, a răspuns Amy. Mâinile erau reci pe fața ei. Cineva a aprins tămâie. Un câine a lătrat. Nu s-a întâmpat nimic.

Pe acel episod, care nu era o dovadă de spiritism cu nimic mai puternică decât o tablă Ouija descoperită de un Milton Bradley foarte obișnuit, duduia Perl și-a fundamentat afirmația că sinuciderile erau un ritual ezoteric de autosacrâfi-care. Cel de-al treilea articol al său, sub titlul Sinuciderile au fost, poate, un pact, schițează teoria omniprezentă a conspirației, care pretindea că fetele planificaseră sinuciderile în concordanță cu un eveniment astrologie neidentificat. Cecilia nu făcuse nimic altceva decât să intre ea prima, în timp ce surorile ei stăteau pe tușă. Lumânările luminaseră scena. In fosa orchestrei, 250

Cruel Crux începuseră să se tânguiască. Afișul pe care îl țineam noi, din public, etala o imagine a Fecioarei. Duduia Perl a aranjat totul într-o coregrafie perfectă. Ceea ce n-a putut ea niciodată să explice, totuși, a fost de ce fetele au ales data tentativei de sinucidere a Ceciliei, iar nu cea a morții ei propriu-zise, plasată trei i-aptn-mâni mai târziu, pe 9 iulie.

Insă această discrepanță nu a Cost de natură să trezească vreo îndoială în mintea cuiva. După ce au avut loc sinuciderile la indigo, mass media au descins pe strada noastră într-un șuvoi fără de capăt. Cele trei posturi de televiziune locale au trimis fiecare echipe de știri, ba chiar și un corespondent la postul național și-a făcut apariția într-o rulotă. Auzise despre sinucideri la un popas pentru camioane aflat în colțul sud-vestic al statului nostru și venise până aici ca să vadă cu ochii lui.

— Mă îndoiesc că am să filmez ceva, a spus el. Se presupune că eu sunt doar acela care se ocupă cu culoarea locală.

Cu toate acestea, el și-a parcat rulota ceva mai jos pe stradă, iar din acel moment l-am tot văzut lungit în șezlongurile cadrilate ale acesteia sau gătindu-și hamburgeri la soba în miniatură. Fără a avea ezitări dictate de starea fragilă a părinților fetelor, echipele locale de știri au început imediat să emită reportaje. De-abia atunci am vizionat materialul despre casa Lisbonilor ce fusese filmat cu mai multe luni înainte, înfățișând un acoperiș ca o covată mucedă și o ușă de la m rait.

— Țeapănă, iar după el a urmat o recapitulare în cadrul căreia, în fiecare seară, aceleași cinci chipuri defilau prin fața noastră, Cedlm în fotografia, J” ei din anuarul școlar, urmată de surorile ei într-ale lor. Legăturile live erau încă rare pe vremea aceea și microfoanele mureau adesea, sau se stingeau luminile, lăsându-i pe reporterii să vorbească în întuneric. Spectatorii care nu erau încă blazați de televiziune își vărau care mai de care capetele în cadru. În fiecare zi se chinuiau reporterii să le ia interviuri domnului și doamnei Lisbon, și în fiecare zi eșuau. Când sosea ora emisiei, însă, ei păreau să fi obținut accesul la înseși dormitoarele fetelor, dacă ar fi să judecăm după toate acele comori intime cu care se întorceau la noi. Un reporter a ținut în prim-plan o rochie de mireasă făcută în același an ca și rochia Ceciliei, iar dacă ea nu ar fi avut tivul neretezat nu le-am fi putut distinge una de alta. Un alt reporter și-a încheiat transmisia dând citire unei scrisori pe care Therese o scrisese biroului de admiteri al Universității Brown – „ironia sorții”, s-a exprimat el, „făcând ca aceasta să se întâmple cu numai trei zile înainte ca ea să pună capăt oricărui vis al său de a merge la facultate. Și odată cu aceasta la orice altceva”. Treptat, reporterii au început să se refere la fetele Lisbon folosind numele lor mici și au neglijat să consulte experți în medicină, preferând să colecționeze amintiri de la oamenii din jur. La fel ca și noi, au devenit custozii vieților fetelor, iar dacă s-ar fi achitat de sarcină într-un fel care să ne mulțumească, poate că nu am fi fost niciodată siliți să hoinărim la nesfârșit pe potecile ipotezelor și ale memoriei. Căci reporterii au pus din ce în ce mai puțin întrebarea de ce se omorâseră fetele. În loc de aceasta, ei au vorbit despre hobbyurile fetelor și despre distincțiile lor școlare. Wanda Brown, de la Canalul 7, a dezgropat o fotografie a lui Lux în bikini într-un ștrand public, surprinsă în timp ce lăsa un salvamar să se aplece dm scaunul lui înalt ca să aplice oxid de zinc pe nasul ei de iepuraș. În fiecare seară, reporterii scoteau la iveală o nouă anecdotă sau fotografie, dar de”! Coperirile lor nu aveau nici o legătură cu ce știam noi că este adevărul, iar după un timp a începu! Să pară că vorbesc despre altcineva. Pete Patillo, de la Canalul 4, a relatat despre „pasiunea pentru cai” a Ceciliei, deși noi n-o văzuserăm niciodată pe Cecilăa lângă vreun cal. iar Torn Thomson, pe Canalul 2, amesteca adesea numele fetelor Reporterii citau drept sigure relatările cele mai apocrife și confundau detaliile unor episoade pe care le relataseră, în mare, corect (astfel, lenjeria neagră a Ceciliei și-a făcut apariția pe manechinul de ceară pe care Pete Patillo îl da drept Mary). Știind că restul metropolei primea știrile ca pe o literă de lege, noi ne demoralizam și mai mult. După părerea noastră, outsidersii nv. Aveau nici un drept să se refere la Cecilia

ca ia „sora cea nebună”, fiindcă nu-și câștigaseră dreptul de a folosi acest limbaj cifrat printr-o lungă distilare a unei cunoașteri imediate. Pentru prima dată în viață am simțit compătimire pentru Președinte, dat fiind că am văzut cât de departe mergeau cu reprezentările greșite ale sferei noastre de influență oameni care nu erau în situația să știe despre ce era vorba. Chiar și părinții noștri păreau să fie din ce în ce mai mult de acord cu versiunea televizată despre evenimente, ascultând ineptiile reporterilor ca și cum acestea ne-ar fi putut spune adevărul despre propriile noastre vieți.

După sinuciderea unanimă, soții Lisbon au abandonat încercarea de a duce o viață normală. Doamna Lisbon a încetat să se mai ducă la biserică, iar când părintele Moody a venit la ea acasă ca s-o consoleze, la ușă nu i-a răspuns nimeni.

— Tot sunam și sunam, ne-a povestit el. Absolut degeaba.

Pe tot parcursul șederii lui Mary la spital, doamna Lisbon nu și-a făcut apariția decât o dată. Herb Pitzenberger a văzut-o ieșind pe veranda din față cu un teanc de pagini manuscrise. Le-a așezat grămadă și le-a dat foc. Nu am aflat niciodată ce erau acestea.

Cam în aceeași perioadă, doamna Carmina D'Angelo a primit un telefon din partea domnului Lisbon, cerându-i să scoată din nou casa la vânzare (o retrăsese imediat după sinuciderea Ceciliei). Doamna D'Angelo i-a atras atenția, cu tact, asupra faptului că starea din acel moment a casei nu avea să faciliteze vânzarea, dar domnul Lisbon a răspuns:

— Îmi dau seama. Am chemat pe cineva. Acel cineva s-a dovedit a fi domnul Hedlie, profesorul de limba engleză de la liceu. Neavând nici o ocupație pe timpul vacanței de vară, el a sosit în broșuța sa Volkswagen, care avea un abțibild pe bara de protecție ce îl sprijinea încă pe ultimul candidat eșuat al Democraților la Președinție. Când a ieșit din mașină, am văzut că purta nu puloverul și pantalonii săi de fost director de școală, ci o cămașă africană dashiki, colorată în verde și galben intens, și o pereche de sandale din piele de șopârlă. Părul îi acoperea urechile și se deplasa cu încovoierea boemă pe care o au profesorii în timpul vacanțelor, când își reiau viețile indisciplinate. În ciuda înfățișării sale de lider de comunitate, el s-a apucat de lucru cu toată seriozitatea, cărând pe parcursul a trei zile un întreg munte de deșeuri din casa Lisbon. În timp ce domnul și doamna Lisbon s-au dus să stea la un motel, domnul Hedlie și-a luat casa în seama sa, aruncând la gunoi schiuri, acuarele, saci de haine și un cerc de joacă multicolor. A tras afară sofa maro, uzată, tăind-o în două când a văzut că nu încapă pe ușă. A umplut saci de gunoi cu ghivece, cupoane vechi, grămezi de panglici de cadouri răsucite, adunate în timp, și chei ieșite din uz. L-am văzut luând cu asalt prisosul fiecărei camere, despărțind cu fârașul tot ce-i apărea în cale, iar în cea de-a treia zi a început să poarte o mască chirurgicală, din pricina prafului. Nu mai vorbea cu noi ca înainte, cu expresii grecești obscure, nici nu se mai interesa de jocurile noastre de baseball jucate pe terenul cu nisip, ci sosea în fiecare dimineață cu expresia deznădăjduită a unui om care asanează o mlaștină cu un burete de bucătărie. Pe măsură ce ridica preșuri și arunca prosoape, el a dezlănțuit mirosurile casei în valuri și mulți au fost de părere că își ținea pe față masca chirurgicală ca să

se protejeze nu de praf, ci de exalațiile fetelor Lisbon, care încă trăiau în așternuturile de pat și în draperii, în tapetul care se cojea, în peticele de covor rămase ca noi sub măsuțele de toaletă și sub noptiere. În prima zi, domnul Hedlie s-a mulțumit cu parterul, dar în cea de-a doua s-a aventurat în seraiul devastat al dormitoarelor fetelor, înfundându-se până la glezne în veșminte care lăsau să se audă muzica unui timp trecut. Trăgând eșarfa nepaleză a Ceciliei „Tde după căpătâiul unui pat, el a fost întâmpinat, la fiecare capăt al său plin de franjuri, de clinchetul clopoțelilor verzui, oxidați. Arcurile paturilor cântau bocete pe două note când erau comprimate. Din perne ningeau fulgi de piele moartă.

Domnul Hedlie a golit șase rafturi din debaraua de la etaj, aruncând la gunoi stive de prosoape de baie și de cârpe de vase, de huse de saltea zdrențuite, cu pete roze sau de culoarea lămâii, și de pături muiate în abundența pe care fetele o vărsaseră prin somn. Pe raftul de sus a găsit, și a azvârlit, farmacia de casă a familiei -o buiotă pentru încălzit patul care avea o textură ca aceea a pielii inflamate, un borcan albastru ultra-marin de balsam contra răcelilor Vicks VapoRub, cu amprente de degete pe dinăuntru, o cutie de pantofi plină cu unguente contra herpesului și conjunctivitei, pomezi care se aplicau în zona dorsală, tuburi de aluminiu strangulate la mijloc, presate sau rulate ca niște serpentine la petrecere. Pe urmă: aspirinele portocalii pentru copii pe care fetele le mestecaseră ca pe bomboane, un vechi termometru (oral, dm păcate) în cutia lui din plastic negru, alături de o sumedenie de alte ustensile care se lipeau, se introduceau sau se aplicau în sau pe corpurile fetelor; pe scurt, toate scornelile imaginate vreodată și de care doamna Lisbon se folosisse de-a lungul anilor ca să-și țină fetele sănătoase și voioase. Acesta a fost momentul în care am descoperit albumele Propovăduitorilor din Grand Rapids, ale lui Tyrone Little cu dreptcredincioșii săi, alături de toate celelalte. În fiecare seară când li ea cu treizeci de ani, noi cercetăm familie> un aparalnte d t le Water Plk, care funcționa încă așa. E de hârtie cerată pe care era însemn, crescuse fiecare dintre fetele Lisbon într-un interval de un an. Ultimul lucru pe care l-a dus în camera sa, descoperind înăuntru iguana împăiată de care se folosisse Therese ca sa predea biologie, cu coada smulsă și cu c] a Pe a în abdomen lipsa, fapt ce dezvăluia nume roasele organe dm plastic, numerotate Noi desigur, am] uat fotografiile de famihe ^ ' „' neoaasTrrfniZat ° eXP°Ziție Permanen^ n/coliba „ort cn T1^' am ^^ reStUÎ ^gând la aii fi ' T1” Cde mai multe *” fotografii fuseseră făcute cu ani în urma, în ceea ce par a fi niște timpuri mai ferice, presărate cu un ș r aproape nesfârșit de mese în aer liber în familie. O fotografie le arată pe fete așezate tur ceste, contrabalansate pe scrânciobul de pe peluză (fotografatul ținea aparatul înclinat) de o nricfi elfi! fregând' aȘ6Zată în echilib^ de foto TI m inf^rmâm cu re^ret că ace-tă fotografie, Exponatul nr. 47, 8-a descoperit recent ca nu se mai află în plicul său.) Un alt exponat lavont al nostru este setul de fotografii cu stâlpi totemici, făcute în incinta unei atracții turistice, în care fiecare fată își substituia propriul chip celui al unui animal sacru.

Însă, în ciuda tuturor acestor noi dovezi despre viețile fetelor și despre brusca încetare a intimității familiale (fotografiile dispar aproape cu desăvârșire

cam în perioada în care Therese împlinea doisprezece ani), nu am aflat despre fete mult mai mult decât știam deja. Aveam senzația că imobilul ar fi putut să-și reverse Ja nesfârșit deșeurile, ca o maree uriașă de papuci desperecheați și de iochii înșirate pe umerase ca sperietorile, iar după ce le-am fi cernut pe toate acestea urma să știm și atunci tot nimic. A existat, însă, un sfârșit al acelei revărsări La trei zile după ce domnul Hedhe și-a croit drum prin casă, el a ieșit în curte, pentru prima oară deschizând ușa din față, și a coborât treptele ca să așeze lângă pancarta cu DE VÂNZARE o alta, mai mică, pe care scria VÂNZARE DE VECHITURI. În ziua aceea, și pe parcursul celorlalte două care au urmat, domnul Hedlie a oferit spre vânzare un inventar ce nu cuprindea doar vesela ciobită a unor astfel de vânzări de vechituri ce au loc în garajele noastre, ci și bunurile grele și durabile care se vând la lichidarea unei gospodării. Toți au fost prezenți acolo, nu ca să cumpere, ci ca să pătrundă în casa Lisbonii, care fusese transformată într-un spațiu curat și liber, ce mirosea a soluție de curățat de pin. Domnul Hedlie aruncase toată rufăria, tot ce aparținuse fetelor, tot ce era stricat, și nu lăsase decât mobila, mesele lustruite cu ulei de in, scaunele de bucătărie, oglinzile, paturile, toate articolele având pe ele câte o etichetă albă simplă, pe care era marcat prețul cu scrisul său efeminat. Prețurile erau definitive; nu se tocmea. Am rătăcit prin casa, la etaj j-1 la parter, atingând paturile în care fetele nu aveau să mai doarmă niciodată sau oglinzile care nu aveau să le mai încadreze niciodată în fața Părinții noștri nu cumpărau mobila Li nmnj. > doua, și cu atât mai puțin în fața U opinii morții, dar au venit cu ~>a pi iv. I-tM ia 'el i'a și celelalte persoane care au so. - 'i în unr<a anunțului dat la ziar. Un preot ortodox giec cu barbă și-a făcut apariția cu un grup de văduve rotofeie. După ce au croncănit precum ciorile -j au strâmbat din nas ia orice lucru, văduvele au mobilat noul dormitor al preotului din casa-i parohială cu patul cu baldachin al lui Mary, ui măsuța de toaletă a Theresei, cu Jampionul eh, nezesc al lui Lux și cu crucifixul Cecihei. Au mai sosit și alte personaje, luând cu ele conținutul casei, bucată cu bucată. Doamna Krieger a găsit aparatul dentar al fiului ei Kyle pe o masă de prezentare din fața garajului, iar când nu a reușit să-l convingă pe domnul Hedhe că acesta aparținea fiului ei, l-a recuperat contra sumei de uei dolari. Ultimul lucru pe care l-am văzut, fo*-î 'in bărbat cu o mustață ca un f: r de ața, „ are depozita macheta corăbiei cu pânze în portbagajul Cadillacului său Eldorado.

Deși exteriorul casei rămânea dărăpănat, interiorul era din nou prezentabil, iar în decursul a câteva săptămâni doamna D'Angelo a reușit să vândă imobilul tânărului cuplu care locuiește și în prezent acolo, deși nu mai poate fi numit tânăr acum. La acea dată, însă, sub imperiul primului entuziasm de a avea bani de cheltuit, au făcut o ofertă pe care domnul Lisbon a acceptat-o, în ciuda faptului că era mult sub ceea ce plătitese el. În acel moment, casa era aproape în întregime goală, singurul lucru rămas fiind altarul Ceciliei, o grămadă încălțată de picături de ceară ce fuzionase cu pervazul ferestrei și pe care domnul Hedlie omisese, din superstiție, să o atingă. Am crezut că nu aveau să-i mai vedem niciodată pe soții Lisbon și, chiar în acel moment, am început procesul imposibil de a încerca să uităm de existența lor. Părinții noștri

păreau să fie mai capabili să facă acest lucru decât noi, ei întorcându-se la partidele lor de tenis la dublu și la cocteilurile lor pe vapor. Au reacționat la sinuciderile ultime cu un șoc ușor, ca și cum s-ar fi așteptat la ceva de felul acesta sau mai rău, ca și cum ar mai fi văzut astfel de lucruri și înainte. Domnul Conley și-a aranjat cravata de tweed pe care o purta chiar și atunci când tăia iarba și a spus:

— Capitalismul are drept rezultat bunăstarea materială, dar falimentul spiritului.

A urmat o întreagă conferință de salon despre nevoile umane și ravagiile concurenței și, chiar dacă el era singurul comunist pe care-l cunoșteam, ideile lui nu difereau de cele ale oricui altcuiva decât sub raportul intensității lor.

Ceva care era bolnav în însăși inima țării le molipsise pe fete. Părinții noștri credeau că de vină erau muzica noastră, lipsa noastră de Dumnezeu sau stricarea moravurilor privitoare la sexul pe care nici nu-l cunoscuserăm încă. Domnul Hedlie a amintit că Viena fin-de-siecle cunoscuse o explozie asemănătoare a sinuciderilor în rândul tinerilor și a pus întreaga chestiune pe seama nefericirii de a trăi într-un imperiu muribund. Ea avea legătură cu felul în care corespondența 260 nu ajungea niciodată la timp, cu gropile de pe drumuri, care nu erau niciodată reparate, cu hoția de la Primărie, cu revoltele rasiale sau cu cele 801 de focuri puse în tot orașul în Noaptea Diavolului. Fetele Lisbon au devenit un simbol a ceea ce era rău în țară, al suferinței pe care ea o provoca și cetățenilor săi celor mai nevinovați, iar pentru a ameliora lucrurile, un grup de părinți a donat școlii noastre o bancă în memoria letelor. Purtând la început o plăcuță care nu o comemora decât pe Ceciha (proiectul fusese pus în mișcare cu opt luni înainte, după Ziua Plângerii), banca a fost rededicată chiar la timp ta să le includă și pe celelalte fete. Era o bancă mică. Făcută dintr-un copac din Peninsula Superioară¹

— Cherestea virgină, a spus domnul Kneger, care își înzestrase agregatele de la fabrica sa de filtre de aer cu unelte noi pentru a putea construi acea bancă.

Placa purta inscripția simplă In memoria fetelor Lisbon, fiice ale acestei comunități.

Mary trăia încă în acel moment, desigur, dar placa nu recunoștea acest lucru. Ea s-a întors de la spital câteva zile mai târziu, după o ședere de două săptămâni. Știind că nu avea să vină, doctorul Hornicker nici măcar nu îi invitase pe soții Lisbon la ședințele de terapie. I-a administrat lui Mary aceeași baterie de teste la care fusese supusă și Cecilia, dar nu a găsit nici un indiciu al vreunor boli psihiatrice precum schizofrenia sau tulburarea maniaco-depresivă.

¹ Peninsula (între Lacul Superior și Lacul Michigan reprezentând partea de nord-vest a statului Michigan).

— Rezultatele o arătau a fi o adolescentă relativ bine adaptată. Viitorul ei nu era strălucit, desigur. I-am recomandat să intre într-o terapie de lungă durată ca să o ajute să facă față traumei. Dar îi crescusem nivelul de serotonină și arăta bine.

S-a întors într-o casă fără nici o mobilă. Domnul și doamna Lisbon, care reveniseră de la motel, își făcuseră tabără în dormitorul principal. Și lui Mary i s-a dat un sac de dormit Domnul Lisbon, reticent în ceea ce privește zilele de după triplul suicid, ceea ce este de înțeles, nu ne-a spus prea multe despre starea în care s-a întors acasă Mary. Cu unsprezece ani în urmă, când fetele nu erau decât niște copilate, familia sosise în casă cu o săptămână înaintea camionului de mutări. Și atunci fuseseră nevoiți să facă tabără, dormind pe podea și citind povești de adormit copiii la o lampă cu kerosen și, într-un chip ciudat, această amintire i-a revenit domnului Lisbon în timpul ultimelor zile pe care le-a petrecut în acea casă.

— Uneori, în toiul nopții, uitam de tot ce se întâmplase. O luam în jos pe coridor și, timp de o clipă, era din nou ca și cum tocmai ne-am fi mutat. Fetele dormeau în cortul lor din hving.

Lăsată singură către sfârșitul acelor zile, Mary zăcea în sacul ei de dormit, pe podeaua tare a dormitorului pe care nu mai trebuia să-l împartă cu nimeni. Sacul de dormit era de tip vechi, cu căptușeală de flanelă matlasată înfățișând niște rațe moarte pe deasupra unor vânători cu pălării roșii și un păstrăv care sărea cu un cârlig în gură. Își trăgea până sus fermoarul sacului, astfel că doar partea de sus a feței era vizibilă, chiar dacă era vară. Dormea până târziu, vorbea puțin și făcea câte șase dușuri pe zi.

Din punctul nostru de vedere, tristețea Lisbonilor era dincolo de orice posibilitate de înțelegere, iar când îi zăream în acele ultime zile eram uimiți de tot ce făceau ei. Cum puteau ei oare să stea la masă să mănânce? Sau să ia-” pe veranda din spate, seara, ca să se bucure de adierea vântului? Cum putea doamna Lisbon să iasă din casă, cum a făcut-o într-o bună după-amiază, de-abia ținându-se pe picioare când a traversat peluza netăiată, ca să culeagă o gura-leului din grădina doamnei Bates? A dus-o la nas, a părut că este dezamăgită de mirosul ei. A vârât-o în buzunar ca pe un șervețel folosit și a ieșit în stradă, mijindu-și ochii fără ochelari ca să vadă totuși ceva din cartierul ei. Domnul Lisbon. la rândul lui, parca în fiecare după-amiază sta-tion wagon la umbră, deschizând capota ca să-i studieze atent motorul.

— Trebuie să-ți găsești o ocupație, a spus domnul Eugene, comentând comportamentul domnului Lisbon. Ce altceva poți să faci °

Mary a luat-o în jos pe stradă și s-a dus să-și ia prima lecție de canto cu domnul Jessup după un an întreg. Nu își programase o ședință, dar domnul Jessup nu i-a putut spune să plece de acolo. S-a așezat la pian, ghidând-o pe Mary printre game, iar apoi și-a pus capul într-o cutie de gunoi din metal ca să demonstreze cum rezona aceasta la vibrato-ul său exersat. Mary a cântat cântecul nazist din Cabaret, cel pe care ea și Lux ~i i. tn rare începuseră tragediile, îi repetaseră în ziua în care ui^y -, j i t., în a afirmat că toate încercările iar domnul Jessup a am „ prin care trecuse îi conferiseră vocii sale o jale și o maturitate mai presus de vârsta ei.

— A plecat fără să plătească pentru lecție, a relatat el, dar măcar atât puteam să fac pentru ea.

Era din nou vară în toată puterea cuvântului, după mai bine de un an de când Cecilia își tăia venele, împrăștiind în aer otrava. O deversare la Uzina

River Rouge a mărit cantitatea de fosfați din lac, dând naștere unei pojghițe de alge atât de groasă, încât a gripat toate ambarcațiunile cu motor exterior. Frumosul nostru lac a început să arate ca un iaz cu nuferi, așternut cu o spumă care făcea valuri. Pescarii aruncau pietre de pe mal, deschizând copci prin care să-și arunce undițele. Mirosul de mlaștină rezultat era revoltător printre vilele dichisite ale familiilor de industriași ai automobilelor, printre terenurile verzi, suspendate, pentru jucat tenis de masă și printre toate balurile de absolvire ținute în corturi iluminate. Debutantele deplâneau nefericirea de a își începe viața mondenă într-un anotimp de care toată lumea avea să-și amintească din cauza duhorii sale crunte. Familia O'Connor, însă, a venit cu soluția ingenioasă de a alege pentru petrecerea de debutantă a fiicei lor, Alice, o temă intitulată „Asfixierea”. Oaspeții au sosit în smoching și măști de gaze, rochii de seară și căști de astronaut, și însuși domnul O'Connor purta un costum de scafandru de adâncime, ridicându-și masca de sticlă de pe față ca să dea pe gât bourbon cu apă. La apogeul petrecerii, când Alice a fost rostogolită în public într-un plămân artificial, închiriat pentru seara aceea de la Spitalul Henry Ford (domnul O'Connor era în consiliul de conducere), mirosul de putred care îmbăcsea aerul nu părea altceva decât o încununare a atmosferei festive.

Ca toată lumea, ne-am dus la petrecerea de debut a lui Alice O'Connor ca să uităm de fetele Lisbon. Barmanii negri cu veste roșii ne serveau alcool fără să ne ceară un act de identitate și. L rându nostru, noi nu am spus nimic când, ir. jurul orei 3 dimineața, i-am văzut încercând lăzile de whisky rămase în portbagajul unui Cadillac deșelat. La petrecere am cunoscut fete cărora nu le trecuse niciodată prin minte să-și ia viața cu mâna lor. Le-am dat de băut, am dansat cu ele până când au început să se clatine pe picioare și le-am condus afară, pe veranda ascunsă privirilor. Și-au pierdut tocurile înalte pe drum, ne-au sărutat în întunericul umed și apoi au șters-o ca să vomite afectat în tufișurile din curte. Unii dintre noi le-am ținut capetele în timp ce vomitau, apoi le-am dat să-și clătească gurile cu bere, după care ne-am întors iar la sărutat. Fetele erau monstruoase în rochiile lor de ceremonie, construite fiecare în jurul unei cuști de sârmă. Kilograme de păr le erau bine fixate în creștet. Bete și săru-tându-ne sau leșinând în scaune, eae erau sortite colegiilor, soților, creșterii copiilor, unei nefericiri doar vag resimțite – sortite, cu alte cuvinte, vieții.

În lumina difuză a petrecerii, fețele adulților s-au înroșit. Doamna O'Connor a căzut de pe un scaun de pe margine, fusta ei cu crinolină trecându-i peste cap. Domnul O'Connor a tras-o pe una dintre prietenele fetei sale după el în baie. Toți cei care locuiau în cartier au trecut în acea noapte prin casa O'Connor, intonând cântecele vechi pe care le cânta formația de muzicanți pleșuvi sau rătăcind pe coridoarele retrase, prin camera copiilor plină de praf, pierzându-se în liftul care nu mai funcționa. Ridicând pahare de șampanie, oamenii spuneau că industria noastră se revigora și la fel și națiunea noastră, modul nostru de viață. Unii oaspeți se plimbau pe-afară, pe sub lampioanele venețiene care duceau până la lac. Sub lumina lunii, pojghița de alge arăta ca un covor mișos, întregul lac fiind un living scufundat. Cineva a căzut în apă, a fost salvat și culcat pe debarcader.

— Gata, mi-a ajuns, a spus el, râzând. La revedere, lume crudă! A încercat să se rostogolească din nou în lac, dar prietenii lui l-au oprit.

— Nu mă înțelegeți, a spus. Sunt adolescent. Am probleme!

— Taci din gură, l-a certat o voce de femeie. Or să te audă.

Spatele casei Lisbonilor era vizibil printre pâlcurile de copaci, dar nici o lumină nu se vedea, probabil pentru că electricitatea era deja oprită. Am intrat din nou în casă, unde oamenii se distrau de minune. Chelnerii serveau mici cupe argintii cu înghețată verde. Pe ringul de dans a fost deschisă o cutie de gaze lacrimogene, care a început însă să fumege o ceață inofensivă. Domnul O'Connor a dansat cu Alice. Toți au băut în cinstea viitorului ei.

Am stat până când s-au ivit zorii. Când ne-am pomenit în prima dimineață alcoolică din viața noastră (un „fade-in” decolorat, arhifolosit de-a lungul anilor de regizorul monoman), buzele noastre erau umflate de atâta sărutat și gurile ne pulsau pline de aroma fetelor. Fuseserăm deja căsătoriți și divorțaserăm, într-un sens, iar Tom Faheem a găsit o scrisoare de dragoste lăsată în buzunarul de la pantaloni de ultima persoană care închiriasse smochingul. Musculițele de baltă care ieșiseră din larve în timpul nopții mai fre-mătau încă în copaci și pe felinare și făceau ca trotuarul să fie afânat sub picioarele noastre, ea și cum am fi călcat pe rădăcini de dioscoiva Ziua amenința să fie înăbușitoare Ne-am scos sacourile și ne-am urnit târșându-ne picioarele, în sus pe strada O'Connoriilor, dând colțul și apucând-o pe a noastră. În depărtare, în dreptul casei Lisbon, mașina Salvării stătea cu luminile clipind. Nu se deranjaseră să mai dea drumul și la sireună.

Aceasta a fost dimineața în care paramedicii și-au făcut apariția pentru ultima oară, mișcându-se mult prea încet, ziceam noi, iar grasul a glumit fad cum că nu erau la televizor. Fuseseră atât de des la această casă, încât nici măcar nu au bătut la ușă, ci au trecut, pe lângă gardul care nu mai exista, și au intrat direct în bucătărie, ca să vadă dacă era deschis gazul de la sobă, apoi jos la subsol, unde au găsit grinda liberă de poveri, apoi, în sfârșit, sus la etaj, unde cel de-aî doilea dormitor pe care l-au verificat conținea ceea ce căutau: pe ultima fiică a Lisbonilor. Învelită într-un sac de dormit și îndopată cu somnifere.

Avea pe față atât de mult fard că paramedicii au avut sentimentul straniu că fusese deja pregătită pentru vizionare de către un antreprenor de pompe funebre, iar această impresie a durat până când au văzut că rujul și fardul ei de pleoape se întinseseră. Sfâșiase cu mâinile sacul, doar puțin, la sfârșit. Era îmbrăcată cu o rochie și un vâl negre, care le-a amintit unora de veșmintele de doliu ale văduvei Jackie Kennedy, iar acest lucru era adevărat: ultima procesiune care avea să iasă pe ușa din față, cu cei doi paramedici ca niște ciocli și cu zgomotul petardelor care explodau la spartul petrecerii pe strada învecinată, te ducea într-adevăr cu gândul la solemnitatea înmormântării unui erou național. Nici domnul, nici doamna Lisbon nu și-au făcut apariția, astfel că sarcina de a o conduce pe ultimul drum ne-a revenit nouă și, pentru cea din urmă oară, ne-am apropiat de casă și am rămas în poziție de drepti. Vince Fusilli și-a aprins bricheta și a ținut-o ridicată, ca la un concert rock. Era tot ce am putut face, în loc de flacără eternă.

O vreme, ne-am străduit să acceptăm explicațiile generale, care calificau durerea fetelor Lisbon drept numai și numai istorică, izvorând din aceeași sursă ca și alte sinucideri ale adolescenților, fiecare moarte fiind parte a unei unice tendințe. Am încercat să ne reluăm viețile noastre de dinainte, să le lăsăm pe fete să se odihnească în pace, dar un aer bătut dăinuia încă asupra casei Lisbon, făcându-ne să vedem, de câte ori ne uitam, o formă de flacără ca un arc voltaic pe acoperiș sau pendulând la etaj, la câte o fereastră. Mulți dintre noi continuam să avem vise în care fetele Lisbon ne apăreau mai reale decât fuseseră în timpul vieții, din care ne trezeam siguri că parfumul lor provenit din lumea de dincolo mai rămânea puțin pe pernele noastre. Aproape zilnic ne întâlneam ca să trecem în revistă încă o dată dovezile, recitind pasaje din jurnalul Ceciliei (descrierea înfățișând-o pe Lux testând o mare încă rece, cu un genunchi ridicat, ca un flamingo, era pe atunci ținută la mare preț de noi). Cu toate acestea, totdeauna puneam capăt acestor întâlniri cu senzația ca băteam iarăși o cale care nu duce nicăieri, aslr'e. I-; j am devenit dm ce în ce mai închiși m nui și mai frustrați.

Norocul a făcut ca, în ziua sinuciderii lui Margreva lucrătorilor din cimitire să-și găsească soluționarea, după 409 de zile de negocieri. Durata grevei făcuse ca morgile să fie ticsite de luni întregi, iar multele trupuri care așteptau înhumarea s-au întors acum din afara statului, în camioane refrigerate sau cu avionul, în funcție de averea decedatului. Pe autostrada Chrysler un camion a avut un accident și s-a răsturnat, iar prima pagină a ziarului publica o fotografie care înfățișa sicrie de metal revărsându-se dm camion ca niște lingouri. Nimeni nu a venit la ultima înmormântare colectivă a fetelor Lisbon, în afară de soții Lisbon, de domnul Calvin Honmcutt, un lucrător din cimitir proaspăt întors la muncă. -^ de părintele Moody. Din cauza spațiului clî. Sdo nibil limitat, mormintele fetelor nu se găseau unul lângă altul, ci erau extrem de împrăștiate, iar cortegiul funerar a trebuit să facă un întreg circuit, mergând de la un mormânt la altul în ritmul chinuitor de lent al circulației din cimitire. Părintele Moody a afirmat că toate aceste intrări și ieșiri din limuzină l-au făcut să nu mai țină minte ce fată se găsea în ce mormânt.

— A trebuit să rostesc doar niște panegirice destul de generale, a spus. Era multă dezordine în cimitir în ziua aceea. Gândiți-vă că toți cei dispăruți într-un an de zile trebuiau îngropați. Tot locul era numai gropi.

În ceea ce îi privește pe soții Lisbon, tragedia abătută asupra lor îi transformase în niște momâi docile. Îi urmau pe preot de la un mormânt la altul, nespunând mai nimic. Doamna Lisbon, sedată, privea mereu spre cer, de parcă ar fi căutat cu privirea păsările. Domnul Honnicutt ne-a spus:

— Muncisem șaptesprezece ore fără pauză când am ajuns la ei, după ce înghițisem energizant No Doz. Îngropasem peste cincizeci de oameni, doar în acel schimb. Dar vederea doamnei aceleia m-a dărâmat.

I-am văzut pe soții Lisbon când s-au întors de la cimitir. Au coborât, cu demnitate, din limuzină și au mers până la casa lor, despărțind amândoi tufișurile din fața casei ca să găsească poteca până la treptele verandei. Și-au croit drum printre bucățile de țiglă spartă. Pentru prima dată de când ne știam, am observat o asemănare între chipul doamnei Lisbon și chipul fetelor ei, dar

acest lucru se datora, poate, vălului negru pe care unii își amintesc că îl purta. Noi înșine nu ne amintim un astfel de vâl și credem că acel detaliu nu este decât o elaborare a unei memorii romantice. Cu toate acestea, avem în minte imaginea doamnei Lisbon întorcându-se spre stradă și arătându-și chipul, ca niciodată înainte, acelora dintre noi care îngenuncheam la ferestrele din sufragerie sau priveam prin perdelele subțiri, acelora dintre noi care transpiram în mansarda Pitzenbergerilor, ceilalți privind peste capote de mașini sau dinspre jgheaburi care ne serveau drept prima, a doua și a treia bază la baseball, de după grătare în aer liber sau din punctul culminant al arcului desenat de vreun leagăn -s-a întors, și-a trimis privirea ei albastră în toate direcțiile, o privire de aceeași culoare cu a celei pe care o avuseseră fetele, înghețată, spectral.) și de nepătruns, după care s-a întors iar cu ^pa tele ș] și-a urmat soțul în casă.

Din cauză că nu mai era nici o mobilă, nu am crezut că soții Lisbon vor rămâne multă vreme. Cu toate acestea, au trecut trei ore, iar ei tot nu au reapărut. Cu o bătă de basebali, Chase Bueâl a lovit o minge ușoară, o Wiffle, în curtea lor, dar s-a întors spunând că nu văzuse nici un suflet de om înăuntru. Mai târziu, a încercat să lovească o altă minge Wiffle, dar ea a rămas prinsă în copaci. Nu i-am văzut pe soții Lisbon ieșind toată ziua și seara aceea. Doar târziu, în toiul nopții, au plecat, în sfârșit. Nimeni nu i-a văzut plecând, în afară de unchiul Tucker. După mulți ani, când am avut o întrevvedere cu el. Era complet treaz și refăcut după decenii de abuz alcoolic, iar în contrast cu toți ceilalți, inclusiv noi înșine, pe care trecerea timpului ne-a făcut să arătam mult mai rău, unchiul Tucker arăta mult mai bine. L-am întrebat dacă-și aduce aminte când i-a văzut pe soții Lisbon plecând și a spus că da.

— Eram afară, la o țigară. Era cam pe la două dimineața. Am auzit ușa deschizându-se vizavi, după care s-au ivit și ei. Mama părea că trecuse printr-un bombardament. Soțul a ajutat-o, oarecum, să intre. Apoi au pornit cu mașina. În viteză. Să scape naibii de aici.

Când ne-am trezit în dimineața următoare, casa Lisbon era goală. Arăta și mai dărăpănată decât fusese până atunci și părea să se fi surpat. pe dinăuntru, ca un plămân. Atunci când noul cuplu tânăr și-a luat în posesie casa am avut timp, printre răzuiehi, zugrăveli și reparații ale acoperișului, printre tufișuri scoase din rădăcină și pe lângă noul covor de plante pitice asiatice, să ne contopim intuițiile și teoriile, alcătuind o istorie care să ne lase să trăim. Noul cuplu tânăr a dat jos ferestrele din față (care purtau încă amprente de degetelor și ale nasurilor noastre) și au instalat ferestre glisante cu geamuri turnate și închise ermetic. O echipă de oameni cu salopete și șepci albe au sablat întreaga casă, apoi, pe parcursul următoarelor două săptămâni, au pulverizat peste tot o pastă albă și groasă. Șeful de echipă, pe al cărui ecuson scria „Mike”, ne-a spus că „noua metodă kenitex” urma să înlăture necesitatea de a mai rezugrăvi vreodată.

— Curând, toată lumea va vopsi cu kenitex, a spus el, în timp ce oamenii se mișcau încoace și-ncolo cu pistoalele de vopsea, acoperind casa.

Când au terminat, casa Lisbon era transformată într-o uriașă tortă de nuntă cu glazura prelingându-se, dar în mai puțin de un an bucăți mari de

kenitex au început să cadă ca niște bulgări de găinaț. Am considerat că era o dreaptă răzbunare asupra cuplului tânăr care se pornise atât de ferm să înlătore semne ale existenței fetelor Lisbon care ne erau încă dragi: acoperișul de ardezie, unde Lux făcuse dragoste, acoperit acum cu șindrile care parcă erau din glaspapir; stratul de flori din spatele casei, al cărui sol Therese îl analizase ca să-i determine concentrația de plumb, presărat acum cu cărămizi roșu ca tânăra doție să poată culege flori fără să-și ude picioarele înseși camerele fetelor, transformate în spații private în care tânărul cuplu să-și poată desfășura activitățile personale – un birou și un computei în vechea cameră a lui Lux și a Ther^sci. Un rf. Zboi de țesut într-a lui Mary -; a. ui Bonn * t'ada de baie unde plutiseră odată nauri”4fnoastre, Lux scoțând deasupra apei o iuura ca, > trestie prin care să respire, a fost bmulsa din 'oi și aruncată, ca să facă loc unui jacuzzi din fibri de sticlă. Am examinat cada scoasă lângă m>-tuar, luptându-ne cu impulsul de a ne e-ilca m ea. Copiii mici care chiar au sărit în ea au tăcut > fără a-i putea aprecia semnificația. Tânărul cuplu a transformat casa într-un spațiu gol și suav pentru meditație și liniște sufletească, umplând cu paravane japoneze amintirile încâlcite ce țineau de fetele Lisbon.

Nu doar casa Lisbon s-a schimbat, ci chiar și strada însăși. Oamenii de la Departamentul Parcurilor au continuat să taie copaci, doborând un ulm bolnav ca să-i salveze pe cei douăzeci rămași, apoi doborând un altul ca să-i baJveze pe cei nouăsprezece și tot așa mai departe, până când nu a mai rămas decât jumătatea de copac din fața fostei case a Lisbonilor. Nimeni nu s-a putut îndura să privească atunci când au venit și după el (Tim Winer a comparat copacul cu ultimul vorbitor al limbii Manx1), dar l-au dat și pe el jos cu ferăstrăul, ca pe toți ceilalți, salvând copaci mai îndepărtați, de pe alte străzi. Toți au

1. Dialect celtic vorbit în insula Mart a Marii Britanii.

Rămas în casele lor în timpul acestei execuții a copacului Lisbonilor, dar chiar și din vizuinile noastre simțeam cât de orbitor devenea aerul de afară, întregul nostru cartier fiind ca o fotografie supraexpusă. Am ajuns să vedem cât de complet lipsită de imaginație era suburbia noastră, totul fiind dispus pe o grilă cadastrală a cărei uniformitate insipidă copacii o ajunseseră, iar vechile șiretlicuri ale stilurilor arhitecturale diferențiate și-au pierdut puterea de a ne face să ne simțim unici. Stilul Tudor al familiei Krieger, cel colonial francez al familiei Buell, imitația de Frank Lloyd Wright a familiei Buck – toate numai niște acoperișuri arse de soare.

Nu la mult timp după aceea. FBI-ul l-a arestat pe Sammy Baldino zis Rechinul, care se vede că nu reușise să ajungă la tunelul său de fugă, și, după un lung proces, a fost trimis la închisoare. Se spune că a continuat să-și conducă afacerile sale criminale și de după gratii, iar membrii familiei Baldino au rămas în casa lor, deși bărbații în limuzine antiglonț nu mai veneau să le aducă omagiile duminica după-amiază. Dafinii, neîngrijiți, au erupt în forme ciudate și near-monioase, iar teroarea pe care o inspire familia scădea zi de zi, până când într-o zi cineva a avut curajul să desfigureze leii de piatră ce străjuiau intrarea lor principală. Paul Baldino a început să arate ca orice alt băiat gras cu cearcăne în jurul ochilor, iar într-o zi a alunecat, sau a fost

împins, la dușuri și l-am văzut stând lungit pe plăcile de gresie, îngrijindu-și piciorul. Au urmat condamnările altor membri ai familiei, iar în cele din urmă Baldinii s-au mutat și ei, transportându-și operele de artă renascentistă și cele trei mese de biliard, în trei camioane. Un milionar obscur a cumpărat casa. A ridicat gardul cu încă trei palme.

Toți cei cu care am vorbit au identificat data la care cartierul nostru a murit ca fiind cea a sinuciderilor fetelor Lisbon. Deși ia început oamenii dădeau vina pe ele, treptat s-a petrecut < schimbare radicală, astfel că fetele au început să fie privite nu ca niște țapi ispășitori, ci ca niște vizionare. Din ce în ce mai mult, oamenii uita” motivele personale pe care poate că fiecare fată le-a avut ca să se sinucidă, uitau de tulburările de stres și de insuficiența neurotransmițătorilor, iar în loc de aceasta puneau morțile pe seama spiritului profetic cu care au fost înzestrate, prezicând decadența. Oamenii vedeau dovezi ale clarviziunii lor în uimii făcuți una cu pământul, în lumina nemiloasă a soarelui, în declinul continuu al industriei noastre de automobile. Aceasta metamorfoză a gândirii a trecut în mai multe neobservată, însă, fiindcă rareori ne mai întâlneam unul cu altul. Fără copaci, nu mai existau nici frunze de adunat cu grebla, nici murau. ne de frunze de ars. Zăpezile, iarna, coi biruia. Iv dezamăgească. Nu mai aveam leu- ^;<-1k'<- spionat. Din când în când, desigur iu timp ce f, ii lăsam cu încetul transportați în cea ue-a doua parte, melancolică, a vieții noastre (un loc pe care fetele Lisbon, cu înțelepciune, a început să ni se pară, nu au fost niciodată dornice să-1 vadă), ne opream, cel mai adesea singuri, ca să privim în sus la cavoul înălbit al fostei case Lisbon.

Fetele Lisbon au făcut ca sinuciderea să ne fie familiară. Mai târziu, când alte cunoștințe au ales să-și curme viața – uneori chiar după ce împrumutaseră o carte cu o zi înainte – ni le imaginam întotdeauna ca scoțându-și din picioare niște cizme stânjenitoare ca să intre în muzezeala extrem de bogată în asociații a unei mici case de vacanță familiale, așezată pe o dună care dădea spre mare. Fiecare dintre ele citiseră semnele nefericirii pe care bătrâna doamna Karafilis le scrisese, în grecește, în nori. Pe diferitele lor căi, cu ochi de culori diferite și cu feluri diferite de a-și înălța capetele în sus, oamenii descifraseră secretul lașității sau al curajului, fie că era vorba de una, fie de celălalt. Iar fetele Lisbon erau întotdeauna acolo înaintea lor. Ele se omorâseră din cauza pădurilor noastre muribunde, din cauza lamantinilor schilodiți de propulsoare atunci când se ridică la suprafață să bea apă de la furtunurile de grădină; se omorâseră la vederea anvelopelor uzate care se înălțau în stive mai înalte decât piramidele; se omorâseră din cauza eșecului de a întâlni o dragoste pe care nu am fi putut niciodată să o întrupăm niciunul dintre noi. În cele din urmă, torturile care le sfâșiaseră pe fetele Lisbon indicau un refuz simplu, rațional, de a accepta lumea așa cum le-a fost dată ea de către cei de dinainte, atât de plină de defecte.

Dar acest lucru s-a întâmplat mai târziu. Imediat după sinucideri, când suburbia noastră își savura trecătoarea infamie, subiectul fetelor Lisbon a devenit aproape tabu.

— După o vreme era ca și cum ai fi alergat după potcoave de cai morți, a spus domnul Eugene. Iar denaturările din mass media liberală nu au fost nici

ele de natură să îmbunătățească lucrurile. Salvați-le pe fetele Lisbon. Salvați bibanul mâncător de melci. Aiurea!

Multe familii s-au mutat, sau s-au destrămat, toți încercând să se așeze într-un alt loc, pe Centura Soarelui 1, iar un timp s-a părut că unica moștenire pe care o lăsam avea să fie dezertarea. După ce dezertaserăm din oraș ca să scăpăm de putreziciunea lui, dezertam acum și de pe malurile verzi ale limbii noastre de pământ înconjurată de apă, pe care exploratorii francezi o numiseră „Vârful gras”, făcând o glumă obscenă pe care nimeni nu a mai înțeles-o, după trei sute de ani. Exodul a fost însă de scurtă durată. Unul câte unul, vecinii noștri s-au întors din sejururile petrecute în comunități străine, restabilind banca de amintiri incomplete din care am extras pe parcursul acestei investigații. Cu doi arii în urma, ultima mare vilă din cartierul nostru, cea a unui industriaș al automobilelor, a fost rasă de pe fața pământului ca să facă loc unor parcele imobiliare mai mici. Marmura italiană ce îmbrăca holul de ia intrare – o nuanță rară de trandafiriu tare nu se găsește decât într-o singură carieră din toată lumea – a fost tăiată în blocuri și vândută la bucată, ca și dispozitivele aurite de fixare a țevilor în perete și ca frescele din ta”an Ulmii s-au dus și ei și nu au mai rămas în urmă-le decât înlocuitorii lor piperniciți. Și noi. Nici măcar nu ni se mai dă voie să mai facem foc în aer liber (printr-o ordonanță privind poluarea aerului în orașe), dar în cazul în care ni s-ar da voie poate ne-am putea aduna, cine știe, măcar câțiva dintre noi, ca să ne povestim amintirile legate de casa Lisbon și de fetele al căror păr, ajuns una cu periile pe care încă le păstrăm cu sfințenie, a început să aducă din ce în ce mai mult cu o blană artificială de animal expus într-un muzeu de istorie naturală. Tot ce avem noi este pe ducă -Exponatele de la 1 la 97, aranjate în cinci valize separate, fiecare având pe ea câte o fotografie a decedatelor ca o piatră funerară coptă, valize pe care le păstrăm în coliba renovată dintr-unul dintre ultimii noștri copaci: nr. 1, fotografia polaroid făcută de doamna D'Angelo casei, are o patină verzuie cu aspect de mușchi; nr. 18, vechile cosmetice ale lui Mary, se usucă și se transformă într-un praf bej; nr. 32, perechea de adidași de pânză a Cecihei, se îngălbenește într-un fel care nu își mai găsește remediul în perișta de dinți muiată în detergent de vase; nr. 57, altarul cu lumânări votive al lui Bonnie, este ros în fiecare noapte de șoareci; nr. 62, speciemenle de diapozitive ale Theresei, poartă pe ele indiciile prezenței unor noi bacterii invadatoare; nr. 81, sutienul lui Lux (Peter Sissen îl furase de pe crucifix, putem să recunoaștem și acest fapt măcar acum >, devenea la fel de țeapăn, cu aspect de proteză, ca unul pe care l-ar putea purta o bunică. Nu am păstrat cavoul nostru suficient de bine închis, iar obiectele noastre sacre sunt pe cale să se volatilizeze.

În ultimă instanță, noi posedam niște piese din puzzle, dar, indiferent cum le-am fi aranjat, tot rămâneau goluri, deserturi cu forme bizare, a căror hartă era dată de ceea ce le înconjura, la fel ca și cea a țărilor pe care nu le știam numi.

— Orice înțelepciune se sfârșește în paradox, a afirmat domnul Buell, chiar înainte de a ne lua rămas-bun de la el cu ocazia ukimei noastre

întrevederi, și am simțit că ne spunea să ie uităm pe fete, să le lăsăm în mâinile lui Dumnezeu.

Știam că Ceciha se omorâse fiindcă eta o nea daptată, fiindcă lumea de dincolo c chemi, s știam că surorile ei, odată abandonate,. Ui ->ipUi la rândul lor chemarea ei dinspre acel loc Dai chiar în clipa în care tragem aceste concluzii simțim cum vocea ne pierde în gâtleej, pentru ca ele sunt deopotrivă adevărate și neadevărate Atâtea s-au scris în ziare despre fete. Atâtea vorbe s-au aruncat peste garduri sau s-au relatat de-a lungul anilor în cabinetele psihanalizatorilor încât suntem siguri numai de faptul că explicațiile sunt insuficiente. Domnul Eugene, care ne-a informat că oamenii de știință sunt pe punctul de a descoperi „genele rele” care provoacă cancer depresii și alte maladii, și-a exprimat speranța că aceștia vor fi în curând. Capabili sa găsească și o genă a sinuciderii”. Spre deosebire de dorn nul Hedhe, el nu vedea în sinucideri o reacție momentului nostru istoric

— Astea-s prostii, ne-a spus, oare ce-i aș-a u< grav ca să-i frământate pe copm de azi? Dacă voi probleme, ar trebui să meargă să trăiască în Bangladesh.

„De vină a fost o combinație între mulți factori”, a scris doctorul Hornicker în ultimul său raport, care nu a fost redactat din motive medicale, ci doar pentru că nu și le putea scoate din minte pe fete. „în cazul celor mai multor oameni”, spunea el, „sinuciderea este ca o ruletă rusească.

O singură cameră a încărcătorului are glonț. În cazul fetelor Lisbon, pistolul era încărcat. Un glonț pentru abuzul în familie. Unul pentru predispoziția genetică. Unul pentru suferința istorică. Unul pentru impulsul primit inevitabil. Celelalte două gloanțe sunt imposibil de numit, dar acest lucru nu înseamnă că respectivele camere erau goale.”

Dar toate astea sunt o goana după vânt. Esența sinuciderilor nu a fost tristețea sau misterul, ci simplul egoism. Fetele au luat în propriile lor mâini decizii care sunt mai bine de lăsat în seama lui Dumnezeu. Au devenit prea puternice ca să mai trăiască printre noi, prea preocupate de ele însele, prea vizionare, prea oarbe. Ceea ce a rămas în urma lor nu a fost viața, care întotdeauna biruie moartea naturală, ci lista cea mai banală de fapte lumești: un ceas care ticăie pe un perete, o încăpere întunecată la amiază și ofensa pe care o reprezintă o ființă umană care nu se gândește decât la sine. Creierul ei se întunecă la orice altceva, dar se aprinde cu intensitate în anumite locuri bine stabilite care sunt ale durerii, ale nedreptății personale, ale viselor pierdute. Orice altceva care a putut fi iubit se îndepărtează, ca și cum s-ar interpune o uriașă banchiză de gheață, până când nu mai rămân decât niște puncte negre care dau din minuscule brațe, dincolo de raza în care ar putea fi auzite. Urmează apoi frânghia aruncată peste grindă, somniferul pus în palma cu o linie a vieții lungă, mincinoasă, fereastra deschisă, soba cu gazul care iese din ea, sau orice altceva. Fetele ne-au făcut și pe noi să luăm parte la nebunia lor personală, fiindcă nu ne puteam împiedica să nu trecem pe unde trecuseră și pașii lor, sa nu gândim gândurile lor și să nu vedem ca nici „mul dintre ele nu ducea către noi. Nu am putut să ne imaginăm golul unei ființe care și-a lipit un bnu de încheieturi și și-a deschis cu el venele. S? Ol și calmul ei. Astfel că a trebuit să ne mânjirt boturile adulmecând ultime < i”>'. î'i- *; r Je noroi hlbate

pe podea, curVul; o. u n,. -* făcuse vânt sa cada în timp ce an „-ufle* -”;! pe ele și a trebuit să respirăm pentru totdeauna aerul încăperilor în care se omorâre; a Nu conta, în ultimă instanță, ce vârstă avui-e^eiâ, ^au ca erau fete, ci numai că le iubiserăm și că * 1h nu ne auziseră chemarea, că nu ne aud nici acum cum stăm noi aici sus, în coliba din copac, i. „ părul nostru rărit și pânțelele moale, și Ie che măm să iasă din acele camere unde au intrat ca să rămână singure pentru o întreagă eternitate, singure în sinucidere, care este mai adâncă decât moartea.

SFÂRȘIT